Supermax LAN Manager/X

Brugervejledning

Juli 1991
Version 1.0

Varenr. 94423210

© 1991
Dansk Data Elektronik A/S

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Introduktion 1-1
1.1. Generelt 1-1
1.2. Emneoversigt 1-1
1.3. Anvendte standarder 1-3

2. Præsentation 2-1
2.1. Oversigt 2-1
2.2. Det lokale netværk: Begreber og udtryk 2-1
2.2.1. Server 2-1
2.2.2. Klient 2-2
2.2.2.1. Klienttyper 2-2
2.2.3. Fællesnavn 2-3
2.2.4. Datamat- og servernavne 2-3
2.2.5. Log på med brugernavn og kodeord 2-4
2.2.6. Forbindelse til fælles ressourcer 2-4
2.2.7. Drev-ID, port-ID og enhedsnavne 2-4
2.2.8. Fælles printere og udskrivningskøer 2-5
2.2.9. Fælles klientprintere 2-6
2.3. LAN Manager. Et eksempel 2-6

3. Den basale DOS-klient 3-1
3.1. Generelt 3-1
3.2. net-kommandoer 3-2
3.2.1. Hjælp til net-kommandoer 3-2
3.3. Start af klientprogram og logon-procedure 3-2
3.3.1. Start af klientprogrammet 3-3
3.3.2. Start af klientprogrammet og logon-proces 3-3
3.4. Fælles kataloger 3-4
3.4.1. Etablering af forbindelser til fælles kataloger 3-4
3.4.2. Adgang til hjemmekataloger 3-5
3.4.3. Globalt ressourcenavn (UNC) 3-6
3.4.4. DOS-kommandoer og fælles kataloger 3-7
3.4.4.1. Gyldige DOS-kommandoer 3-7
3.4.4.2. Ugyldige DOS-kommandoer 3-7
3.4.5. Oversigt over tilknytninger til fælles kataloger 3-8
3.4.6. Midlertidig ophævelse af tilknytninger til fælles kataloger 3-8
3.4.7. Afbrydelse af tilknytninger til fælles kataloger 3-9
3.5. Fælles printere 3-9
3.5.1. Etablering af tilknytning til udskrivningskøer 3-10
3.5.2. Udskrivning af filer 3-11
3.5.2.1. Udskrivning af filer fra en applikation 3-11
3.5.2.2. Udskrivning af filer ved hjælp af kommandoer . . 3-11
3.5.3. Udskrivning af skærmbilleder 3-12
3.5.3.1. Kontrol af udskrivningskommandoer 3-12
3.5.4. Oversigt over tilknytninger til udskrivningskøer 3-14

3.5.5. Midlertidig ophævelse af tilknytninger til delte printere ... 3-15
3.5.6. Afbrydelse af tilknytninger til fælles printere ... 3-15
3.6. Afbrydelse af LAN-tilkoblingen (logoff) ... 3-16
3.6.1. Logoff-funktionen ... 3-16
3.6.2. Logon-funktionen ... 3-16
3.6.3. Stop klientprogrammet ... 3-17

4. Udvidet DOS- eller OS/2-klient ... 4-1
4.1. Generelt ... 4-1
4.2. Øvelser ... 4-1
4.2.1. Lektion 1: Start klientprogrammet og log på nettet ... 4-2
4.2.1.1. Fremgangsmåde: ... 4-2
4.2.2. Lektion 2: Start af den semigrafiske brugergrænseflade ... 4-3
4.2.2.1. Annullering af en opgave ... 4-4
4.2.2.2. Hjælp ... 4-4
4.2.3. Lektion 3: Valg af servere og ressourcer ... 4-5
4.2.3.1. Fremgangsmåde ved brug af tastatur ... 4-5
4.2.3.2. Fremgangsmåde med mus ... 4-8
4.2.4. Lektion 4: Brug af DOS- eller OS/2-kommandoer i fælles kataloger. ... 4-12
4.2.4.1. Fremgangsmåde ... 4-12
4.2.5. Lektion 5: Oversigt over LAN-tilknytninger ... 4-13
4.2.5.1. Fremgangsmåde ... 4-13
4.2.6. Lektion 6. Afbryd forbindelsen til fælles kataloger ... 4-15
4.2.6.1. Fremgangsmåde ... 4-15
4.2.7. Lektion 7. Tilknytning til udskrivningskøer ... 4-16
4.2.7.1. Fremgangsmåde ... 4-16
4.2.8. Lektion 8. Udskrivning af filer på fælles printere ... 4-17
4.2.8.1. Fremgangsmåde ... 4-17
4.2.9. Lektion 9. Afbrydelse af forbindelsen til udskrivningskøer ... 4-18
4.2.9.1. Fremgangsmåde ... 4-18
4.2.10. Lektion 10. Ophævelse af tilknytning til lokalnettet (logoff) ... 4-18
4.2.10.1. Fremgangsmåde ... 4-19
4.2.11. Lektion 11. Afslut den semigrafiske brugergrænseflade ... 4-19
4.2.11.1. Fremgangsmåde ... 4-19

5. Start og stop af klienten ... 5-1
5.1. Generelt ... 5-1
5.2. Start af klienten ... 5-1
5.2.1. Start af klientprogrammet og logon til lokalnettet ... 5-1
5.2.1.1. Klientprogrammets start ... 5-1
5.2.1.2. Fremgangsmåde ... 5-2
5.2.2. Start af den semigrafiske brugergrænseflade ... 5-3
5.2.3. Logon fra Config-menuen ... 5-4
5.2.3.1. Fremgangsmåde ... 5-5
5.2.3.2. net-kommando ... 5-5
5.2.4. Logon-kontrol og logon-scripts ... 5-5

5.3. Ændring af kodeord 5-6
5.3.1. Udskiftning af kodeord 5-6
5.3.1.1. net-kommando 5-7
5.3.2. Adgang til ressourcer med et nyt kodeord 5-7
5.3.2.1. net-kommando 5-8
5.4. Stop af klienten 5-8
5.4.1. Afbrydelse af den semigrafiske brugergrænseflade 5-8
5.4.1.1. Afbrydelse af den semigrafiske brugergrænseflade fra hovedskærmbilledet 5-9
5.4.1.2. Afbrydelse af den semigrafiske brugergrænseflade ved hjælp af Task Manager . . . 5-9
5.4.2. Log bruger af nettet 5-9
5.4.2.1. net-kommando 5-10
5.4.3. Stop og genstart af klientprogrammet 5-10
5.4.3.1. Stop af klientprogrammet på en udvidet DOS-klient 5-10
5.4.3.2. Genstart af en udvidet DOS-klient 5-10
5.4.3.3. Stop af OS/2-klienten 5-10
5.4.3.4. net-kommando 5-11
5.4.3.5. Genstart af OS/2-klienten 5-11

6. Fælles kataloger 6-1
6.1. Generelt 6-1
6.2. Etablering og afbrydelse af tilknytninger til fælles kataloger. 6-1
6.2.1. Tilknytning til fælles kataloger 6-1
6.2.1.1. net-kommandoer 6-4
6.2.2. Adgang til hjemmekataloger 6-4
6.2.2.1. Fremgangsmåde 6-5
6.2.3. Tilknytning til fælles kataloger ved hjælp af globalt ressourcenavn (UNC) 6-5
6.2.4. Oversigt over aktuelle tilknytninger 6-6
6.2.4.1. net-kommando 6-8
6.2.5. Afbrydelse af tilknytning til fælles kataloger 6-8
6.2.5.1. net-kommando 6-9
6.3. Brug af kommandoer i forbindelse med kataloger 6-9
6.3.1. DOS- og OS/2-kommandoer og fælles kataloger 6-9
6.3.1.1. Gyldige kommandoer 6-9
6.3.1.2. Ugyldige kommandoer 6-9
6.3.1.3. net copy-kommandoen 6-10
6.3.1.4. Kopiering af filer på klienten 6-11
6.3.1.5. Kopiering fra klient til server 6-11
6.3.1.6. Kopiering fra server til klient 6-12
6.3.1.7. Kopiering af filer på serveren 6-12
6.3.1.8. Kopiering af filer mellem to servere 6-13
6.3.2. net move-kommandoen 6-14
6.3.2.1. Flytning af filer på klienten 6-14
6.3.2.2. Flytning af filer fra klient til server 6-15
6.3.2.3. Flytning af filer fra server til klient 6-15
6.3.2.4. Flytning af filer på en server 6-16

6.3.2.5. Flytning af filer mellem to servere 6-17
6.4. Synkronisering af dato og klokkeslæt på klient og server 6-18

7. Fælles printere 7-1
7.1. Generelt 7-1
7.2. Etablering og ophævelse af tilknytninger til udskrivningskøer 7-1
7.2.1. Etablering af tilknytninger til udskrivningskøer 7-1
7.2.1.1. net-kommando 7-4
7.2.1.2. Oversigt over tilknytninger til udskrivningskøer 7-4
7.2.1.3. net-kommando 7-5
7.2.2. Midlertidig afbrydelse af tilknytning til udskrivningskøer 7-5
7.2.2.1. net-kommando 7-6
7.2.3. Afbrydelse af tilknytninger til udskrivningskøer 7-6
7.2.3.1. net-kommando 7-7
7.3. Udskrivning på en fælles printer 7-7
7.3.1. Udskrivning af en fil på en fælles printer 7-7
7.3.1.1. Udskrivning af filer fra en applikation 7-7
7.3.1.2. Udskrivning af filer med copy-kommandoen 7-8
7.3.2. Udskrivning af skærmbilleder 7-8
7.4. Håndtering af udskrivningskøer 7-9
7.4.1. Overblik over udskrivningskøer 7-9
7.4.1.1. Fremgangsmåde 7-9
7.4.1.2. net-kommando 7-12
7.4.2. Fjern en udskrivningskommando fra udskrivningskøen . . . 7-12
7.4.2.1. net-kommando 7-13
7.4.3. Tilbagehold en udskrivningskommando i udskrivningskøen 7-13
7.4.3.1. Tilbageholdelse af udskrivningskommandoer . . . 7-14
7.4.3.2. Frigivelse af udskrivningskommandoer 7-15
7.4.3.3. net-kommando 7-15
7.5. Håndtering af fælles klientprintere 7-16
7.5.1. Administration af klientprintere 7-16
7.5.1.1. Administratorens ansvarsområde 7-17
7.5.1.2. Brugerens ansvarsområde 7-17
7.5.1.3. Opretholdelse af servertilknytning 7-17
7.5.1.4. Passivering og aktivering af printeren 7-17
7.5.1.5. Sluk klient eller printer 7-17
7.5.1.6. clispool-kommandoen 7-17

8. Afsendelse og modtagelse af meddelelser 8-1
8.1. Generelt 8-1
8.2. Start og stop af meddelelsesfunktionen 8-1
8.2.1. Opstart og midlertidig afbrydelse af Network Message Receiver-programmet 8-2
8.2.1.1. Start Network Message Receiver-programmet 8-2
8.2.1.2. Midlertidig afbrydelse af Network Message Receiver-programmet 8-2

8.2.1.3. Genstart Network Message Receiver-programmet 8-2
8.2.2. Start og stop Messenger- og Netpopup-funktionerne 8-3
8.2.2.1. Start af meddelelsesfunktionen 8-3
8.2.2.2. Stop meddelelsesfunktionen 8-3
8.2.2.3. Start af Netpopup-funktionen 8-4
8.2.2.4. Stop Netpopup-funktionen 8-4
8.3. Send meddelelser og filer 8-4
8.3.1. Afsendelse af meddelelser og filer fra en udvidet DOS- eller en OS/2-klient 8-5
8.3.1.1. net-kommando 8-7
8.3.2. Afsendelse af meddelelser og filer fra en basal DOS-klient 8-7
8.3.2.1. Afsendelse af meddelelser 8-7
8.3.2.2. Afsendelse af filer 8-7
8.4. Læsning af meddelelser 8-8
8.4.1. Læsning af meddelelser på en DOS-klient 8-8
8.4.1.1. Hent sidste meddelelse 8-8
8.4.1.2. Farver i meddelelsesvinduer 8-9
8.4.1.3. Midlertidig afbrydelse af meddelelsesvinduer 8-9
8.4.2. Læsning af meddelelser på en OS/2-klient 8-9
8.4.2.1. Læsning af meddelelser via meddelelsesvinduet 8-9
8.4.2.2. Eksempel 8-10
8.4.2.3. Stop for meddelelsesvinduer 8-10
8.4.2.4. net-kommando 8-10
8.4.2.5. Hent meddelelser fra logfilen 8-10
8.4.2.6. Slå logningen af meddelelser fra 8-11
8.4.2.7. net-kommando 8-12
8.4.2.8. Skift meddelelseslogfil 8-12
8.4.2.9. net-kommando 8-13
8.5. Afsendelse og modtagelse af meddelelser ved kørsel under Microsoft ® Windows ™. 8-13
8.5.1. Start af Windows Network Message-programmet 8-14
8.5.1.1. Adgang til Windows Network Message-programmet ved start af Windows 8-14
8.5.1.2. Adgang til Windows Network Message-programmet, når Windows allerede er startet. . . 8-15
8.5.1.3. Alternativ procedure for adgang til Windows Network Message-programmet ved start af Windows 8-16
8.5.2. Præsentation af Windows Network Message-programvinduet 8-16
8.5.3. Afsendelse af meddelelser 8-17
8.5.3.1. Oprettelse og redigering af modtagerlister 8-18
8.5.3.2. Oprettelse 8-19
8.5.3.3. Redigering 8-19
8.5.4. Læsning af meddelelser 8-19
8.5.4.1. Gem meddelelser 8-20

8.5.5. Windows Network Message-programmets andre funktioner 8-20
8.5.5.1. Afsendelse og modtagelse af meddelelser i *Hot Line Mode* 8-20
8.5.5.2. Tilpasning af afsendte og modtagne meddelelser 8-20
8.5.5.3. copy-kommandoen 8-20
8.5.5.4. paste-kommandoen 8-21
8.5.6. Afslutning af Windows Network Message-programmet og dets vinduer 8-21
8.5.6.1. Windows Network Message-vinduet 8-21
8.5.6.2. Windows Network Message-programmet 8-21
8.6. Alias 8-21
8.6.1. Tilføjelse af et alias 8-21
8.6.1.1. net-kommando 8-22
8.6.2. Sletning af et alias 8-22
8.7. Videresendelse af meddelelser 8-23
8.7.1. net-kommando 8-23
8.7.2. Stop for videresendelse af meddelelser 8-23
8.7.2.1. net-kommando 8-24
8.7.3. Stop for videresendelse af meddelelser fra andre klienter . . 8-24
8.7.3.1. net-kommando 8-25

9. Profiler 9-1
9.1. Generelt 9-1
9.2. Om profiler 9-1
9.2.1. Brug af eksisterende profiler 9-2
9.2.2. net-kommando 9-3
9.3. Aktuelle tilknytninger gemt i profiler 9-3
9.3.1. net-kommando 9-5

10. Brug af UNIX fra en klient 10-1
10.1. Generelt 10-1
10.2. Navngivning af og oversigt over filer 10-1
10.2.1. Forskellige navngivningsregler 10-2
10.2.2. Oversigt over filnavne i DOS- eller OS/2-format 10-2
10.2.3. Oversigt over filnavne i UNIX-format 10-3
10.2.4. Brug af udir-kommandoen på lokale klientdrev 10-4
10.2.5. Omdøbning af UNIX-filer 10-5
10.2.5.1. Brug af uren-kommandoen til flytning af filer . . 10-6
10.3. Konvertering af DOS-, OS/2- og UNIX-tekstfiler 10-6
10.3.1. Tekstfilformater 10-6
10.3.2. Konvertering af filer 10-7
10.3.2.1. ud-kommandoen 10-7
10.3.2.2. Valgfri parametre 10-8
10.3.2.3. Omdirigering af konverterede filer 10-8
10.3.2.4. Konverteringskommandoer. Generelle bemærkninger. 10-9
10.4. Ændring af UNIX-rettigheder for LAN Manager-filer 10-9

10.5. UNIX-kommandoer på netværket 10-9
10.5.1. uexec-kommandoen 10-10
10.5.2. ukill-kommandoen 10-11
10.5.3. upstat-kommandoen 10-11
10.5.4. uwait-kommandoen 10-12

11. Oversigt over kommandoer 11-1
11.1. Generelt 11-1
11.2. net-kommandoer 11-1
11.2.1. Brug af net-kommandoer 11-1
11.2.2. Forkortelser 11-1
11.2.3. Forkortelser af parameternavne 11-2
11.2.4. Brug af kodeord i forbindelse med kommandoer 11-2
11.2.5. Bekræftelse af kommandoer 11-3
11.3. Referencesider 11-3
11.4. Kommandosyntaks 11-4
11.5. Samlet oversigt over kommandoer 11-5
11.6. Supermax LAN Manager/X-kommandoer 11-10
11.6.1. clispool 11-10
11.6.2. install 11-13
11.6.3. net 11-14
11.6.4. net access 11-15
11.6.5. net config workstation 11-19
11.6.6. net continue 11-23
11.6.7. net copy 11-25
11.6.8. net error 11-29
11.6.9. net forward 11-32
11.6.10. net help 11-34
11.6.11. net helpmsg 11-36
11.6.12. net load 11-37
11.6.13. net log 11-39
11.6.14. net logoff 11-42
11.6.15. net logon 11-43
11.6.16. net move 11-46
11.6.17. net name 11-48
11.6.18. net password 11-51
11.6.19. net pause 11-53
11.6.20. net print 11-55
11.6.21. net save 11-61
11.6.22. net send 11-63
11.6.23. net start messenger 11-65
11.6.24. net start netpopup 11-67
11.6.25. net statistics workstation 11-68
11.6.26. net stop 11-70
11.6.27. net use 11-72
11.6.28. net view 11-76
11.6.29. netmsg 11-79
11.6.30. synctm 11-82
11.6.31. uchmod 11-83

11.6.32. ud 11-86
11.6.33. udir 11-88
11.6.34. uexec 11-91
11.6.35. ukill 11-97
11.6.36. upstat 11-99
11.6.37. uren 11-102
11.6.38. uwait 11-104
11.6.39. wnetmsg 11-106

Appendiks A. Adgang til DOS fra OS/2-klienter A-1

Appendiks B. Henvisning til den semigrafiske brugergrænseflade B-1
B1. Start af den semigrafiske brugergrænseflade og hoved-skærmbilledet B-1
B1.1. Afbrydelse af proces B-2
B1.2. Hjælp B-3
B2. Menuer B-3
B2.1. Menuer og menupunkter B-3
B2.2. Piltaster B-4
B2.3. Hurtigtaster B-5
B2.4. Mus B-5
B3. Dialogbokse B-6
B3.1. Hvordan man bevæger sig rundt i dialogbokse B-6
B3.2. Tekstbokse B-7
B3.2.1. Tastatur B-7
B3.2.2. Mus B-8
B3.3. Oversigtsbokse B-8
B3.3.1. Oversigtsboksen *Other drives/dirs* B-9
B3.3.2. Arbejd med tastaturet B-11
B3.3.3. Arbejd med mus B-12
B3.4. Kontrolbokse B-12
B3.4.1. Arbejd fra tastaturet B-12
B3.4.2. Arbejd med mus B-13
B3.5. Valgknapper B-13
B3.5.1. Vælg fra tastaturet B-13
B3.5.2. Vælg med musen B-14
B3.6. Kommandoknapper B-14
B3.6.1. Vælg fra tastaturet B-14
B3.6.2. Vælg med musen B-15
B3.6.3. Specielle kommandoknapper B-15
B3.7. Fremvisningsfelter B-15

Ordliste ORDL-1

1. Introduktion

1.1. Generelt

AT&T StarGROUP™ Software LAN Manager Server, som omfatter 1.0-versionen af Microsoft® OS/2 LAN Manager® indeholder programmel til etablering af et lokalt netværk. I et lokalt netværk deler datamater netværksressourcer som harddiske og printere. Den datamat, som stiller disse ressourcer til rådighed, kaldes *server*, mens den datamat, som benytter ressourcerne, kaldes *klient*. I denne brugervejledning gennemgås, hvordan man arbejder på en klient i et LAN Manager-netværk.

På en klient kan man bl.a. udføre følgende operationer:

* Læse, revidere og oprette filer på en server
* Lagre data centralt og sikkert på en server
* Benytte applikationer, der er lagret på en server
* Benytte applikationer, der er lagret på klienten, sammen med data, der ligger som filer på serveren
* Benytte en printer, der er tilknyttet serveren.

LAN Manager/X Client Program, som herefter kaldes klientprogrammet, skal installeres, inden datamaten kan fungere som klient. Der henvises til installationsvejledningen. Der henvises endvidere til *System Administrator's Guide* for oplysninger om betjening af serveren.

Vigtigt

Den nuværende version af Supermax LAN Manager/X understøtter ikke OS/2 PC'er.

Det separate *Supermax DOS Client Print* skal installeres for at understøtte klientprintere for DOS PC'er.

1.2. Emneoversigt

Tabel 1-1 beskriver indholdet af de efterfølgende kapitler i denne vejledning. Læseren formodes at have et grundlæggende kendskab til DOS eller OS/2. Se i øvrigt den relevante DOS- eller OS/2-dokumentation.

Tabel 1-1. Emneoversigt **Emne:**	**Henvisning:**
Supermax LAN Manager og lokale netværk, inkl. definiton af de 3 klienttyper: Basal DOS, udvidet DOS og OS/2	Kap. 2: *Præsentation*
Den basale DOS-klient	Kap. 3: *Den basale DOS-klient*
Udvidet DOS- eller OS/2-klient	Kap. 4: *Udvidet DOS- eller OS/2-klient*
Hvordan man logger sig på lokalnettet	Kap. 5: *Start og stop af klienten*
Adgang til og lagring af kataloger på netværket fra en udvidet DOS- eller OS/2-klient	Kap. 6: *Fælles kataloger*
Brug af printere på netværket fra en udvidet DOS- eller en OS/2-klient	Kap. 7: *Fælles printere*
Administration af en fælles klientprinter fra en basal eller en udvidet DOS-klient	Kap. 7: *Fælles printere*
Afsendelse og modtagelse af meddelelser fra andre datamater på netværket	Kap. 8: *Afsendelse og modtagelse af meddelelser*
Automatisk adgang til en gruppe af fælles ressourcer fra en udvidet DOS- eller en OS/2-klient	Kap. 9: *Profiler*
Anvendelse af UNIX-kommandoer fra en DOS- eller en OS/2-klient	Kap. 10: *Brug af UNIX fra en klient*
LAN Manager-kommandoer	Kap. 11: *Oversigt over kommandoer*
Anvendelse af DOS på en OS/2-klient	App. A: *Adgang til DOS fra OS/2-klienter*
Den semigrafiske brugergrænseflade	App. B: *Henvisning til den semigrafiske brugergrænseflade*

1.3. Anvendte standarder

Typografi anvendes i denne vejledning til at skelne mellem forskellige former for oplysning. Én typografisk form angiver f.eks. skærmtekst, mens en anden markerer de oplysninger, man selv indtaster fra tastaturet. I det følgende gennemgås de typografiske standarder:

Skærmtekst vises således:

Skal programmel indlæses? (J/N)

og kan være et stikord (*prompt*), et feltnavn, en fejlmeddelelse eller andre oplysninger fra programmet.

Oplysninger skrevet af brugeren fra tastaturet vises således:

```
net use drev-id \\servernavn\fællesnavn
```

Den fremhævede del af denne tekst skal skrives nøjagtig, som den er vist her (altså **net use**), mens den ikke-fremhævede del af teksten skal erstattes med de relevante udtryk. Også specialtegn som f.eks. omvendt skråstreg (\), kolon (:) eller stjerne (*), skal skrives nøjagtig som vist. Dette gælder dog ikke nummertegnet (#), som skal erstattes af et tal.

Man kan skrive kommandoer med småt eller med stort.

Taster - f.eks. tasten *Control* - vises således: CTRL.

Hvis man skal trykke på flere taster samtidigt, markeres dette med et plus-tegn (+). CTRL+D angiver f.eks., at man skal trykke CTRL og D på samme tid.

Linieskifttasten, der som regel benyttes til at igangsætte en kommando, angives som RETUR.

Bemærk: I forbindelse med gennemgangen af fælles ressourcer betegner *u* eller *util* det katalog på serveren, man har adgang til fra en udvidet DOS-klient, mens *u2* eller *util2* betegner det katalog, man har adgang til fra en OS/2-klient.

Administratorvejledningen, *Supermax LAN Manager/X - System Administrator's Guide*, benævnes i visse forbindelser blot *System Administrator's Guide*.

2. Præsentation

2.1. Oversigt

Kapitel 2 dækker de grundlæggende begreber og udtryk, som anvendes i forbindelse med lokale netværk, og giver en nærmere beskrivelse af LAN Manager-programmellet. Kapitlet giver en forklaring på, hvad LAN Manager er, og hvordan LAN Manager letter adgangen til de dataressourcer, som distribueres på kontoret eller i firmaet.

2.2. Det lokale netværk: Begreber og udtryk

Et lokalt netværk (LAN) består af:

* Datamater i samme kontorer eller bygninger
* Kabler, der forbinder datamaterne
* Netværksmaskinel, herunder de interfacekort til netværket, som er installeret på hver enkelt datamat
* Netværksprogrammel, som kører på alle datamaterne og gør det muligt for dem at arbejde sammen indbyrdes.

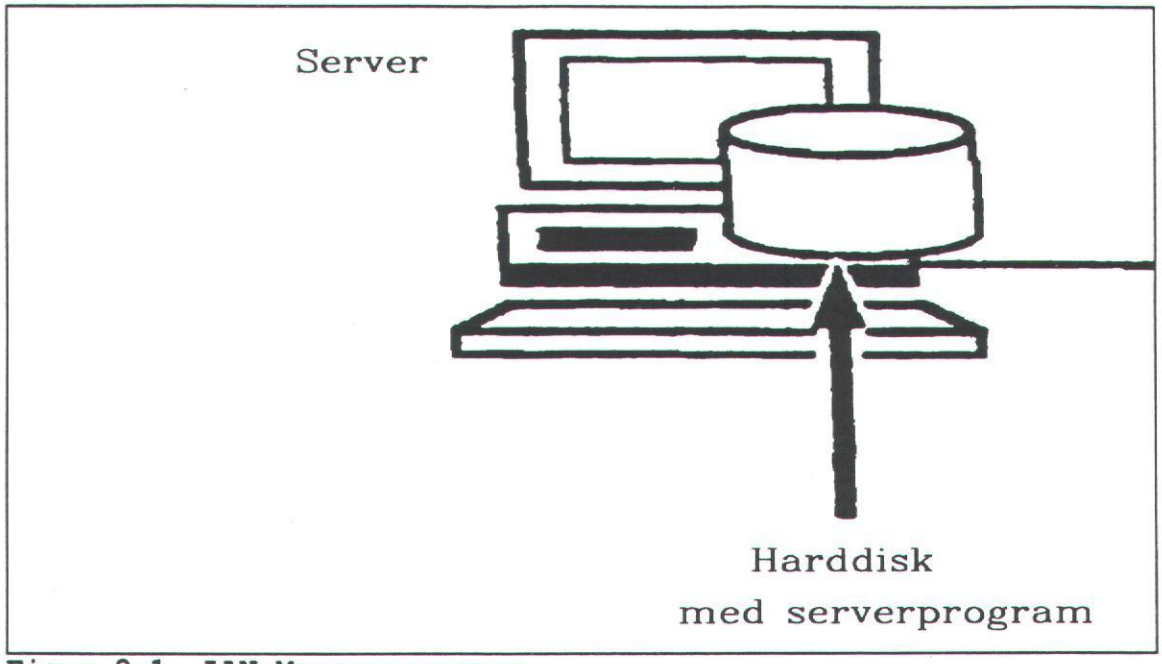
LAN Manager-programmellet gør det muligt for datamater at kommunikere via lokalnettet. Når datamater i et firma eller på et kontor er forbundet med hinanden via LAN, kan man arbejde mere effektivt og derved spare tid. F.eks. kan en bruger uden at forlade sin maskine finde og opdatere en rapport, som er lagret på en anden maskine. Når de nødvendige ændringer i rapporten er foretaget, kan brugeren også udskrive den, selv om hendes datamat ikke er fysisk forbundet med en printer. Som medlem af det lokale netværk kan man udskrive sin rapport på enhver printer, der er tilknyttet netværket. Uden LAN Manager er man nødt til at kopiere rapporten over på en diskette og derefter anbringe disketten i en datamat, som har den ønskede printertilknytning.

LAN giver adgang til følgende fælles ressourcer:

* Perifert udstyr som f.eks. printere og harddiske
* Applikationsprogrammer som f.eks. tekstbehandlingsprogrammer eller database-programmer
* Fælles informationer som f.eks. lageropgørelser eller regneark.

2.2.1. Server

Nogle af datamaterne på LAN Manager-netværket fungerer som *servere* (Figur 2-1). Deres væsentligste rolle er at dele ressourcer med brugere på andre datamater, som kaldes *klienter*. Eller med andre ord: Serverne tilfredsstiller et ressourcebehov hos klientbrugerne. En datamat, der fungerer som server, skal have en harddisk til lagring af de filer og applikationer, som er fælles på LAN-netværket. Der er desuden installeret specielt netværksprogrammel på serveren, så den kan dele printere med andre datamater på netværket. Der skal være mindst én server pr. netværk, og på større netværk kan der være flere.

Figur 2-1. LAN Manager-server

Klienten har adgang til en særlig server, der kaldes *primærserver*. Ved hjælp af primærserveren kan en klient udnytte væsentlige netværksfunktioner, bl.a. programmer, som giver adgang til andre ressourcer på netværket. Primærserveren lagrer disse funktioner i særlige kataloger på serveren, hvor klienten automatisk har adgang til dem.

2.2.2. Klient

Nogle datamater på et LAN Manager-netværk fungerer som *klienter* (se Figur 2-2). Klienter benytter ressourcer på servere. Disse fælles ressourcer kan bl.a. være hardiske og printere. En klient kan f.eks. koble sig på en servers harddisk, som den derpå kan bruge som sin egen.

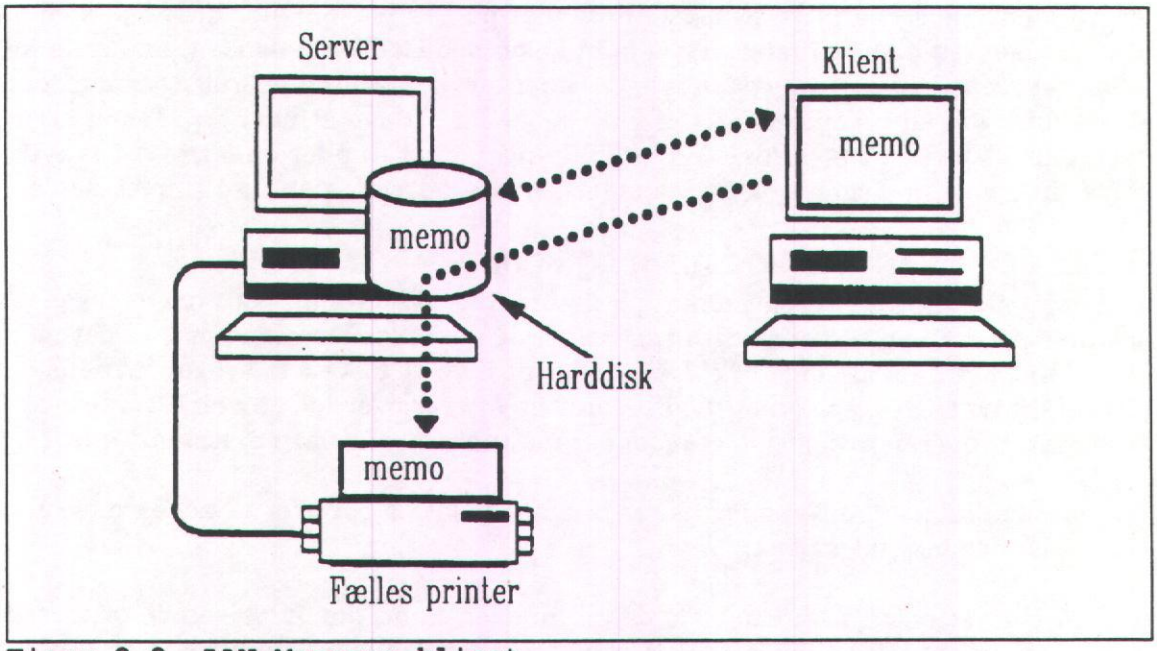
Normalt er der flere klienter end servere på et lokalt netværk. Hvis man vil oprette en datamat som klient på LAN Manager-netværket, skal klientprogrammet først installeres.

Bemærk: I LAN Manager-programmellet omtales klienten i visse tilfælde som arbejdsstation (*workstation*).

2.2.2.1. Klienttyper

Der findes tre klienttyper på et LAN Manager-netværk:

* Basale DOS-klienter
* Udvidede DOS-klienter
* OS/2-klienter.

Figur 2-2. LAN Manager-klient

Datamatens klientkonfiguration afhænger af styresystemet og den ønskede funktionalitet. Hvis datamaten bruger OS/2-styresystemet, efter at klientprogrammet er installeret, bliver den OS/2-klient. Hvis der er installeret DOS, arbejder datamaten enten som udvidet eller basal DOS-klient.

Datamatens netværksfaciliteter varierer i forhold til klienttypen. F.eks. kan man med OS/2-eller udvidede DOS-klienter administrere en server. Hvis intet andet er angivet, gælder den generelle gennemgang i dette kapitel alle tre klienttyper. I kapitel 3: *Den basale DOS-klient* beskrives de faciliteter, man har adgang til med en basal DOS-klient. Den øvrige del af brugervejledningen beskriver OS/2- og den udvidede DOS-klient. Derudover er der også en gennemgang af de ekstra-faciliteter, man kan benytte med en basal DOS-klient.

2.2.3. Fællesnavn

Fælles ressourcer som f.eks. kataloger og printere angives ved hjælp af et *fællesnavn*. Fællesnavne udformes af netværksadministratoren, som f.eks. kan tildele et katalog med databaseapplikationer på en server fællesnavnet *database*. Når man ønsker at benytte en fælles ressource, angiver man den ved hjælp af dens fællesnavn.

2.2.4. Datamat- og servernavne

Både server og klient på det lokale netværk har et entydigt navn, som skal adskille dem fra andre servere og klienter på LAN. Serverens navn angives som *servernavn*, mens klienten angives som *klientnavn*.

Et datamat- og servernavn er normalt navnet på den person eller afdeling, som oftest bruger klienten eller serveren. Hvis man f.eks. hedder Svend Jensen, kan man kalde klienten *svendj*. Man kan også navngive klienter og servere i overensstemmelse med deres funktion eller fysiske placering. Firmaer kan vælge at navngive tematisk med navne fra litteraturens verden, underholdningsbranchen eller andet med tilknytning til forretningen eller firmaet. LAN Manager-servere får som standard tilføjet *.serve*.

2.2.5. Log på med brugernavn og kodeord

Når man starter klientprogrammet på datamaten, bliver man bedt om at logge på det lokale netværk ved at skrive sit *brugernavn* og *kodeord*. Brugernavnet er det navn, man har på det lokale netværk. Det er vigtigt ikke at forveksle brugernavne med datamatnavne: Brugernavnet identificerer en *bruger* over for netværket uanset hvilken datamat, brugeren arbejder på, mens datamatnavnet angiver en bestemt *klient*.

Netværksadministratoren autoriserer brugernavnet og opretter et kodeord, som skal benyttes, når man logger på.

Ved at tilknytte brugernavne og kodeord hindrer man ikke-autoriserede brugere i at få adgang til ressourcerne på det lokale netværk. Herved sikres både data og udstyr.

2.2.6. Forbindelse til fælles ressourcer

LAN Managers bærende ide er, at ressourcer er *fælles*. Man kan ikke bruge en ressource, som ejes af en server, før administratoren har defineret den som fælles. Hvis man vil have adgang til en fælles ressource, skal man etablere en *forbindelse* mellem sin klient og ressourcen. Det svarer til at telefonere - det at benytte forbindelsen svarer til selve telefonsamtalen med en person i den anden ende af røret. Ved at etablere en forbindelse, åbner man en linie mellem sin klient og den fælles ressource.

Hvis man arbejder på et bestemt projekt på sin klient, skal to krav være opfyldt, inden man f.eks. kan få adgang til regneark, der er lagret i et katalog på serveren:

1. Administratoren skal definere kataloget som fælles ressource.
2. Brugeren på klienten skal tilknytte sin klient til det fælles katalog, som indeholder regnearkene.

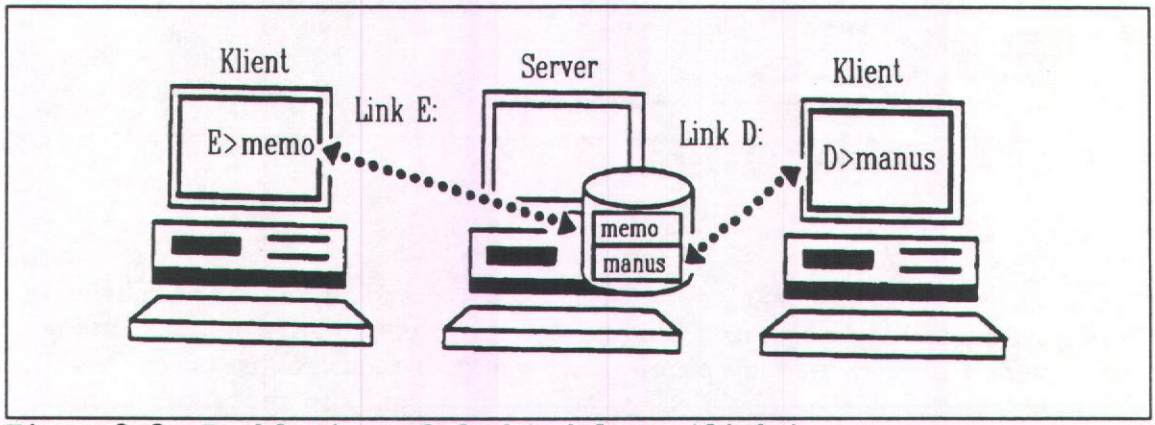
I praksis er der ingen mærkbar forskel mellem at arbejde med et katalog på serveren eller på klienten. Når man først er tilknyttet en fælles ressource, arbejder man med den, som om den lå på klienten.

2.2.7. Drev-ID, port-ID og enhedsnavne

Når man benytter datamatens diskdrev, har man som regel adgang til et eller flere fysiske drev, som man angiver med *drev-identifikatorer* (drev-ID A, B eller C). Når man etablerer en forbindelse til et fælles katalog, opretter man et *virtuelt* drev, som man giver en anden drev-ID end A, B og C (brug f.eks. D, E eller F). Ved at etablere forbindelser til en server får man mulighed for at benytte flere drev-ID'er på sin

datamat. Hvis man f.eks. har to forbindelser, kan man få adgang til 4 drev: de to lokale drev og de to virtuelle (et for hver forbindelse). Man kan skifte til et virtuelt drev på samme måde som til et lokalt drev: skriv drev-ID'en efterfulgt af et kolon - f.eks. *D:* - og tryk RETUR.

Figur 2-3 viser 2 klienter, som er forbundet med et fælles katalog, der indeholder filerne *memo* og *manus*. Klienten til venstre er forbundet til det katalog, som benytter drev-ID E, og klientens bruger har adgang til filen *memo* gennem denne forbindelse. Klienten til højre er forbundet med kataloget via D-drevet, og klientens bruger har adgang til filen manus gennem denne forbindelse.

Figur 2-3. Etablering af forbindelser (*links*)

Hvis man vil bruge en fælles printer, skal man etablere forbindelse mellem en port på sin klient og den ønskede printer ved hjælp af en *port-identifikator*, også benævnt port-ID. En port-ID angives som PRN, LPT1, LPT2 eller LPT3.

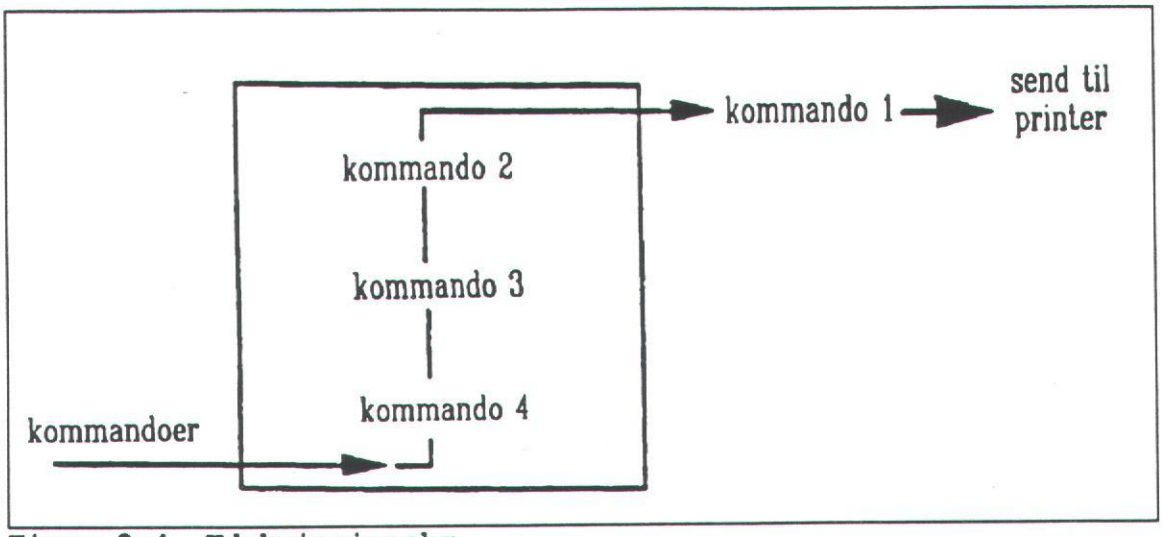
Samlet omtales drev- og port-ID'er som *enhedsnavne* (eng. *device names*).

2.2.8. Fælles printere og udskrivningskøer

En fælles printer er en printer, som en administrator har givet lokale netværksbrugere adgang til. Hvis et firma benytter fælles printere, behøver den enkelte medarbejder ikke at installere sin egen printer på sit kontor og får måske tilmed mulighed for at vælge mellem printere med forskellige hastigheder og faciliteter.

Printere kan kun udskrive en fil ad gangen, men fælles printere kan modtage adskillige udskrivningskommandoer på samme tid. Til løsning af denne konflikt danner LAN Manager *køer* for fælles printere. I køen samles udskrivningskommandoerne, som effektueres i den rækkefølge, de modtages. Ved hjælp af køer undgår man at konkurrere om adgangen til de fælles printere. Figur 2-4 viser, hvordan køerne er opbygget.

Administratorerne tildeler adgang til udskrivningsressourcer på netværket via fælles udskrivningskøer, som brugerne så etablerer en forbindelse til for at få adgang til netværksprintere. Når man udskriver et dokument over netværket, sender man i virkeligheden en kommando til udskrivningskøen.

Figur 2-4. Udskrivningskø

En enkelt fælles printer kan være medlem af mere end én kø. Hver udskrivningskø kan have forskellig prioritering. En printer kan f.eks. modtage en udskrivningskommando fra en kø med lav prioritering, som godkender kommandoer fra alle lokalnetbrugere, og fra en kø med høj prioritering, som kun godkender kommandoer fra brugere, der har behov for en hurtig udskrivning.

En enkelt kø kan også omfatte mere end én printer. Med LAN Manager er det muligt for en administrator at oprette *puljer* med printere, der er ens, for at formindske den enkelte printers arbejdsmængde. Køen sender en kommando til den første ledige printer i puljen. En server kan f.eks. have tre laserprintere, som alle modtager kommandoer fra *laser*køen. Hvis der ligger en fil klar til udskrivning i køen, og de første to printere er optaget, sendes filen videre til den tredje printer. Serveren, som styrer køen, sender meddelelser til brugerne om, på hvilken printer deres fil er udskrevet.

2.2.9. Fælles klientprintere

Fælles printere kan forbindes fysisk til servere eller til specielt konfigurerede DOS-klienter. En fælles printer, som er forbundet til en DOS-klient, kaldes en *fælles klientprinter*. Den bruges på samme måde som en fælles printer med forbindelse til en server. Hvis en fælles printer er forbundet til klienten, har den pågældende bruger og administratoren sammen ansvaret for printeren. For yderligere oplysninger om administration af fælles klientprintere, se *Administration af klientprintere* i kapitel 7.

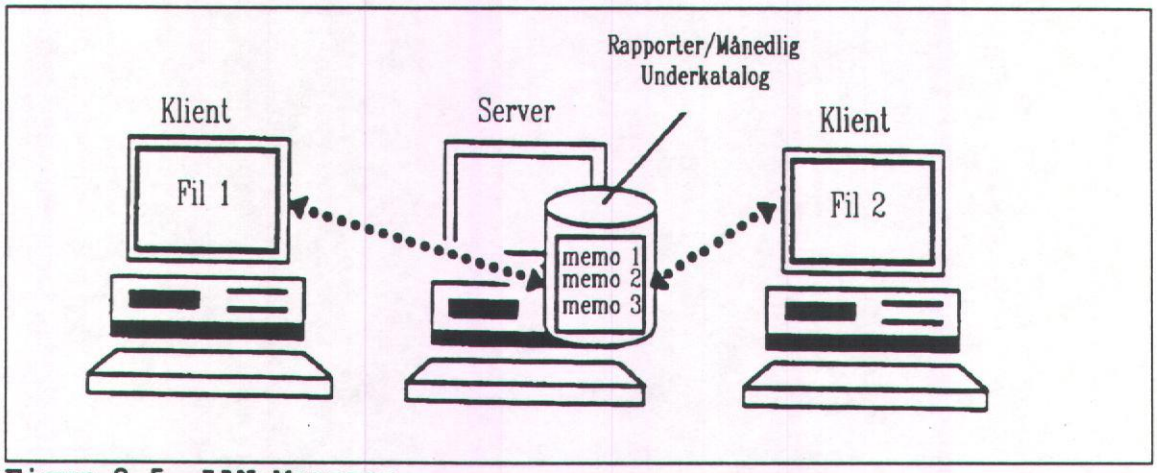
2.3. LAN Manager. Et eksempel

I denne vejledning bruges eksempler til illustration af LAN Manager-procedurerne. Følgende eksempel viser, hvordan man kan arbejde sammen med administratoren for at dele ressourcer via netværket.

En medarbejder i et investeringsselskab begynder at udarbejde en ny række rapporter om investeringer. Da arbejdet med rapporterne foregår sammen med andre, herunder revisorer og sekretærer i selskabet, skal de placeres i et fælles katalog, så alle har adgang til dem.

Fremgangsmåden er følgende: Først etablerer man en forbindelse til fælleskataloget *rapporter* på serveren *invest.serve*. Når forbindelsen er etableret, opretter man sit eget underkatalog, *kvartal*. Derpå kopierer man alle rapporterne til dette underkatalog. Til slut kontakter man netværksadministratoren for at få fastslået de adgangsbetingelser, som skal knyttes til underkataloget. Andre ansatte i virksomheden, som opfylder de betingelser, der fastsættes, har nu adgang til de pågældende rapporter.

Ved at etablere en forbindelse til fælleskataloget *rapporter* på serveren *invest.serve* - som administratoren har givet fællesstatus - kan brugerne nu arbejde med det, som om det lå på deres egen datamat. Andre ansatte kan også benytte kataloget *rapporter* på serveren *invest.serve*, hvis de opfylder adgangsbetingelserne, og arbejde med filerne i underkataloget *rapporter/kvartal*. Figur 2-5 viser, hvordan brugere fra deres klienter får adgang til filer i underkataloget *rapporter/kvartal*.

Figur 2-5. LAN Manager

3. Den basale DOS-klient

3.1. Generelt

I dette kapitel gennemgås, hvordan man fra en basal DOS-klient kan:

* starte klientprogrammet og logge sig på det lokale netværk (*logon*)
* benytte fælles kataloger
* benytte fælles udskrivningskøer
* afbryde tilkoblingen til det lokale netværk (*logoff*)
* stoppe klientprogrammet.

Tabel 3-1 viser, hvilke funktioner man har adgang til fra DOS-klienten, og giver en henvisning til de kapitler, hvor funktionerne beskrives nærmere. Man kan med fordel læse disse kapitler, hvis man vil forbedre klientens funktionalitet.

Tabel 3-1. Yderligere funktioner på den basale DOS-klient

Funktion	Formål	Henvisning
synctm-kommando	Synkroniserer tid	Kap. 6: *Synkronisering af dato og klokkeslæt på klient og server*
udskrivning til printer på klienten	Gør det muligt for netværksadministratoren at give fælles adgang til printere, som er fysisk forbundet til specielt konfigurerede DOS-klienter. Hvis en klient er fysisk forbundet til en fælles printer, gælder bestemte udskrivningsregler. Ansvaret for administrering af printeren deles mellem brugeren på klienten og netværksadministratoren.	Kap. 7: *Håndtering af fælles klientprintere*
meddelelser	Gør det muligt at sende og modtage meddelelser	Kap. 8: *Afsendelse og modtagelse af meddelser*

Afvikling af UNIX-system-kald	Gør det muligt at udføre systemkald fra kommandolinien på klienten.	Kap. 11: *UNIX-kommandoer fra klienten*

3.2. net-kommandoer

Når man arbejder på en basal DOS-klient, kan man angive de forskellige kommandoer ud for systemprompten. Man arbejder med andre ord via kommandolinier, ikke via menuer. Dvs. at man har en *kommandolinie-grænseflade* (på engelsk: *Command Line Net Interface*). De fleste opgaver, der omtales i dette kapitel, udføres ved hjælp af *net*-kommandoer. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives disse kommandoer nærmere.

3.2.1. Hjælp til net-kommandoer

Hvis man ønsker oplysninger om brugen af en bestemt **net**-kommando, eller hvis man vil have en oversigt over, hvilke **net**-kommandoer man kan benytte fra sin klient, skal man benytte kommandoen **net help**.

Man får en oversigt over de **net**-kommandoer, man kan bruge fra klienten, ved at skrive følgende:

```
net help
```

og trykke RETUR.

Hvis man ønsker hjælp til en bestemt **net**-kommando, skal man skrive:

```
net help kommando
```

Erstat *kommando* med navnet på den pågældende **net**-kommando. Udelad **net** foran selve kommandoen. Hvis det f.eks. er **net use**-kommandoen, man ønsker oplysninger om, skal man blot skrive:

```
net help use
```

Herefter får man en forklaring på brugen af den pågældende **net**-kommando.

3.3. Start af klientprogram og logon-procedure

Ved hjælp af klientprogrammet kan brugerens datamat fungere som klient på et lokalt netværk. I det følgende gennemgås de operationer, klientprogrammet udfører, når det er startet, og der gives også en beskrivelse af, hvordan man starter klientprogrammet og logger sig på lokalnettet.

3.3.1. Start af klientprogrammet

Når klientprogrammet startes, udfører det forskellige procedurer, som omfatter:

* Indlæsning af netværksprogrammel.

  Udover netværksprogrammel kan klientprogrammet også starte med at indlæse andet programmel. DOS-klienter kan f.eks. konfigureres til at indlæse et *Network Message Receiver*-program, som gør det muligt for klienten at modtage meddelelser på nettet.

* Redigering af servertilknytning og datamatnavn.

  Hvis det datamatnavn, man har valgt i forbindelse med servertilknytningen, allerede benyttes, har man under startproceduren mulighed for at angive et andet navn. Alle ændringer gemmes som en del af klientens konfiguration og træder først i kraft, når man igen starter klienten.

* Besked til brugeren om at koble klienten på det lokale netværk.

  Man skal angive brugernavn og kodeord, som derpå gemmes på klienten. Den server, man derefter forsøger at få adgang til, modtager besked om brugernavn og kodeord.

* Kald af automatiske funktioner, som administratoren har defineret.

  Administratoren har mulighed for at definere en klient til at udføre forskellige startfunktioner, som f.eks. at kalde filen *netstart.bat* for at etablere en forbindelse til nettet.

3.3.2. Start af klientprogrammet og logon-proces

Man starter klientprogrammet på følgende måde:

1. Hvis datamaten startes fra en fast disk: Start datamaten.

   Hvis datamaten startes fra et diskettedrev: Indsæt klientstartdisketten i drev A og start datamaten.

2. Datamaten svarer på følgende måde:

   Type your username, or press ENTER if it is GUEST:

   * Hvis man har brugernavnet *GUEST*, skal man trykke RETUR.

   * Hvis man ikke har brugernavnet *GUEST*, skal man angive det korrekte brugernavn og trykke RETUR.

   Nu får man følgende besked:

Type your password:

3. Angiv det korrekte kodeord og tryk RETUR.

   Hvis man angiver et forkert kodeord, kan man blive nødt til at angive det, hver gang man vil benytte en ressource.

Logon-processen er nu gennemført, og man kan få adgang til de fælles ressourcer på nettet. Brugen af fælles kataloger beskrives nærmere i næste sektion: *Fælles kataloger*. I sektionen *Fælles printere* senere i kapitel 3 gennemgås brugen af fælles printere.

3.4. Fælles kataloger

Fælles kataloger ligger på en server, som netværksadministratoren har givet brugere på det lokale netværk adgang til. Et fælles katalog er ideelt til opbevaring af filer eller applikationer, som flere brugere på det lokale netværk skal benytte.

I denne sektion forklares, hvordan man:

* får forbindelse til fælles kataloger
* får adgang til sit hjemmekatalog (hvis man har et)
* benytter DOS-kommandoer, når man arbejder med fælles kataloger
* får en oversigt over tilknytninger (på engelsk: *links*) til fælles kataloger
* ophæver tilknytninger til fælles kataloger midlertidigt og genetablerer dem
* afbryder forbindelser til fælles kataloger.

3.4.1. Etablering af forbindelser til fælles kataloger

Med **net use**-kommandoen kan man etablere en forbindelse til et fælles katalog på en server. På kommandolinien skal man skrive følgende:

```
net use drev-ID: \\servernavn\\fællesnavn kodeord
```

og trykke RETUR.

Erstat *drev-ID* med den drev-ID, der skal have en forbindelse til det fælles katalog.

Erstat *servernavn* med navnet på den server, hvor det fælles katalog ligger.

Erstat *fællesnavn* med katalogets fællesnavn.

Hvis det er nødvendigt, kan man også angive et kodeord som beskrevet i det følgende. Hvis kodeordet ikke skal angives, skal man ikke medtage denne parameter. I tvivlstilfælde bør man kontakte netværksadministratoren.

* Erstat *kodeord* med det korrekte kodeord. Hvis man angiver kodeordet på denne måde, vises det på skærmen, mens man skriver det.

* Hvis kodeordet ikke skal vises på skærmen, skal man erstatte *kodeord* med *. Supermax LAN Manager/X vil så bede om kodeordet, idet der på skærmen skrives *Password?*. Skriv kodeordet og tryk RETUR. Det vises ikke på skærmen, når man skriver det.

Eksempel 1
Hvis man vil tilknytte H-drevet til et fælles katalog *memoer* på *dok.serve*-serveren, skal man skrive:

```
net use h: \\dok.serve\memoer
```

Nu etablerer Supermax LAN Manager/X forbindelsen til kataloget *memoer*.

Eksempel 2
F-drevet skal tilknyttes et fælles katalog *projekter* på *work.serve*-serveren. For at få adgang til dette katalog, skal man angive kodeordet *access* og skrive følgende:

```
net use f: \\work.serve\projekter access
```

Nu etablerer Supermax LAN Manager/X forbindelsen til kataloget *projekter*.

3.4.2. Adgang til hjemmekataloger

I forbindelse med oprettelsen af brugernavnet har netværksadministratoren måske også oprettet et *hjemmekatalog*, hvor man normalt gemmer sine filer. I det følgende beskrives, hvordan man får adgang til hjemmekataloget. Hvis brugere skal igennem en kontrolprocedure, når de kobler sig på nettet, kan dette ændres, så de får automatisk adgang til deres hjemmekatalog. Kontakt netværksadministratoren for yderligere oplysninger.

Man får adgang til sit hjemmekatalog på følgende måde:

1. Først skal man etablere en forbindelse til det fælles katalog, hvor hjemmekataloget ligger. Det gør man ved at skrive:

   ```
   net use h: \\servernavn\fællesnavn
   ```

   og trykke RETUR.

   Erstat *servernavn* med navnet på den server, hvorfra tildelingen af hjemmekataloger administreres.

   Erstat *fællesnavn* med navnet på det fælles katalog, som hjemmekatalogerne ligger i. Typisk kaldes kataloget *users*.

   Man kan få de nødvendige oplysninger om katalogerne hos netværksadministratoren.

2. Skift til H-drevet ved at skrive *h:* på kommandolinien og trykke RETUR.

3. Skift til hjemmekataloget ved at skrive:

   cd hjemmekat

   og trykke RETUR.

   Erstat *hjemmekat* med navnet på hjemmekataloget, som altid er identisk med brugernavnet.

3.4.3. Globalt ressourcenavn (UNC)

I visse situationer kan det være upraktisk at koble sig til et fælles katalog ved at angive en drev-ID på klienten. Supermax LAN Manager/X muliggør automatisk tilkobling til fælles kataloger.

For at etablere en automatisk forbindelse skal man kende navnet på serveren, der opbevarer det katalog, man vil have adgang til, og katalogets fællesnavn.

Man skal indsætte servernavnet og navnet på kataloget i kommandolinien på følgende måde:

```
\\servernavn\fællesnavn
```

Servernavn og fællesnavn kaldes samlet *globalt ressourcenavn* (på engelsk: *UNC* = Universal Naming Convention), når de bruges til at etablere en automatisk tilkobling til fælles ressourcer.

Man kan indsætte et filnavn i det globale ressourcenavn på følgende måde:

```
\\servernavn\fællesnavn\fil
```

Når det globale ressourcenavn indsættes i kommandolinien, finder Supermax LAN Manager/X først fælleskataloget og etablerer forbindelse til det, hvorpå kommandoen udføres.

Eksempel
Lad os antage, at man normalt starter sit tekstbehandlingsprogram ved at skrive *tp* på en kommandolinie. Programmet benyttes i dette eksempel til redigering af filen *kap1*, som ligger i fælleskataloget *vejledn* på serveren *skriv.serve*. Man etablerer en automatisk forbindelse til fælleskataloget og starter tekstbehandlingsprogrammet ved at skrive:

```
tp \\skriv.serve\vejledn\kap1
```

Kommandoen starter ikke alene tekstbehandlingsprogrammet og etablerer forbindelsen til *vejledn*-kataloget, men åbner også filen *kap1*, som man nu ved hjælp af tekstbehandlingsprogrammet har mulighed for at redigere.

Bemærk: Nogle DOS-kommandoer kan ikke benyttes på globale ressourcenavne. Det gælder f.eks. *chdir*, *cd* (Skift katalog), *copy* (Kopiér filer), *del* (Slet filer) og *dir* (Vis indhold af katalog).

3.4.4. DOS-kommandoer og fælles kataloger

Når man har fået forbindelse til en netværksressource, kan man bruge de fleste DOS-kommandoer til at håndtere de filer og kataloger, man har adgang til. I de følgende sektioner beskrives, hvilke DOS-kommandoer man kan/ikke kan benytte fra en klient.

3.4.4.1. Gyldige DOS-kommandoer

DOS-kommandoer kan vise indholdet af kataloger, kopiere, vise, omdøbe og slette eksterne filer. Kommandoerne skal indeholde katalogets drev-ID.

Hvis man f.eks. har knyttet D-drevet til fælleskataloget *regnskaber* på serveren *regnsk.serve*, skal man bruge følgende kommando til at kopiere den eksterne fil *budget.dok* fra kataloget *regnskaber* til en diskette i A-drevet:

```
copy d:\budget.dok a:
```

Man kan også bruge **copy**-kommandoen til at kopiere filer fra et katalog på klienten til et fælles katalog. Følgende kommando kopierer filen *john.mtg* til det eksterne katalog på D-drevet:

```
copy john.mtg d:
```

3.4.4.2. Ugyldige DOS-kommandoer

Man kan ikke bruge DOS-kommandoer, som læser og skriver direkte på den faste disk, hvor netværksressourcerne ligger.

Følgende DOS-kommandoer kan ikke bruges i forbindelse med et fælles katalog:

chkdsk
diskcopy
format
join
recover
sys

Hvis man forsøger at anvende disse kommandoer, får man følgende meddelelse:

Cannot <kommando> a Network drive

hvor *<kommando>* er erstattet af navnet på den pågældende kommando.

3.4.5. Oversigt over tilknytninger til fælles kataloger

Kommandoen **net use** giver en oversigt over aktuelle tilknytninger til fælles kataloger. Oversigten kan være nyttig, hvis man leder efter en bestemt fil eller et bestemt katalog. Kommandoen viser også eventuelle tilknytninger til udskrivningskøer.

Hvis man vil have en oversigt over de tilknytninger, man har etableret til fælles kataloger, skal man skrive:

```
net use
```

og trykke RETUR.

net use-kommandoen kan f.eks. give følgende oversigt:

Status	*Local device name*	*Network*
	E:	*\\mktng.serve\budget*
	F:	*\\mktng.serve\budget*
	LPT1:	*\\mktng.serve\budget*

Command completed successfully.

Normalt er feltet *Status* tomt. Hvis der er fejl i tilknytningen til en fælles ressource, vises status for den pågældende ressource som *Error*. Feltet *Local device* viser den drev- eller port-ID, som er tilknyttet den fælles ressource. Hvis der er angivet en drev-ID, er der tale om et fælles katalog. Hvis der er angivet en port-ID, er der tale om en udskrivningskø. I feltet *Network name* vises navnet på den server, som administrerer ressourcen, samt ressourcens fællesnavn (i det viste eksempel ovenfor er der tale om et katalog med fællesnavnet *budget*).

3.4.6. Midlertidig ophævelse af tilknytninger til fælles kataloger

Man kan bruge **net pause**-kommandoen til midlertidigt at ophæve alle tilknytninger til fælles kataloger. Når tilknytningerne er ophævet, kan man ikke uden videre etablere nye, men kommandoen **net continue** gør det muligt at aktivere de oprindelige tilknytninger og fortsætte med etablering af nye tilknytninger til fælles kataloger.

Hvis man kun vil afbryde sine tilknytninger til fælles kataloger midlertidigt, skal man angive kommandoen **net pause** med parameteren *drdr* på følgende måde:

```
net pause drdr
```

og trykke RETUR.

Når man vil genetablere sine tilknytninger, skal man angive kommandoen **net continue** med parameteren *drdr* på følgende måde:

```
net continue drdr
```

og trykke RETUR.

3.4.7. Afbrydelse af tilknytninger til fælles kataloger

Hvis man vil fjerne forbindelsen til et fælles katalog, kan man benytte kommandoen **net use** med parameteren */delete*. Dette bør man altid gøre, hvis man ikke længere skal arbejde med kataloget, fordi man på den måde frigør ressourcer på såvel klient som server og gør det muligt for sig selv og andre brugere at etablere nye forbindelser.

Man fjerner forbindelsen til et fælles katalog ved at skrive:

```
net use drev-ID: /delete
```

og trykke RETUR.

Erstat *drev-ID* med den drev-ID, som er tilknyttet det fælles katalog.

Bemærk: Hvis den drev-ID, som er knyttet til det fælles katalog, betegner det aktuelle drev, skal man skifte til et andet drev, før man kan ophæve tilknytningen.

3.5. Fælles printere

Med Supermax Lan Manager/X kan man udskrive filer hurtigt og effektivt, når man benytter en fælles printer på nettet. Man kan også sende filer fra klienten over det lokale netværk til forskellige printere.

En printer kan kun udføre én udskrivningskommando ad gangen. Derfor bruger Supermax LAN Manager/X køer til opsamling af de filer, der er sendt til udskrivning. Når man har sendt en fil til en udskrivningskø, kan man fortsætte sit arbejde, mens filen sendes gennem køen til endelig udskrivning.

I denne sektion gennemgås fælles printere og udskrivningskøer, og hvordan man:

* etablerer forbindelse til en udskrivningskø
* udskriver filer og skærmbilleder på en fælles printer
* kontrollerer udskrivningskommandoer
* får en oversigt over forbindelser til udskrivningskøer
* ophæver forbindelser til udskrivningskøer og genetablerer dem
* afbryder forbindelser til udskrivningskøer.

3.5.1. Etablering af tilknytning til udskrivningskøer

Med kommandoen **net use** kan man etablere en tilknytning mellem klienten og en udskrivningskø. Man skal skrive:

```
net use port-ID: \\servernavn\fællesnavn kodeord
```

og trykke RETUR.

Erstat *port-ID* med den port-ID på klienten, som skal tilknyttes udskrivningskøen.

Erstat *servernavn* med navnet på den server, som administrerer udskrivningskøen.

Erstat *fællesnavn* med udskrivningskøens fællesnavn.

I nogle tilfælde skal man også angive et kodeord. Det kan gøres på flere måder:

* Erstat *kodeord* med det korrekte kodeord. Når kodeordet angives på denne måde, vises det på skærmen, mens man skriver det.

* Hvis kodeordet ikke skal vises på skærmen, skal man erstatte *kodeord* med *. Supermax LAN Manager/X vil så bede om kodeordet, idet der på skærmen skrives *Password?*. Skriv kodeordet og tryk RETUR. Det vises ikke på skærmen, når man skriver det.

Eksempel 1
Hvis man vil knytte sin LPT2-port til udskrivningskøen *dokument* på serveren *dok.serve*, skal man skrive:

```
net use lpt2: \\dok.serve\dokument
```

Nu etablerer Supermax LAN Manager/X forbindelsen til udskrivningskøen *dokument*.

Eksempel 2
Hvis man vil knytte LPT1-porten til en fælles udskrivningskø *prtjob* på serveren *work.serve*, skal man angive et kodeord for at få adgang til kataloget *prtjob*. Dette gøres ved at skrive:

```
net use lpt1: \\work.serve\prtjob papir
```

Nu etablerer Supermax LAN Manager/X forbindelsen til udskrivningskøen *prtjob*.

3.5.2. Udskrivning af filer

Når forbindelsen er etableret, kan man sende filer til en fælles printer via en fælles udskrivningskø. Man kan udskrive en fil på to måder:

* Fra den applikation, der blev brugt til at oprette filen. I dokumentationen til den pågældende applikation kan man se, hvilke printere der understøttes.

* Ved at skrive kommandoen **net print** eller **copy**.

3.5.2.1. Udskrivning af filer fra en applikation

Når man udskriver en fil fra en applikation, skal man i visse tilfælde først give applikationen besked om den aktuelle printers fabrikat og model, og hvilken port-ID der benyttes. For visse applikationers vedkommende kan man også udskrive en fil ved at angive servernavnet og printerkøens fællesnavn. Det fremgår af dokumentationen til den enkelte applikation, hvilke oplysninger man skal angive. Med hensyn til printerfabrikat og -model skal man kontakte netværks- administratoren.

Når man har angivet de nødvendige oplysninger, kan man udskrive filen på følgende måde:

1. Angiv den applikationskommando, der starter udskrivningen.

2. Hvis udskrivningen ikke starter, selv om applikationen har givet besked om, at filerne er behandlet, skal man trykke CTRL+ALT+PRTSC for at starte udskrivningen.

3.5.2.2. Udskrivning af filer ved hjælp af kommandoer

Hvis man bruger kommandoen **net print** for at skrive ud, skal man angive navnet på den fil, der skal udskrives, og den port-ID, der er knyttet til den fælles printerkø.

Hvis man f.eks. på sin klient har en lille fil *note.txt* og vil sende den til udskrivningskøen *printer2*, som administreres fra serveren *print.serve*, skal man først tilknytte klienten til udskrivningskøen med port-ID'en LPT1 og derefter skrive:

```
net print note.txt lpt1:
```

Hvis klienten er konfigureret til at modtage meddelelser, får man en meddelelse om, at filen er udskrevet. Meddelelsen kræver ikke noget svar. I kap. 8: *Afsendelse og modtagelse af meddelelser* beskrives meddelelsesfunktionen nærmere.

Man kan også bruge kommandoen **copy** til at sende filer til en udskrivningskø.

Hvis man f.eks. på sin klient har en lille fil *note.txt* og vil sende den til udskrivningskøen *printer2*, som administreres fra serveren *print.serve*, skal man først tilknytte klienten til udskrivningskøen med port-ID'en *lpt1* og derefter skrive:

```
copy note.txt lpt1:
```

3.5.3. Udskrivning af skærmbilleder

Man kan sende indholdet af et skærmbillede til en fælles printer på samme måde som til en lokal printer. Man kan kun sende tegnbaserede skærmbilleder til printeren, og klienten skal være tilknyttet printeren via LPT1-porten.

Bemærk: Hvis en fælles klientprinter er fysisk forbundet til klienten via *lpt1*, skal man stoppe printeren ved hjælp af kommandoen **clispool**, inden man gennemfører proceduren i det følgende. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives **clispool**-kommandoen nærmere.

Man udskriver skærmbilleder på denne måde:

1. Etablér en tilknytning mellem klienten og en printerkø via LPT1-porten.
2. Tryk PRTSC for at sende skærmindholdet til printeren.

   Bemærk: På nogle tastaturer, skal man trykke SKIFT+PRTSC.
3. Tryk RETUR for at udskrive skærmbilledet på den fælles printer.

Hvis man har stoppet den fælles klientprinter, som er fysisk forbundet med klienten, fordi man vil foretage en udskrivning som beskrevet ovenfor, kan man nu starte printeren igen med kommandoen **clispool**.

3.5.3.1. Kontrol af udskrivningskommandoer

net print-kommandoen kan bruges til at vise alle de udskrivningskommandoer, som er sendt til de udskrivningskøer, der administreres fra en bestemt server. Med **net print** kan man sammenligne status for den udskrivningskommando, man selv har sendt, med de udskrivningskommandoer, der iøvrigt er sendt til udskrivningskøerne.

Hvis man vil se alle de udskrivningskommandoer, som er sendt til en servers udskrivningskøer, har man disse muligheder:

* Angiv følgende kommando på kommandolinien:

  ```
  net print port-ID
  ```

  og tryk RETUR.

  Erstat *port-ID* med den port-ID på klienten, som udskrivningskommandoen til den fælles udskrivningskø er sendt igennem. Nu vises status for den udskrivningskø, der er forbundet til den pågældende port-ID.

* Angiv denne kommando på kommandolinien:

  ```
  net print \\servernavn
  ```

og tryk RETUR.

Erstat *servernavn* med navnet på den server, som administrerer den udskrivningskø, der har modtaget udskrivningskommandoen.

Nu vises status for alle udskrivningskøer på den pågældende server.

Med **net print**-kommandoen og parameteren *servernavn* kan man f.eks. få vist følgende oversigt:

```
Print Queues at      \\OLELAD.SERVE
Name                  Job#   Size      Status

LINEPR Queue        2 jobs             *Queue Active*
GE                    382    1014      Printing
ADMIN                 383    5064      Waiting
CANON Queue         0 jobs             *Queue Active
FORMAT Queue        0 jobs             *Queue Active


Command completed successfully.
```

Dels vises status for den pågældende servers udskrivningskøer, dels vises status for de udskrivningskommandoer, som er sendt til de pågældende køer.

For udskrivningskøerne gælder følgende forklaring til de enkelte felter:

Felt	**Beskrivelse**
Name	Viser navnet på udskrivningskøen.
Job#	Giver antallet af udskrivningskommandoer i denne udskrivningskø.
Status	Viser status for udskrivningskøen.

For udskrivningskommandoerne gælder følgende forklaring til de enkelte felter:

Felt	**Beskrivelse**
Job#	Viser udskrivningskommandoens identifikations-nummer.

Name	Viser brugernavn på den bruger, der har angivet udskrivningskommandoen.
Size	Viser udskrivningskommandoens størrelse i bytes.
Status	Viser status for udskrivningskommandoen.

Følgende oversigt viser status for udskrivningskommandoen:

Udskrivningsstatus	**Forklaring**
Error on (printernavn)	Der er opstået en fejl under udskrivningen. Kontakt netværksadministratoren.
Held in (kø)	Bruger eller administrator har standset udskrivningskommandoen i køen. Kommandoen udføres først, når den igen sendes videre.
Paused on (printernavn)	Udskrivningsfilen ligger i køen til en fælles printer, som er midlertidigt stoppet.
Printing on (printernavn)	Udskrivning i gang.
Spooling	Udskrivningsfil er ved at blive knyttet til ud- skrivningskøen.
Waiting	Udskrivningfil i køen er på vej til udskrivning.

3.5.4. Oversigt over tilknytninger til udskrivningskøer

Med **net use**-kommandoen vises alle aktuelle tilknytninger til fælles udskrivningskøer. Kommandoen kan være nyttig, hvis man vil udskrive en fil med **net print**-kommandoen, men ikke kan huske port-ID'en til den udskrivningskø, man vil benytte. Det kan også være praktisk at få en oversigt over tilknytningerne, hvis man vil slette nogle af dem. Hvis man er tilknyttet fælles kataloger, giver **net use**-kommandoen også besked om dette.

Hvis man vil se tilknytningerne til udskrivningskøer, skal man på kommandolinien skrive:

```
net use
```

og trykke RETUR.

net use-kommandoen er beskrevet tidligere i dette kapitel (se sektionen *Oversigt over tilknytninger til fælles kataloger*).

3.5.5. Midlertidig ophævelse af tilknytninger til delte printere

Vil man friholde port-ID'er til lokalt brug, kan det være nødvendigt at ophæve tilknytningerne til fælles printere. Lad os f.eks. antage, at klienten er fysisk tilknyttet en printer via LPT1-porten, men at brugeren på klienten bruger denne port til at koble sig på en fælles printer. Da porten således bruges til at skaffe adgang til en fælles printer, kan den lokale printer, som er tilknyttet klienten, ikke benyttes. Med **net pause**-kommandoen kan man midlertidigt ophæve alle tilknytninger til fælles printere, så man kan benytte den lokale printer. Man kan ikke etablere nye tilknytninger, mens **net pause**-kommandoen er aktiv.

Hvis man vil afbryde tilknytningerne til fælles printere midlertidigt, skal man bruge **net pause**-kommandoen med parameteren *prdr* og skrive:

```
net pause prdr
```

og trykke RETUR.

Når tilknytningerne skal genetableres, skal man bruge **net continue**-kommandoen sammen med parameteren *prdr* og skrive:

```
net continue prdr
```

og trykke RETUR.

Herefter er det igen muligt at etablere nye tilknytninger til fælles printere.

3.5.6. Afbrydelse af tilknytninger til fælles printere

Hvis man vil fjerne tilknytningen til en udskrivningskø, kan man benytte kommandoen **net use** med parameteren */delete*. Dette bør man altid gøre, når man har udskrevet sine filer, fordi man på den måde frigør ressourcer på såvel klient som server og gør det muligt for sig selv og andre brugere at etablere nye forbindelser.

Man fjerner tilknytningen til en udskrivningskø ved at skrive:

```
net use port-ID: /delete
```

og trykke RETUR.

Erstat *port-ID* med port-ID'en til den pågældende udskrivningskø.

3.6. Afbrydelse af LAN-tilkoblingen (logoff)

Når man starter klientprogrammet, kobler man på det lokale netværk ved at angive sit brugernavn og kodeord. Disse oplysninger gemmes på klienten og fjernes igen, når man ophæver tilkoblingen. Samtidig afbrydes alle forbindelser til fælles ressourcer. Man bør altid afbryde LAN-tilkoblingen, når man ikke skal arbejde på klienten. På den måde sikrer man sit brugernavn og kodeord imod misbrug, så uautoriserede brugere ikke kan få adgang til fælles ressourcer.

Man kan afbryde LAN-tilkoblingen med **net logoff**-kommandoen.

3.6.1. Logoff-funktionen

Man afbryder en LAN-tilknytning med **net logoff**-kommandoen ved at skrive:

net logoff

og trykke RETUR.

Hvis man har etableret tilknytninger til fælles ressourcer, får man besked om, at de afbrydes. Når man har bekræftet **net logoff**-kommandoen, vises følgende meddelelse:

<brugernavn> was logged off successfully.

brugernavn erstattes af navnet på den bruger, hvis LAN-tilknytning afbrydes.

Bemærk: Man kan kun bruge **net logoff**-kommandoen fra et lokalt drev og ikke fra et drev, som er forbundet med et fælles katalog.

3.6.2. Logon-funktionen

Når man etablerer en LAN-tilknytning med **net logon**-kommandoen, skal man skrive:

net logon brugernavn kodeord

og trykke RETUR.

Erstat *brugernavn* med det korrekte brugernavn.

Erstat *kodeord* med det korrekte kodeord eller *. Hvis man indsætter *, vil Supermax LAN Manager/X bede om kodeordet, som ikke vises på skærmen, når man skriver det.

3.6.3. Stop klientprogrammet

Hvis man vil skaffe mere plads på sin datamat til opgaver, som ikke kræver LAN-tilknytning, skal man stoppe klientprogrammet. Det kan man gøre på én af følgende måder:

* Hvis datamaten starter fra klientstartdisketten, skal man fjerne denne diskette fra diskette-drevet, indsætte en DOS-diskette og starte maskinen igen.

* Hvis datamaten starter fra den faste disk, skal man indsætte en DOS-diskette i A-drevet og starte maskinen igen.

  Man skal benytte den DOS-version, som datamaten normalt arbejder med.

  Når klientprogrammet er stoppet, vises DOS-prompten på skærmen.

4. Udvidet DOS- eller OS/2-klient

4.1. Generelt

Man kan arbejde med Supermax LAN Manager på 2 forskellige måder fra en udvidet DOS-klient eller en OS/2-klient: enten fra en *semigrafisk brugergrænseflade* ("Full Screen Net Interface") eller fra en kommandolinie ("Command Line Net Interface").

Med den semigrafiske brugergrænseflade vises netværksressourcer og -funktioner på skærmen, mens man arbejder, hvilket bl.a. giver følgende fordele:

* Brugeren føres gennem de forskellige LAN-procedurer ved hjælp af menuer og dialogbokse.

* Man behøver ikke huske navnet på den enkelte kommando.

Når man arbejder fra en kommandolinie, får man adgang til netværksressourcerne ved hjælp af kommandoangivelser. Dette kan være praktisk, hvis man f.eks. benytter batchfiler for at få adgang til netværksressourcer, og er for den rutinerede bruger hurtigere at arbejde med.

Hvis man ikke har erfaring i at arbejde med datamater, vil det sandsynligvis være det nemmeste at arbejde med den semigrafiske brugergrænseflade.

På de følgende sider gennemgås, hvordan man får adgang til og bruger netværksressourcer fra en semigrafisk brugergrænseflade. Kapitlet er opbygget som en række øvelser.

I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives, hvordan man får adgang til netværksressourcer, når man arbejder fra kommandolinier.

4.2. Øvelser

De følgende øvelser beskriver, hvordan man:

* starter klientprogrammet og logger sig på nettet (*logon*)

* starter den semigrafiske brugergrænseflade

* bruger fælles kataloger

* bruger fælles printere

* ophæver tilknytningen til nettet (*logoff*)

* forlader den semigrafiske brugergrænseflade.

Øvelserne består af 11 lektioner. Man bør overholde rækkefølgen. Med den semigrafiske brugergrænseflade er det muligt at arbejde både med tastatur og mus, eller kun med tastatur. Derfor gennemgår lektion 3 begge metoder, men de efterfølgende lektioner beskriver kun fremgangsmåden ved anvendelse af tastatur. Hvis man benytter mus, skulle lektion 3 give tilstrækkeligt med oplysninger til, at man kan få udbytte af de efterfølgende lektioner.

De fleste kapitler i denne vejledning beskriver, hvordan man udfører kommandoer fra en semigrafisk brugergrænseflade. I appendiks B: *Oversigt over den semigrafiske brugergrænseflade* kan man læse mere om denne brugergrænseflade.

Som regel kan man vælge menupunkter med piltasterne (PIL OP, PIL NED, HØJRE, VENSTRE), men man vil ofte spare tid ved at benytte de såkaldte *hurtigtaster*, som beskrives nærmere i appendiks B: *Oversigt over den semigrafiske brugergrænseflade.*

For at få det fulde udbytte af øvelserne skal man:

* have kendskab til DOS- eller OS/2-kommandoerne **dir**, **copy**, **exit** og **print**.

* have kendskab til de grundlæggende LAN Manager-udtryk og begreber (se kap. 2).

* kende sit eget brugernavn og kodeord samt primærserverens navn og evt. kodeord.

4.2.1. Lektion 1: Start klientprogrammet og log på nettet

Man skal starte klientprogrammet på sin datamat og logge sig på nettet, før man kan begynde at arbejde med fælles ressourcer.

4.2.1.1. Fremgangsmåde:

Klientprogrammet startes således:

1. Gør ét af følgende:

   * Hvis datamaten starter fra den faste disk, skal man starte datamaten.

   * Hvis datamaten starter fra et diskettedrev, skal man indsætte klientstart-disketten i A-drevet og starte datamaten.

2. Klientprogrammets konfiguration afgør, hvordan indlæsningen foregår. Når programmet er indlæst, skal man angive et brugernavn:

   ```
   Type your username, or press ENTER if it is <navn>
   ```

   <*navn*> er erstattet af et i forvejen valgt brugernavn (f.eks. *guest*).

3. Gør nu ét af følgende:

   * Hvis det korrekte brugernavn er vist på skærmen, skal man trykke RETUR.

* Hvis det korrekte brugernavn ikke er vist på skærmen, skal man skrive det og trykke RETUR.

  Nu får man følgende besked:

  ```
  Enter your password
  ```

4. Skriv kodeordet og tryk RETUR.

   Hvis man ikke angiver det korrekte kodeord, bliver man bedt om at angive det, hver eneste gang man forsøger at få adgang til en ressource.

   Nu er man logget på lokalnettet.

   Hvis man får meddelelser om, at filer af typen *.cmd* eller *.pro* er indlæst, skyldes det, at administratoren har oprettet nogle særlige scriptfiler og profiler. Disse filer og profiler behandles senere i brugervejledningen.

5. Tryk RETUR for at fjerne meddelelserne fra skærmen.

Bemærk: Hvis man benytter en OS/2-klient, bør man gøre *startup.cmd*-vinduet så stort som muligt, så man kan læse alle de instruktioner og oplysninger, som er nødvendige for afviklingen af det aktuelle program. Denne *maksimering* af vinduer behandles nærmere i OS/2-dokumentationen.

I kap. 5: *Start og stop af klienten* gennemgås start af klientprogrammet og tilknytningen til et lokalnet nærmere.

4.2.2. Lektion 2: Start af den semigrafiske brugergrænseflade

Bemærk: NUMLOCK skal slås fra, inden den semigrafiske brugergrænseflade startes. På de fleste datamater sker dette automatisk, når maskinen startes.

Start den semigrafiske brugergrænseflade ved at skrive `net` på kommandolinien og trykke RETUR.

Har man ikke allerede logget sig på nettet, vil Supermax LAN Manager/X forlange, at man gør dettte, før den semigrafiske brugergrænseflade startes. Efter beskeden:

```
Type your username, or press ENTER if it is <brugernavn>:
```

skal man trykke RETUR, hvis det forvalgte brugernavn er korrekt, eller skrive det korrekte brugernavn og trykke RETUR.

Efter beskeden:

```
Type your password:
```

skal man skrive kodeordet og trykke RETUR.

Nu vises det semigrafiske hovedskærmbillede (se Figur 4-1).

Hovedskærmbilledet giver oplysninger om det lokalnet, der benyttes, og viser:

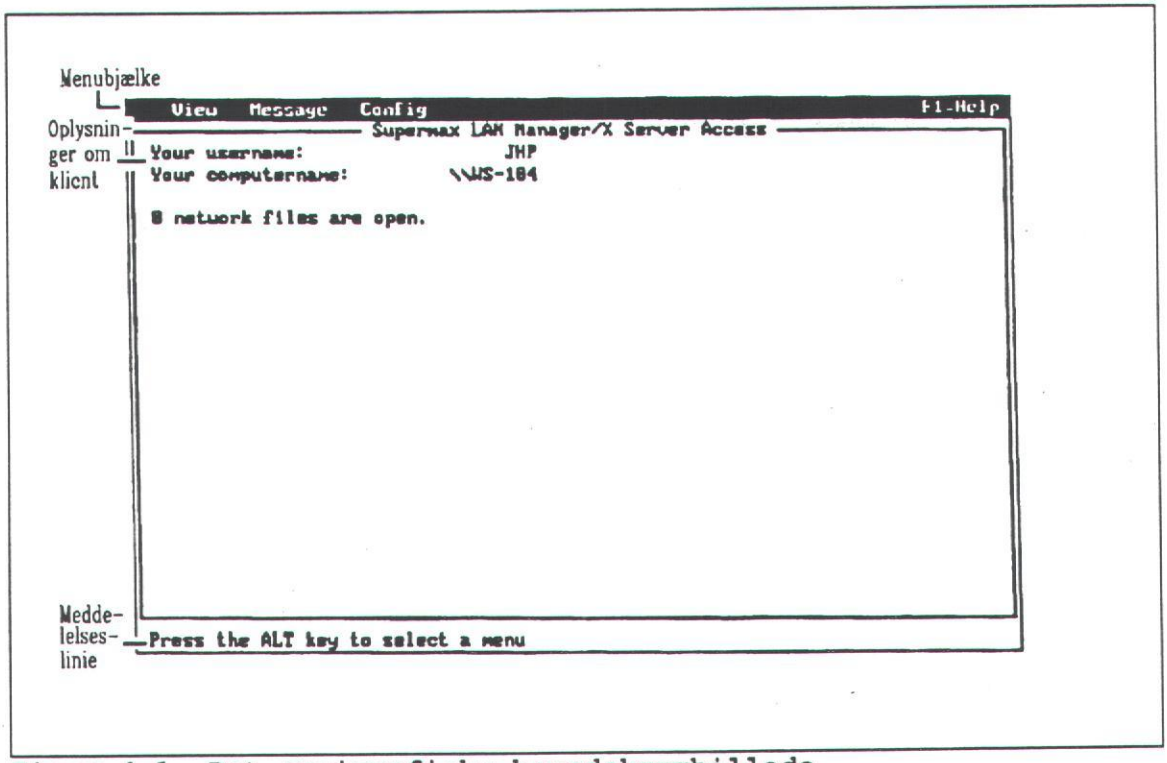
* Brugernavn.

* Klientens datamatnavn.

* Hvor mange fælles filer, man benytter.

Oplysningerne vises under de enkelte menuoverskrifter.

Man har hovedskærmbilledet som udgangsposition, uanset hvilken opgave man ønsker at udføre via den semigrafiske brugergrænseflade. Når man har valgt en menu fra hovedskærmbilledet, kan man vælge menupunkter under denne menu og derefter i forskellige *dialogbokse* fortsætte med at vælge eller indtaste oplysninger om den opgave, der skal udføres.

Figur 4-1. Det semigrafiske hovedskærmbillede

De Supermax LAN Manager/X-opgaver, som gennemgås i de følgende lektioner, udføres alle via den semigrafiske brugergrænseflade:

Bemærk: De skærmbilleder, der gengives i denne vejledning i forbindelse med den semigrafiske brugergrænseflade, kan afvige fra de skærmbilleder, der vises på klienten. Afvigelsen afhænger af klienttypen (Udvidet DOS eller OS/2).

4.2.2.1. Annullering af en opgave

Når man arbejder med en semigrafisk brugergrænseflade, kan man til enhver tid trykke ESC for at annullere en igangværende opgave. Hvis man vil fjerne alle menuer og dialogbokse og vende tilbage til hovedskærmbilledet, skal man blive ved med at trykke ESC, indtil hovedskærmbilledet igen vises.

4.2.2.2. Hjælp

Hvis man vil have hjælp, skal man trykke F1. Man kan få hjælp til hovedskærmbilledet og visse menuer, menupunkter og dialogbokse. Hjælpeteksten indeholder et indeks, hvor man kan vælge det emne, man ønsker oplysninger om. Hvis man trykker F1, mens skærmen viser en menu eller en dialogboks, gælder de oplysninger, man får, kun den bestemte menu eller dialogboks.

4.2.3. Lektion 3: Valg af servere og ressourcer

Når den semigrafiske brugergrænseflade er startet, kan man arbejde med serveren på lokalnettet. Som nævnt i kapitel 2 er en server en datamat, hvorfra administratorer kan styre den fælles brug af kataloger og printere på lokalnettet.

I denne lektion gennemgås følgende:

* Hvordan man får en oversigt over de ressourcer, som administreres fra en bestemt server.

* Hvordan man etablerer tilknytning til et fælles katalog.

Man skal starte lektion 3 fra hovedskærmbilledet med bruger- og datamatnavn placeret øverst på skærmen.

Hvis man kun bruger tastatur, skal man følge denne procedure. Hvis man derimod bruger tastatur og mus, skal man følge anvisningerne i sektionen *Fremgangsmåde ved brug af mus*.

4.2.3.1. Fremgangsmåde ved brug af tastatur

Hvis man vil have en oversigt over, hvilke servere man kan benytte, er fremgangsmåden denne:

1. Vælg menuen *View* ved at trykke ALT og derefter RETUR.

   Da *View* er den første menu, der vises, placeres markøren automatisk her. Hvis man har trykket ALT og ønsker at vælge en anden menu, skal man flytte markøren til denne menu ved hjælp af piltasterne VENSTRE/HØJRE og derefter trykke RETUR.

Nu vises menupunkterne under *View*.

2. Tryk RETUR for at vælge *Network servers*.

   Da *Network servers* er det første punkt på menuen, placeres markøren automatisk her. Ønsker man at vælge et andet punkt på menuen, skal man flytte markøren til dette punkt ved hjælp af PIL OP og PIL NED og derefter trykke RETUR.

   Nu vises dialogboksen *Servers available on Network* (Figur 4-4).

   Markøren er placeret i tekstboksen *Servername*. Man kan nu indtaste navnet på en server eller vælge ét fra den viste oversigt. I denne lektion vælges fra oversigten.

3. Tryk TAB for at flytte markøren til oversigtsboksen.

   Man skal bruge TAB for at bevæge sig frem og tilbage i dialogboksen (f.eks. mellem tekstbokse, oversigtsbokse og kommandoknapper).

4. Brug PIL NED for at vælge primærserveren i den viste oversigt.

   Hvis man ikke kender navnet på primærserveren, skal man kontakte netværks-administratoren. Oversigten i oversigtsboksen kan være så omfattende, at den ikke kan være på skærmen på én gang. Hvis man ikke umiddelbart kan se navnet på primærserveren, kan man løbe oversigten igennem ved hjælp af PIL NED, indtil navnet dukker op.

5. Tryk TAB for at flytte markøren til kommandoknappen *Zoom*. Tryk derefter RETUR.

   Bemærk: Når man arbejder i dialogbokse, skal man kun trykke RETUR, når man har angivet alle nødvendige oplysninger.

   Når man aktiverer *Zoom*, får man en oversigt over de fælles ressourcer på den server, man har udpeget.

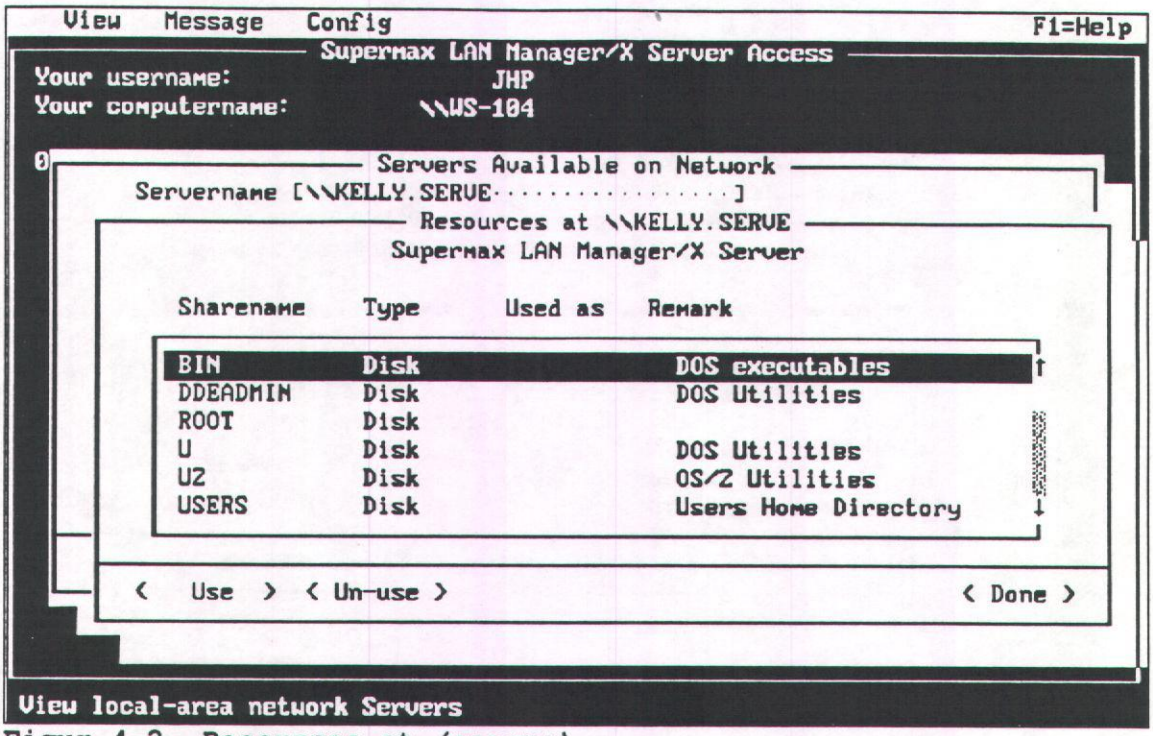
   Vælger man at se nærmere på en bestemt server, vises dialogboksen *Resources at (server)*, hvor *server* vil være erstattet af navnet på den server, man har valgt under pkt. 4. Dialogboksen indeholder en oversigtsboks, der viser, hvilke ressourcer man har adgang til på serveren (Figur 4-2).

   Katalogerne *u* eller *util* og *u2* eller *util2* er opført i oversigtsboksen.

6. Man skal vælge et af de to kataloger:

   * Hvis man har en udvidet DOS-klient, skal man vælge kataloget *u* (eller *util*).

   * Hvis man har en OS/2-klient, skal man vælge kataloget *u2* (eller *util2*).

Figur 4-2. *Resources at (server)*

7. Tryk TAB for at flytte markøren til kommandoknappen *Use* i bunden af dialogboksen. Tryk derefter RETUR.

   Dialogboksen *Use the resource (\\servernavn\fællesnavn)* vises (Figur 4-3).

   (*\\servernavn\fællesnavn*) vil være erstattet med navnet på primærserveren og fællesnavnet *util* og *util2*. Bemærk, at *u* svarer til *util*, og *u2* til *util2* (gælder også i det følgende).

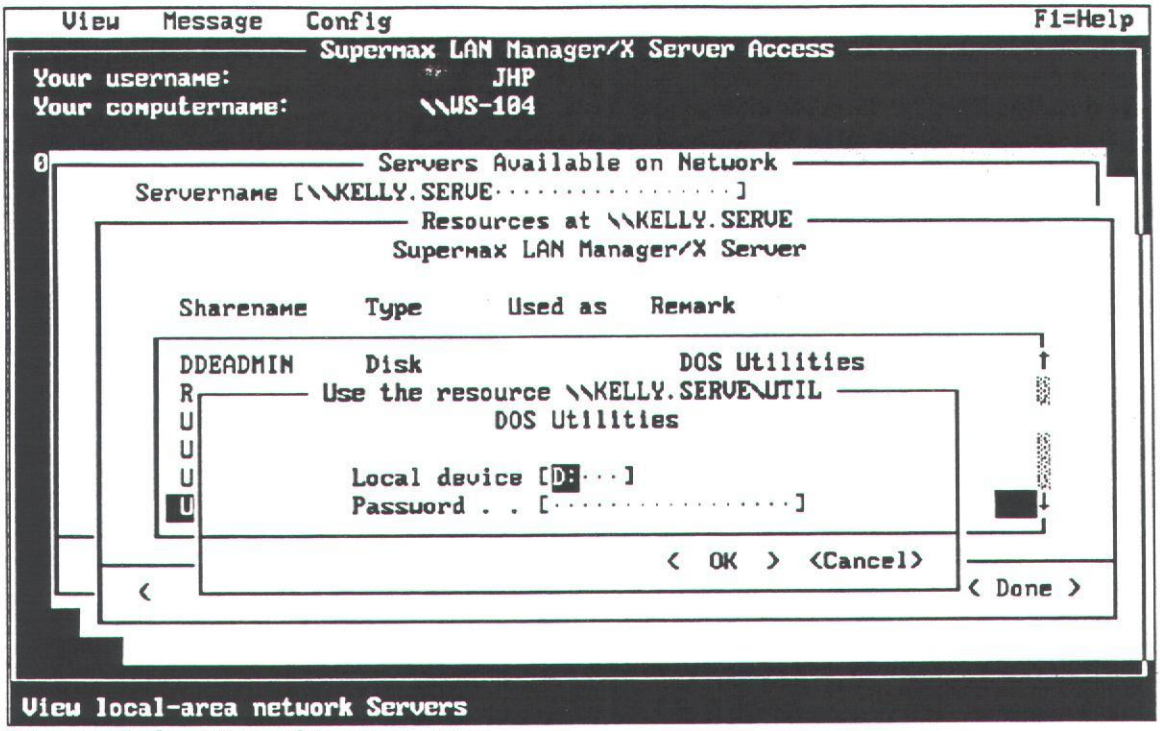
   Tekstboksen *Local device* viser den første drev-ID på klienten, man kan bruge ved tilknytning til kataloget *util* eller *util2*. Hvis datamaten f.eks. bruger A som diskettedrev og C som drev for den faste disk, bliver D det første ledige drev. Hvis D allerede er tilknyttet en anden diskressource, bliver det næste ledige drev E. Man skal huske det drev, der er angivet, da det skal bruges i den følgende lektion.

8. I denne lektion behøves der intet kodeord, og man skal derfor ikke udfylde tekstboksen *Password*.

9. Tryk RETUR.

   Forbindelsen mellem klienten og det katalog, som skal benyttes, er nu etableret.

   Dialogboksen *Resources at (server)* viser en ny oplysning ved siden af navnet på kataloget *util* eller *util2*, nemlig den drev-ID, som er tilknyttet kataloget. Nu kan man benytte kataloget på serveren.

Figur 4-3. ***Use the resource ...***

Man skal herefter tilbage til hovedskærmbilledet. Tryk derfor to gange ESC, så alle dialogboksene fjernes.

Kataloget *util* eller *util2* er nu tilknyttet en drev-ID, som man herefter kan bruge med DOS- eller OS/2-kommandoer. I lektion 4 gennemgås hvordan.

4.2.3.2. Fremgangsmåde med mus

Hvis man vil have en oversigt over, hvilke servere man kan benytte, er fremgangsmåden denne:

1. Vælg menuen *View*.

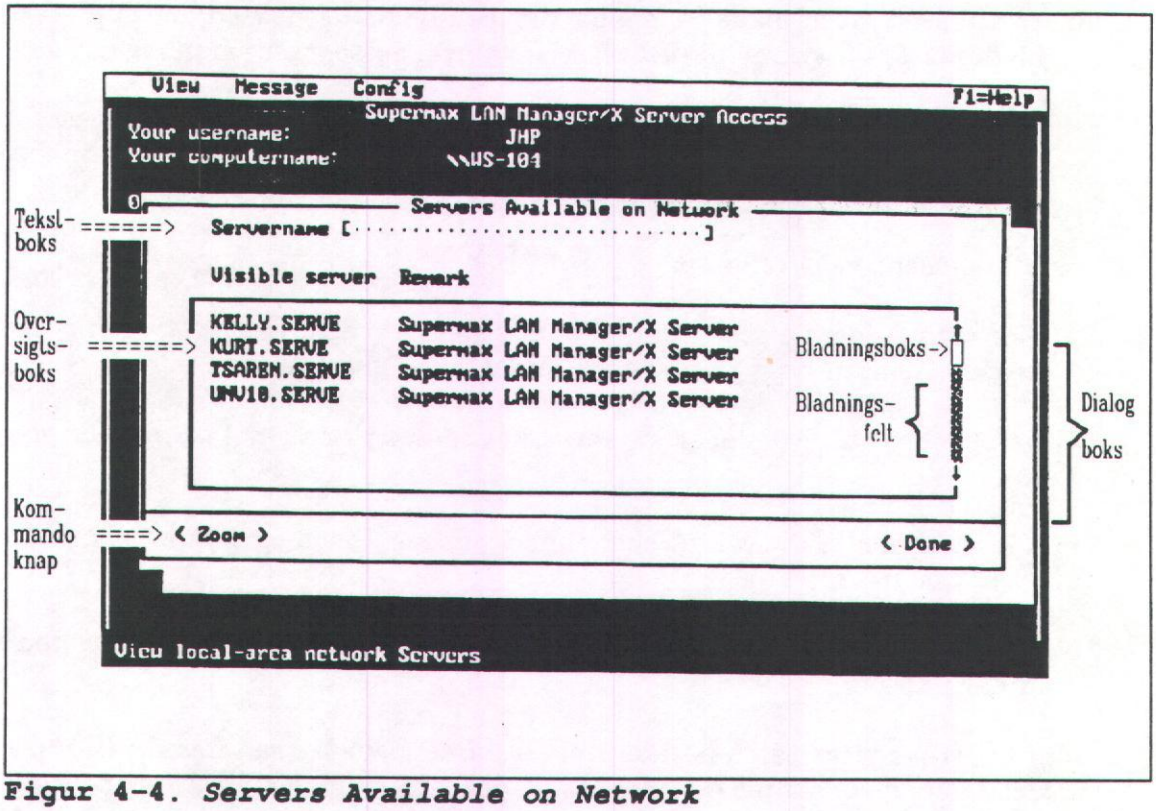
   Menuen vælges ved at flytte musens markør hen til *View* og trykke en gang på musens venstre knap.

   Nu vises menupunkterne under *View*.

2. Vælg punktet *Network servers*.

   Punktet vælges ved at flytte musens markør hen til menupunktet og trykke en gang på musens venstre knap.

   Nu vises dialogboksen *Servers Available on Network* (Figur 4-4).

Figur 4-4. ***Servers Available on Network***

Markøren er placeret i tekstboksen *Servername*. Man kan enten indtaste navnet på en server eller vælge et fra oversigtsboksen. I denne lektion vælges navnet fra oversigtsboksen.

3. Markøren flyttes med musen til primærserveren i oversigtsboksen. Tryk en gang på musens venstre knap.

   Kontakt evt. netværksadministratoren for at få navnet på primærserveren.

   Oversigten i oversigtsboksen kan være så omfattende, at den ikke kan være på skærmen på én gang. Hvis primærserveren ikke står opført, kan man løbe oversigten igennem på følgende måde:

   a. Flyt musens markør til *bladningsfeltet*, dvs. den lodrette bjælke til højre for oversigtsboksen.

   b. Flyt med musen markøren til det rektangulære område i bladningsfeltet. Dette område kaldes en *bladningsboks*.

   Bladningsboksens placering i bladningsfeltet afspejler, hvor i listen over servere i oversigtsboksen man befinder sig.

c. Tryk på musens venstre knap og hold den nede.

d. Flyt musen for at blade frem eller tilbage i bladningsboksen, indtil placeringen i bladningsfeltet svarer til den placering i oversigtsboksen, man ønsker at se.

   Når man flytter bladningsboksen til slutningen af bladningsfeltet, vises slutningen af oversigten. Når man flytter boksen til begyndelsen af bladningsfeltet, vises begyndelsen af oversigten.

e. Slip musens venstre knap.

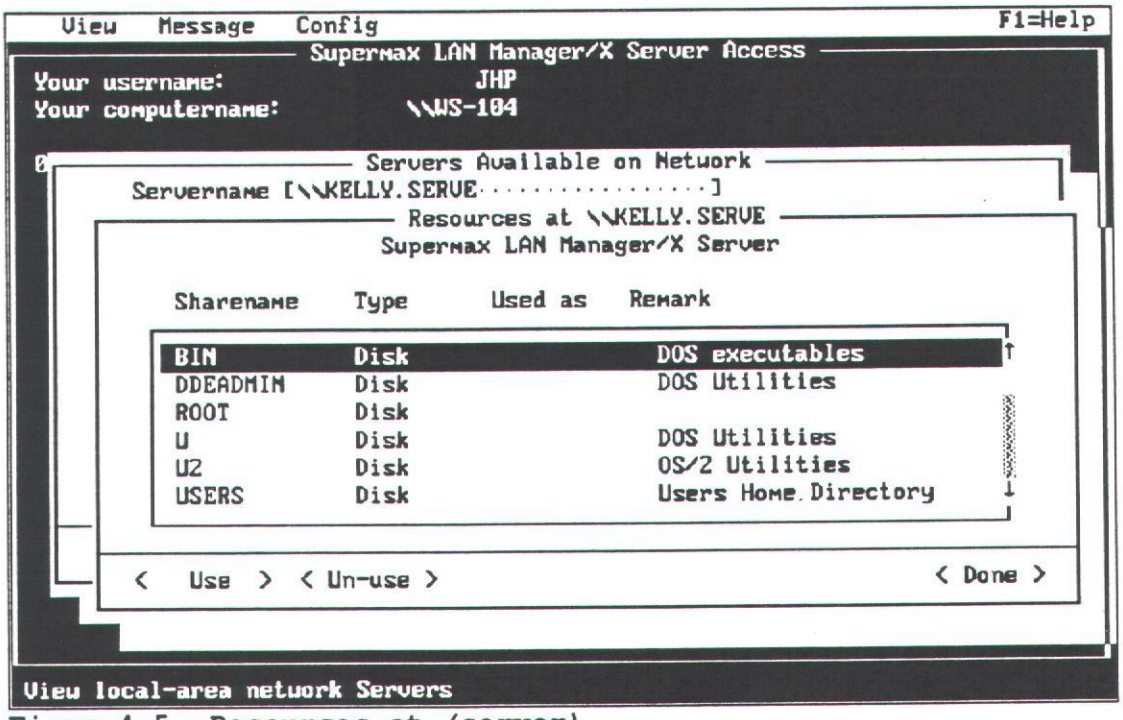
   Når man ændrer placeringen i bladningsboksen, ændres placeringen i oversigtsboksen, som nu viser nogle andre servernavne end tidligere.

f. Flyt markøren til det ønskede servernavn, og tryk en gang på musens venstre knap.

4. Flyt med musen markøren til kommandoknappen *Zoom*, og tryk en gang på musens venstre knap.

   Når man vælger *Zoom*, får man en oversigt over de fælles ressourcer på den server, man har udpeget.

   Når *Zoom* benyttes på en bestemt server, vises dialogboksen *Resources at (server)*. Ordet *server* er udskiftet med navnet på den server, man tidligere har valgt (se pkt. 3 ovenfor).

Figur 4-5. *Resources at (server)*

Katalogerne *util* og *util2* vises i oversigtsboksen.

5. Man skal vælge et af de to kataloger:

   * Hvis man har en udvidet DOS-klient, skal man vælge kataloget *util*.

   * Hvis man har en OS/2-klient, skal man vælge kataloget *util2*.

6. Flyt markøren til kommandoknappen *Use* i bunden af dialogboksen og tryk en gang på musens venstre knap.

   Nu vises dialogboksen *Use the resource (\\servernavn\fællesnavn)* (se Figur 4-3).

   Tekstboksen *Local device* viser den første ledige drev-ID på klienten, hvor en forbindelse til kataloget *util* eller *util2* kan etableres. Hvis datamaten f.eks. har et diskettedrev A og et fast diskdrev C, er den næste ledige drev-ID D. Hvis D allerede er forbundet til en anden diskressource, bliver E den næste ledige drev-ID. Læg mærke til, hvilken drev-ID der vises. Oplysningen skal bruges i forbindelse med næste lektion.

7. I denne lektion behøver man ikke at udfylde tekstboksen *Password*.

8. Vælg kommandoknappen *OK*.

   Nu er klienten tilknyttet det korrekte katalog.

   Dialogboksen *Resources at (server)* vises igen og indeholder en ny oplysning. Ud for katalognavnet *util* eller *util2* angives den drev-ID, som er tilknyttet kataloget. Man kan nu frit benytte dette katalog.

Man skal herefter tilbage til hovedskærmbilledet. Tryk derfor to gange ESC, så alle dialogboksene fjernes.

Når man har forbundet en drev-ID til kataloget *util* eller *util2*, kan man benytte den sammen med DOS- eller OS/2-kommandoer. Dette gennemgås nærmere i næste lektion.

4.2.4. Lektion 4: Brug af DOS- eller OS/2-kommandoer i fælles kataloger.

Når en drev-ID på klienten er forbundet med et fælles katalog, kan man benytte den med standard-DOS- eller OS/2-kommandoer som f.eks. **dir** og **type.**

DOS- og OS/2-kommandoer skal skrives på en DOS- eller OS/2-kommandolinie. Brugere på udvidede DOS-klienter skal derfor forlade den semigrafiske brugergrænseflade. Brugere på OS/2-klienter kan vælge at gøre dette eller at bruge OS/2-*Task Manager* for midlertidigt at skifte til en OS/2-kommandolinie. Følgende fremgangs-

måde viser, hvordan man forlader den semigrafiske brugergrænseflade og afgiver en kommando på en kommandolinie. Hvis man har en OS/2-klient og vil benytte *Task Manager* for at skifte til kommandolinien, kan man finde nærmere oplysninger om fremgangsmåden i sin OS/2-dokumentation.

4.2.4.1. Fremgangsmåde

Følgende fremgangsmåde giver adgang til at benytte kommandoer i et fælles katalog:

1. Gør ét af følgende:

   * Vælg menuen *View* fra hovedskærmbilledet og derpå menupunktet *Exit*.

   * Tryk F3 fra hovedskærmbilledet.

   Nu afbrydes den semigrafiske brugergrænseflade, og DOS-eller OS/2-prompten vises.

2. Skriv:

   ```
   dir drev-ID
   ```

   og tryk RETUR.

   Erstat *drev-ID* med det drev, der er tilknyttet kataloget *util* eller *util2* (jvr. lektion 3).

   Nu vises en oversigt over filerne i kataloget *util* eller *util2*.

3. Man kan se indholdet af en fil ved at gøre ét af følgende:

   * Hvis man har en udvidet DOS-klient, skal man skrive:

     ```
     type drev-ID: enhanced\net.hlp
     ```

     og trykke RETUR.

     Erstat *drev-ID* med den drev-ID, der er angivet under pkt. 2.

   * Hvis man har en OS/2-klient, skal man skrive:

     ```
     type drev-ID: net.hlp
     ```

     og trykke RETUR.

     Erstat *drev-ID* med den drev-ID, der er angivet under pkt. 2.

     Indholdet af filen *net.hlp* ruller nu hen over skærmen.

Eksemplet viser, at man kan benytte en servers katalog, som om det lå på klienten. Denne mulighed for at benytte ressourcer, som ikke fysisk er forbundet med klienten, skyldes Supermax LAN Manager/X.

Lektion 4 er hermed afsluttet. Skift til den semigrafiske brugergrænseflade ved at skrive **net** og trykke RETUR.

4.2.5. Lektion 5: Oversigt over LAN-tilknytninger

I denne lektion gennemgås, hvordan man får en oversigt over tilknytningerne til fælles ressourcer, og hvordan man kontrollerer status for disse tilknytninger.

Lektion 5 skal startes fra hovedskærmbilledet.

4.2.5.1. Fremgangsmåde

Hvis man vil have en oversigt over sine tilknytninger til fælles ressourcer, er fremgangsmåden følgende:

1. Vælg menuen *View*.

2. Vælg menupunktet *This workstation*.

   Nu vises dialogboksen *Network Resources in Use at Your Workstation* (Figur 4-6). I oversigtsboksen kan man se, hvilke fælles ressourcer, man bruger i øjeblikket. Har man en udvidet DOS-klient, viser boksen kataloget *util*. For OS/2-klienters vedkommende vises *util2*. Evt. tilknytninger til udskrivningskøer vises også.

3. Man kan kontrollere tilknytningerne til fælles kataloger ved enten at vælge *util* eller *util2* fra oversigtsboksen.

4. Vælg kommandoknappen *Zoom*.

   Nu vises dialogboksen *Usage Information for a Network Resource* (Figur 4-7).

   Dialogboksen giver oplysninger om:

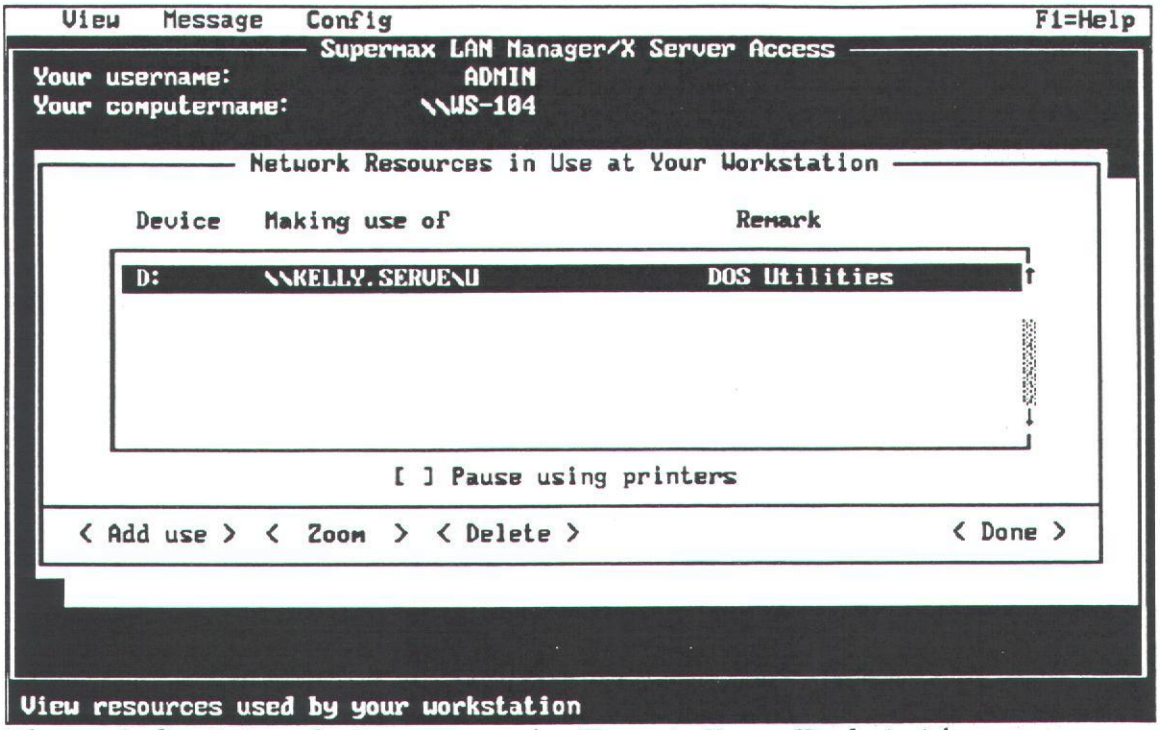
   * Navnet på den fælles ressource, der benyttes.

   * Den drev-ID, som er forbundet til den fælles ressource.

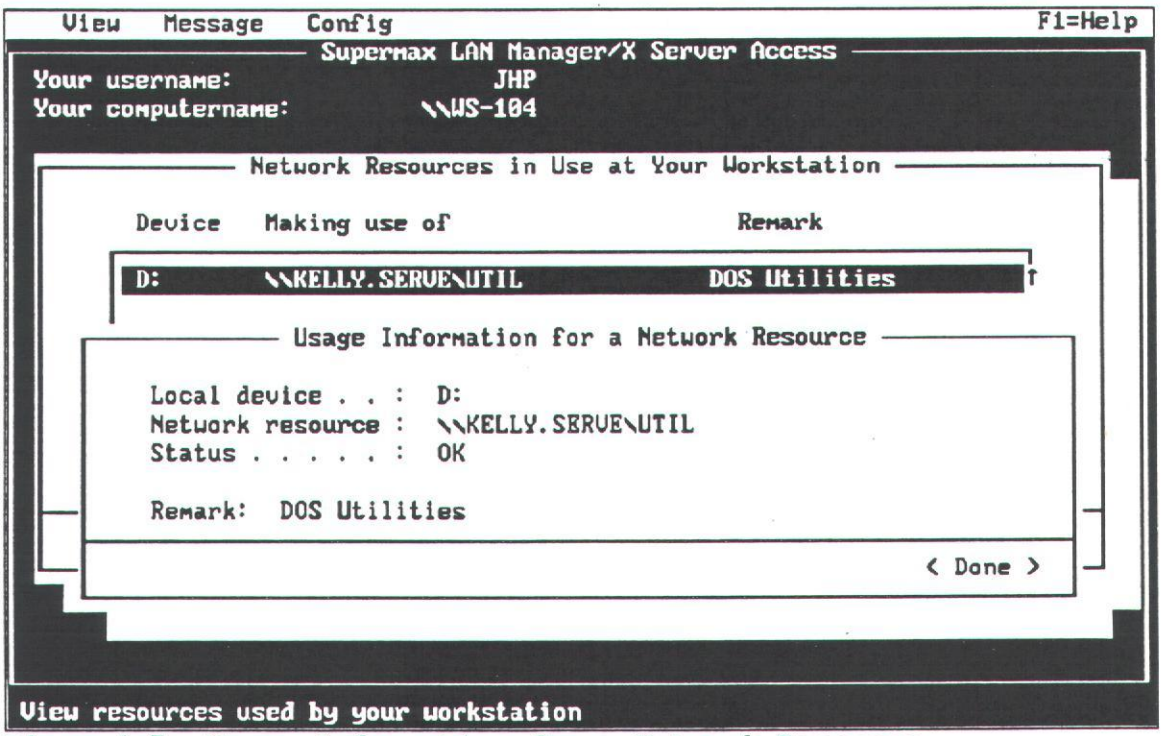
   * Den kommentar, der er knyttet til den fælles ressource.

   * Tilknytningens status.

5. Før man går videre med næste lektion, skal man trykke ESC for at komme tilbage til dialogboksen *Network Resources in Use at Your Workstation*.

Figur 4-6. *Network Resources in Use at Your Workstation*

Figur 4-7. *Usage Information for a Network Resource*

4.2.6. Lektion 6. Afbryd forbindelsen til fælles kataloger

Kataloget *util* og *util2* skal ikke anvendes i følgende lektioner. Derfor vil denne lektion beskrive, hvordan tilknytningen til dem afbrydes. Man bør altid afbryde forbindelsen til fælles ressourcer, når man ikke benytter dem. På den måde får man mere plads på klienten og giver samtidig andre brugere på nettet mulighed for at benytte ressourcerne.

Når man starter denne øvelse, skal dialogboksen *Network Resources in Use at Your Workstation* stå vist på skærmen. Gør den ikke det, skal man fjerne alle dialogbokse ved hjælp af ESC, og når hovedskærmbilledet vises, vælges *View*-menuen og derefter menupunktet *This workstation*.

4.2.6.1. Fremgangsmåde

Forbindelsen til et fælles katalog afbrydes på følgende måde:

1. Vælg kataloget *util* (gælder udvidede DOS-klienter) eller *util2* (gælder OS/2-klienter).

2. Vælg kommandoknappen *Delete*, og tryk RETUR.

   Dette fortæller LAN Manager, at man ikke ønsker at benytte kataloget længere, og LAN Manager beder om bekræftelse af dette.

3. Vælg kommandoknappen *OK*.

   Det valgte katalog forsvinder nu fra skærmen.

4. Tryk ESC for at slette skærmbilledet, og fortsæt til næste lektion.

4.2.7. Lektion 7. Tilknytning til udskrivningskøer

I denne lektion gennemgås valg af og tilknytning til udskrivningskøer. Man skal starte fra hovedskærmbilledet.

4.2.7.1. Fremgangsmåde

Man knytter en klient til en udskrivningskø på følgende måde:

1. Vælg menuen *View*.

2. Vælg menupunktet *Network servers*.

   Dialogboksen *Servers Available on Network* vises på skærmen.

3. Vælg navnet på den server, hvor udskrivningskøen administreres. Kontakt evt. administratoren for yderligere hjælp.

4. Vælg kommandoknappen *Zoom*.

Nu vises dialogboksen *Resources at (server)*.

5. Vælg en udskrivningskø.

   Udskrivningskøer er angivet med ordet *Printer* i kolonnen *Type*. Spørg netværksadminsitratoren om, hvilken printerkø der skal benyttes.

6. Vælg kommandoknappen *Use*.

   Nu vises dialogboksen *Use the resource (\\servernavn\fællesnavn)* med angivelse af den port-ID, som forbindes til udskrivningskøen. Man får også besked på at angive et kodeord.

7. Hvis man skal angive et kodeord for at benytte printeren, skal man skrive det i tekstboksen *Password*.

   Hos netværksadministratoren kan man man få at vide, hvilket kodeord, man evt. skal bruge.

8. Tryk RETUR.

   Klienten er hermed forbundet til en udskrivningskø. Dialogboksen *Resources at (server)* viser nu en ny meddelse. Kolonnen *Used as* angiver den port-ID, man har forbundet til udskrivningskøen.

   I den følgende lektion skal man bruge denne port-ID for at sende en fil til udskrivning fra udskrivningskøen.

   Slet skærmen ved at trykke to gange ESC, og fortsæt til lektion 8.

4.2.8. Lektion 8. Udskrivning af filer på fælles printere

I lektion 7 blev en port på klienten forbundet til en fælles udskrivningskø, og man kan nu udskrive filer.

Udskrivningen foregår enten ved hjælp af DOS- eller OS/2-kommandoerne **copy/print** eller ved hjælp af et tekstbehandlingsprogram, et regneark, en database eller en anden applikation. Supermax LAN Manager/X og køen til den fælles printer styrer detaljerne i forbindelse med udskrivningsprocessen.

Som omtalt i lektion 4 skal markøren være placeret ud for prompten på en kommandolinie, når man vil benytte DOS- eller OS/2-kommandoer. Nedenfor gennemgås, hvordan man forlader den semigrafiske brugergrænseflade for at bruge DOS- eller OS/2-kommandoen **copy**. I OS/2-dokumentationen kan man læse, hvordan man kan bruger *Task Manager* til at forlade den semigrafiske brugergrænseflade.

4.2.8.1. Fremgangsmåde

En tekstfil udskrives på følgende måde:

1. Gør ét af følgende:

   * Vælg fra hovedskærmbilledet menuen *View* og derpå menupunktet *Exit*.

   * Tryk F3.

   Nu forlader man den semigrafiske brugergrænseflade og kan angive kommandoer på en DOS- eller OS/2-kommandolinie.

2. Udskriv en fil ved at gøre ét af følgende:

   * Hvis man arbejder på en udvidet DOS-klient, skal man indsætte følgende parametre i **copy**-kommandoen:

     ```
     copy drev-ID:\autoexec.bat port-ID
     ```

     Erstat *drev-ID* med det drev, hvor filen autoexec.bat ligger. Erstat *port-ID* med den port-ID, som er tilknyttet den fælles printer (jvr. lektion 7). Udelad kolon ved angivelsen af port-ID'en.

   * Hvis man arbejder på en OS/2-klient, skal man indsætte følgende parametre i **copy**-kommandoen:

     ```
     copy drev-ID:\startup.cmd port-ID
     ```

     Erstat *drev-ID* med det drev, hvor filen *autoexec.bat* ligger. Erstat *port-ID* med den port-ID, som er tilknyttet den fælles printer (jvr. lektion 7). Udelad kolon ved angivelsen af port-ID'en.

     Filen sendes til den fælles udskrivningskø og udskrives derfra. I visse tilfælde giver serveren besked, når filen er udskrevet.

Man kan benytte den port, man har knyttet til udskrivningskøen, til at udskrive filer fra en DOS- eller OS/2-kommandolinie og fra applikationer. I dokumentationen til de enkelte applikationer kan man få yderligere oplysninger om, hvordan udskrivningen foregår.

Skriv `net` for at vende tilbage til det semigrafiske hovedskærmbillede.

4.2.9. Lektion 9. Afbrydelse af forbindelsen til udskrivningskøer

I denne lektion gennemgås, hvordan man afbryder forbindelsen til en fælles udskrivningskø. Man bør altid afbryde en forbindelse til en udskrivningskø, når man ikke længere skal bruge den. Herved frigør man ressourcer på sin egen klient og gør det muligt for andre brugere på nettet at blive tilknyttet køen.

Lektion 9 skal startes fra hovedskærmbilledet.

4.2.9.1. Fremgangsmåde

Forbindelsen til en udskrivningskø afbrydes på følgende måde:

1. Vælg menuen *View*.
2. Vælg menupunktet *This workstation*.

   Nu vises dialogboksen *Network Resources in Use at Your Workstation* (se Figur 4-6).
3. Vælg den port-ID, der er tilknyttet udskrivningskøen (jvr. lektion 7).
4. Vælg kommandoknappen *Delete*.

   Nu vises en dialogboks, hvor man skal bekræfte **delete**-kommandoen.
5. Tryk RETUR.

   Udskrivningskøen forsvinder fra oversigtsboksen. Hermed er tilknytningen ophævet.
6. Tryk RETUR for at vende tilbage til hovedskærmbilledet.

4.2.10. Lektion 10. Ophævelse af tilknytning til lokalnettet (logoff)

I den første lektion blev det gennemgået, hvordan man starter klientprogrammet og får adgang til et lokalnet (*logon*). I denne lektion gennemgås, hvordan man afslutter anvendelsen af ressourcer på lokalnettet (*logoff*). Når man ophæver tilknytningen til lokalnettet, fjernes brugernavn og kodeord fra klienten. Evt. tilknytninger til fælles ressourcer afbrydes. Selve klientprogrammet stoppes dog ikke, og derfor fungerer den datamat, man arbejder på, stadigvæk som klient. Enhver bruger kan til hver en tid logge sig på lokalnettet og få adgang til de fælles ressourcer. Når Supermax LAN Manager/X igen startes, skal man etablere tilknytning til nettet som beskrevet i lektion 1 og angive en bruger-ID og et kodeord for sin klient.

4.2.10.1. Fremgangsmåde

Tilknytningen til lokalnettet ophæves på følgende måde:

1. Vælg menuen *Config*.
2. Vælg menupunktet *Log off*.

   Nu vises en dialogboks med en besked om, at tilknytningen til lokalnettet er ophævet.
3. Vælg kommandoknappen *OK*.

Selv om man nu ikke længere er logget på nettet, er den semigrafiske brugergrænseflade stadigvæk aktiv. I lektion 11 gennemgås, hvordan den afsluttes.

4.2.11. Lektion 11. Afslut den semigrafiske brugergrænseflade

I de foregående ti lektioner er de grundlæggende LAN Manager-faciliteter blevet gennemgået. Til disse faciliteter hører også afslutningen af den semigrafiske brugergrænseflade. Fremgangsmåden er tidligere blevet gennemgået i forbindelse med kommandoangivelser på en DOS-eller OS/2-kommandolinie.

4.2.11.1. Fremgangsmåde

Den semigrafiske brugergrænseflade afsluttes på en af følgende måder:

* Vælg menuen *View* fra hovedskærmbilledet og derefter menupunktet *Exit*.

* Tryk F3.

Nu forsvinder den semigrafiske brugergrænseflade fra skærmen.

Med lektion 11 er alle øvelser nu afsluttet.

Brugeren er nu i stand til at kalde den semigrafiske brugergrænseflade frem og fjerne den igen efter behov. Hvis man logger sig på nettet om morgenen og med den semigrafiske brugergrænseflade etablerer forbindelser til fælles ressourcer, kan man skifte brugergrænseflade, hvis man f.eks. skal arbejde med et tekstbehandlingsprogram. I tekstbehandlingsprogrammet kan man redigere de filer, man tidligere har brugt den semigrafiske brugergrænseflade til at tilknytte. Når man har afsluttet redigeringen, kan man kalde den semigrafiske brugergrænseflade frem igen for at afbryde tilknytningerne til fælles ressourcer.

Bemærk: Hvis man vil arbejde med de tilknytninger, der er etableret fra den semigrafiske brugergrænseflade, skal man ikke afbryde forbindelsen til lokalnettet, når man afslutter den semigrafiske brugergrænseflade. Som nævnt i lektion 10 indebærer dette nemlig, at alle eksisterende tilknytninger til fælles ressourcer afbrydes.

5. Start og stop af klienten

5.1. Generelt

Medmindre andet er angivet, gælder dette kapitel kun for udvidede DOS- og OS/2-klienter.

Man skal starte klienten, inden man kan bruge ressourcerne på lokalnettet.

I det følgende beskrives:

* Start af klienten.
  Herunder start af klientprogrammet og det at logge sig på nettet. Da opgaverne i kapitel 5 udføres via den semigrafiske brugergrænseflade, gives der også en beskrivelse af, hvordan den startes.

* Udskiftning af kodeord.
  Med jævne mellemrum skal man ændre det kodeord, man bruger for at logge sig på nettet. Derudover kan man få brug for et andet kodeord, hvis man skal have adgang til en særlig ressource.

* Stop af klienten.
  Kapitlet beskriver, hvordan man afslutter den semigrafiske brugergrænseflade, ophæver tilknytningen til lokalnettet og stopper klientprogrammet.

Bemærk: Opgaverne i dette kapitel udføres ved hjælp af den semigrafiske brugergrænseflade, men kan også udføres ved hjælp af **net**-kommandoer. Efter at fremgangsmåden for den semigrafiske brugergrænseflade er beskrevet, gives der en kort henvisning til den tilsvarende **net**-kommando. I kapitel 11: *Oversigt over kommandoer* gennemgås **net**-kommandoerne nærmere.

5.2. Start af klienten

Denne sektion beskriver, hvordan man starter klientprogrammet, logger sig på lokalnettet og arbejder med den semigrafiske brugergrænseflade.

5.2.1. Start af klientprogrammet og logon til lokalnettet

Ved hjælp af klientprogrammet kan datamater fungere som klienter i et lokalnet. I det følgende gennemgås start af klientprogrammet og tilkobling til lokalnettet.

5.2.1.1. Klientprogrammets start

Når klientprogrammet startes, gennemløber det en række rutiner. Det afhænger af konfigureringen, hvilke rutiner det drejer sig om:

* Indlæsning af Supermax LAN Manager/X-programmel.

Når man starter klientprogrammet, indlæses LAN Manager-programmellet i datamatens lager. Det forudsættes, at det underliggende netværksprogrammel er startet. Man har mulighed for indlæsning af andet programmel. DOS-klienter kan f.eks. konfigureres til at indlæse programmet Network Message Receiver, når de starter. Ved hjælp af dette program kan DOS-klienter modtage meddelelser over nettet.

* Redigering af startparametre og datamatnavn.

  Hvis parametrene for start af netværkskortet (eng.: *network interface board*) er ukorrekte, kan man under startproceduren redigere dem. Hvis datamatnavnet allerede anvendes på nettet, kan man under startproceduren vælge et andet navn. Ændringerne gemmes som en del af klientkonfigureringen, og man skal slukke og starte sin datamat igen, for at de kan træde i kraft.

* Meddelelse om, at brugeren skal logge sig på nettet.

  Logon-processen identificerer brugeren på nettet. Når man starter klientprogrammet, får man automatisk besked på at angive brugernavn og kodeord. Oplysningerne gemmes på klienten. Brugernavn og kodeord sendes til den server, som man forsøger at få ressourceadgang til.

* Kald af logon-kontrol og logon-script (valgfrit).

  På nogle lokalnet skal man igennem en kontrolprocedure (en *logon*-kontrol), når man forsøger at logge sig på. Kontrollen foretages af en specielt konfigureret server, *logon server*, inden man får adgang til netværksressourcerne.

  Hvis man skal igennem en kontrolprocedure, er der i visse tilfælde oprettet et *logon-script*, dvs. en fil med kommandoer, som udføres, når en bruger logger sig på nettet.

  I afsnittet *Logon-kontrol og logon-scripts* senere i dette kapitel gennemgås emnet nærmere.

* Indlæsning af profilen *netlogon.pro* (valgfrit).

  En *profil* er en fil med kommandoer, som etablerer tilknytninger til fælles ressourcer og/eller printere. Hvis en klient har en *netlogon*-profil, indlæses denne af klientprogrammet, hver gang man logger sig på nettet. Er filen ikke oprettet, kan man selv gøre det. Emnet er nærmere beskrevet i kap. 9: *Profiler*.

5.2.1.2. Fremgangsmåde

Man starter klientprogrammet og logger sig på nettet på følgende måde:

1. Gør et af følgende:

   * Hvis datamaten starter fra harddisken, skal man starte maskinen.

* Hvis datamaten starter fra et diskettedrev, skal man indsætte klientstart-disketten i A-drevet og starte maskinen.

2. Klientprogrammets konfigurering er afgørende for, hvordan maskinen reagerer:

   * Hvis datamaten starter klientprogrammet, når man tænder den, vises følgende meddelelse:

     ```
     Type your username, or press ENTER if it is <navn>
     ```

     <navn> skal erstattes af klientens standardbrugernavn.

3. Gør ét af følgende:

   * Tryk RETUR, hvis det viste brugernavn er korrekt.

   * Skriv brugernavnet og tryk RETUR, hvis det viste brugernavn ikke er korrekt.

   Nu vises følgende instruks:

   ```
   Type your password
   ```

4. Angiv kodeord og tryk RETUR.

   Hvis man indtaster et ukorrekt kodeord, risikerer man at skulle angive sit kodeord, hver gang man vil have adgang til en ressource.

   Nu er tilkoblingen til nettet gennemført.

Bemærk: Hvis man arbejder på en OS/2-klient bør man forøge (maksimere) størrelsen af vinduet *Startup.cmd*, så man kan se alle instrukser og oplysninger fra igangværende programmer. Se OS/2-dokumentationen for yderligere oplysninger om maksimering af vinduer.

Når bruger-ID og kodeord er godkendt, kan man benytte fælles ressourcer på nettet. I det følgende gennemgås, hvordan man starter den semigrafiske brugergrænseflade.

5.2.2. Start af den semigrafiske brugergrænseflade

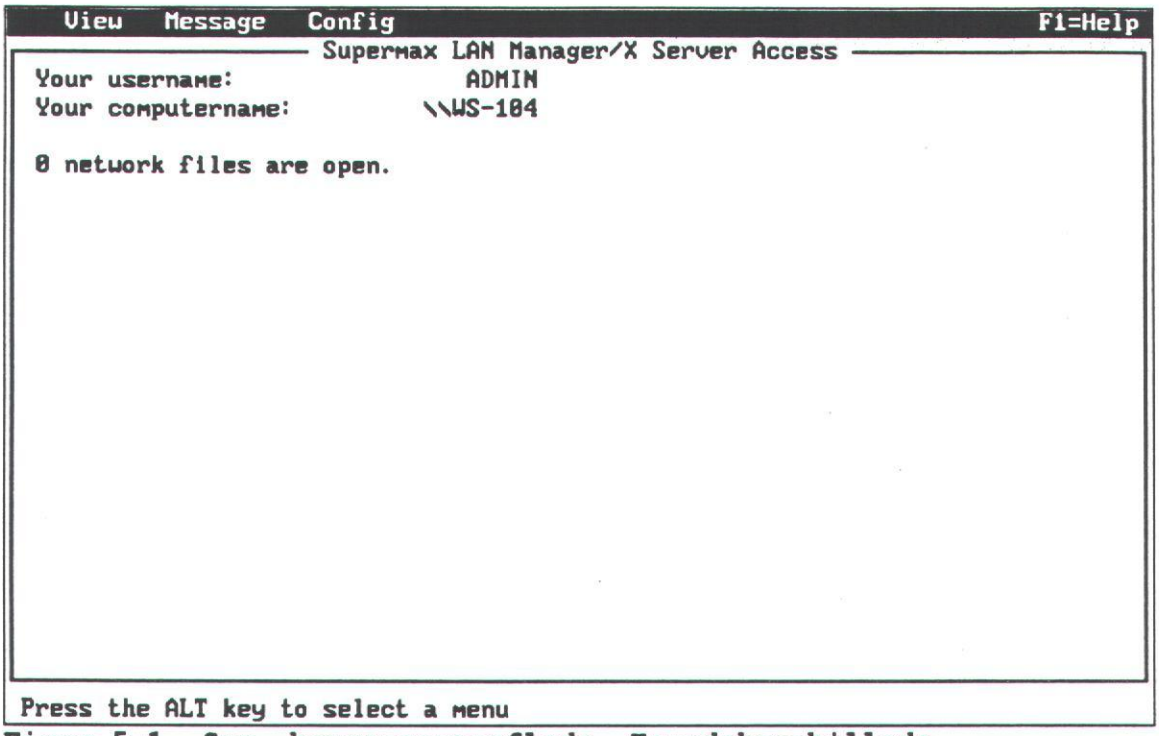
Når klientprogrammet er startet, kan man benytte den semigrafiske brugergrænseflade til at få adgang til netværksressourcer.

Bemærk: NUM LOCK må ikke være slået til, når den semigrafiske brugergrænseflade startes. På de fleste datamater vil den automatisk være slået fra, når maskinen startes.

Skriv **net** og tryk RETUR for at starte den semigrafiske brugergrænseflade.

Bemærk: Man skal være logget på klienten for at starte den semigrafiske brugergrænseflade.

Nu vises hovedskærmbilledet (Figur 5-1).

Figur 5-1. Sem. brugergrænseflade. Hovedskærmbillede

Kontrollér feltet *Your username*, og fortsæt på en af følgende måder:

* Hvis brugernavnet vises i feltet, kan man uden videre benytte den semigrafiske brugergrænseflade til at udføre opgaver på nettet.

* Hvis det viste brugernavn ikke er korrekt, skal man logge den pågældende bruger af nettet og logge sig selv på. Proceduren gennemgås i det følgende afsnit: *Logon fra Config-menuen*.

5.2.3. Logon fra Config-menuen

Som autoriseret bruger kan man logge sig på nettet fra alle klienter. Der kan dog kun være én bruger ad gangen pr. klient.

Man skal benytte følgende fremgangsmåde, hvis den semigrafiske brugergrænseflade viser, at der ikke er logget en bruger på klienten, eller at en anden bruger er logget på.

5.2.3.1. Fremgangsmåde

Man logger sig på en klient på følgende måde:

1. Kontrollér feltet *Your username* for at se, om der er logget en anden bruger på klienten.

2. Fortsæt på én af følgende to måder:

   * Hvis *(not logged in)* vises, kan man gå videre til pkt. 4.

   * Hvis et ukorrekt brugernavn vises, skal man fortsætte til pkt. 3.

3. Vælg menuen *Config* og derefter menupunktet *Logoff*. Nu vises følgende meddelelse:

   ```
   Successfully logged off your username from the network
   ```

   Bekræft dette ved at vælge kommandoknappen *OK* og fortsæt til pkt. 4.

4. Vælg menuen *Config* og derefter menupunktet *Logon*.

5. Skriv brugernavn og kodeord i tekstboksene i dialogboksen *Log into network*.

6. Tryk RETUR.

   Hermed er brugernavn og kodeord logget på klienten.

   I meddelelsesfeltet *Your username* på hovedskærmbilledet vises nu det korrekte brugernavn.

5.2.3.2. net-kommando

Man kan også logge sig på nettet ved hjælp af kommandoen **net logon**. I kapitel 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives denne kommando nærmere.

5.2.4. Logon-kontrol og logon-scripts

Som standard gemmes brugernavn og kodeord på klienten, når man logger sig på nettet. Når man senere vil have adgang til ressourcer på serveren, kontrollerer den først disse oplysninger.

Netværksadministratoren kan sætte nettet til at køre med *logon*-kontrol, dvs. at brugernavne og kodeord kontrolleres af en specielt konfigureret server, når man logger sig på nettet. Denne server kaldes *logon-server*. Hvis man ikke er klar over, om det lokalnet, man vil arbejde på, benytter logon-kontrol, skal man kontakte netværksadministratoren.

Når man logger sig på nettet, kalder logon-serveren muligvis et *script*, dvs. en fil med kommandoer, som udføres automatisk ved hver tilkobling. Man kan således logge sig på nettet og med det samme benytte et standardsæt af forbindelser til fælles ressourcer. Det er netværksadministratorens opgave at tilpasse scriptfilens indhold af kommandoer, så de svarer til den enkelte brugers behov.

Bemærk: Standardprofilen *netlogon.pro* sætter alle de forbindelser ud af kraft, der etableres ved hjælp af et logon-script. Hvis logon-scriptet etablerer tilknytninger, når man logger sig på nettet, skal man ikke oprette en *netlogon.pro*-profil. I kap. 9: *Profiler* beskrives brugen af profiler og filen *netlogon.pro* nærmere.

5.3. Ændring af kodeord

Man skal ændre kodeord i følgende situationer:

* Hvis man vil beskytte sit brugernavn mod ikke-autoriseret brug.

  Man bør udskifte sit kodeord regelmæssigt som en sikkerhedsforanstaltning.

* Hvis man skal have adgang til en ressource, hvor man skal bruge et andet kodeord end det, man angav, da man loggede sig på nettet.

I dette afsnit gennemgås begge muligheder.

Bemærk: Hvis man glemmer sit brugernavn og kodeord til en bestemt server, skal man kontakte netværksadministratoren, som kan tildele et nyt kodeord.

5.3.1. Udskiftning af kodeord

Man skal ændre sit kodeord regelmæssigt for at beskytte sit brugernavn mod ikke-autoriseret brug. Ændringen kræver, at man tilpasser sin brugerkonto på serveren.

Man ændrer det kodeord, serveren har registreret, på følgende måde:

1. Vælg menuen *Config* og derefter menupunktet *Change password*.

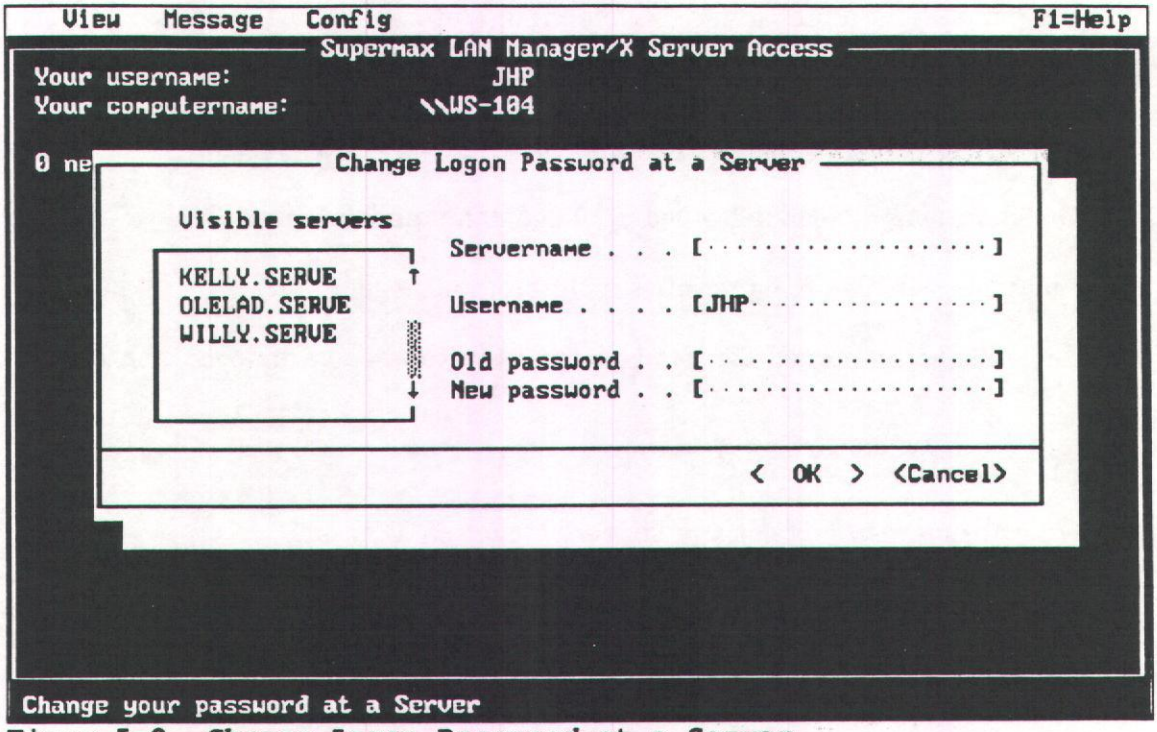
   Nu vises dialogboksen *Change Logon Password at a Server* (Figur 5-2).

2. Vælg serveren fra oversigtsboksen *Visible servers*.

3. Skriv det nuværende (gamle) kodeord og derefter det nye i tekstboksene.

4. Vælg kommandoknappen *OK*.

Husk at bruge det nye kodeord fra nu af.

Figur 5-2. ***Change Logon Password at a Server***

Eksempel
Hvis man vil ændre kodeord for et brugernavn på serveren *kunder.serve*, skal man vælge menuen *Config* og derefter menupunktet *Change password*. I dialogboksen *Change Logon Password at a Server* vælger man nu *kunder* fra oversigtsboksen og skriver både sit nuværende kodeord (overskud) og sit nye (margin). Fra nu af er *margin* det korrekte kodeord for serveren *kunder.serve*.

Nu skal man logge sig på klienten med det nye kodeord. Man skal først logge af og derefter på igen med angivelse af det nye kodeord i tekstboksen *Password* i dialogboksen *Log Into Network*.

5.3.1.1. net-kommando
Man kan også bruge **net password**-kommandoen til at ændre sit kodeord på serveren. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives kommandoen nærmere.

5.3.2. Adgang til ressourcer med et nyt kodeord
I visse tilfælde skal man for at få adgang til en bestemt ressource angive et nyt kodeord (og måske et nyt brugernavn) i stedet for det, man har angivet, da man loggede sig på nettet.

Man kan ændre kodeord på følgende måde:

1. Vælg menuen *Config* og derefter menupunktet *Log off*.

   Følgende meddelelse vises:

   ```
   Successfully logged off your username from the network
   ```

2. Godkend denne meddelelse ved at vælge kommandoknappen *OK*.

3. Vælg menuen *Config* og derefter menupunktet *Logon*.

4. Skriv brugernavnet og det nye kodeord i tekstboksene i dialogboksen *Log Into Network*.

5. Tryk RETUR.

   Nu er brugernavn og det nye kodeord logget på klienten.

5.3.2.1. net-kommando

Man kan også ændre kodeord på klienten ved hjælp af kommandoerne **net logoff** og **net logon**. Det gøres på følgende måde:

1. Brug **net logoff**-kommandoen til at logge af nettet.

2. Log på nettet igen med et nyt brugernavn og/eller kodeord ved hjælp af **net logon**-kommandoen.

I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* er kommandoerne **net logoff** og **net logon** beskrevet nærmere.

5.4. Stop af klienten

I visse tilfælde skal man afbryde nogle af faciliteterne på klienten eller selve klient-funktionen.

I det følgende gennemgås, hvordan man:

* forlader den semigrafiske brugergrænseflade
* logger sig af nettet
* stopper klientprogrammet.

5.4.1. Afbrydelse af den semigrafiske brugergrænseflade

Hvis man skal aktivere et andet program (f.eks. et tekstbehandlingsprogram) på klienten, skal man først forlade den semigrafiske brugergrænseflade. For udvidede DOS- og OS/2-klienters vedkommende følges instrukserne i afsnittet *Afbrydelse af den semigrafiske brugergrænseflade fra hovedskærmbilledet*. OS/2-klienter kan også forlade brugergrænsefladen midlertidigt via *Task Manager*. Se afsnittet *Afbrydelse af den semigrafiske brugergrænseflade ved hjælp af Task Manager*.

5.4.1.1. Afbrydelse af den semigrafiske brugergrænseflade fra hovedskærmbilledet

Man kan forlade den semigrafiske brugergrænseflade på en af følgende måder:

* Vælg menuen *View* og derefter menupunktet *Exit*.

* Tryk F3.

Hovedskærmbilledet forsvinder, og markøren placeres på kommandolinien.

Der er forskel på at forlade den semigrafiske brugergrænseflade og logge af nettet. Man kan godt være logget på nettet, selv om man forlader den semigrafiske brugergrænseflade. Brugernavn og kodeord kendes stadigvæk af klient og netværk, og alle eksisterende tilknytninger til delte ressourcer bevares.

5.4.1.2. Afbrydelse af den semigrafiske brugergrænseflade ved hjælp af Task Manager

OS/2-klienter kan enten forlade den semigrafiske brugergrænseflade fra hovedskærmbilledet eller midlertidigt ved hjælp af *Task Manager*.

Hvis man bruger *Task Manager*, kan den semigrafiske brugergrænseflade stadigvæk køre som et program. Man kan frit skifte mellem det og andre programmer. Alle programmer kan med fordel benytte de tilknytninger, man har etableret ved hjælp af den semigrafiske brugergrænseflade. Se i øvrigt OS/2-dokumentationen for yderligere oplysninger om *Task Manager*.

5.4.2. Log bruger af nettet

Når man logger af, fjernes brugernavn og kodeord fra klienten, og alle eksisterende forbindelser til fælles ressourcer afbrydes. Man skal altid logge af nettet, når man forlader klienten. På den måde forhindrer man, at ikke-autoriserede brugere benytter kodeordet og brugernavnet til at få adgang til fælles ressourcer. Man kan også logge en anden bruger af nettet, hvis man skal benytte den klient, denne bruger arbejder på. Dette kan blive nødvendigt i visse tilfælde, fordi man ikke samtidig kan have flere brugere logget på nettet fra én klient.

Man logger af nettet på følgende måde:

1. Vælg menuen *Config* og derefter menupunktet *Log off*.

2. Vælg kommandoknappen *OK*.

   Når man er logget af nettet, kan man ikke benytte fælles ressourcer. Da klientprogrammet stadig er aktivt på klienten, kan man dog altid logge sig på igen. Hvis man gør det, skal man genetablere tilknytningerne til alle fælles ressourcer.

5.4.2.1. net-kommando

Man kan også logge af nettet ved hjælp af **net logoff**-kommandoen. I kapitel 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives kommandoen nærmere.

5.4.3. Stop og genstart af klientprogrammet

Når man stopper klientprogrammet, fjernes det fra datamatens lager. Man vil normalt stoppe klientprogrammet, når man skal bruge hele datamatens lager til en opgave, der ikke kører på lokalnettet. Hvis man skal starte netværksoperationerne igen, skal man også starte klientprogrammet. I de følgende afsnit gennemgås, hvordan man stopper og starter klientprogrammet igen på en udvidet DOS- eller en OS/2-klient.

5.4.3.1. Stop af klientprogrammet på en udvidet DOS-klient

Hvis klientprogrammet er konfigureret til automatisk indlæsning, når man tænder datamaten, stoppes det på én af følgende måder:

* Hvis datamaten starter fra en klientstartdiskette, skal man fjerne disketten fra diskettedrevet, indsætte en DOS-diskette og starte maskinen igen.

  DOS-versionen på disketten skal svare til den version, der normalt er installeret på datamaten.

* Hvis datamaten starter fra harddisken, skal man indsætte en DOS-diskette i A-drevet og starte maskinen igen.

  DOS-versionen på disketten skal svare til den version, der normalt er installeret på datamaten.

Nu vises DOS-kommandolinien.

5.4.3.2. Genstart af en udvidet DOS-klient

Man starter klientprogrammet igen på en udvidet DOS-klient ved at følge fremgangsmåden i afsnittet *Start af klientprogrammet og logon til lokalnettet* i det foregående.

5.4.3.3. Stop af OS/2-klienten

Man stopper klientprogrammet på en OS/2-klient på følgende måde:

1. Vælg menuen *Config* og derefter menupunktet *Stop net services*.

   Man får en meddelelse om, at man mister alle aktuelle tilknytninger, hvis man bekræfter, at programmet skal afbrydes.

2. Vælg kommandoknappen *OK*.

   I en række dialogbokse skal man herefter bekræfte, at man vil stoppe klientprogrammet.

3. Vælg kommandoknappen *OK*.

   Forbindelsen til nettet er nu afbrudt, og klientprogrammet er stoppet. I feltet *Your username* i hovedskærmbilledet vises meddelelsen `(not logged in)`. I feltet *Your computername* ses følgende meddelelse: `net not started`.

5.4.3.4. net-kommando

Man kan også stoppe klientprogrammet på en OS/2-klient ved at benytte **net stop**-kommandoen. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives denne kommando nærmere.

5.4.3.5. Genstart af OS/2-klienten

Man kan starte en OS/2-klient igen på én af følgende måder:

* Fra hovedskærmbilledet.

  Hvis man har brugt *Task Manager* til at skifte mellem hovedskærmbilledet og et andet program, kan man nu vende tilbage til hovedskærmbilledet og dér udføre en Supermax LAN Manager/X-operation. Når man vælger et menupunkt, får man besked om at starte terminalfunktionen, inden man forsøger at gennemføre operationen.

* Ved at skrive **ddestart** på kommandolinien.

* Ved at følge fremgangsmåden i afsnittet *Start af klientprogrammet og logon til lokalnettet* i dette kapitel.

dde

6. Fælles kataloger

6.1. Generelt

Dette kapitel omhandler kun udvidede DOS- eller OS/2-klienter (med mindre andet er angivet).

Fælles kataloger er kataloger på en server, som af administratoren er gjort tilgængelig for lokalnettets brugere. Et fælles katalog er ideelt til placering af filer og applikationer, som skal være tilgængelige for flere brugere.

I dette kapitel gennemgås følgende:

* Hvordan man etablerer tilslutning til fælles kataloger og ophæver den igen.

* Hvordan man benytter kommandoer i forbindelse med fælles kataloger.

* Hvordan man synkroniserer dato og klokkeslæt på klient og server.

Bemærk: Opgaverne i dette kapitel udføres ved hjælp af den semigrafiske brugergrænseflade, men kan også udføres ved hjælp af **net**-kommandoer. Hver gang en procedure er beskrevet ved hjælp af den semigrafiske brugergrænseflade, er der en henvisning til den tilsvarende **net**-kommando. Se iøvrigt kap. 11: *Oversigt over kommandoer*.

6.2. Etablering og afbrydelse af tilknytninger til fælles kataloger.

Hvis man vil benytte ressourcerne i et fælles katalog, skal man etablere en tilknytning til kataloget.

I dette kapitel beskrives, hvordan man:

* tilknyttes fælles kataloger på Supermax LAN Manager/X-servere
* får adgang til et hjemmekatalog (hvis man har et)
* tilknyttes fælles kataloger ved hjælp af globale ressourcenavne (UNC)
* får en oversigt over tilknytninger til fælles ressourcer
* afbryder tilknytninger til fælles ressourcer.

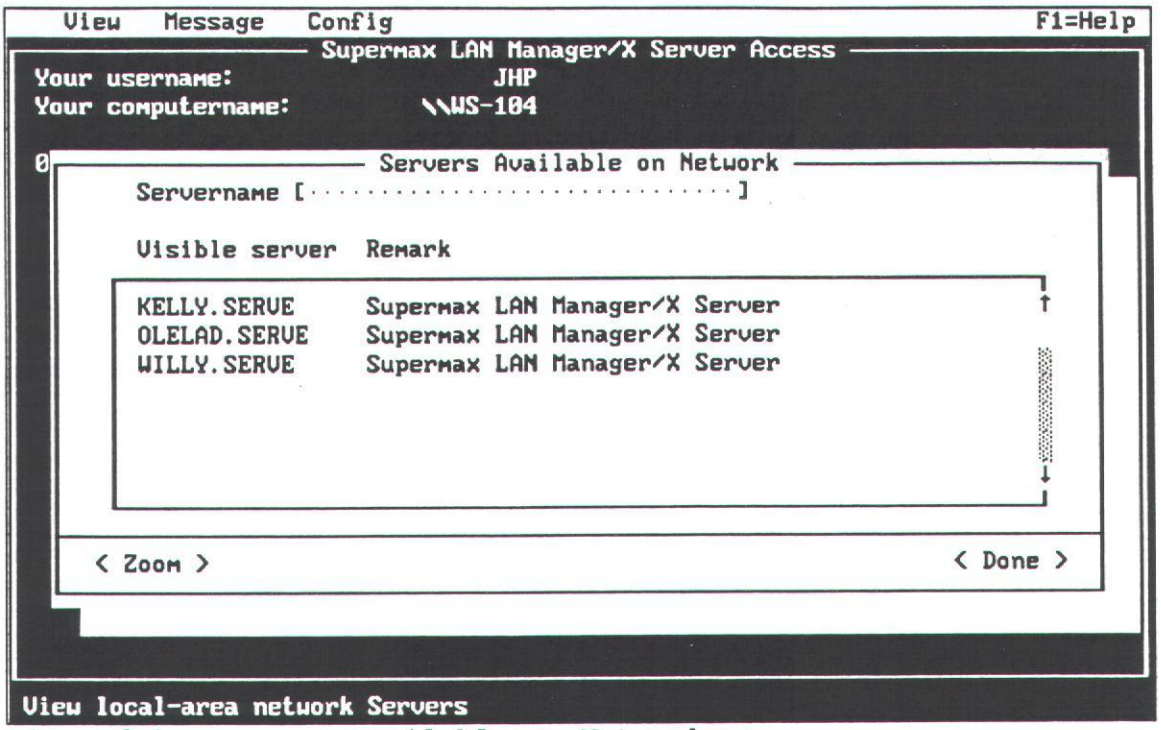
6.2.1. Tilknytning til fælles kataloger

Inden man får adgang til et fælles katalog, skal man tilknytte en drev-ID på klienten til kataloget.

Klienten knyttes til et fælles katalog på følgende måde:

1. Vælg menuen *View* og derefter menupunktet *Network servers*.

   Nu vises skærmbilledet *Servers Available on Network* (Figur 6-1).

Figur 6-1. *Servers Available on Network*

2. I oversigtsboksen *Visible servers* er der opført en række servere. Vælg navnet på den server, hvor det fælles katalog, der ønskes adgang til, ligger. Findes den ikke i oversigten, skal man skrive navnet på den i tekstboksen *Servername*.

3. Vælg kommandoknappen *Zoom* for at se de tilgængelige ressourcer på den valgte server.

   Nu vises dialogboksen *Resources at (server)* (Figur 6-2).

   server er erstattet af navnet på den valgte server.

   Hvis der står *Disk* i kolonnen *Type*, er der tale om et fælles katalog.

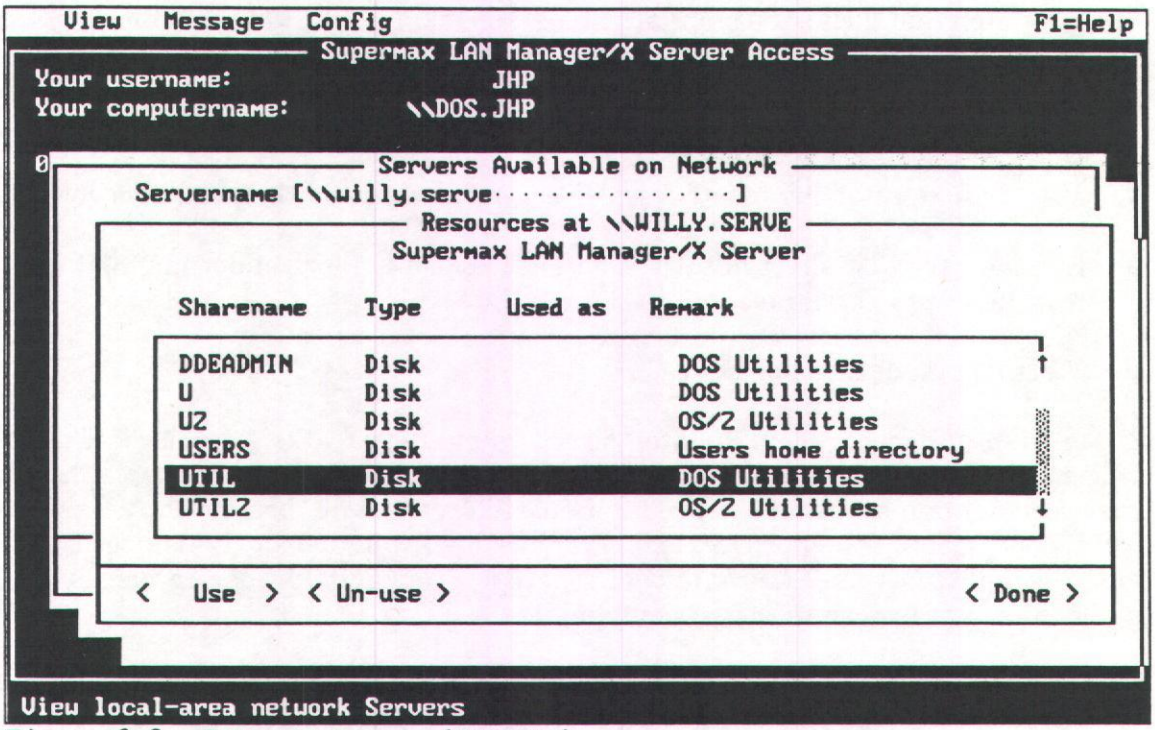
4. Vælg det ønskede katalog fra oversigtsboksen.

5. Vælg kommandoknappen *Use*.

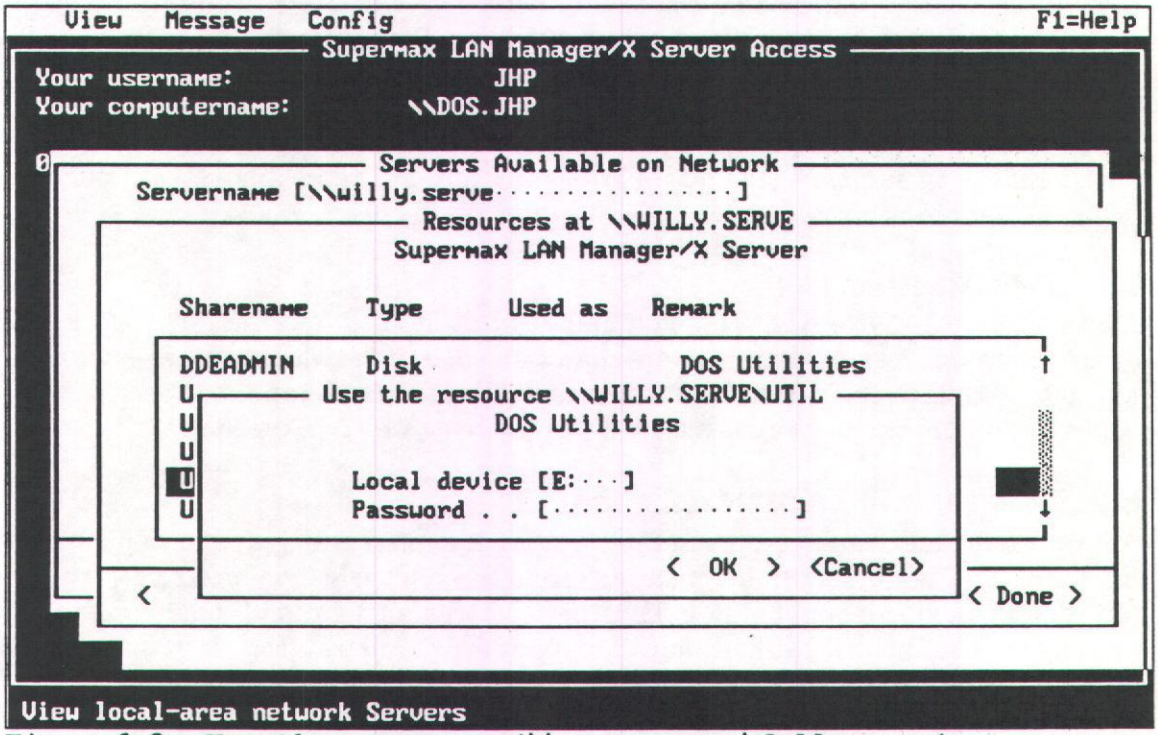
   Nu vises dialogboksen *Use the resource (\\servernavn\fællesnavn)* (Figur 6-3).

   (*\\servernavn\fællesnavn* er erstattet af det valgte server- og fællesnavn).

   Tekstboksen *Local device* viser den første ledige drev-ID på klienten, som kan benyttes.

Figur 6-2. *Resources at (server)*

Figur 6-3. *Use the resource (\\servernavn\fællesnavn)*

6. Hvis man kan godkende standarddrev-ID'en, skal man trykke TAB for at fortsætte til tekstboksen *Password*. Hvis man derimod vil angive en anden drev-ID, skal man skrive den i tekstboksen *Local device* og trykke TAB for at fortsætte til tekstboksen *Password*.

7. Man skal kun udfylde tekstboksen *Password*, hvis der forlanges et kodeord.

   Er man i tvivl om, hvorvidt der kræves et kodeord, eller kender man det ikke, skal man kontakte netværksadministratoren.

8. Vælg kommandoknappen *OK*.

Nu er tilknytningen mellem klienten og det valgte fælleskatalog etableret. Dialogboksen *Resources at (server)* viser en drev-ID for kataloget i kolonnen *Used as*. Når man forlader den semigrafiske brugergrænseflade, kan man bruge denne drev-ID i forbindelse med DOS- eller OS/2-applikationer og -kommandoer. I afsnittet *DOS- og OS/2-kommandoer og fælles kataloger* senere i dette kapitel er der en nærmere gennemgang af brugen af disse kommandoer.

Eksempel
En revisor i et investeringsfirma vil gerne vide, hvor mange australske dollars firmaet har investeret. Han skal derfor vælge menuen *View* og menupunktet *Network servers*. I dialogboksen *Servers available on Network* skal han vælge serveren *invest.serve* og derefter kommandoknappen *Zoom*. I dialogboksen *Resources at \\invest.serve* skal han vælge fælleskataloget *penge* og endelig kommandoknappen *Use*. Tilknytningen til serveren *invest.serve* sker via G-drevet. Når tilknytningen er etableret, skal revisoren derpå forlade den semigrafiske brugergrænseflade. Drev-ID'en G kan nu benyttes i kommandoer og sammen med applikationsprogrammer til at angive det fælles katalog *penge* på serveren *invest.serve*.

6.2.1.1. net-kommandoer
Man kan også benytte **net view**-kommandoen til at se, hvilke servere man kan bruge, og hvilke ressourcer på disse servere man har adgang til. Med **net use**-kommandoen kan man etablere en tilknytning til den fælles ressource. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* forklares kommandoerne **net view** og **net use** nærmere.

6.2.2. Adgang til hjemmekataloger
Administratoren kan have oprettet en brugers hjemmekatalog og konto på samme tid. Brugeren kan lagre sine filer i hjemmekataloget. I det følgende beskrives, hvordan man får adgang til sit hjemmekatalog. Hvis nettet kører med en fast kontrolprocedure for brugere, der vil kobles på, kan man få netværksadministratoren til at sørge for, at man automatisk får adgang til sit hjemmekatalog.

6.2.2.1. Fremgangsmåde

Man får adgang til sit hjemmekatalog på følgende måde:

1. Etablér tilknytning til det katalog, hvor hjemmekatalogerne ligger. Brug følgende kommando:

   ```
   net use h: \\servernavn\fællesnavn
   ```

   og tryk RETUR.

   Erstat *servernavn* med navnet på den server, hvor hjemmekataloget ligger.

   Erstat *fællesnavn* med navnet på det fælles katalog, hvor hjemmekatalogerne ligger.

   Kontakt evt. netværksadministratoren for yderligere hjælp.

2. Skift til H-drevet ved at skrive `h:` og trykke RETUR.

3. Skift til hjemmekataloget ved at skrive:

   ```
   CD hjemmekat
   ```

   og trykke RETUR.

   Erstat *hjemmekat* med navnet på hjemmekataloget. Navnet er identisk med brugernavnet.

6.2.3. Tilknytning til fælles kataloger ved hjælp af globalt ressourcenavn (UNC)

I visse tilfælde er det upraktisk at etablere tilknytning til et fælles katalog ved at identificere det med et drev på klienten. Ved hjælp af Supermax LAN Manager/X kan man etablere tilknytningen automatisk via kommandoangivelser. Man skal altså ikke bruge den semigrafiske brugergrænseflade.

Man skal kende navnet på den server, hvor det fælles katalog ligger, og katalogets fællesnavn.

Indsæt servernavn og fællesnavn i kommandolinien på følgende måde:

```
\\servernavn\fællesnavn
```

Servernavn og fællesnavn kaldes samlet for et *globalt ressourcenavn* (på engelsk *UNC*, dvs. Universal Naming Convention).

Man kan benytte det globale ressourcenavn sammen med DOS-, OS/2-eller applikationskommandoer. Nogle kommandoer kan dog ikke bruges, f.eks. DOS-kommandoerne **cd** (skift katalog), **copy** (kopiér fil), **del** (slet fil), **dir** (katalogoversigt). OS/2-kommandoerne **cd** og **dir** kan heller ikke anvendes sammen med globale ressourcenavne.

Det globale ressourcenavn kan også pege på en fil på følgende måde:

```
\\servernavn\\fællesnavn\fil
```

Når et globalt ressourcenavn indsættes i kommandolinien, finder Supermax LAN Manager det pågældende fælles katalog, etablerer den nødvendige tilknytning og udfører derefter kommandoen.

Eksempel
Lad os antage, at man normalt starter et tekstbehandlingsprogram ved at skrive `wd` på kommandolinien og nu vil bruge det til at redigere filen *afs1* i fælleskataloget *vejledn* på serveren *skriv.serve*. Man etablerer en tilknytning til kataloget og starter tekstbehandlingsprogrammet ved at skrive:

```
wd \\skriv.serve\vejledn\afs1
```

Kommandoen indlæser ikke alene tekstbehandlingsprogrammet og etablerer den ønskede tilknytning, men åbner også filen *afs1*, så man kan gå i gang med at redigere den.

6.2.4. Oversigt over aktuelle tilknytninger

I oversigten over aktuelle tilknytninger til fælles kataloger kan man se status for sine tilknytninger til hvert katalog, og hvilke kataloger der er ledige. Dette kan være nyttigt, hvis man leder efter en bestemt fil eller et bestemt katalog.

Hvis man vil se klientens aktuelle tilnytninger til fælles kataloger, er fremgangsmåden denne:

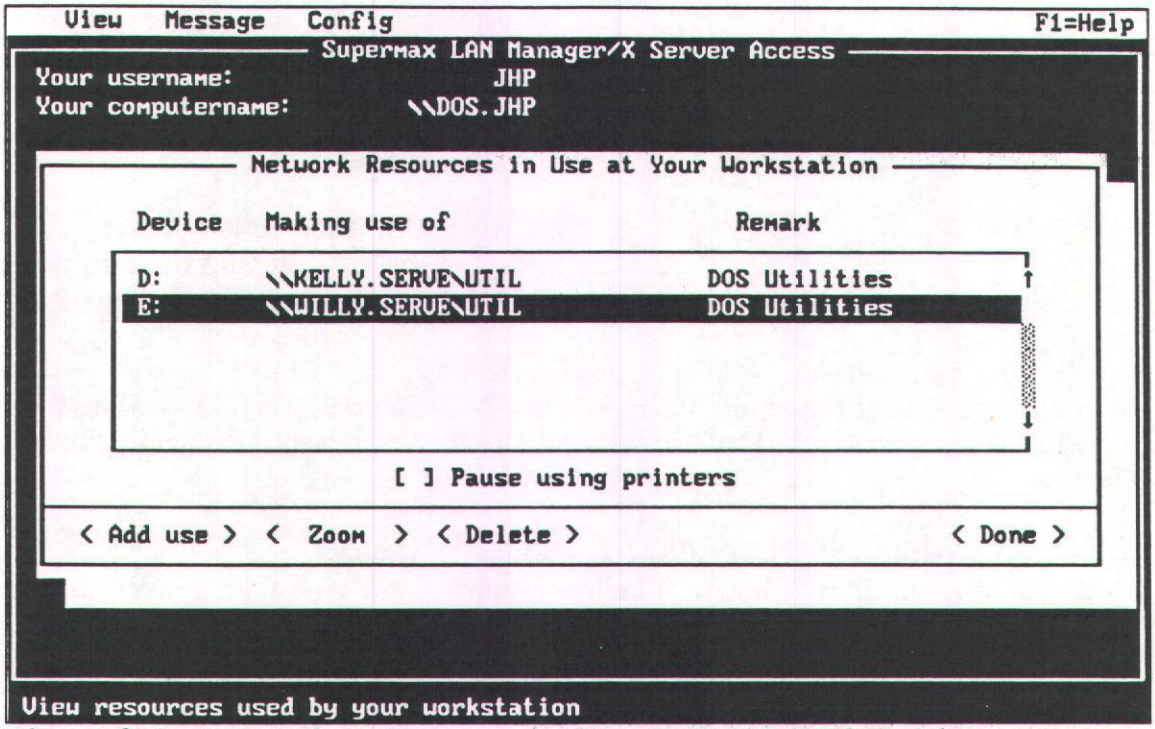
1. Vælg menuen *View* og derefter menupunktet *This workstation*.

   I dialogboksen *Network Resources in Use at Your Workstation* vises alle de fælles ressourcer, man har tilknyttet klienten. (Se Figur 6-4).

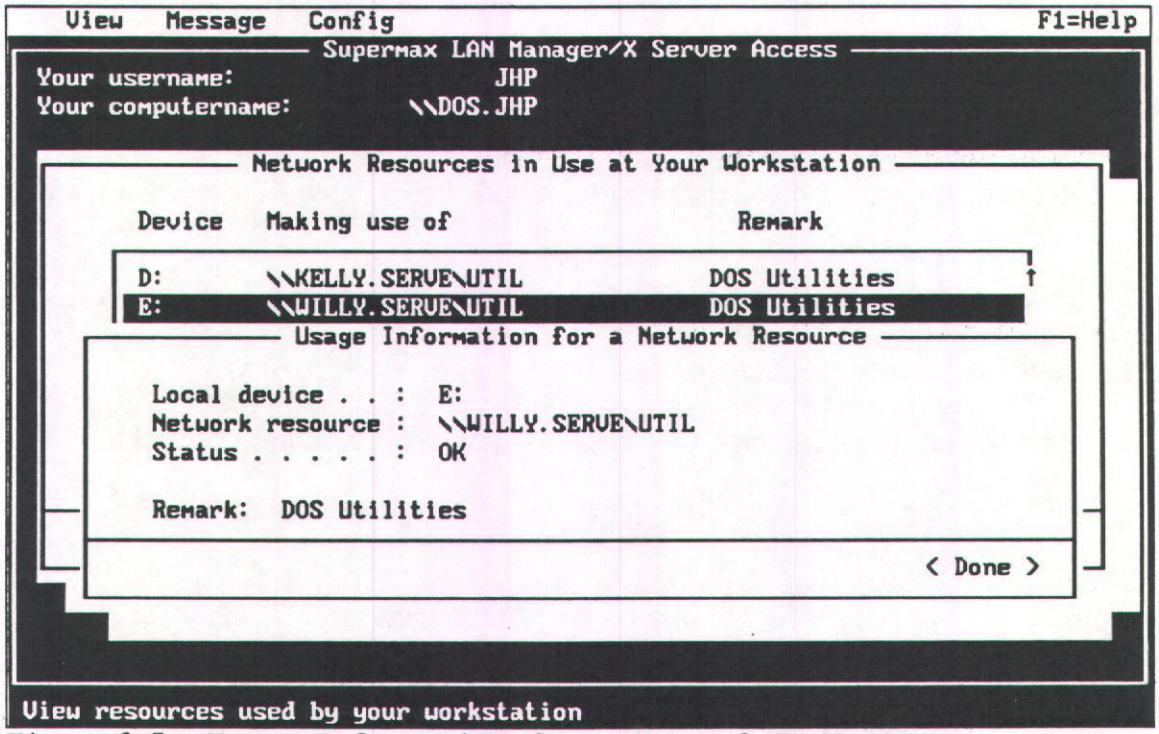
   Oversigtsboksen giver en oversigt over drev- og port-ID'er, efterfulgt af fællesnavnet og en bemærkning om hver ressource. Hvis der er angivet et drev-bogstav i kolonnen *Device*, er der tale om fælles kataloger.

2. Man kontroller status for tilknytningerne til et fælles katalog ved at vælge kataloget i oversigtsboksen og derefter kommandoknappen *Zoom*.

   Nu vises dialogboksen *Usage Information for a Network Resource*. (Figur 6-5).

Figur 6-4. ***Network Resources in Use at Your Workstation***

Figur 6-5. ***Usage Information for a Network Resource***

Meddelelsesfeltet *Status* angiver status for tilknytningen til det pågældende fælles katalog. I følgende oversigt forklares statuskoderne:

Status	Betydning
OK	Gyldig forbindelse
DISCONNECTED	Forbindelsen afbrudt
ERROR	Fejl på nettet. Genetabler tilknytningen til kataloget for at få adgang til ressourcerne.

6.2.4.1. net-kommando

Man kan også benytte **net use**-kommandoen for at få en oversigt over tilknytningerne til fælles kataloger. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives kommandoen nærmere.

6.2.5. Afbrydelse af tilknytning til fælles kataloger

Man skal afbryde tilknytningen til fælles kataloger, når man ikke længere har brug for dem. Derved skaber man ledige forbindelser for andre brugere på nettet og frigør ressourcer på sin egen klient.

Bemærk: Hvis man vil afbryde tilknytningen til et fælles katalog, som er tilknyttet det aktuelle drev, skal man først skifte drev.

Klientens tilknytning til et fælles katalog afbrydes på følgende måde:

1. Vælg menuen *View* og derefter menupunktet *This workstation*.

   Nu vises dialogboksen *Network Resources in Use at Your Workstation* (se Figur 6-4, s.6-7).

2. Vælg det fælles katalog, der ikke længere skal arbejdes med.

3. Vælg kommandoknappen *Delete*.

   Nu vises en ny dialogboks. Bekræft, at tilknytningen til kataloget skal ophæves.

4. Vælg kommandoknappen *OK*.

Eksempel
Rapporterne i kataloget *regnskaber* på serveren *regnsk.serve* er afsluttet. Tilknytningen til kataloget skal ophæves. Dertil skal man vælge menuen *View* og menupunktet *This workstation* for at få en oversigt over de fælles kataloger, man er tilknyttet på sin klient. Vælg fælleskataloget *regnsk.serve**regnskaber* og derefter kommandoknappen *Delete*. Nu vises en dialogboks, hvor man skal bekræfte *delete*-kommandoen. Dette gør man ved at vælge kommandoknappen *OK*. Tilknytningen er nu ophævet.

6.2.5.1. net-kommando

Man kan også bruge **net use**-kommandoen sammen med */delete*-parameteren til at ophæve en tilknytning til et fælles katalog. Kommandoen beskrives nærmere i kap. 11: *Oversigt over kommandoer*.

6.3. Brug af kommandoer i forbindelse med kataloger

Når man har etableret en tilknytning til et fælles katalog, kan man benytte kommandoer i forbindelse med det. Nedenfor gennemgås brugen af DOS- og OS/2-kommandoer i fælles kataloger samt **net copy**- og **net move**-kommandoerne.

6.3.1. DOS- og OS/2-kommandoer og fælles kataloger

Når man har etableret tilknytning til et fælles katalog, kan man bruge de fleste DOS- og OS/2-kommandoer til håndtering af de filer og kataloger, man har adgang til. I de følgende afsnit beskrives de kommandoer, man kan/ikke kan benytte fra klienten.

6.3.1.1. Gyldige kommandoer

Man kan bruge DOS- og OS/2-kommandoer til at få en oversigt over indholdet af et katalog, til at kopiere, se, omdøbe og slette filer. Når man afgiver en kommando, skal man indsætte den drev-ID, som er knyttet til kataloget.

Hvis man f.eks. har knyttet drev D til et fælles katalog *regnskaber* på serveren *regnsk.serve*, kan man med følgende kommando kopiere filen *budget.dok* på serveren fra kataloget *regnskaber* til en diskette i A-drevet:

```
copy d:\budget.dok a:
```

Hvis man arbejder på en OS/2-klient og ikke har tilknyttet et drev til fælleskataloget *regnskaber*, kan man etablere en midlertidig tilknytning til kataloget og kopiere filen *budget.dok* til en diskette ved at skrive:

```
copy \\regnsk.serve\regnskaber\budget.dok a:
```

Man kan også bruge **copy**-kommandoen til at kopiere filer fra et katalog på klienten til et fælles katalog. Følgende kommando kopierer filen *john.mtg* til et eksternt katalog, som er tilknyttet D-drevet:

```
copy john.mtg d:
```

6.3.1.2. Ugyldige kommandoer

Man kan ikke bruge DOS- og OS/2-kommandoer, som læser og skriver direkte til den harddisk, hvor netværksressourcerne ligger.

Følgende liste viser hvilke DOS- og OS/2-kommandoer, man ikke kan bruge i forbindelse med fælles kataloger:

* DOS-KLIENTER
  Disse kommandoer kan ikke bruges, når man arbejder med fælles kataloger:

  - **chkdsk**
  - **diskcopy**
  - **format**
  - **join**
  - **recover**
  - **sys**

* OS/2-KLIENTER
  Disse kommandoer kan ikke bruges, når man arbejder med fælles kataloger:

  - **chkdsk**
  - **diskcopy**
  - **format**
  - **recover**

Hvis man forsøger at bruge disse kommandoer, får man følgende meddelelse:

```
Cannot (kommandonavn) a Network drive
```

hvor *kommandonavn* er erstattet af navnet på den pågældende kommando.

6.3.1.3. net copy-kommandoen

Denne kommando kopierer filer uden at originalen går tabt. Den fungerer på samme måde som DOS- eller OS/2-kommandoen **copy**. Dog tages der højde for lokalnettet, således at der kan benyttes globale ressourcenavne. Man behøver derfor ikke først at afgive kommandoer om etablering af tilknytning til ressourcer på andre maskiner. Man kan f.eks. angive et erstatningstegn ("wildcard character") sammen med **net copy** på samme måde som med DOS- eller OS/2-kommandoer. Man kan selv vælge, om man vil bruge **copy** eller **net copy**, men man sparer både sin egen og datamatens tid ved at bruge **net copy**, når man vil kopiere filer via lokalnettet.

net copy-kommandoen kan kopiere filer i følgende tilfælde:

* fra et katalog til et andet på klienten
* mellem server og klient
* fra et katalog til et andet på serveren
* fra én server til en anden.

I det følgende beskrives brugen af **net copy** nærmere.

6.3.1.4. Kopiering af filer på klienten

Hvis en eller flere filer skal kopieres fra en adresse til en anden på klienten, skal man skrive følgende kommando:

```
net copy \kat1\fil1 \kat2\fil2
```

hvor parametrene erstattes med de korrekte værdier. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives disse parametre nærmere.

Hvis man kun vil kopiere én fil, kan man omdøbe den, når man kopierer den til et andet katalog. Det nye navn angives med *fil2*-parameteren. Hvis man vil kopiere mere end én fil ad gangen, kan man ikke omdøbe dem, da man i den situation skal udelade *fil2*-parameteren.

Eksempel
Hvis man skal kopiere filen *memo1* fra kataloget *generelt* til filen *projmem* i kataloget *projekter*, skal man skrive følgende kommando:

```
net copy \generelt\memo1 \projekter\projmem
```

6.3.1.5. Kopiering fra klient til server

Hvis man skal kopiere en eller flere filer fra et katalog på klienten til et fælles katalog på en server, kan man gøre ét af følgende:

* Hvis man allerede har etableret tilknytningen til det fælles katalog, skal man skrive følgende kommando:

```
net copy \kat\fil1 drev-ID:fil2
```

* Hvis der ikke allerede er etableret en automatisk tilknytning til det fælles katalog, skal man skrive følgende kommando:

```
net copy \kat\fil1 \\servernavn\fællesnavn\fil2
```

Indsæt de korrekte parameterværdier. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives parametrene nærmere.

Hvis man kun vil kopiere én fil, kan man omdøbe den, når man kopierer den til et andet katalog. Det nye navn angives med *fil2*-parameteren. Hvis man vil kopiere mere end én fil ad gangen, kan man ikke omdøbe dem, da man skal man udelade *fil2*-parameteren.

Eksempel
Hvis man vil kopiere applikationen *regn* fra kataloget *budget* til et fælles katalog *applik* på serveren *regnsk.serve* og er tilknyttet dette katalog på F-drevet, skal man skrive:

```
net copy \budget\regn f:
```

Hvis man ikke har etableret en tilknytning til kataloget *applik*, skal man skrive:

```
net copy \budget\regn \\regnsk.serve\applik
```

6.3.1.6. Kopiering fra server til klient

Man kan kopiere en eller flere filer fra et fælles katalog på en server til et klient-katalog på én af følgende måder:

* Hvis man allerede er tilknyttet et fælles katalog, skal man skrive følgende kommando:

```
net copy drev-ID:fil1 \kat\fil2
```

* Hvis man skal etablere en automatisk tilknytning til et fælles katalog, skal man skrive følgende kommando:

```
net copy \\servernavn\fællesnavn\fil1 \kat\fil2
```

Indsæt de korrekte parameterværdier. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives disse parametre nærmere.

Hvis man kun vil kopiere én fil, kan man omdøbe den, når man kopierer den til et andet katalog. Det nye navn angives med *fil2*-parameteren. Hvis man vil kopiere mere end én fil ad gangen, kan man ikke omdøbe dem, da man skal man udelade *fil2*-parameteren.

Eksempel
Hvis man vil kopiere filen *status* fra kataloget *rapporter* på serveren *admin.serve* til kataloget *div* på klienten, og man er tilknyttet kataloget *rapporter* på E-drevet, skal man skrive:

```
net copy e:status \div
```

Hvis man ikke har etableret en tilknytning til kataloget *rapporter*, skal man skrive:

```
net copy \\admin.serve\rapporter\status \div
```

6.3.1.7. Kopiering af filer på serveren

Ønsker man at kopiere filer mellem to kataloger på samme server, skal man bruge **net copy**-kommandoen, som er mere effektiv end DOS- og OS/2-kommandoen **copy**, fordi den kopierer filerne direkte fra et katalog til et andet uden om klienten. Hvis man vil kopiere flere filer giver kommandoen besked om antallet af kopierede filer uden at angive de enkelte filnavne.

Man kopierer en eller flere filer fra et fælles katalog på en server til et andet fælles katalog på én af følgende måder:

* Hvis der allerede er etableret tilknytning til fælles kataloger, skal man skrive:

```
net copy drev-ID:fil1 drev-ID:fil2
```

* Hvis der skal etableres automatisk tilknytning til fælles kataloger, skal man skrive følgende kommando:

```
net copy \\server\fællesnavn\fil1 \\server\fællesnavn\fil2
```

Indsæt de korrekte parameterværdier. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives disse parametre nærmere.

Hvis man kun vil kopiere én fil, kan man omdøbe den, når man kopierer den til et andet katalog. Det nye navn angives med *fil2*-parameteren. Hvis man vil kopiere mere end én fil ad gangen, kan man ikke omdøbe dem, da man skal udelade *fil2*-parameteren.

Eksempel
Filen *forslag* skal kopieres fra et fælles katalog *udvalg* til et andet fælles katalog *godkendt* på samme server. Tilknytningen til kataloget *udvalg* sker via E-drevet. Tilknytningen til kataloget *godkendt* via F-drevet. Skriv følgende kommando:

```
net copy e:forslag f:
```

Hvis man ikke er tilknyttet de fælles kataloger *udvalg* og *godkendt*, skal man skrive:

```
net copy \\admin.serve\udvalg\forslag \\admin.serve\godkendt
```

6.3.1.8. Kopiering af filer mellem to servere

Man kan kopiere en eller flere filer fra et fælles katalog på en server til et fælles katalog på en anden server på en af følgende måder:

* Hvis man allerede har etableret tilknytninger til de to fælles kataloger, skal man skrive følgende kommando:

```
net copy drev-ID:fil1 drev-ID:fil2
```

* Hvis man først skal etablere automatiske tilknytninger til de to fælles kataloger, skal man skrive følgende kommandoer:

```
net copy \\server1\fællesnavn1\fil1 \\server2\fællesenavn2\fil2
```

Indsæt de korrekte parameterværdier. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives parametrene nærmere.

Hvis man kun vil kopiere én fil, kan man omdøbe den, når man kopierer den til et andet katalog. Det nye navn angives med *fil2*-parameteren. Hvis man vil kopiere mere end én fil ad gangen, kan man ikke omdøbe dem, da man skal udelade *fil2*-parameteren.

Eksempel
Filen *notat* skal kopieres fra kataloget *div* på serveren *projekter* til kataloget *møder* på serveren *admin.serve*. Tilknytningen til *div*-kataloget sker gennem G-drevet. Tilknytningen til *møder*-kataloget gennem H-drevet. Filen kopieres således:

```
net copy g:notat h:
```

Hvis man ikke er tilknyttet de to fælles kataloger, skal man skrive:

```
net copy \\projekter.serve\div\notat \\admin.serve\møder
```

6.3.2. net move-kommandoen

Denne kommando kopierer en eller flere filer og sletter originalen. Man kan benytte erstatningstegn med **net move**-kommandoen på samme måde som ved **net copy**-kommandoen.

Bemærk: Hvis man ikke har adgang til at slette en fil, kan man heller ikke kopiere den med **net move**-kommandoen.

Med **net move**-kommandoen kan man flytte filer:

* fra et sted til et andet på klienten
* mellem server og klient
* fra et sted på serveren til et andet
* fra en server til en anden.

I det følgende beskrives brugen af **net move**-kommandoen.

6.3.2.1. Flytning af filer på klienten

Man flytter en eller flere filer fra et katalog til et andet på klienten ved at skrive følgende kommando:

```
net move \kat1\fil1 \kat2\fil2
```

Indsæt de korrekte parameterværdier. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives parametrene nærmere.

Hvis man kun skal flytte én fil, kan man omdøbe den, mens man flytter den til et andet katalog. Det nye navn angives med *fil2*-parameteren. Hvis man skal flytte flere filer, kan man ikke omdøbe dem. I den situation skal man nemlig udelade *fil2*-parameteren.

Eksempel
Man flytter filen *memo1* fra kataloget *generelt* til filen *projmem* i kataloget *projekter* ved at skrive følgende kommando:

```
net move \generelt\memo1 \projekter\projmem
```

6.3.2.2. Flytning af filer fra klient til server

Man flytter en eller flere filer fra et klientkatalog til et fælles katalog på en server ved at gøre ét af følgende:

* Hvis tilknytningen til det pågældende fælles katalog allerede er etableret, skal man skrive følgende kommando:

```
net move \kat\fil1 drev-ID:fil2
```

* Hvis der først skal etableres en automatisk tilknytning til fælleskataloget, skal man skrive følgende:

```
net move \kat\kat1 \\servernavn\fællesnavn\fil2
```

Indsæt de korrekte parameterværdier. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives parametrene nærmere.

Hvis man kun skal flytte én fil, kan man omdøbe den, mens man flytter den til et andet katalog. Det nye navn angives med *fil2*-parameteren. Hvis man skal flytte flere filer, kan man ikke omdøbe dem. I den situation skal man nemlig udelade *fil2*-parameteren.

Eksempel
Applikationen *regn* skal flyttes fra kataloget *budget* til fælleskataloget *applikat* på serveren *regnskab.serve*. Tilknytningen til kataloget *applikat* sker via F-drevet. Applikationen flyttes på følgende måde:

```
net move \budget\regn f:
```

Hvis der ikke allerede er etableret en tilknytning til kataloget *applikat*, skal man skrive:

```
net move \budget\regn \\regnskaber.serve\applikat
```

6.3.2.3. Flytning af filer fra server til klient

Man flytter en eller flere filer fra et fælles katalog på en server til et klientkatalog på en af følgende måder:

* Hvis tilknytningen til et fælles katalog allerede er etableret, skal man skrive følgende:

```
net move drev-ID:fil1 \kat\kat2
```

* Hvis der først skal etableres en automatisk tilknytning til et fælles katalog, skal man skrive følgende:

```
net move \\servernavn\fællesenavn\fil1 \kat\fil2
```

Indsæt de korrekte parameterværdier. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* behandles parametrene nærmere.

Hvis man kun skal flytte én fil, kan man omdøbe den, mens man flytter den til et andet katalog. Det nye navn angives med *fil2*-parameteren. Hvis man skal flytte flere filer, kan man ikke omdøbe dem. I den situation skal man nemlig udelade *fil2*-parameteren.

Eksempel
Filen *status* skal flyttes fra kataloget *rapporter* på serveren *admin.serve* til kataloget *div* på klienten. Tilknytningen til kataloget *rapporter* sker via E-drevet. Skriv:

```
net move e:status \div
```

Hvis man ikke allerede har etableret tilknytning til kataloget *rapporter*, skal man skrive:

```
net move \\admin.serve\rapporter\status div
```

6.3.2.4. Flytning af filer på en server

Til flytning af filer mellem to kataloger på den samme server, kan man anvende **net move**-kommandoen. Denne kommando flytter filerne direkte fra det ene katalog til det andet uden om klienten. Hvis man flytter flere filer, giver **net move** besked om antallet af flyttede filer, men uden at angive deres navne.

Man flytter en eller flere filer fra et fælles katalog til et andet fælles katalog på en server på én af følgende måder:

* Hvis man har etableret tilknytning til de to fælles kataloger, skal man skrive følgende kommando:

```
net move drev-ID:fil1 drev-ID:fil2
```

* Hvis man først skal etablere automatisk tilknytning til katalogerne, skal man skrive følgende kommando:

```
net move \\server\fællesnavn\fil1 \\server\fællesnavn\-
fil2
```

Indsæt de korrekte parameterværdier. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives parametrene nærmere.

Hvis man kun skal flytte én fil, kan man omdøbe den, mens man flytter den til et andet katalog. Det nye navn angives med *fil2*-parameteren. Hvis man skal flytte flere filer, kan man ikke omdøbe dem. I den situation skal man nemlig udelade *fil2*-parameteren.

Eksempel
Filen *forslag* skal flyttes fra et fælles katalog *udvalg* på serveren *admin.serve* til et andet fælles katalog *godkendt* på samme server. Tilknytningen til kataloget *udvalg* sker via E-drevet. Tilknytningen til kataloget *godkendt* sker via F-drevet. Man flytter filen ved at skrive følgende:

```
net move e:forslag f:
```

Hvis man ikke allerede har etableret tilknytningen til de to fælles kataloger, skal man skrive:

```
net move \\admin.serve\udvalg\forslag \\admin.serve\godkendt
```

6.3.2.5. Flytning af filer mellem to servere

Man flytter en eller flere filer fra et fælles katalog på en server til et fælles katalog på en anden server på én af følgende måder:

* Hvis tilknytningen til de to fælles kataloger allerede er etableret, skal man skrive:

```
net move drev-ID:fil1 drev-ID:fil2
```

* Hvis man først skal etablere en automatisk tilknytning til de to fælles kataloger, skal man skrive følgende kommando:

```
net move \\server1\fællesnavn1\fil1 \\server2\fællesnavn2\fil2
```

Indsæt de korrekte parameterværdier. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives parametrene nærmere.

Hvis man kun skal flytte én fil, kan man omdøbe den, mens man flytter den til et andet katalog. Det nye navn angives med *fil2*-parameteren. Hvis man skal flytte flere filer, kan man ikke omdøbe dem. I den situation skal man nemlig udelade *fil2*-parameteren.

Eksempel
Filen *notat* skal flyttes fra kataloget *div* på serveren *projekter.serve* til kataloget *møder* på serveren *admin.serve*. Tilknytningen til kataloget *div* sker via G-drevet. Tilknytningen til kataloget *møder* sker via H-drevet. For at flytte filen skal man skrive:

```
net move g:notat h:
```

Hvis der ikke allerede er etableret tilknytninger til de to fælles kataloger, skal man skrive:

```
net move \\projekter.serve\div\notat \\admin.serve\møder
```

6.4. Synkronisering af dato og klokkeslæt på klient og server

Bemærk: Dette afsnit gælder alle klienttyper.

Man kan synkronisere dato og klokkeslæt på klient og netværksserveren ved hjælp af **synctm**-kommandoen. Skriv følgende:

```
synctm drev-ID:
```

Erstat *drev-ID* med den drev-ID, der er tilknyttet fælleskataloget på serveren. Hvis man har flere tilknytninger, skal man blot vælge en af de drev-ID'er, som er tilknyttet et fælles katalog.

Serveren giver en meddelelse om, at klienten synkroniseres.

7. Fælles printere

7.1. Generelt

Hvis intet andet er anført, gælder oplysningerne i kapitel 7 kun for udvidede DOS- og OS/2-klienter.

Med Supermax LAN Manager/X kan man udskrive filer hurtigt og effektivt via fælles netværksprintere og sende filer fra sin klient til forskellige printere, placeret overalt på nettet.

En printer kan kun behandle en udskrivningskommando ad gangen. Det kan forekomme, at filer sendes til udskrivning på samme tid fra forskellige brugere på nettet. Problemet løses ved hjælp af udskrivningskøer, som kan opbevare filerne og udskrive dem, efterhånden som de når forrest i køen.

I dette kapitel gennemgås, hvordan man arbejder med netværksprintere og udskrivningskøer, og specielt hvordan man:

* etablerer og ophæver tilknytninger til udskrivningskøer
* udskriver filer og skærmbilleder på netværksprintere
* håndterer udskrivningskøer
* håndterer fælles klientprintere (gælder kun DOS-klienter).

Bemærk: Opgaverne i kapitel 7 udføres ved hjælp af den semigrafiske brugergrænseflade. De kan også udføres ved hjælp af **net**-kommandoer. Hver gang en procedure er beskrevet ved hjælp af den semigrafiske brugergrænseflade, er der en henvisning til den tilsvarende **net**-kommando. Se i øvrigt kap. 11: *Oversigt over kommandoer*.

7.2. Etablering og ophævelse af tilknytninger til udskrivningskøer

Dette afsnit beskriver, hvordan man etablerer tilknytninger til udskrivningskøer og ophæver dem igen. Afsnittet gennemgår også, hvordan man får vist oversigter over tilknytninger til udskrivningskøer, og hvordan man afbryder tilknytninger til udskrivningskøer midlertidigt.

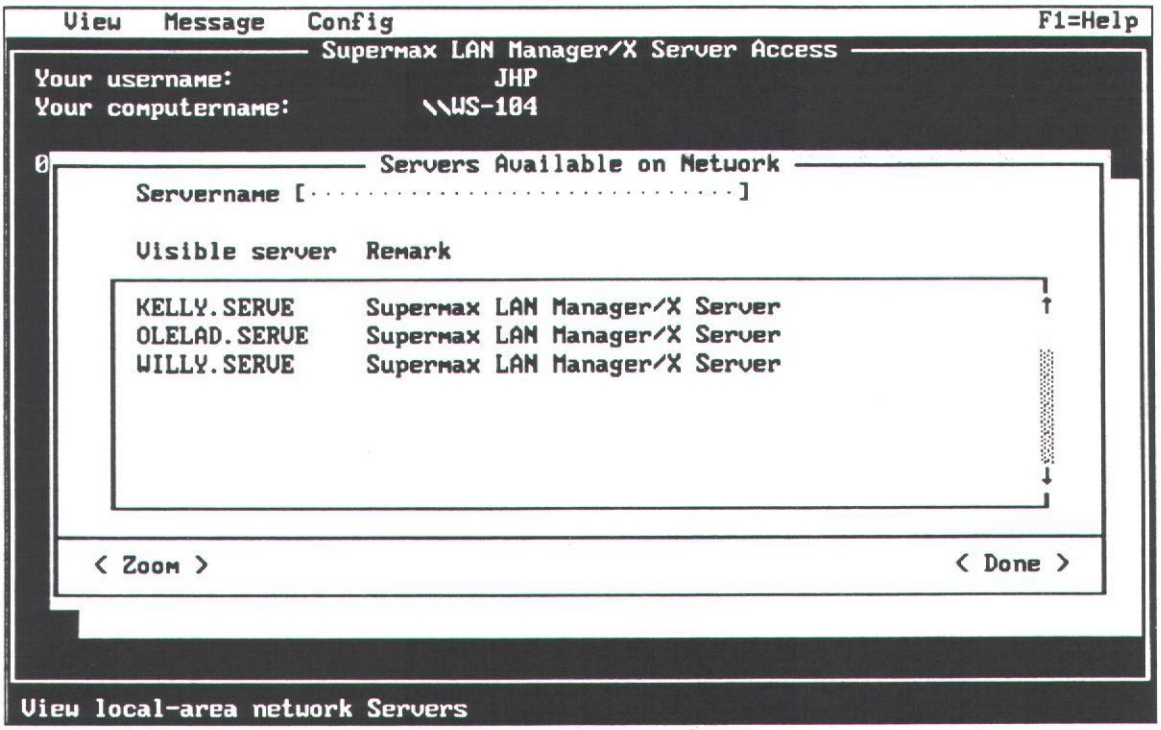
7.2.1. Etablering af tilknytninger til udskrivningskøer

Hvis man vil benytte en netværksprinter, skal man tilknytte en port-ID på sin klient til en fælles udskrivningskø. Det er en god idé først at undersøge, hvilke servere man har adgang til, og hvilke fælles køer de tilbyder. Dernæst kan man vælge en passende kø, som opfylder ens behov.

Adgangen til udskrivningskøer undersøges på følgende måde:

1. Vælg menuen *View* og derefter menupunktet *Network servers*.

   Nu vises dialogboksen *Servers available on Network* (Figur 7-1).

Figur 7-1. *Servers Available on Network*

2. Vælg navnet på en server med fælles udskrivningskøer, eller skriv navnet på serveren i tekstboksen.

   Hos netværksadministratoren kan man få at vide, hvilke servere der har fælles udskrivningskøer.

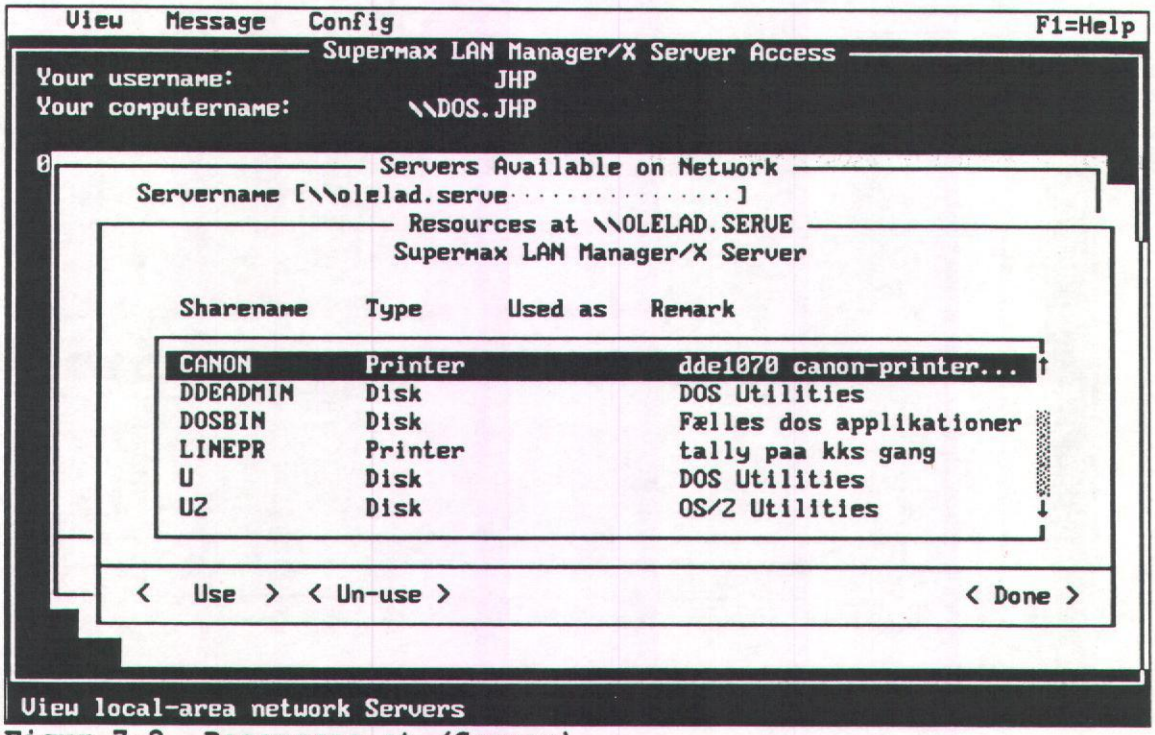
3. Vælg kommandoknappen *Zoom*.

   Nu viser dialogboksen *Resources at (Server)* de fælles ressourcer, der hører til den valgte server (se Figur 7-2).

   (server) er erstattet med navnet på den valgte server.

   Udskrivningskøer betegnes som *Printer* i kolonnen *Type*.

4. Vælg en udskrivningskø fra oversigtsboksen.

Figur 7-2. *Resources at (Server)*

5. Vælg kommandoknappen *Use*.

   Nu vises dialogboksen *Use the resource (\\servernavn\fællesnavn)* (Figur 7-3).

   (*\\servernavn\fællesnavn* er erstattet af det korrekte servernavn og fællesnavn).

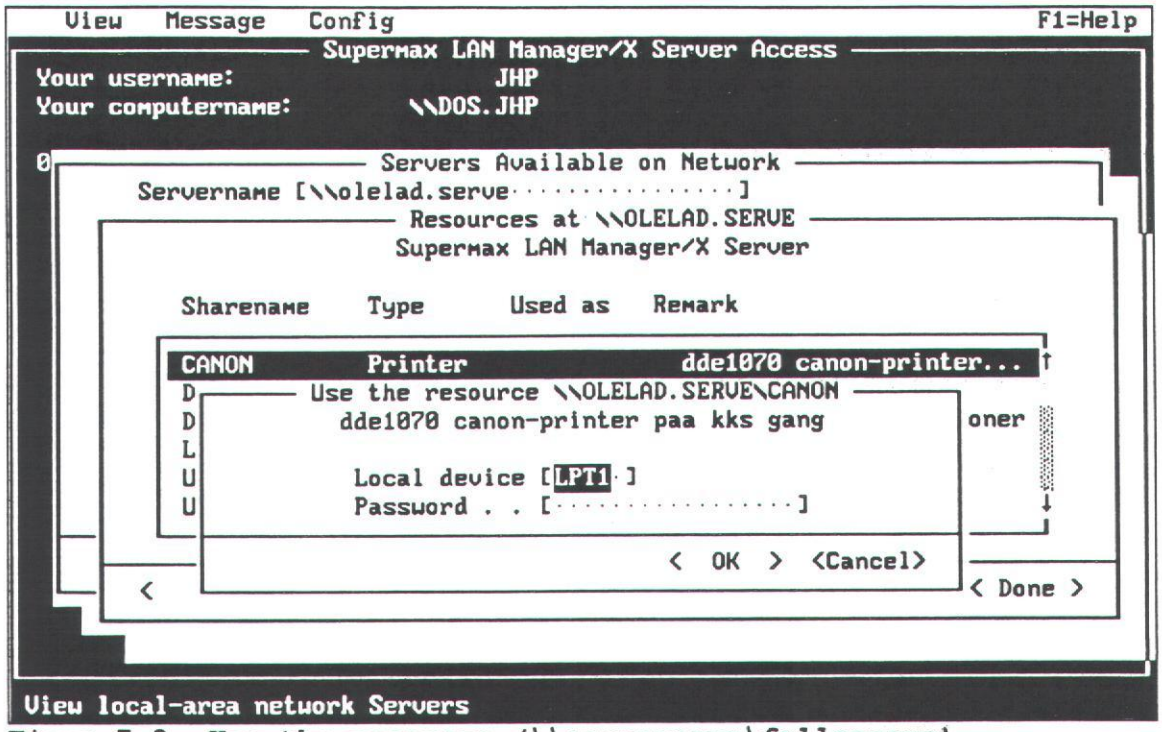
   Tekstboksen *Local device* viser den første port-ID på klienten, som man kan benytte, når tilknytningen til udskrivningskøen skal etableres.

6. Godkend den foreslåede port-ID ved at trykke TAB og fortsæt til tekstboksen *Password*. Hvis man vil have en anden port-ID, skal man skrive den i tekstboksen *Local device* og trykke TAB for at fortsætte til tekstboksen *Password*.

7. Hvis der kræves et kodeord for at få adgang til udskrivningskøen, skal det skrives i tekstboksen *Password*. Hvis ikke, skal man ikke skrive noget.

8. Vælg kommandoknappen *OK*.

   Nu viser dialogboksen *Resources at (server)* i kolonnen *Used as* den port, man netop har tilknyttet til udskrivningskøen. Køen kan herefter benyttes til udskrivning af filer. I afsnittet *Udskrivning af en fil på en fælles printer* senere i dette kapitel gennemgås udskrivningen nærmere.

Figur 7-3. ***Use the resource (\\servernavn\fællesnavn)***

Eksempel
Selskabets driftsansvarlige leder skal udskrive tidsplaner og budgetter. Hendes klient har ingen fysisk printertilknytning. Derfor må hun benytte en netværksprinter. Hun vælger først menuen *View* og derefter menupunktet *Network servers*. I dialogboksen *Servers available on Network* vælger hun serveren *generel.serve*, som hun normalt benytter. I dialogboksen *Resources at \\generel.serve* vælger hun udskrivningskøen *prt* og derefter kommandoknappen *Use*. Når hun har indtastet sit kodeord i dialogboksen *Use the resource \\generel.serve\prt* er tilknytningen til udskrivningskøen etableret. Hun kan forlade den semigrafiske brugergrænseflade og sende filer til udskrivningskøen *prt*.

7.2.1.1. net-kommando
Man kan også etablere tilknytning til en udskrivningskø med **net view**- og **net use**-kommandoerne. Med **net view** kan man se, hvilke servere man har adgang til, og hvilke køer der er fælles. Selve tilknytningen sker ved hjælp af **net use**-kommandoen. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives de to kommandoer nærmere.

7.2.1.2. Oversigt over tilknytninger til udskrivningskøer
I visse tilfælde er man nødt til at kontrollere sine tilknytninger til udskrivningskøer og de port-ID'er, man har tildelt dem, f.eks. hvis man leder efter en tilknytning til en bestemt udskrivning, eller hvis man vil ophæve overflødige tilknytninger.

Hvis man vil se klientens tilknytninger til udskrivningskøer, kan man gøre følgende:

1. Vælg menuen *View* og derefter menupunktet *This workstation*.

Alle tilknytninger til delte ressourcer vises i dialogboksen *Resources in Use at Your Workstation*. Printernes port-ID'er (f.eks. LPT1 og LPT2) er angivet i kolonnen *Device*.

2. Hvis man ønsker flere oplysninger om en bestemt tilknytning til en udskrivningskø, skal man vælge den pågældende kø i oversigtsboksen og aktivere kommandoknappen *Zoom*.

3. Nu vises dialogboksen *Usage Information for a Network Resource* med oplysninger om den valgte kø.

   Meddelelsesfeltet *Status* viser status for tilknytningen til køen. Meddelelserne betyder følgende:

Status for tilknytning	**Forklaring**
Error	Fejl under tilknytning. Forsøg genetablering.
Disconnected	Tilknytning afbrudt.
OK	Tilknyttet.
Paused	Tilknytning midlertidig afbrudt.

7.2.1.3. net-kommando

Man kan også benytte **net use**-kommandoen til at få en oversigt over tilknytninger til udskrivningskøer. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives kommandoen nærmere.

7.2.2. Midlertidig afbrydelse af tilknytning til udskrivningskøer

Man kan afbryde alle tilknytninger til udskrivningskøer på en gang. Det kan blive aktuelt, hvis man vil frigøre en port-ID til arbejde på selve datamaten. Når tilknytningerne er afbrudt, kan man ikke etablere nye tilknytninger til udskrivningskøer.

Fremgangsmåden er følgende:

1. Vælg menuen *View* og derefter menupunktet *This workstation*.

   Nu vises dialogboksen *Network Resources in Use at Your Workstation*.

2. Flyt markøren til kontrolboksen *Pause using printers and comm devices* i dialogboksen *Network Resources in Use at Your Workstation*. Tryk MELLEMRUM for at markere kontrolboksen.

Nu er tilknytningerne til fælles udskrivningskøer midlertidigt afbrudt. Når de skal genetableres, skal man gentage proceduren. Denne gang fjerner man blot markeringen af kontrolboksen ved at trykke MELLEMRUM. Herefter er tilknytningerne genetableret.

Eksempel
En dot-matrixprinter er tilknyttet direkte til LPT1-porten på klienten. Port-ID'en LPT1 tilknytter samtidig klienten til en fælles laserudskrivningskø. Hvis man f.eks. vil udskrive en kladde på dot-matrix-printeren, skal man først vælge menuen *View*, derefter menupunktet *This workstation* og markere kontrolboksen *Pause using printers and comm devices* i dialogboksen *Network Resources in Use at Your Workstation*. Herved frigøres port-ID'en, så man kan bruge dot-matrixprinteren. Når udskrivningen er afsluttet, vælger man samme menu som før og ophæver markeringen i kontrolboksen. Herefter genetableres tilknytningen til den fælles laserudskrivningskø automatisk.

7.2.2.1. net-kommando
Man kan også benytte **net pause**- og **net continue**-kommandoerne til midlertidigt at afbryde og genoptage tilknytningen til udskrivningskøer. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives disse kommandoer nærmere.

7.2.3. Afbrydelse af tilknytninger til udskrivningskøer
Man skal altid afbryde en tilknytning til en udskrivningskø, når man er færdig med at udskrive. Herved frigøres ressourcer på klient og server, og nye tilknytninger kan etableres.

Fremgangsmåden er følgende:

1. Vælg menuen *View* og derefter menupunktet *This workstation*.

   Nu vises dialogboksen *Network Resources in Use at Your Workstation*.

2. Vælg den udskrivningskø, der ikke længere skal tilknyttes klienten.

   Udskrivningskøer kan identificeres med port-ID'er i kolonnen *Device*.

3. Vælg kommandoknappen *Delete*.

   Nu vises en ny dialogboks. Bekræft, at tilknytningen til printeren skal ophæves.

4. Vælg kommandoknappen *OK*.

   Udskrivningskøen slettes nu i oversigtsboksen.

7.2.3.1. net-kommando

Man kan også benytte **net use**-kommandoen til at ophæve tilknytningen mellem klient og udskrivningskø. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives kommandoen nærmere.

7.3. Udskrivning på en fælles printer

I det følgende beskrives, hvordan man kan sende filer til en kø, når der er etableret en tilknytning, og få dem udskrevet på en fælles printer. Også udskrivning af skærmbilleder beskrives.

7.3.1. Udskrivning af en fil på en fælles printer

Når tilknytningen til en udskrivningskø på en fælles printer er etableret, kan man sende filer til printeren. Dette kan gøres på to måder:

* Fra den applikation, der blev brugt til at oprette filerne. (Dokumentationen til applikationsprogrammellet indeholder typisk oplysninger om, hvilke typer af printere som understøttes).

* Med **copy**- eller **print**-kommandoen.

Hvis man arbejder på en udvidet DOS-klient og kører Network Message Receiver-programmet, eller hvis man arbejder på en OS/2-klient med *Messenger*-funktionen (dvs. en meddelelsesfunktion), modtager man en meddelelse om, at filen er udskrevet, og hvor den er udskrevet. I kap. 8: *Afsendelse og modtagelse af meddelelser* beskrives både Network Message Receiver-programmet og meddelelsesfunktionen nærmere.

Man kan også udskrive skærmbilleder på en fælles printer. Dette beskrives nærmere i afsnittet *Udskrivning af skærmbilleder* senere i dette kapitel.

7.3.1.1. Udskrivning af filer fra en applikation

Før man udskriver en fil fra en applikation, skal man muligvis give oplysninger om port-ID og printertype. I nogle applikationer kan man også udskrive filer ved at angive servernavn og fællesnavn på køen. Se evt. den dokumentation, der hører til applikationen. Netværksadministratoren kan give oplysning om printerens fabrikat og model.

Når man har angivet de korrekte oplysninger, kan man udskrive filer på følgende måde:

1. Afgiv applikationens udskrivningskommando.

2. Hvis applikationen giver besked om, at filerne udskrives, og udskrivningen ikke starter, skal man trykke CTRL+ALT+PRTSCR. Dette skulle sætte udskrivningen i gang.

7.3.1.2. Udskrivning af filer med copy-kommandoen

Når man udskriver filer med **copy**-kommandoen, skal man angive den port-ID på klienten, der er tilknyttet udskrivningskøen.

På en OS/2-klient kan man også angive udskrivningskøen ved at skrive servernavn og fællesnavn. Hvis man ikke er tilknyttet en kø, når man benytter denne metode, etablerer Supermax LAN Manager/X automatisk en tilknytning.

Eksempel
Filen *note.txt* ligger på klienten og skal sendes til en fælles udskrivningskø *printer2* på serveren *print.serve*.

* Tilknyt klienten til udskrivningskøen via porten LPT1, og skriv derefter:

```
copy note txt lpt1
```

  Bemærk: Når man bruger DOS- eller OS/2-kommandoen **copy** sammen med Supermax LAN Manager/X, skal der ikke kolon efter port-ID'en.

* Man sender filen fra en OS/2-klient til printeren med angivelse af servernavn og fællesnavn ved at skrive:

```
copy note.txt \\print.serve\printer2
```

7.3.2. Udskrivning af skærmbilleder

Man kan sende indholdet af et skærmbillede til en fælles printer på samme måde som til en lokal printer. Man kan kun sende tegn-baserede skærmbilleder, og der skal være etableret en tilknytning til printeren via LPT1-porten.

Bemærk: Hvis en fælles printer har fysisk forbindelse med klienten via LPT1, skal printeren stoppes ved hjælp af **clispool**-kommandoen, før man kan udskrive skærmbilleder som beskrevet i det følgende. **clispool**-kommandoen gennemgås under overskriften *Passivering og aktivering af printeren* senere i dette kapitel.

Skærmbilleder udskrives således:

1. Etabler tilknytning til en udskrivningskø via LPT1-porten.

2. Tryk PRTSC for at sende indholdet af skærmbilledet til printeren.

   Bemærk: På nogle tastaturer skal man trykke SKIFT+PRTSC.

3. Tryk RETUR for at udskrive skærmbilledet på den fælles printer.

Hvis man har stoppet den printer, som er forbundet med klienten, for at udføre pkt. 1-3, kan man nu aktivere den igen ved hjælp af **clispool**-kommandoen.

7.4. Håndtering af udskrivningskøer

Filer, der skal udskrives, sendes via udskrivningskøer. I de følgende afsnit gennemgås, hvordan man:

* får overblik over en udskrivningskø
* fjerner en udskrivningskommando fra udskrivningskøen
* tilbageholder en udskrivningskommando i udskrivningskøen.

7.4.1. Overblik over udskrivningskøer

Det kan blive nødvendigt at få overblik over en udskrivningskø. F.eks. hvis man vil:

* Se, hvor langt en udskrivningsfil er nået.
* Se status for udskrivningsfilen.

  Status-feltet kan f.eks. vise, om en fil er ved at blive udskrevet eller venter på at blive udskrevet.

* Fjerne en udskrivningskommando i køen. Dette beskrives nærmere i det følgende.
* Tilbageholde en udskrivningskommando i køen. Se afsnittet *Tilbagehold en kommando i udskrivningskøen* senere i dette kapitel.
* Finde frem til den printer, som hurtigst kan udskrive en fil.

  Man kan se flere udskrivningskøer på en gang. På den måde får man hurtigt et overblik over, hvor der er færrest udskrivningsfiler.

7.4.1.1. Fremgangsmåde

Man undersøger en udskrivningskø på følgende måde:

1. Vælg menuen *View* og derefter menupunktet *Print queues*.

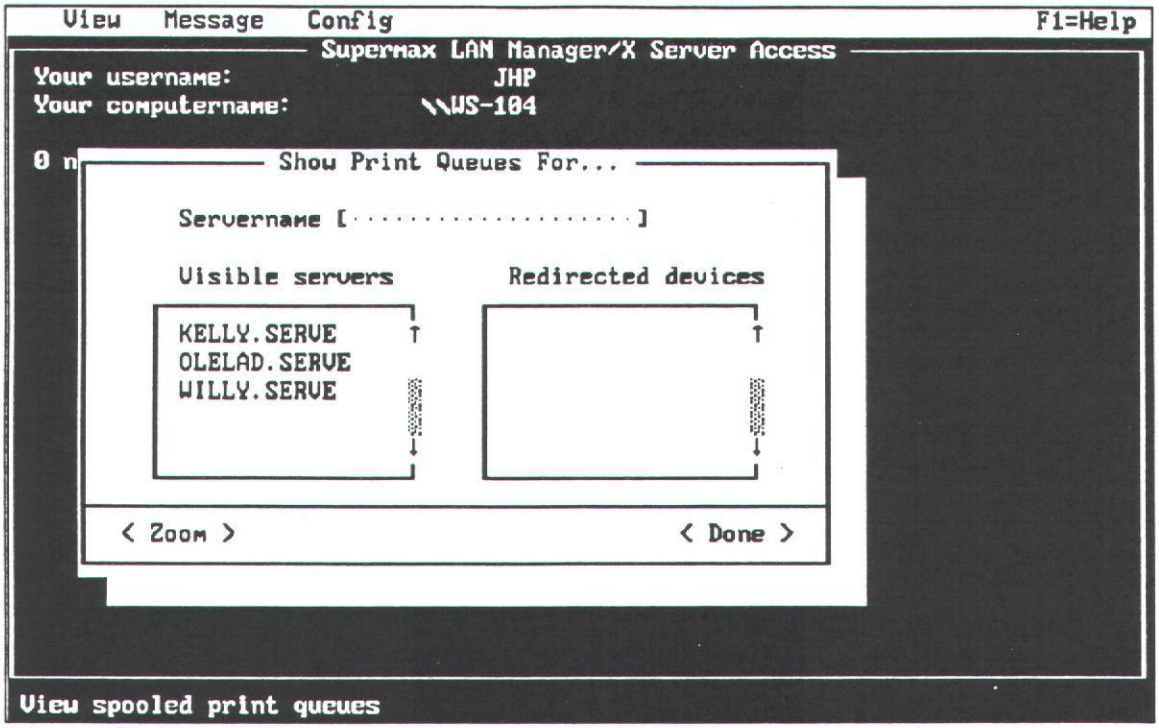
   Nu vises dialogboksen *Show Print Queues For* (Figur 7-4).

2. Gør ét af følgende:

   * Vælg den server, som kontrollerer udskrivningskøen, eller skriv servernavnet i tekstboksen *Servername*.

     Når man angiver en server, kan man undersøge alle dens udskrivningskøer.

   * Vælg den port-ID, som er tilknyttet udskrivningskøen.

Figur 7-4. ***Show Print Queues For***

Når man vælger den port-ID, som er tilknyttet udskrivningskøen, kan man kun undersøge denne ene kø.

3. Vælg kommandoknappen *Zoom*.

I dialogboksen *Print Queues For (server)* vises køen for den ønskede server eller port-ID. Se Figur 7-5.

Print Queues for \\MIK.SERVE

	Name	Job #	Size	Status	
a	DDE1080	QUEUE (0 jobs)		*Queue Active*	c
	LPDUMP	QUEUE (0 jobs)		*Queue Active*	
	HPLASER	QUEUE (3 jobs)		*Queue Active*	
b	ADMIN	96	0	Held	d
	ADMIN	114	368	Waiting	
	ADMIN	115	769	Waiting	

Figur 7-5. Køer vist i dialogboksen *Print Queues for (server)*

(server) er erstattet med navnet på den valgte server.

Dialogboksen viser følgende:

a. Navnene på de udskrivningskøer, som kontrolleres af serveren.

b. Navnene på udskrivningsfiler. En udskrivningsfil vises altid på en indrykket linie under den kø, den udskrives fra.

c. Status for udskrivningskøerne. De forskellige statusmeddelelser for udskrivningskøer vises i oversigten nedenfor.

d. Status for udskrivningskommandoer. De forskellige statusmeddelelser for udskrivningskommandoer vises i oversigten *Status for udskrivningskommandoer*.

Status for udskrivningskø	**Forklaring**
Error	Fejl i køen. Kontakt netværksadministratoren.
Queue Active	Køen er aktiv. Eventuelle tilknytninger er aktive.
Queue Held	Administratoren tilbageholder køen. Det er muligt at etablere tilknytning og afsende filer til en tilbageholdt kø. Udskrivningskommandoen træder dog først i kraft, når køen ikke længere tilbageholdes.
Queue Held until	Køen tilbageholdes indtil det angivne tidspunkt.
Queue Pending delete	Køen er ved at blive slettet, men indeholder stadig udskrivningsfiler. Når filerne er udskrevet, slettes køen.

Status for udskrivningskommando	Forklaring
Error on (printernavn)	Fejl under udskrivningen. Kontakt netværksadministratoren.
Held	Udskrivningskommandoen tilbageholdes af brugeren på klienten eller af netværksadministratoren. Kommandoen udføres først, når den ikke længere tilbageholdes.
Paused on (printernavn)	Udskrivningsfil ligger i kø på printer, som er midlertidig afbrudt.
Printing on (printernavn)	Udskrivning i gang.
Spooling	Fil er ved at blive placeret i køen.
Waiting	Fil er placeret i køen og på vej til udskrivning.

7.4.1.2. net-kommando

Man kan også kontrollere en udskrivningskø med **net print**-kommandoen. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives kommandoen nærmere.

7.4.2. Fjern en udskrivningskommando fra udskrivningskøen

Man kan fjerne udskrivningskommandoer fra en udskrivningskø. Dette er praktisk, hvis man f.eks. opdager en fejl i en fil, man har sendt til udskrivning. Andre brugeres udskrivningskommandoer kan kun fjernes af netværksadministratoren.

Man fjerner en udskrivningskommando fra en printerfil på følgende måde:

1. Vælg menuen *View* og derefter menupunktet *Print queues*.

2. Gør ét af følgende:

* Vælg den server, som kontrollerer den udskrivningskø, der skal kontrolleres, eller skriv servernavnet i tekstboksen *Servername*.

  Når man angiver en server, kan man undersøge alle de udskrivningskøer, den kontrollerer.

* Vælg den port-ID, som er tilknyttet udskrivningskøen.

  Når man vælger den port-ID, som er tilknyttet udskrivningskøen, kan man kun undersøge den ene kø.

3. Vælg kommandoknappen *Zoom*.

   Nu vises dialogboksen *Print Queues For (server)*.

   (server) er erstattes med navnet på den valgte server.

4. Vælg den udskrivningskommando, som skal slettes.

5. Vælg kommandoknappen *Delete*.

   Nu vises en dialogboks, hvor man skal bekræfte sletningen.

6. Vælg kommandoknappen *OK*.

   Udskrivningskommandoen vises ikke længere i dialogboksen og er nu fjernet fra udskrivningskøen. Hvis man vil fjerne flere kommandoer, skal man gentage proceduren.

Hvis man kører Network Message Receiver-programmet eller meddelelsesfunktionen (*Messenger service*), får man muligvis en advarsel fra serveren om, at udskrivningskommandoen fjernes fra køen.

7.4.2.1. net-kommando

Man kan også fjerne en udskrivningskommando fra udskrivningskøen ved hjælp af **net print**-kommandoen og */delete*-parameteren. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives kommandoen nærmere.

7.4.3. Tilbagehold en udskrivningskommando i udskrivningskøen

I visse situationer kan det være nødvendigt at tilbageholde en udskrivningskommando i udskrivningskøen:

* Hvis man f.eks. skal foretage rettelser i en fil, som allerede er sendt til udskrivningskøen. Ved at tilbageholde udskrivningskommandoen, får man mulighed for at kontrollere originalfilen for evt. fejl. Skal der ændres i filen, kan man fjerne kommandoen helt og afgive den igen, når ændringerne er gennemført.

* Hvis man f.eks. skal have foretaget en større udskrivning og derved muligvis blokerer for en anden bruger, der har sendt en mindre, men presserende udskrivningskommando til udskrivningskøen. Man kan tilbageholde sin kommando i køen, indtil den udskrivning, der hastede, er gennemført.

Hvis man tilbageholder en udskrivningskommando i en kø, fortsætter den fremad i køen. Den stopper imidlertid, når den er forrest, mens andre kommandoer passerer den og udskrives. Hvis man ophæver tilbageholdelsen af kommandoen, foretages der en udskrivning, når den udskrivning, der evt. er i gang, er afsluttet. Man kan ikke tilbageholde en kommando, der er ved at blive udskrevet.

I det følgende gennemgås tilbageholdelse og frigivelse af udskrivningskommandoer.

7.4.3.1. Tilbageholdelse af udskrivningskommandoer

Man tilbageholder en udskrivningskommando på følgende måde:

1. Vælg menuen *View* og derefter menupunktet *Print queue*.

   Nu vises dialogboksen *Print Queues For*.

2. Gør ét af følgende:

   * Vælg den server, som kontrollerer den aktuelle udskrivningskø, eller skriv navnet på serveren i tekstboksen *Servername*.

     Når man angiver en bestemt server, kan man undersøge alle de udskrivningskøer, som den kontrollerer.

   * Angiv den port-ID, som er tilknyttet udskrivningskøen.

     Hvis man vælger den port-ID, som er tilknyttet udskrivningskøen, kan man kun undersøge den ene kø.

3. Vælg kommandoknappen *Zoom*.

   Nu vises dialogboksen *Print Queues for (server)*.

4. Vælg den udskrivningskommando, der skal tilbageholdes.

5. Vælg kommandoknappen *Hold*.

Nu ligger kommandoen i køen, indtil den frigives igen. Hvis man vil tilbageholde flere kommandoer, skal man gentage proceduren.

Hvis man har startet Network Message Receiver-programmet eller Messenger-funktionen, får man muligvis en advarsel fra serveren om, at udskrivningskommandoen tilbageholdes.

7.4.3.2. Frigivelse af udskrivningskommandoer

Når udskrivningskommandoer skal frigives, er fremgangsmåden denne:

1. Vælg menuen *View* og derefter menupunktet *Print queues*.

   Nu vises dialogboksen *Show Print Queues For*.

2. Gør ét af følgende:

   * Vælg den server, som kontrollerer den udskrivningskø, der skal undersøges, eller skriv servernavnet i tekstboksen *Servername*.

     Når man angiver en bestemt server, kan man undersøge alle de udskrivningskøer, som den kontrollerer.

   * Angiv den port-ID, som er tilknyttet udskrivningskøen.

     Hvis man vælger den port-ID, som er tilknyttet udskrivningskøen, kan man kun undersøge den ene kø.

3. Vælg kommandoknappen *Zoom*.

   Nu vises dialogboksen *Print Queues for (server)*.

4. Vælg den tilbageholdte udskrivningskommando, der skal ophæves.

   Tilbageholdte udskrivningskommandoer identificeres ved ordet *Held* i kolonnen *Status*.

5. Vælg kommandoknappen *Release*.

   Hvis en udskrivningskommando er ved at blive udført, venter Supermax LAN Manager/X på, at udskrivningen afsluttes, før den udfører den nye kommando. Hvis printeren er ledig, gennemføres udskrivningen med det samme.

7.4.3.3. net-kommando

Man kan også tilbageholde og frigive en kommando til udskrivningskøen ved hjælp af **net print**-kommandoen. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives kommandoen nærmere.

7.5. Håndtering af fælles klientprintere

Bemærk: Dette afsnit er kun relevant, hvis klienten er tilsluttet en fælles klientprinter. Kun en basal DOS- eller udvidet DOS-klient med specielt programmel kan tilsluttes fælles klientprintere. Er der tilsluttet en printer til klienten, og er man i tvivl om det er en fælles klientprinter, skal man rådføre sig med netværksadministratoren.

Hvis en fælles klientprinter er tilsluttet klienten, er der visse retningslinier, man bør følge, når man skal bruge printeren. På den måde får man det bedste udbytte af printeren samtidig med, at den stadig kan benyttes af andre brugere på nettet. Brugeren og administratoren deler ansvaret for administreringen af en fælles klientprinter.

Denne sektion gennemgår følgende:

* Retningslinier for brug af en fælles klientprinter, som er tilsluttet en klient.

* Administratorens ansvar i forbindelse med administrering af en fælles klientprinter.

* Brugerens ansvar i forbindelse med administrering af en fælles klientprinter.

Gode råd om brugen af fælles klientprintere
I forbindelse med brugen af fælles klientprintere gælder følgende tommelfingerregler:

* Benyt printeren som en fælles netværksressource og ikke som en lokal ressource. På den måde kan man:

  - tilbageholde udskrivningsfiler
  - udskrive *banner pages* (forsider o.lign.)
  - få serveren til at opbevare udskrivningsfiler, indtil de kan udskrives.

* Man skal altid benytte en ledig port-ID, når man tilknytter klienten til et fælles printernavn på serveren. Hvis man bruger den port-ID, som forbinder printeren til klienten, udføres der ingen udskrivningskommandoer på printeren. Hvis man f.eks. har en parallel printer knyttet til LPT1- eller PRN-porten på klienten, skal man etablere printertilknytningen via LPT2-porten eller en anden port-ID.

* Hvis man skal bruge printeren lokalt, skal man bruge DOS-kommandoen **print** eller passivere printeren som fælles ressource på nettet og bruge den lokalt. I *Passivering og aktivering af printeren* senere i dette kapitel beskrives emnet nærmere.

7.5.1. Administration af klientprintere

Hvis en fælles printer er tilsluttet en DOS-klient, er klientbrugeren og netværksadministratoren sammen ansvarlige for nogle af de administrative opgaver, som beskrives i det følgende.

7.5.1.1. Administratorens ansvarsområde

Administratoren er ansvarlig for at konfigurere klienten til den fælles klientprinter. Dette indebærer, at han/hun skal tilslutte printeren til brugerens datamat, sørge for, at programmet *Client spooler* (klientens køsystem) og DOS-kommandoen **print** indlæses automatisk på klienten. *Client spooler*-programmet bevirker, at klienten dels kan modtage filer til udskrivning, som er sendt via serveren fra andre klienter, dels

udskrive disse filer på klientprinteren. Udskrivningen sker ved hjælp af **print**-kommandoen. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives **clispool**-kommandoen nærmere, mens **print**-kommandoen er beskrevet i DOS-manualen.

Det er også administratorens opgave at administrere udskrivningskøen (herunder sletning af udskrivningsfiler fra andre brugere) og fastlægge printerparametre.

7.5.1.2. Brugerens ansvarsområde

Brugeren har ansvaret for følgende:

* Administration af printertilknytningen til serveren.
* Passivering af printeren, når det er nødvendigt.

På de næste sider beskrives, hvordan man administrerer printeren som fælles ressource. Printeren skal naturligvis administreres som enhver anden printer mht. papir, farvebånd, toner, hvilket beskrives nærmere i printermanualen.

7.5.1.3. Opretholdelse af servertilknytning

Når en bruger sender en fil til en fælles klientprinter, som er tilsluttet hans/hendes klient, etablerer serveren automatisk en forbindelse mellem sig selv og klienten. Tilknytningen benytter den drev-ID, som administratoren har angivet. Man behøver altså ikke selv at etablere tilknytningen.

Når man starter sin klient, og *Client spooler*-programmet indlæses automatisk, vises den drev-ID, der bruges til klientudskrivningen over nettet. Man må ikke bruge denne drev-ID til andre tilknytninger, da man derved kan ødelægge en udskrivningsfil.

7.5.1.4. Passivering og aktivering af printeren

Man kan passivere printeren ved at slukke den eller ved at bruge **clispool**-kommandoen. Det kan være nødvendigt at slukke printeren, hvis den skal repareres. Hvis man passiverer printeren ved hjælp af **clispool**-kommandoen, har man stadigvæk mulighed for selv at bruge den.

7.5.1.5. Sluk klient eller printer

Hvis man slukker klienten eller printeren, opsamles alle udskrivningsfiler, som er sendt til printeren, i serverens udskrivningskø. Udskrivningen genoptages, når klienten og printeren tændes igen.

7.5.1.6. clispool-kommandoen

Med **clispool**-kommandoen kan man passivere printeren, hvilket bevirker, at serveren midlertidigt ophører med at sende filer til udskrivning. Dens udskrivningskø modtager dog stadig filer, men de udskrives ikke, før printeren igen aktiveres.

Man skal bruge **clispool**-kommandoen, hvis man vil arbejde alene på printeren, eller hvis man vil bruge den som lokal printer. Er printeren f.eks. tilsluttet LPT1-porten som fælles ressource, og ønsker man at benytte en applikation, som kun kan skrive ud til denne port, skal man bruge **clispool**-kommandoen.

Man passiverer printeren ved at skrive:

```
clispool /d
```

og trykke RETUR.

Når andre brugere på nettet igen skal have adgang til printeren, aktiverer man den ved at skrive:

```
clispool /e
```

og trykke RETUR.

Bemærk: Hvis man vil bruge printeren lokalt uden at passivere den, skal man benytte **print**-kommandoen og f.eks. skrive: `print minfil`. Man kan blive nødt til at afvente, at en igangværende udskrivning afsluttes, før *minfil* udskrives.

8. Afsendelse og modtagelse af meddelelser

8.1. Generelt

Med Supermax LAN Manager/X kan man udveksle meddelelser med andre brugere på nettet. Meddelelserne kan være korte memoer om firmamøder eller andre arrangementer. Fra LAN Manager-serverprogrammet kan man modtage meddelelser om status for udskrivningskommandoer m.v. Man kan også sende filer over nettet.

I dette kapitel gennemgås, hvordan man:

* sender meddelelser til andre brugere
* sender filer til andre brugere
* læser meddelelser
* videresender meddelelser til andre brugere (gælder kun for OS/2-klienter).

Bemærk: Opgaverne i dette kapitel udføres ved hjælp af den semigrafiske brugergrænseflade, men kan også udføres ved hjælp af **net**-kommandoer. Hver gang en procedure er beskrevet ved hjælp af den semigrafiske brugergrænseflade, er der en henvisning til den tilsvarende **net**-kommando. Se i øvrigt kap. 11: *Oversigt over kommandoer.*

8.2. Start og stop af meddelelsesfunktionen

Hvis man arbejder på en basal eller udvidet DOS-klient og ønsker at kunne modtage meddelelser over nettet, skal Network Message Receiver-programmet være startet. På OS/2-klienter skal programmet kaldet Messenger service være startet. De to programmer benævnes i det følgende meddelelsesfunktionen.

Følgende oversigt viser, hvilken sektion i kap. 8 man bør læse, når klienten skal sættes op til at sende og modtage meddelelser:

* Hvis man arbejder på en DOS-klient, hvor Microsoft ® Windows ™ er startet, kan man bruge Windows Network Message-programmet sammen med Network Message Receiver-programmet til at sende og modtage meddelelser. En nærmere beskrivelse fås i afsnittet *Afsendelse og modtagelse af meddelelser ved afvikling under Microsoft ® Windows ™.*

* Hvis man arbejder på en DOS-klient, som ikke bruger Microsoft ® Windows ™, skal man læse afsnittet *Opstart og midlertidig afbrydelse af Network Message Receiver-programmet.*

* Hvis man arbejder på en OS/2-klient, skal man læse afsnittet *Start og stop Messenger- og Netpopup-funktionerne.*

8.2.1. Opstart og midlertidig afbrydelse af Network Message Receiver-programmet

Hvis man arbejder på en DOS-klient og ønsker at modtage meddelelser over nettet, skal Network Message Receiver-programmet være startet. Herved vises alle modtagne meddelelser automatisk på skærmen.

Network Message Receiver-programmet indgår i Supermax LAN Manager/X-klientprogrammellet. Man kan konfigurere klienten således, at Network Message Receiver-programmet starter automatisk sammen med klienten.

8.2.1.1. Start Network Message Receiver-programmet

Hvis klienten ikke er konfigureret til automatisk at indlæse Network Message Receiver-programmet, kan programmet startes ved, at man indtaster følgende kommando:

```
lanroot\services\netmsg
```

og trykker RETUR.

Erstat *lanroot* med navnet på det katalog, hvor LAN Manager-klientprogrammellet er installeret. For installationer med fast disk er standardværdien *c:\lanman.dos*, men dette bør man kontrollere hos netværksadministratoren.

Når startkommandoen er udført, kan klienten sende og modtage meddelelser over nettet.

8.2.1.2. Midlertidig afbrydelse af Network Message Receiver-programmet

Det kan blive nødvendigt at afbryde modtagelse af meddelelser midlertidigt, hvis man ikke vil forstyrres i sit arbejde. Man skal være opmærksom på, at de meddelelser, man får tilsendt, mens meddelelsesfunktionen er midlertidgt afbrudt, ikke kan kaldes frem senere.

Meddelelsesfunktionen afbrydes midlertidigt på følgende måde:

```
lanroot\services\netmsg /p=on
```

Erstat *lanroot* med navnet på det katalog, hvor LAN Manager-klientprogrammellet er installeret. For installationer på faste diske er standardværdien *c:\lanman.dos*, men dette bør man kontrollere hos netværksadministratoren.

Parameteren */p* betegner en **pause**.

8.2.1.3. Genstart Network Message Receiver-programmet

Meddelelsesfunktionen startes igen, når man indtaster følgende kommando:

```
lanroot\services\netmsg /p=off
```

Parameteren */p=off* indicerer, at "pausen" skal afbrydes.

8.2.2. Start og stop Messenger- og Netpopup-funktionerne

Hvis man arbejder på en OS/2-klient, skal Messenger-funktionen være startet, for at man kan modtage meddelelser via nettet. Meddelelserne gemmes i en *meddelelseslogfil* og kan læses eller slettes efter behov. Se endv. *Læsning af meddelelser* i det følgende.

Man kan også få meddelelser vist i et *meddelelsesvinduet*, når man modtager dem. Det kræves dog, at meddelelses- og Netpopup-funktionen er startet på klienten. Se endv. sektionen *Læsning af meddelelser* i det følgende.

Meddelelses- og Netpopup-funktionerne er en del af klientprogrammellet. Man kan konfigurere klienten til automatisk start af funktionerne, når klienten startes. Hvis man vil undersøge, hvilke funktioner der kører på klienten, skal man skrive `net start` på OS/2-kommandolinien og trykke RETUR.

I de følgende sektioner beskrives, hvordan man starter og stopper meddelelses- og Netpopup-funktionerne.

8.2.2.1. Start af meddelelsesfunktionen

Hvis meddelelsesfunktionen ikke er startet, kan man gøre dette ved at indtaste følgende kommando:

```
net start messenger
```

og trykke RETUR.

Når funktionen er startet, kan man modtage meddelelser over nettet.

8.2.2.2. Stop meddelelsesfunktionen

Det kan være nødvendigt at stoppe meddelelsesfunktionen for at udvide lageret på klienten. Når man stopper funktionen, skal man være opmærksom på, at man ikke kan modtage meddelelser over nettet, og at alle meddelelser, man får tilsendt, derfor går tabt. Ved at stoppe meddelelsesfunktionen sletter man også de aliaser, man har føjet til klienten. Se endv. sektionen *Brug af aliaser* senere i dette kapitel.

Meddelelsesfunktionen stoppes ved indtastning af følgende kommando:

```
net stop messenger
```

og tryk på RETUR.

Eksempel
Et stort regneark skal opdateres, hvilket kræver frigørelse af lager på klienten. Da meddelelsesfunktionen fylder meget, kan man skaffe ekstra lagerplads ved at skrive:

```
net stop messenger
```

Når regnearket er opdateret, og man vil aktivere meddelelsesfunktionen igen, skal man skrive:

```
net start messenger
```

8.2.2.3. Start af Netpopup-funktionen

Hvis meddelelsesfunktionen ikke er startet, kan man gøre dette ved at indtaste følgende kommando:

```
net start netpopup
```

og trykke RETUR.

Når funktionen er startet, vises meddelelserne igen i meddelelsesvinduer ved modtagelsen.

8.2.2.4. Stop Netpopup-funktionen

Man kan afbryde Netpopup-funktionen, hvis man ikke vil forstyrres under arbejdet, hver gang der kommer meddelelser. Man skal indtaste følgende kommando:

```
net stop netpopup
```

og trykke RETUR.

8.3. Send meddelelser og filer

Med Supermax LAN Manager/X kan man sende meddelelser og filer til enkeltbrugere, grupper af brugere eller alle brugere på nettet. Meddelelser til alle brugere kaldes *broadcast*-meddelelser.

Når man sender meddelelser til en enkeltbruger eller en gruppe af brugere, skal man angive et *alias* for modtageren. Et *alias* kan være:

* brugerens brugernavn
* maskinnavnet på brugerens klient
* et tilføjet alias, som benyttes, når man modtager meddelelser (gælder kun OS/2-klienter).

LAN-brugere kan sende meddelelser til hinanden, og servere kan sende *alert*-meddelelser til bestemte brugere. Disse meddelelser indeholder oplysninger om forhold på serveren, som man som bruger skal være opmærksom på, f.eks. at en udskrivning er afsluttet og kan hentes ved printeren.

I det følgende beskrives, hvordan man sender meddelelser over nettet fra en udvidet DOS- eller OS/2-klient. Udgangspunktet er den semigrafiske brugergrænseflade. Fremgangsmåden for at sende meddelelser fra en basal DOS-klient med **net send**-kommandoen beskrives nærmere i afsnittet *Afsendelse af meddelelser og filer fra en basal DOS-klient* senere i dette kapitel. Kommandoen kan også benyttes på en udvidet DOS- eller en OS/2-klient og beskrives nærmere i kap. 11: *Oversigt over kommandoer*.

Bemærk: Alle typer af klienter kan sende filer. Dog er der forskel på størrelsen af de filer, som DOS- og OS/2-klienter kan modtage. For DOS-klienter kan filernes længde være på op til 128 bytes. For OS/2-klienter kan længden være op til 62,000 bytes. Standard-størrelsen af de filer, som OS/2-klienter er i stand til at modtage, er dog kun 4096 bytes. Man kan bruge **net start messenger**-kommandoen til midlertidigt at ændre standard-størrelsen. Kommandoen beskrives nærmere i kap. 11: *Oversigt over kommandoer*.

8.3.1. Afsendelse af meddelelser og filer fra en udvidet DOS- eller en OS/2-klient

Man sender en meddelelse eller en fil til en eller flere brugere på følgende måde:

1. Gør et af følgende:

   * Vil man sende en meddelelse til en bruger, skal man fortsætte til trin 2.

   * Hvis man vil sende en fil fra en udvidet DOS-klient, skal man gøre følgende:

     a. Forlad den semigrafiske brugergrænseflade.

     b. Opret en meddelelsesfil ved hjælp af et tekstredigeringsprogram.

     c. Start den semigrafiske brugergrænseflade igen og fortsæt til trin 2.

   * Hvis man sender en fil fra en OS/2-klient, skal man gøre følgende:

     a. Brug OS/2-Task Manager til at skifte fra den semigrafiske brugergrænseflade til OS/2-kommandolinien.

     b. Opret en meddelelsesfil ved hjælp af et tekstredigeringsprogram.

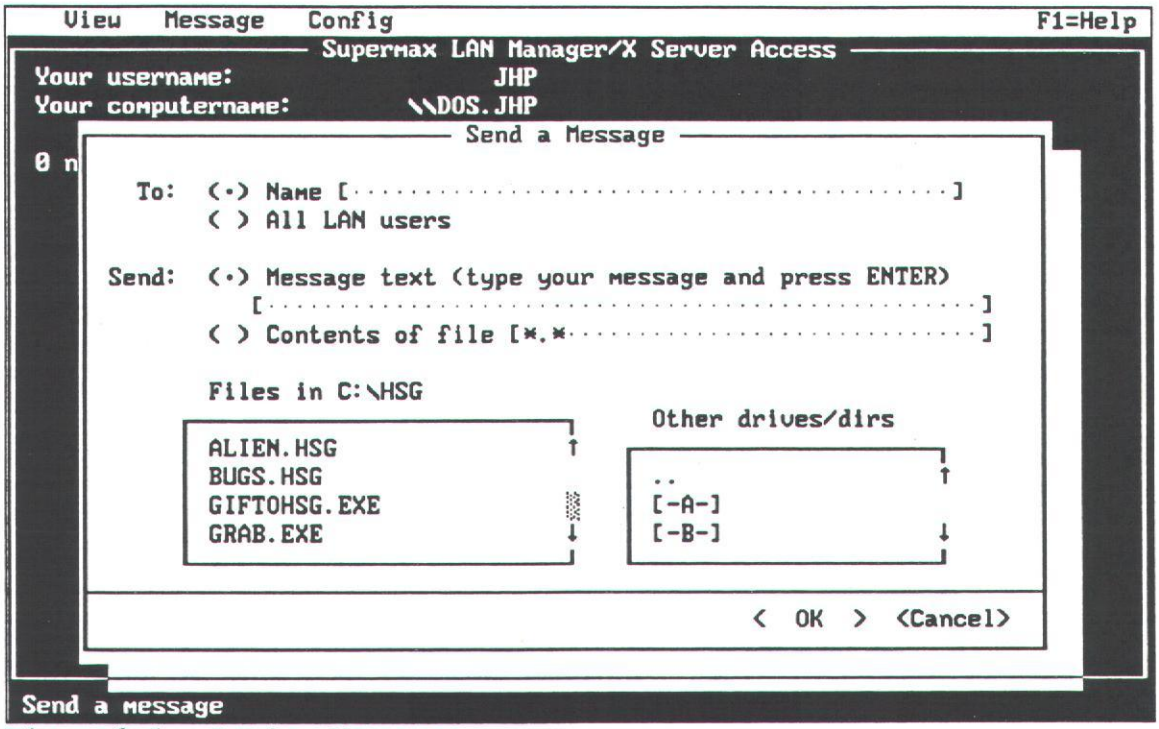
     c. Vend tilbage til den semigrafiske brugergrænseflade og fortsæt til trin 2.

2. Vælg menuen *Message* og menupunktet *Send*.

   Nu vises dialogboksen *Send a Message* (Figur 8-1).

3. Angiv navnet på modtageren af meddelelsen eller filen.

   Ønsker man at sende til en enkelt bruger eller en gruppe af brugere, skal man acceptere den forvalgte valgknap *Name*. Tryk TAB for at gå videre til den tilhørende tekstboks og indtaste et alias.

Figur 8-1. ***Send a Message***

Hvis man vælger valgknappen *All LAN users*, bliver meddelelsen sendt til alle brugere på nettet. Disse *broadcast*-meddelelser må ikke fylde mere end 128 tegn.

4. Skriv meddelelsen eller filen.

   Hvis man har valgt *Name* som standardværdi, skal man nu skrive en kort meddelelse i den tekstboks, der hører til denne værdi. Feltet vises ikke i sin fulde størrelse, dvs. at man kan skrive ud over den synlige del af tekstboksen, idet indtastningsfeltet rykker horisontalt, så man hele tiden kan se den sidste del af det, man har indtastet.

   Hvis man vil sende en fil, skal man vælge valgknappen *Contents of File*. Man kan angive den fil, man ønsker at sende, enten ved at skrive filnavnet i den tilhørende tekstboks eller ved at bruge oversigtsboksene *Files in <aktuelt katalog>* og *Other drives/dirs*.

   * **Angivelse af filnavn**
     Hvis den fil, man vil bruge, ikke findes i det aktuelle bibliotek, skal man angive det fulde stinavn.

   * **Brug af oversigtsbokse**
     Oversigtsboksen *Files in <aktuelt katalog>* indeholder alle filerne i det aktuelle arbejdskatalog. Hvis man vil sende en af disse filer, kan man vælge den fra oversigtsboksen.

Hvis man vil sende en fil, som findes i et andet katalog, kan man vælge den fra oversigtsboksen *Other drives/dirs*. Se i øvrigt appendiks C: *Oversigt over den semigrafiske brugergrænseflade* (sektionen *Oversigtsbokse*).

5. Vælg kommandoknappen *OK*.

8.3.1.1. net-kommando

Man kan også sende meddelelser med **net send**-kommandoen. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives kommandoen nærmere.

8.3.2. Afsendelse af meddelelser og filer fra en basal DOS-klient

Man kan sende meddelelser og filer over nettet med **net send**-kommandoen. Hvis man gør dette, skal man oprette filen ved hjælp af et tekstredigeringsprogram, inden man kommandoen kan udføres.

8.3.2.1. Afsendelse af meddelelser

Man sender en meddelelse til en anden LAN Manager-bruger ved at skrive:

```
net send alias meddelelse
```

Erstat *alias* med brugerens alias. Hvis meddelelsen skal sendes til alle brugere på nettet, skal *alias* erstattes med *.

Erstat *meddelelse* med den meddelelse, der skal sendes. Meddelelsen må ikke fylde mere end 128 tegn.

Eksempel
Hvis man har aftalt et møde kl. 15.00 med en medarbejder i firmaet og vil sikre sig, at aftalen overholdes, kan man sende en meddelelse over nettet. Medarbejderens alias er *peterk*, og man skal skrive følgende kommando:

```
net send peterk Husk møde kl. 15.00 på mit kontor
```

Hvis meddelelsen skal sendes til alle brugerne på nettet, skal man skrive:

```
net send * Husk møde kl. 15.00 på mit kontor
```

8.3.2.2. Afsendelse af filer

Man sender en fil ved at skrive følgende kommando på kommandolinien:

```
net send alias <filnavn
```

Erstat *alias* med brugerens alias. Hvis filen skal sendes til alle brugerne på nettet, skal *alias* erstattes med *. Erstat *filnavn* med navnet på den fil, som skal sendes.

Eksempel
Hvis filen *budget* skal sendes til alle brugere på nettet, skal man skrive følgende kommando på kommandolinien:

```
net send * <budget
```

8.4. Læsning af meddelelser

Klienttypen er bestemmende for, hvordan man skal læse sine meddelelser. Man skal læse det afsnit, der svarer til den klienttype, man arbejder på.

8.4.1. Læsning af meddelelser på en DOS-klient

Hvis man har startet Network Message Receiver-programmet, vises et *meddelelsesvindue*, når klienten modtager en meddelelse. Når man har læst meddelelsen, skal man trykke ESC for at fjerne vinduet igen.

Bemærk: Man kan ikke modtage andre meddelelser, mens meddelelsesvinduet er på skærmen, og alle meddelelser, som sendes til klienten i den periode, går tabt.

Supermax LAN Manager/X viser meddelelsesvinduet i ca. 1 minut, hvorefter det fjernes automatisk (medmindre man selv fjerner det forinden). Denne automatiske funktion kan ophæves ved hjælp af **netmsg**-kommandoen og */t*-parameteren. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives kommandoen nærmere.

8.4.1.1. Hent sidste meddelelse

Network Message Receiver-programmet gemmer automatisk den senest modtagne medddelelse på klienten. Det er praktisk, hvis man har:

* slettet meddelelsen fra skærmen for at fortsætte det arbejde, man var i gang med, men nu ønsker at se den igen.

* har været væk fra sin skærm og nu vil se, om der er kommet nogle meddelelser i mellemtiden.

Man henter meddelelsen ved hjælp af en *hot key* (en "hurtigtast", dvs. en tast, som er defineret til at udføre en eller flere kommandoer). I Network Message Receiver-programmet er denne tast M.

Hvis man vil hente den senest ankomne meddelelse med *hot key*-funktionen, skal man trykke ALT+VENSTRE SKIFT+M.

Herefter vises den senest ankomne meddelelse i meddelelsesvinduet.

Man kan ændre *hot key*-standardværdien med **netmsg**-kommandoen og */k*-parameteren. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives kommandoen nærmere.

8.4.1.2. Farver i meddelelsesvinduer

Man kan selv ændre baggrundsfarverne i meddelelsesvinduerne. Det gøres ved hjælp af **netmsg**-kommandoen og */c*-parameteren. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives kommandoen nærmere.

8.4.1.3. Midlertidig afbrydelse af meddelelsesvinduer

Som beskrevet i *Midlertidig afbrydelse af Network Message Receiver-programmet* i begyndelsen af dette kapitel kan man afbryde meddelelsesvinduerne midlertidigt ved at afbryde Network Message Receiver-programmet midlertidigt. Husk, at alle meddelelser, som sendes til klienten, mens programmet er afbrudt, går tabt.

8.4.2. Læsning af meddelelser på en OS/2-klient

Alle meddelelser, som sendes til en OS/2-klient, gemmes i klientens logfil. Man kan selv bestemme, om meddelelserne skal vises i meddelelsesvinduer ved modtagelsen, samtidig med at de gemmes i logfilen.

I det følgende beskrives, hvordan man:

* får vist meddelelsesvinduer
* læser meddelelsesvinduer
* stopper for meddelelsesvinduer
* læser logfilen med meddelelser
* undlader at gemme meddelelser
* ændrer meddelelseslogfilen.

8.4.2.1. Læsning af meddelelser via meddelelsesvinduet

Hvis meddelelser skal vises på skærmen straks ved modtagelsen, skal netpopup-funktionen startes på klienten. I sektionen *Start og stop af meddelelsesfunktioner* tidligere i dette kapitel er funktionen beskrevet nærmere.

Hvis man har startet netpopup-funktionen, vises meddelelsesvinduet hver gang, klienten modtager en meddelelse. Når meddelelsen er læst, skal man trykke ESC for at fjerne vinduet fra skærmen. Hvis man ikke trykker ESC, vises meddelelses i et minut, før den forsvinder fra skærmen. Hvis man ikke har afbrudt logningsfunktionen, bliver meddelelsen gemt i meddelelsesloggen.

Hvis man ikke kan huske, om man har startet netpopup-funktionen, kan man gøre følgende:

1. Vælg menuen *Message* og derefter menupunktet *Log file*.

   Nu vises dialogboksen *Specify Message Log File*.

2. Hvis der er et kontrolhak i kontrolboksen *Specify Message Log File*, er meddelelsesvinduet aktivt.

8.4.2.2. Eksempel

En medarbejder har netop sendt en meddelelse til en anden klient, og meddelelsen vises i den anden klients meddelelsesvindue. Brugeren på denne klient har travlt og trykker ESC for at fjerne vinduet fra skærmen. Meddelelsen er dog ikke gået tabt, da den gemmes i logfilen.

8.4.2.3. Stop for meddelelsesvinduer

Man kan slå meddelelsesvinduer fra, hvis man ikke vil forstyrres, hver gang en meddelelse ankommer til en. Hvis man slår vinduerne fra, skal man sørge for at gemmefunktionen er aktiv. Hvis den ikke er det, modtager man ikke de meddelelser, andre har sendt.

Meddelelsesvinduet slås fra på følgende måde:

1. Vælg menuen *Message* og derefter menupunktet *Log file*.

2. Flyt markøren i dialogboksen *Specify Message Log File* til kontrolboksen *Enable message popups* og fjern kontrolhakket.

Nu er meddelelsesvinduerne slået fra. Hvis man vil slå dem til igen, skal man gentage proceduren ovenfor og indsætte det kontrolhak, man har fjernet.

8.4.2.4. net-kommando

Man kan også slå vinduesfunktionen fra ved hjælp af **net stop**-kommandoen med *netpopup*-parameteren. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives **net stop**-kommandoen nærmere.

8.4.2.5. Hent meddelelser fra logfilen

Meddelelseslogfilen gemmer klientens meddelelser. Hvis logningen er slået til, hyler klienten, når den modtager en meddelelse, og gemmer meddelelsen i logfilen.

Hvis klienten modtager meddelelser sendt til mere end én bruger, gemmes alle meddelelserne i samme logfil, som typisk hedder *messages.log* og opbevares i *lanman\-logs*-kataloget på klienten.

Hvis man vil læse meddelelserne i meddelelsesloggen, skal man gøre følgende:

1. Vælg menuen *Message* og derefter menupunktet *Read*.

   Nu vises dialogboksen *Contents of Current Message Log*.

2. Tryk PAGE UP, PAGE DOWN, HOME og END for at gennemse meddelelserne.

3. Gør ét af følgende:

   * Hvis meddelelserne i logfilen skal slettes, skal man gøre følgende:

     a. Vælg kommandoknappen *Clear log*.

        Nu vises en dialogboks, hvor man skal bekræfte, at sletningen skal gennemføres.

     b. Vælg kommandoknappen *OK*.

        Skærmen slettes.

     c. Vælg kommandoknappen *Done*.

   * Hvis meddelelserne i logfilen skal gemmes, når de er læst, skal man vælge kommandoknappen *Done*.

Man kan også bruge OS/2-kommandoerne **type** og **more** eller et tekstbehandlingsprogram til læsning af meddelelser i logfilen. Se OS/2-dokumentationen for yderligere oplysninger om **type**- og **more**-kommandoerne.

8.4.2.6. Slå logningen af meddelelser fra

Når man starter meddelelsesfunktionen, er logningen af meddelelser automatisk slået til, og man undgår at miste vigtige meddelelser. Hvis man har brug for mere plads på den faste disk, kan det være nødvendigt at slå logningen af meddelelser fra. Det gøres på følgende måde:

1. Vælg menuen *Message* og derefter menupunktet *Log file*.

   Nu vises dialogboksen *Specify Message Log File*.

2. Flyt markøren til kontrolboksen *Pause logging messages*.

3. Tryk MELLEMRUM for at sætte et kontrolhak i kontrolboksen. Herved stopper logningen af meddelelser. Hvis der i forvejen er et hak i kontrolboksen, er logningen af meddelelser allerede slået fra.

Man kan slå logningen af meddelelser til igen ved at flytte markøren til kontrolboksen og trykke MELLEMRUM. Kontrolhakket fjernes fra boksen, og logningen af meddelelser startes igen. Man skal ikke angive en bestemt logfil, da Supermax LAN Manager/X automatisk benytter den logfil, som tidligere er blevet benyttet.

Eksempel
Logningen af meddelelser er slået til. Når en meddelelse modtages på klienten, lagres den i standardfilen *messages.log* i klientens *lanman\logs*-katalog. Der er imidlertid ikke tilstrækkelig ledig plads på den faste disk, og logningen af meddelelser skal derfor slås fra indtil videre. Vælg menuen *Message* og derefter menupunktet *Log file*. Markér kontrolboksen *Pause logging messages* i dialogboksen *Specify Message Log File*. Nu gemmes meddelelserne ikke og vises kun en enkelt gang på skærmen. Når man igen ønsker meddelelserne gemt, skal man gentage proceduren ovenfor og fjerne kontrolhakket i kontrolboksen.

8.4.2.7. net-kommando
Man kan også bruge **net log**-kommandoen med */off*-parameteren for at afbryde logningen af meddelelser midlertidigt. Når man vil genoptage logningen, kan man bruge **net log**-kommandoen med */on*-parameteren. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives denne kommando nærmere.

8.4.2.8. Skift meddelelseslogfil
Supermax LAN Manager/X gemmer alle meddelelser i filen *messages.log* i klientens *lanman\logs*-katalog. Hvis meddelelserne skal gemmes i en anden fil, skal man gøre følgende:

1. Vælg menuen *Message* og derefter menupunktet *Log file*.

2. Nu vises dialogboksen *Specify Message Log File*.

3. Angiv den nye meddelelseslogfil.

   Man kan angive den nye fil ved at skrive filnavnet i tekstboksen *New file* eller bruge oversigtsboksene *Files in <aktuelt katalog>* og *Other drives/dirs*.

   * **Angivelse af filnavn**
     Hvis man ikke angiver et fuld stinavn i tekstboksen *New file*, anbringer Supermax LAN Manager/X automatisk logfilen i kataloget *logs*. Hvis filtypen ikke angives, bliver den automatisk *.log*.

   * **Brug af oversigtsbokse**
     Typisk indeholder oversigtsboksen *Files in <aktuelt katalog>* alle meddelelseslogfilerne i klientens *logs*-katalog. Hvis man ønsker at angive en bestemt logfil i dette katalog, kan man vælge den fra oversigtsboksen.

     Hvis man vil angive en meddelelseslogfil, som ikke findes i *logs*-kataloget, men i et andet katalog eller på et andet drev, kan man vælge filen ved hjælp af oversigtsboksen *Other drives/dirs*. En nærmere beskrivelse af anvendelsen af oversigtsbokse findes i Appendiks B: *Henvisning til den semigrafiske brugergrænseflade.*

4. Vælg kommandoknappen *OK*.

Eksempel
En bruger ønsker at gemme sine meddelelser i filen *minemedd.txt* i et katalog på klienten, der er beregnet til meddelelser. Hun skal derfor vælge menuen *Message* og menupunktet *Log file*. I tekstboksen *New file* i dialogboksen *Specify Message Log File*, skal hun derefter skrive:

```
c:\meddelelser\minemedd.txt
```

Nu gemmes alle meddelelserne i filen *minemedd.txt* i kataloget *meddelelser*.

8.4.2.9. net-kommando

Man kan også ændre meddelelseslogfilen ved hjælp af **net log**-kommandoen. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives denne kommando nærmere.

8.5. Afsendelse og modtagelse af meddelelser ved kørsel under Microsoft ® Windows ™.

Bemærk: Følgende gennemgang gælder kun for basale og udvidede DOS-klienter, der kører Microsoft ® Windows ™, Version 3.0.

Med Microsoft Windows kan man bruge Windows Network Message-programmet til at sende og modtage meddelelser over nettet. Man kan gemme indtil 10 meddelelser i en buffer og læse dem senere. Meddelelserne i bufferen fjernes, når man forlader Windows Network Message-programmet, hvis man ikke gemmer dem ved at flytte dem til udklipsbakken i Windows.

Gennemgangen i det følgende omfatter:

* start af Windows Network Message-programmet
* Windows Network Message-vinduet
* afsendelse af meddelelser
* oprettelse og redigering af modtagerlister
* læsning og gemning af meddelelser
* andre funktioner i forbindelse med meddelelser
* afslutning af Windows Network Message-programmet.

Bemærk: Det forudsættes, at man arbejder med mus i det følgende (selv om dette ikke er obligatorisk).

8.5.1. Start af Windows Network Message-programmet

Hvis man vil sende og modtage meddelelser under Windows, skal Network Message Receiver-programmet og Windows Network Message-programmet være installeret på klienten.

Hos netværksadministratoren kan man få oplyst, om Network Message Receiver-programmet startes automatisk, når man starter klientprogrammerne. Hvis dette ikke er tilfældet, skal man skrive følgende på DOS-kommandolinien:

```
lanroot\services\netmsg
```

og trykke RETUR.

Erstat *lanroot* med navnet på det katalog, hvor LAN Manager-klientprogrammellet er installeret. For installationer med fast disk er det typisk *c:\lanman.dos*.

Windows Network Message-programmet gemmes i *util*-kataloget på primærserveren. Hos netværksadministratoren kan man få oplyst, om klienten automatisk indlæser Windows Network Message-programmet. Er dette ikke tilfældet, kan man starte det ved at følge en af de procedurer, der er beskrevet i denne sektion.

8.5.1.1. Adgang til Windows Network Message-programmet ved start af Windows

I det følgende beskrives, hvordan Windows Network Message-programmet startes, samtidig med at man starter Windows. Der findes endnu en måde at starte programmet på (se *Alternativ procedure for adgang til Windows Network Message-programmet ved start af Windows*). Man kan starte Windows Network Message-programmet på følgende måde:

1. Start klientprogrammet.

2. Hvis Network Message Receiver-programmet indlæses automatisk, skal man fortsætte til pkt. 3. Hvis indlæsningen ikke sker automatisk, skal man skrive følgende på en DOS-kommandolinie:

   ```
   lanroot\services\netmsg
   ```

   og trykke RETUR.

   Erstat *lanroot* med navnet på det katalog, hvor LAN Manager-klientprogrammellet er installeret. For installationer med fast disk er det typisk *c:\lanman.dos*.

3. Skift til kataloget, som indeholder Windows.

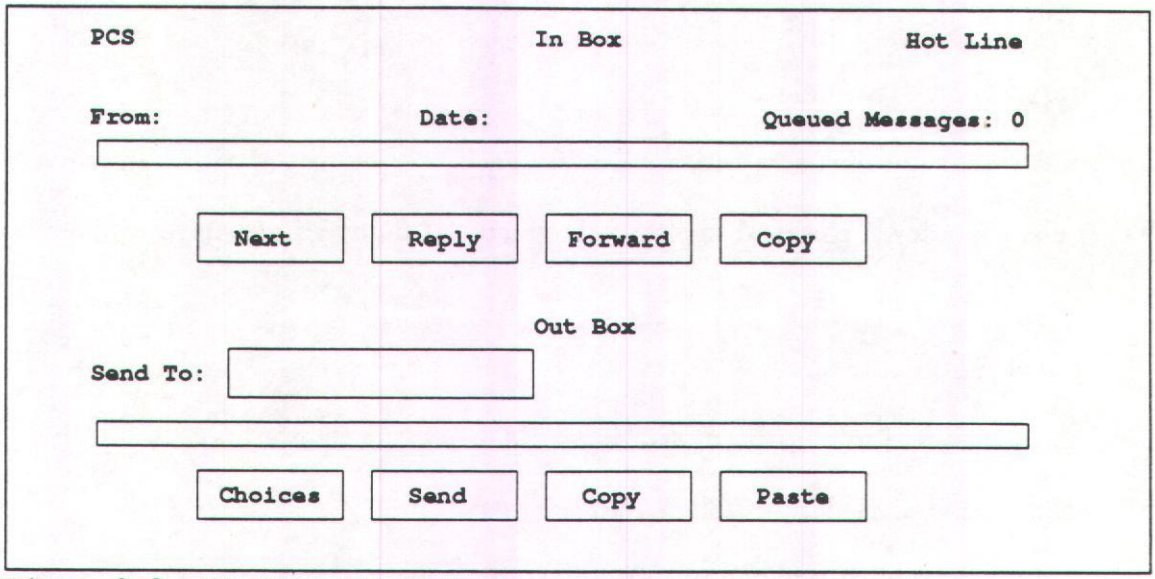
4. Indlæs Windows, og start Windows Network Message-programmet ved at skrive:

   win wnetmsg

   Tryk RETUR.

Nu vises Windows Network Message-programmets vindue (se Figur 8-2).

Man kan nu sende og modtage meddelelser via vinduet.

Figur 8-2. Windows Network Message

Hvis man vil vide mere om, hvordan man kan arbejde i vinduet, skal man læse sektionen senere i dette kapitel: *Præsentation af Windows Network Message-programvinduet* og i øvrigt de sektioner, som beskriver, hvordan man sender og modtager meddelelser.

8.5.1.2. Adgang til Windows Network Message-programmet, når Windows allerede er startet.

Hvis man vil have adgang til Windows Network Message-programmet, når Windows er indlæst, skal man bruge MS-DOS Windows Executive-kommandoen **run** eller benytte den fremgangsmåde, som beskrives i det følgende. Network Message Receiver-programmet skal være startet og tilknytningen til primærserverens *util*-katalog etableret.

1. Fra MS-DOS Executive-vinduet skal man klikke én gang for at vælge det drev, som er knyttet til *util*-kataloget.

2. Klik to gange på *wnetmsg.exe*.

   Nu vises Windows Network Message-programvinduet (se Figur 8-2).

   En nærmere beskrivelse gives senere i dette kapitel i afsnittet *Præsentation af Windows Network Message-programvinduet*.

8.5.1.3. Alternativ procedure for adgang til Windows Network Message-programmet ved start af Windows

Når man starter Windows, kan man samtidig indlæse Windows Network Message-programmet ved at tilpasse *load*-parameteren i Windows-programmets startfil *win.ini*. Det gøres på følgende måde:

1. Start klientprogrammet.

2. Skift til det katalog, som indeholder Windows.

3. Indlæs Windows' Notepad-applikation og *win.ini*-filen ved at skrive:

   ```
   win win.ini
   ```

   og tryk RETUR.

4. Find den linie i *win.ini*-filen, som indeholder *load*-parameteren.

5. Rediger linien, så den får følgende udseende:

   ```
   load=wnetmsg.exe
   ```

6. Gem filen ved hjælp af **save**-kommandoen i Notepad's *File*-menu.

Når man indlæser Windows, indlæses Windows Network Message-programmet minimeret eller som ikon. Hvis man klikker på denne ikon, vises Windows Network Message-programvinduet, som præsenteres nærmere nedenfor i *Præsentation af Windows Network Message-programvinduet.*

8.5.2. Præsentation af Windows Network Message-programvinduet

Windows Network Message-programvinduet indeholder to bokse: *In Box* og *Out Box* (se Figur 8-2).

In Box: bruges ved modtagelse af meddelelser. Felterne *From:* og *Date:* registrerer, hvem afsenderen er, og dato for modtagelse.

Out Box: bruges ved afsendelse af meddelelser. I feltet *Send to:* angiver man, hvem modtageren skal være, og i redigeringsboksen under *Send to:*-feltet skriver man selve meddelelsen.

Hvis man ikke vil sende meddelelser, men blot vil læse indkomne meddelelser, kan man reducere applikationen til en ikon ved at klikke på den minimeringspil, som vises i øverste højre hjørne af skærmen.

8.5.3. Afsendelse af meddelelser

Bemærk: Inden man i det følgende benytter kommandoknappen *Choices*, skal man kontrollere, at klienten har en modtagerliste. Se i øvrigt *Oprettelse og redigering af modtagerlister* senere i dette kapitel.

Meddelelser til andre klienter sendes på følgende måde:

1. Hvis Windows Network Message-programmet vises som en ikon, skal man trykke to gange på denne.

   Nu vises Windows Network Message-programvinduet.

2. Fra programmets *Out Box* skal man angive, hvem meddelelsen skal sendes til. Dette gøres på én af følgende måder:

   * Angiv et brugernavn, et datamatnavn eller et tilføjet alias i redigeringsboksen *Send To*:

   * Brug kommandoknappen *Choices* til at vælge et brugernavn, et datamatnavn eller et tilføjet alias for modtageren af meddelelsen. Det gøres på følgende måde:

     a. Vælg kommandoknappen *Choices*.

        Nu vises dialogboksen *Choices* (se Figur 8-3).

        I den øverste del af dialogboksen kan man udpege en bruger. I den nederste del kan man redigere brugeroversigten. Oversigten er ordnet alfabetisk.

     b. Hvis brugernavn, datamatnavn eller alias for den ønskede modtager findes i oversigtsboksen, skal man med musen placere markøren det pågældende sted og enten i) trykke to gange på musens venstre knap, eller ii) trykke én gang på musens venstre knap og derefter på *Select*-knappen. Hvis man vil annullere kommandoen *Choices*, skal man trykke på *Exit*-knappen.

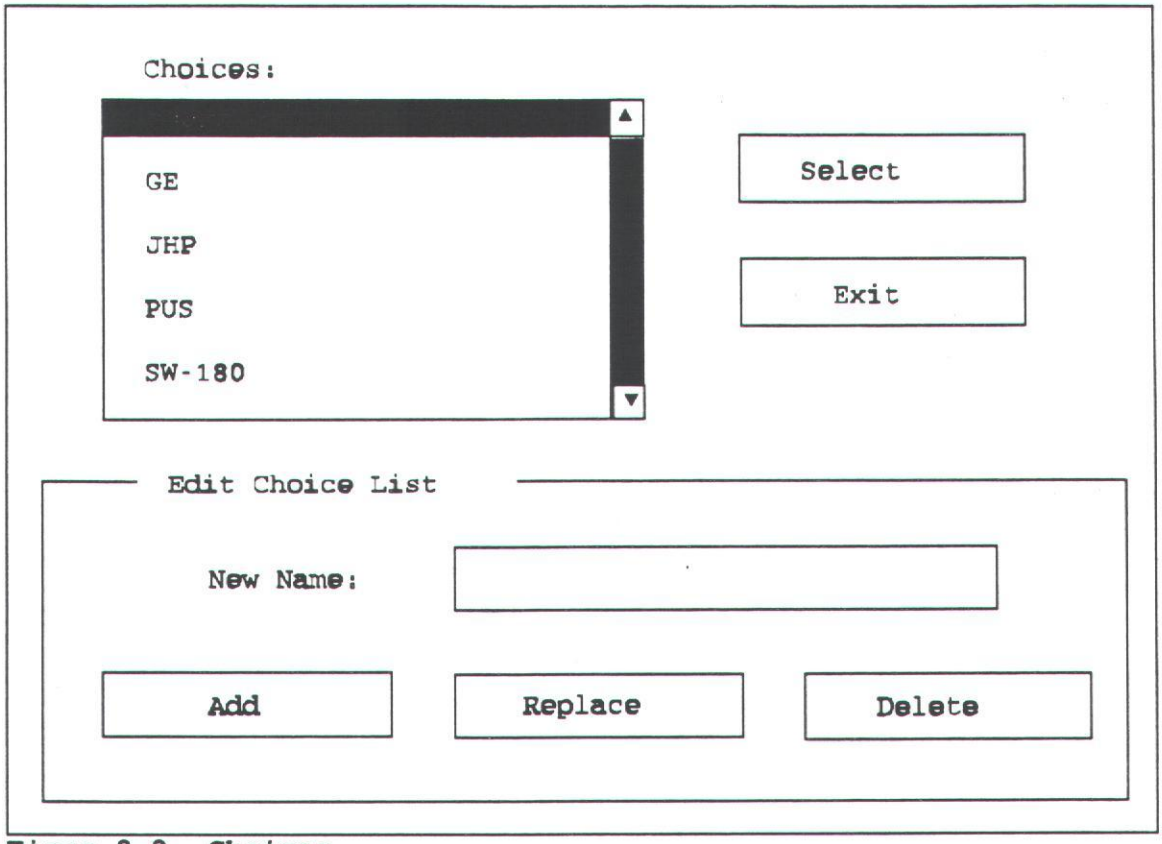
        Nu vises brugernavn, datamatnavn eller alias i redigeringsboksen *Send To*.

3. Skriv meddelelsen i redigeringsboksen.

   Meddelelsen må højest fylde 128 tegn.

4. Vælg kommandoknappen *Send* for at sende meddelelsen.

   (Nu kan *Send* først benyttes igen, når man pånyt har angivet en modtager og en meddelelse).

Figur 8-3. *Choices*

Windows Network Message-programmet viser herefter følgende meddelelse:

Send message <meddelelsestekst> to <navn>

5. Kontrollér, at navnet på modtageren er korrekt.

   * Hvis navnet er korrekt, skal man vælge kommandoknappen *Yes*.

   * Hvis navnet ikke er korrekt, skal man afbryde afsendelsen af meddelelsen ved hjælp af kommandoknappen *No*.

     Vælger man *No*, vender man tilbage til applikationens *Out Box*. Når man har angivet det korrekte modtagernavn her, kan man igen forsøge at sende meddelelsen.

8.5.3.1. Oprettelse og redigering af modtagerlister

En *modtagerliste* er en liste med navnene på mulige modtagere af meddelelser på nettet. Listen kan være nyttig, når man skal sende en meddelelse til en anden bruger, men ikke kan huske brugerens brugernavn eller navnet på den klient, brugeren arbejder på. Hvis brugeren har et tilføjet alias, er det også med på listen.

Man kan se modtagerlisten ved at vælge kommandoknappen *Choices* fra *Out Box* i Windows Network Message-programvinduet. Herved vises dialogboksen *Choices* (se Figur 8-3).

Hvis dialogboksen er tom, har man ikke nogen modtagerliste. I den følgende sektion *Oprettelse* beskrives, hvordan man opretter en modtagerliste. Hvis dialogboksen indeholder navne, er modtagerlisten allerede oprettet. Hvis den skal redigeres, skal man følge anvisningerne i sektionen *Redigering* senere i dette kapitel.

8.5.3.2. Oprettelse

Navnene på modtagerlisten vises i dialogboksen *Choices* og findes i filen *user.lst*, som ligger i underkataloget *services* under netværksstien. (Netværksstien er stien til det katalog, hvor LAN Manager-klientprogrammellet er installeret).

Når man opretter en modtagerliste, skal man angive et brugernavn, datamatnavn eller et tilføjet alias i redigeringsboksen *New Name:* og derefter aktivere trykknappen *Add*. Nu oprettes modtagerlisten automatisk og indeholder det navn, der er tilføjet ved hjælp af *Add*.

8.5.3.3. Redigering

Fra dialogboksen *Choices* kan man tilføje, erstatte eller slette navne på modtagerlisten. Det gøres på følgende måde:

Man *tilføjer* et navn på listen ved at skrive brugernavn, datamatnavn eller alias i redigeringsboksen *New Name:* og vælge trykknappen *Add*.

Man *erstatter* et navn på listen ved først at vælge det navn, der skal erstattes, i oversigtsboksen *Choices*. Derefter skal man skrive det nye navn i redigeringsboksen *New Name* og vælge trykknappen *Replace*. Når man har gjort dette, vises et meddelelsesvindue, hvor man skal bekræfte kommandoen.

Man *sletter* et navn på listen ved at udpege det i oversigtsboksen *Choices* og derefter vælge trykknappen *Delete*. Også her skal man bekræfte kommandoen.

8.5.4. Læsning af meddelelser

Når man modtager en meddelelse, bipper Windows Network Message-programmet. Når programmet viser en ikon, blinker denne, indtil man har læst meddelelsen.

Meddelelsen læses på følgende måde:

1. Hvis meddelelsesikonen vises, skal man klikke to gange på den. Ellers skal man fortsætte til næste punkt.

   Nu vises Windows Network Message-vinduet. I boksen *In Box* angives, hvor mange meddelelser der venter på at blive læst.

2. Klik en enkelt gang på kommandoknappen *Next* for at læse meddelelsen.

Nu slettes meddelelsen i boksen *In Box*, og i stedet for vises den næste meddelelse, som venter på at blive læst.

3. Når man har læst meddelelserne, kan man igen formindske programmet til en ikon.

Bemærk: Windows Network Message-programmet kan højest gemme ti meddelelser, som skal læses. De meddelelser, man ikke har læst, når man afslutter programmet, slettes, men først får man en advarsel fra programmet om sletningen, så man har mulighed for at fortryde afslutningen af programmet. Se iøvrigt den følgende sektion.

8.5.4.1. Gem meddelelser

Hvis man efter at have læst en meddelelse vil gemme den i udklipsbakken, skal man bruge kommandoknappen *Copy* i boksen *In Box*. Man kan kun kopiere og gemme en meddelelse ad gangen i denne bakke.

Hvis man vil gemme flere meddelelser, skal man hæfte den, der ligger i udklipsbakken, til et dokument, inden man kopierer den næste.

8.5.5. Windows Network Message-programmets andre funktioner

Denne sektion indeholder oplysninger om andre meddelelsesfunktioner.

8.5.5.1. Afsendelse og modtagelse af meddelelser i *Hot Line Mode*

Normalt venter Windows Network Message-programmet på, at brugeren ved hjælp af kommandoknappen *Next* beder om at få vist en meddelelse.

Man kan vælge at få meddelelser vist, i det øjeblik de modtages af Windows Network Message-programfunktionen. Det gøres ved at vælge kommandoen *Hot Line Mode* fra menuen *Control*.

Når man har aktiveret *Hot Line Mode*, fremhæves tekststrengen *Hot Line* til højre i Windows Network Message-vinduet oven over boksen *In Box*. Alle meddelelser vises i det øjeblik, de modtages, og når programmet modtager en *Hot Line*-meddelelse, placeres oplysninger om afsenderen særskilt i redigeringsboksen *Send To:* i boksen *Out Box*. Når afsenderens navn vises på denne måde, får modtageren mulighed for straks at udforme et svar på den modtagne meddelelse.

8.5.5.2. Tilpasning af afsendte og modtagne meddelelser

Med kommandoknapperne *Copy* og *Paste* kan man tilpasse de meddelelser, man sender og/eller modtager via nettet.

8.5.5.3. copy-kommandoen

Med **copy**-kommandoen kan man enten kopiere meddelelser fra boksen *In Box* eller redigeringstekst i boksen *Out Box* over i Windows-udklipsbakken.

Hvis man vil kopiere en tekst, skal man vælge trykknappen *Copy*.

8.5.5.4. paste-kommandoen

Med **paste**-kommandoen kan man kopiere tekst fra Windows-udklipsbakken over i redigeringsboksen for tekstmeddelelser i boksen *Out Box*.

Hvis man vil tilføje dele af en tekst fra udklipsbakken, skal man vælge trykknappen *Paste*.

8.5.6. Afslutning af Windows Network Message-programmet og dets vinduer

Denne sektion indeholder oplysninger om, hvordan man afslutter Windows Network Message-programmet.

8.5.6.1. Windows Network Message-vinduet

Hvis man igen vil have Windows Network Message-programmet stående som ikon, skal man enten klikke på minimeringspilen i øverste højre hjørne eller vælge kommandoen *Minimize* fra menuen *Control*.

8.5.6.2. Windows Network Message-programmet

Hvis man vil afslutte Windows Network Message-programmet, skal man klikke to gange på *Control Menu*-ikonen eller vælge kommandoknappen *Close* fra *Control*-menuen.

8.6. Alias

Bemærk: Denne sektion gælder kun OS/2-klienter.

Man kan komme ud for at skulle modtage andre brugeres meddelelser på sin klient, f.eks. hvis man deler klienten med en kollega i det firma, hvor man arbejder. Da man kun kan have ét brugernavn ad gangen koblet på klienten, skal man derfor tilføje et særskilt alias til klienten, som kollegaen kan benytte. Hvis andre brugere nu skal sende meddelelser til denne kollega, behøver de blot at angive det nye alias. For de meddelelsers vedkommende, som man selv fortsætter med at modtage, skal det oprindelige bruger- eller klientnavn angives.

Følgende procedure beskriver, hvordan man tilføjer et alias til klienten. Man kan tilføje et ubegrænset antal aliaser, hvis man overholder disse betingelser:

* Aliaser skal være unikke. Man kan ikke benytte samme alias to gange på et netværk.
* Alle aliaser, som tilføjes til klienten, slettes, når meddelelsesfunktionen er stoppet. Når man igen starter funktionen, må man endnu engang tilføje disse aliaser.

8.6.1. Tilføjelse af et alias

Man tilføjer et alias til klienten på følgende måde:

1. Vælg menuen *Message* og derefter menupunktet *Aliases*.

Nu vises dialogboksen *Aliases for Messaging*.

2. Vælg kommandoknappen *Add alias*.

   Nu vises dialogboksen *Add an Alias*.

3. Skriv det nye alias i tekstboksen, og tryk RETUR.

   Hvis der skal tilføjes flere aliaser, skal de adskilles med kommaer.

Eksempel
En medarbejder i et firma deler i et par uger sin klient med en konsulent udefra. Begge skal kunne modtage meddelelser på klienten. Medarbejderen skal vælge menuen *Message* og derefter menupunktet *Aliases*. I dialogboksen *Aliases for Messaging* skal hun vælge kommandoknappen *Add alias*. Når dialogboksen *Add an Alias* vises, skal hun skrive et alias for konsulenten (f.eks. *janb*) i tekstboksen *Alias*. Når de andre netværksbrugere i firmaet har fået besked om det nye alias, kan konsulenten også modtage meddelelser på den pågældende klient.

8.6.1.1. net-kommando

Man kan også tilføje et alias ved hjælp af **net name**-kommandoen med */name*-parameteren. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives **net name**-kommandoen nærmere.

8.6.2. Sletning af et alias

Når man ikke længere har brug for et alias, skal man slette det. Det gøres på følgende måde:

1. Vælg menuen *Message* og derefter menupunktet *Aliases*.

2. Når dialogboksen *Aliases for Messaging* vises, skal man i tekstboksen udpege det alias, som skal slettes.

3. Vælg kommandoknappen *Delete*.

   Det valgte alias forsvinder fra dialogboksen og kan ikke længere bruges til at modtage meddelelser på klienten.

   Hvis man skal slettes flere aliaser, skal man gentage proceduren.

Bemærk: Man kan ikke slettes klientens datamatnavn fra oversigtsboksen.

8.7. Videresendelse af meddelelser

Bemærk: Denne sektion gælder kun OS/2-klienter.

Man kan også fremsende sine meddelelser til andre OS/2-klienter, hvilket f.eks. kan være praktisk, hvis man skal på ferie og gerne vil have en af sine kolleger til at læse de meddelelser, man modtager i den periode.

Når man videresender meddelelser til en anden klient, videresender man i virkeligheden et af sine aliaser. Husk, at aliaser skal være unikke. Hvis man videresender sit datamatnavn til en anden klient, skal man huske at afbryde sin egen klient. Hvis man ikke gør det, vil datamatnavnet optræde to steder på nettet.

Når man videresender sine meddelelser til en anden klient, skal man først afgøre, hvilket alias man vil videresende. Man skal også kende et alias for den klient, som man fremsender meddelelserne til. Fremgangsmåden er følgende:

1. Vælg menuen *Message* og derefter menupunktet *Aliases*.

   Nu vises dialogboksen *Aliases for Messaging*.

2. Vælg det navn, som skal videresendes.

3. Vælg kommandoknappen *Forward*.

   Nu vises dialogboksen *Forward an Existing Alias*.

4. Skriv det alias, som meddelelserne skal fremsendes til.

5. Tryk RETUR.

   Nu viser dialogboksen *Aliases for Messages* i kolonnen *Forwarded to*, hvem der modtager de videresendte meddelelser.

Fra nu af bliver meddelelserne videresendt.

8.7.1. net-kommando

Man kan også videresende meddelelser ved hjælp af **net forward**-kommandoen. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives **net forward**-kommandoen nærmere.

8.7.2. Stop for videresendelse af meddelelser

Man stopper for videresendelse af meddelelser på følgende måde:

1. Vælg menuen *Message* og derefter menupunktet *Aliases*.

   Nu vises dialogboksen *Aliases for Messaging*.

2. Vælg alias og derefter kommandoknappen *Unforward*.

   Kolonnen *Forwarded to* indeholder ikke længere det navn, som meddelelserne hidtil er blevet sendt videre til.

Man modtager nu igen alle meddelelser, der sendes til det alias, man har, på sin egen klient.

Eksempel
Hvis man er vendt tilbage fra ferie og igen vil modtage meddelelser på sin egen klient, skal man vælge menuen *Message* og derefter menupunktet *Aliases*. I dialogboksen *Aliases for Messaging* skal man vælge sit eget brugernavn og derefter kommandoknappen *Unforward*. Nu kan man igen modtage meddelelser. De meddelelser, som blev videresendt, mens man var på ferie, kan nu samles i en fil, som man får sendt retur til sin klient.

8.7.2.1. net-kommando
Man kan også stoppe for fremsendelse af meddelelser ved hjælp af **net forward**-kommandoen med */delete*-parameteren. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives **net forward**-kommandoen nærmere.

8.7.3. Stop for videresendelse af meddelelser fra andre klienter
Når man får videresendt meddelelser fra en anden bruger, tilføjes det alias, som videresendes, til klientens oversigt over aliaser. Hvis videresendelsen til aliaset på klienten skal afbrydes, skal aliaset fjernes fra klienten. Dette gøres på følgende måde:

1. Vælg menuen *Message* og derefter menupunktet *Aliases*.

   Nu vises dialogboksen *Aliases for Messaging*.

2. Vælg det alias, som er fremsendt til klienten, men nu ikke længere skal modtage meddelelser.

   Ved alle aliaser af den type vises meddelelsen *Forwarded to you from (datamatnavn)* i oversigtskolonnen *Forwarded to*.

3. Vælg kommandoknappen *Delete*.

   Nu modtager man ikke længere meddelelser videresendt til det pågældende alias på klienten.

Eksempel
En firmafunktionær har igennem længere tid modtaget meddelelser, som er adresseret til en tidligere ansats alias. Funktionæren ønsker ikke længere at modtage disse meddelelser og vælger derfor menuen *Message* og derefter menupunktet *Aliases*. I dialogboksen *Aliases for Messaging* vælger hun det pågældende alias og kommandoknappen *Delete*. Aliaset forsvinder nu fra oversigtsboksen i dialogboksen *Aliases for Messaging*.

8.7.3.1. net-kommando

Man kan også stoppe for modtagelse af fremsendte meddelelser ved hjælp af **net name**-kommandoen med */delete*-parameteren. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives **net name**-kommandoen nærmere.

9. Profiler

9.1. Generelt

Bemærk: Hvis intet andet er oplyst, gælder følgende gennemgang kun for udvidede DOS- og OS/2-klienter.

En profil er en fil, som indeholder et sæt af kommandoer. Hver enkelt kommando etablerer en tilknytning til en bestemt fælles ressource.

I det følgende gennemgås, hvordan man:

* benytter en eksisterende profil
* arbejder med standardprofilen *netlogon.pro*
* opretter nye profiler.

Bemærk: Opgaverne i kapitel 9 udføres med den semigrafiske brugergrænseflade. De kan også udføres med **net**-kommandoer. Når proceduren for den semigrafiske brugergrænseflade er afsluttet, henvises der til den tilsvarende **net**-kommando. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives disse kommandoer nærmere.

9.2. Om profiler

Som nævnt er en profil en fil, som indeholder et sæt af kommandoer. Hver enkelt kommando etablerer en tilknytning til en bestemt fælles ressource. En typisk profil kan have følgende udseende:

net use r:\\journaler.serve\aktuelle

net use s:\\regnskaber.serve\aktuelle

net use lpt1:\\journaler.serve\laser

Når man indlæser en profil, oprettes de tilknytninger automatisk, som er fastlagt i profilen.

Profiler opbevares normalt i kataloget *\lanman.dos\profiles* på udvidede DOS-klienter (på OS/2-klienter i kataloget *\lanman\profiles*) og har typebetegnelsen *.pro*. Man kan også opbevare profiler i andre kataloger og vælge andre filtypebetegnelser. Profilen *netlogon.pro* har særlig betydning for klientprogrammet. Hvis den findes i klientens *profiles*-katalog, vil den automatisk blive udført, når klientprogrammet er startet, og man logger sig på nettet. Derfor kaldes *netlogon.pro* standardprofilen.

Hvis man vil undersøge, om netadministratoren allerede har oprettet *netlogon.pro*-profilen, kan man ved hjælp af DOS- eller OS/2-kommandoen **dir** få en oversigt over kataloget *profiles*. Hvis *netlogon.pro*-profilen findes, men skal ændres, skal man først henvende sig til netværksadministratoren. Hvis *netlogon.pro*-profilen for klienten ikke

er oprettet, kan man oprette en, som etablerer tilknytninger til de fælles ressourcer, man normalt benytter.

Hvis klienten ikke har en *netlogon.pro*-profil i kataloget *profiles*, og man ikke opretter den, er man nødt til enten at tilknytte klienten til de fælles ressourcer, man ønsker at bruge, hver gang man starter klientprogrammet, eller også kan man få klientprogrammet til at indlæse en bestemt profil, som derefter etablerer de nødvendige tilknytninger.

Bemærk: Standardprofilen *netlogon.pro* sætter alle tilknytninger, som er etableret med et logon-script, ud af kraft. Hvis et lokalnet er konfigureret til at bruge scripts og logon-kontrol, skal man ikke oprette en *netlogon.pro*-profil. I kap. 5: *Start og stop af klientprogrammet* beskrives logon-kontrol og scripts nærmere.

9.2.1. Brug af eksisterende profiler

Man kan benytte profiler, man selv har oprettet, profiler, andre har oprettet, og profiler, som er oprettet i et fælles katalog. På den måde kan man udnytte de tilfælde, hvor andre allerede har tilpasset et sæt af tilknytninger for at udføre en bestemt arbejdsopgave.

Bemærk: Hvis man bruger en profil, skal man huske, at alle de tilknytninger til delte ressourcer, som er etableret inden indlæsningen af profilen, afbrydes.

Man indlæser en eksisterende profil på klienten på følgende måde:

1. Vælg menuen *Config* og derefter menupunktet *load profile*.

   Nu vises dialogboksen *Load Configuration* (se Figur 9-1).

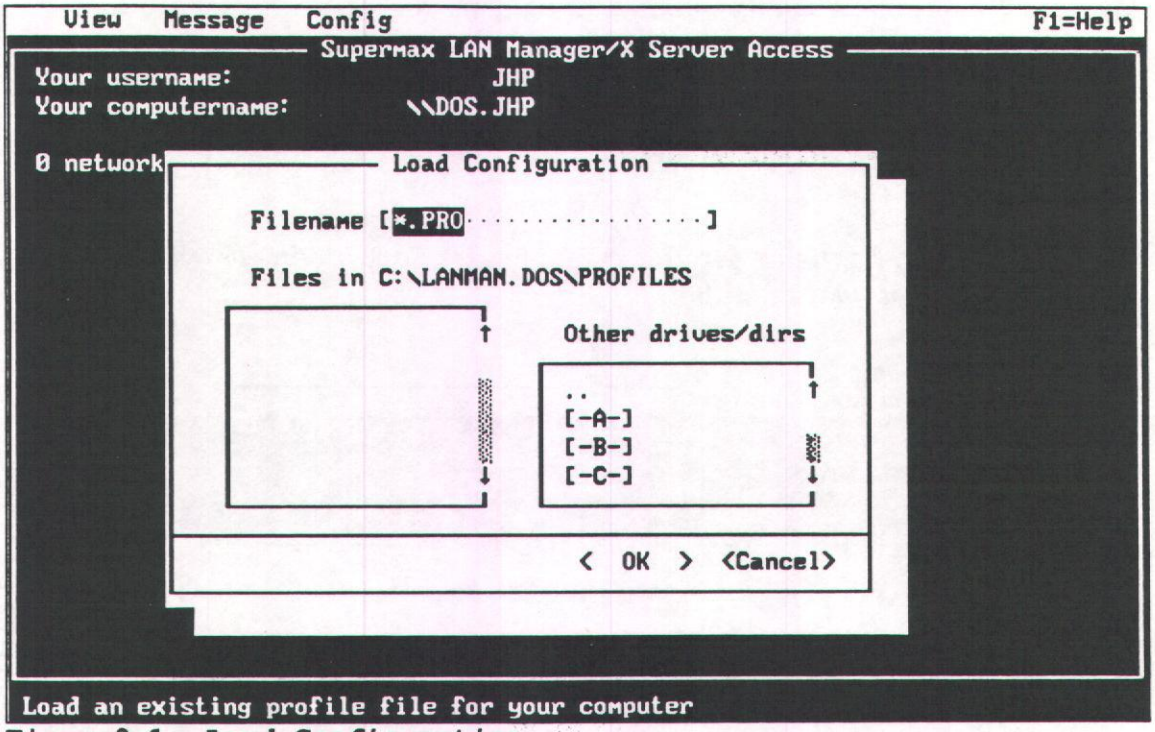
2. Angiv profilen.

   Man kan angive den profil, man vil bruge, ved at skrive dens filnavn i tekstboksen *Filename* eller ved at bruge oversigtsboksene *Files in <aktuelt katalog>* og *Other drives/dirs*.

   * **Filnavnet skrives**
     Hvis man ikke angiver et fuldstændigt stinavn i tekstboksen *Filename*, går LAN Manager automatisk ud fra, at filen findes i kataloget *profiles*.

   * **Brug af oversigtsbokse**
     Oversigtsboksen *Files in <aktuelt katalog>* viser alle profil-filerne, der ligger i kataloget *profiles*. Man kan vælge en fil i dette katalog fra oversigtsboksen.

     Hvis man vil angive en profil-fil, som ikke findes i kataloget *profiles*, men i et andet katalog eller på et andet drev, kan man vælge filen ved hjælp af oversigtsboksen *Other drives/dirs*. I appendiks B: *Henvisning til den semigrafiske brugergrænseflade* beskrives denne brug af profiler nærmere.

Figur 9-1. ***Load Configuration***

3. Vælg kommandoknappen *OK*.

   Supermax LAN Manager/X afbryder alle eksisterende tilknytninger til netværksressourcerne og indlæser den nye profil, som derefter opretter en ny række tilknytninger fra klienten til netværksressourcerne. Hvis man vil se de nye tilknytninger, skal man vælge menuen *View* og derefter menupunktet *This workstation*.

Eksempel
En sekretær skal ofte arbejde med data, som chefen har samlet og lagret på en server. For at få adgang til dem skal sekretæren oprette en profil og indlæse den ved at vælge menuen *Config* og derefter menupunktet *Load profile*. I tekstboksen *Filename* i dialogboksen *Load configuration* indlæses til sidst *boss.pro*, hvorefter profilen etablerer de nødvendige tilknytninger til chefens data.

9.2.2. net-kommando
Man kan også indlæse profiler med **net load**-kommandoen. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives denne kommando nærmere.

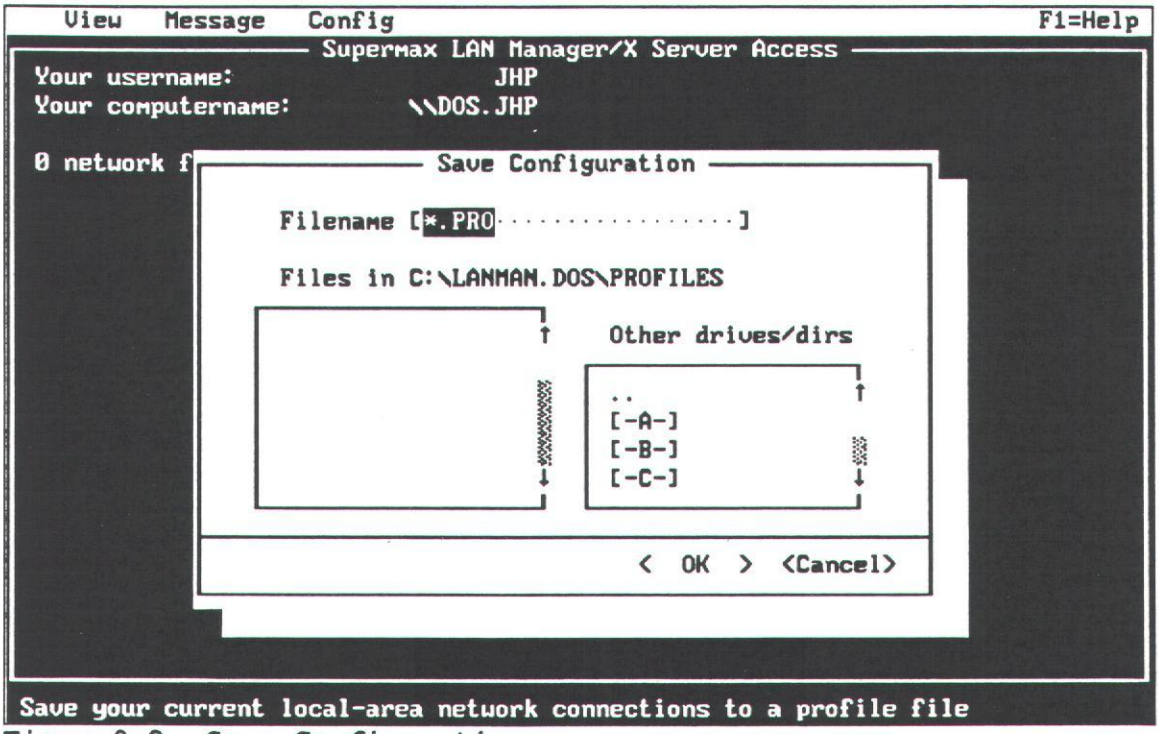
9.3. Aktuelle tilknytninger gemt i profiler
Hvis man har en række standardtilknytninger til fælles kataloger og printere, som man ofte benytter, eller tilknytninger, der benyttes til et bestemt formål, kan man oprette en profil, der indeholder disse tilknytninger.

Aktuelle tilknytninger gemmes i en profil på følgende måde:

1. Opret de tilknytninger til fælles ressourcer, som skal gemmes i profilen.

   I kap. 6: *Fælles kataloger* og kap. 7: *Fælles printere* beskrives tilknytning til fælles ressourcer nærmere.

2. Vælg menuen *Config* og derefter menupunktet *Save profile*. Nu vises dialogboksen *Save Configuration* (Figur 9-2).

Figur 9-2. *Save Configuration*

3. Angiv et profilnavn.

   Man kan navngive et navn på profilen ved at skrive det i tekstboksen *Filename* eller ved at bruge oversigtsboksene *Files in <aktuelt katalog>* og *Other drives/dirs*.

   * **Filnavnet skrives**
     Hvis man ikke angiver et fuldstændigt stinavn i tekstboksen *Filename*, gemmer LAN Manager automatisk profilen i kataloget *profiles*. Hvis man skriver et filnavn uden at angive filtype, bruger LAN Manager automatisk filtypebetegnelsen *.pro*.

* **Brug af oversigtsbokse**
  Oversigtsboksen *Files in <aktuelt katalog>* indeholder som standard alle profilfilerne i kataloget *profiles*. Når man vælger et navn fra oversigtsboksen, erstatter man indholdet af den valgte profil med de nye tilknytninger. Man skal kun vælge et filnavn fra oversigtsboksen, hvis man vil ændre eller opdatere en eksisterende profil. Hvis man vil ændre de tilknytninger, som er etableret, hver gang man starter klientprogrammet, skal man vælge *netlogon.pro*-profilen.

  Hvis man vil angive en eksisterende profil, som ikke findes i kataloget *profiles*, kan man gøre det ved hjælp af tekstboksen *Other drives/dirs*. I appendiks B: *Henvisning til den semigrafiske brugergrænseflade* under *Oversigtsbokse* beskrives denne brug af profiler nærmere.

4. Vælg kommandoknappen *OK*.

   Hvis der allerede findes en profil med det navn, man har angivet, vises en dialogboks, hvor man skal bekræfte, at denne profil skal overskrives.

5. Gør ét af følgende:

   * Vælg kommandoknappen *OK*, hvis profilen skal overskrives.

   * Vælg kommandoknappen *Cancel*, hvis den eksisterende profil ikke skal overskrives, og angiv et nyt filnavn for profilen.

Eksempel
Lad os antage, at man ofte arbejder med data, som chefen har oprettet. Man ønsker at lave en profil, som automatisk etablerer alle de tilknytninger, man har brug for, når man skal have adgang til chefens filer. Først etableres tilknytningerne til det fælles katalog og den fælles printer, chefen bruger. På den måde kan man selv og chefen arbejde med de samme data og det samme udstyr. Dernæst skal man vælge menuen *Config* og menupunktet *Save profile*. I dialogboksen *Save Configuration* skriver man navnet *boss.pro* og vælger kommandoknappen *OK*. Nu har man en profil, som giver hurtigere adgang til chefens data.

9.3.1. net-kommando

Man kan også bruge **net save**-kommandoen til at gemme eksisterende tilknytninger i en profil. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives denne kommando nærmere.

dde

10. Brug af UNIX fra en klient

10.1. Generelt

Dette kapitel henvender sig fortrinsvis til de brugere, der har indgående kendskab til UNIX-kommandoer og gerne vil bruge dem kommandoer over nettet.

Serverprogrammet indeholder specielle kommandoer, som man kan bruge til at:

* få en oversigt over UNIX-filer og omdøbe dem
* konvertere DOS- eller OS/2-tekstfiler til UNIX-format og omvendt
* ændre adgangsrettigheder til UNIX-filer og -underkataloger
* udføre UNIX-kommandoer.

Disse funktioner kan udføres fra klientens DOS- eller OS/2-kommandolinie.

Følgende tabel viser de sektioner i kap. 10, som gennemgår de enkelte kommandoer.

Tabel 10-1. Beskrivelse af UNIX-kommandoer

Kommandoer	Sektion
uren, udir	*Navngivning af og oversigt over filer*
ud	*Konvertering af DOS-, OS/2- og UNIX-tekstfiler*
uchmod	*Ændring af UNIX-adgangsrettigheder på Supermax LAN Manager/X-filer*
exec, ukill, upstat, uwait	*Udførelse af UNIX-kommandoer*

De enkelte kommandoer beskrives nærmere i kap. 11: *Oversigt over kommandoer.*

10.2. Navngivning af og oversigt over filer

Denne sektion beskriver, hvordan reglerne for navngivning af filer i DOS og OS/2 afviger fra reglerne i UNIX. Det forklares også, hvordan man kan få en oversigt over og omdøbe UNIX-filer fra klienten.

Der findes to netværkskommandoer, som gør det muligt at arbejde med UNIX-filer fra klienten.

* Med **udir** får man vist indholdet af kataloger i UNIX-format på klienten.

* Med **uren** kan man omdøbe et UNIX-katalog eller en UNIX-fil og flytte en UNIX-fil.

Kommandoerne leveres sammen med serverprogrammet og beskrives i denne sektion.

10.2.1. Forskellige navngivningsregler

Fil- og katalognavnene i DOS og OS/2 afviger fra UNIX med hensyn til store/små bogstaver, tilladte tegn og længde.

* I modsætning til DOS og OS/2 fortolker UNIX ikke store og små bogstaver som ens tegn, men opfatter f.eks. *kapitel1* og *KAPITEL1* som to forskellige filnavne.

  I modsætning til DOS- og OS/2-navne kan UNIX-navne indeholde både store og små bogstaver.

  En fil eller et katalog, som oprettes på en server via LAN Manager, tildeles et gyldigt DOS- eller OS/2-navn. Navnet kan enten skrives med store eller med små bogstaver. Serveren konverterer automatisk alle alfabetiske tegn i navnet til små bogstaver. Herved undgår man at oprette navne, som kun adskiller sig fra hinanden med hensyn til store/små bogstaver. Man undgår også, at UNIX opfatter filnavne, der er skrevet henholdsvis med stort og med småt, som to forskellige filer.

* De tre styresystemer accepterer tal og enkelte specialtegn i katalog- og filnavne, men nogle af de tegn, som er gyldige for UNIX-navne, kan ikke benyttes i DOS- eller OS/2-navne. Et gyldigt DOS- eller OS/2-navn vil også være et gyldigt UNIX-navn, mens det modsatte ikke altid er tilfældet.

* DOS- og OS/2-katalog- og filnavne kan indeholde i alt 12 tegn: 8 tegn plus en vilkårlig filtypebetegnelse, som består af et punktum plus indtil tre tegn. UNIX-navne kan indeholde 14 tegn. Selv om filtypebetegnelser ikke benyttes i UNIX, kan filnavne indeholde indtil flere punktummer.

  Den gyldige længde af et DOS- eller OS/2-navn er også en gyldig længde for et UNIX-navn, mens det modsatte ikke altid er tilfældet. Derfor er UNIX-navnet *kapitel.elleve* ikke gyldigt i DOS og OS/2, fordi filtypebetegnelsen fylder mere end tre tegn.

10.2.2. Oversigt over filnavne i DOS- eller OS/2-format

Hvis man vil have en oversigt i DOS- eller OS/2-format over indholdet af et katalog på serveren, skal man bruge DOS- eller OS/2-kommandoen **dir**. I oversigten vises alle gyldige DOS- eller OS/2-filnavne, og alle vises med store bogstaver.

En oversigt over et katalog på serveren *yourserv.serve* vises f.eks. på følgende måde med kommandoen **dir** (Figur 10-1):

```
C:\>dir
Volume in drive E: is WILLY_SERVE
Directory of E:\util

COMMAND      COM     23512           1-09-90     12:00
LMX          DOS     <DIR>           9-01-90     11:56
ANSI         SYS      1651           4-12-89     10:59
AUTOEXEC     BAT        98           7-12-89     10:55
             4 File(s)   29122154 bytes free
```

Figur 10-1. Katalogoversigt i DOS- og OS/2-format

Hvis DOS eller OS/2 opfatter slutningen af et filnavn som en filtypebetegnelse, (f.eks. *SCREENDU.COM*), vises filnavnet i DOS-eller OS/2-standardformat med filtypebetegnelsen opstillet i en særskilt kolonne.

Bemærk: Det er kun de UNIX-navne, som også er gyldige i DOS eller OS/2, der vises i katalogoversigten. Der kan være andre UNIX-filer på drevet. Hvis man vil have en oversigt over disse filer, skal man bruge **udir**-kommandoen, som beskrives nærmere i følgende sektion.

UNIX-navne som indeholder store bogstaver vises ikke i DOS- eller OS/2-oversigten.

10.2.3. Oversigt over filnavne i UNIX-format

Med **udir**-kommandoen får man vist indholdet af et katalog på serveren. Formatet er identisk med det format, der anvendes, når man bruger UNIX-kommandoen **ls -l**. **udir**-kommandoen er nyttig, hvis man vil se filer og kataloger, som er gyldige i UNIX, men ikke nødvendigvis i DOS eller OS/2. Man kan også se, hvilke UNIX-rettigheder og -ejere der er knyttet til filerne og katalogerne.

udir-kommandoen benyttes på denne måde:

1. Markøren skal stå på DOS- eller OS/2-kommandolinien.

2. Skriv:

   udir drev-ID:

   og tryk RETUR.

   Erstat *drev-ID* med drev-id'en for det katalog, der skal vises en oversigt over.

   Bemærk: Man kan bruge andre parametre sammen med **udir**-kommandoen, som beskrives nærmere i kap. 11: *Oversigt over kommandoer*.

   Figur 10-2 viser et eksempel på en katalogoversigt i UNIX-format.

```
C:\>udir e:
Volume in drive E: is WILLY_SERVE
Directory of e:/util/*

UNIX-based server 'WILLY.SERVE' in share area 'BIN'

UNIX-based server 'WILLY.SERVE' in share area 'BIN'

DOS Name        UNIX Name     Owner      Group     Modes
.               .             jek        DOS----   rwxrwxr-x     <DIR>     1-21-91    3:58p
..              ..            lmxadmin   DOS----   rwxrwxr-x     <DIR>     1-31-91    1:17p
ANARKEY.COM     anarkey.com   jek        DOS-a--   r--r-lr--      7184    11-01-88     :00a
ANARKEY.SUM     anarkey.sum   jek        DOS-a--   r--r-lr--      2373    11-01-88     :00a
AP.BAT          ap.bat        jek        DOS-a--   r--r-lr--        17     4-27-88    3:15p
APP.BAT         app.bat       lmxadmin   DOS-a--   r--r-lr--        17     1-09-91    9:46a

        6 Files     2.85 Megabytes free

        |           |           |           |           |           |           |           |
        a           b           c           d           e           f           g           h
```

Figur 10-2. Katalogoversigt i UNIX-format

Bogstaverne i bunden af figuren referer til følgende:

a. DOS- og OS/2 fil- og katalognavne. Forkortelsen for det aktuelle katalog markeres således: ., mens det næste ovenliggende katalog i hierarkiet markeres således: .. . Forkortelserne står for det samme i DOS, OS/2 og UNIX.

b. UNIX-fil- og -katalognavne.

c. UNIX-ejeren af filen eller kataloget. I det viste eksempel ejer *jek* filen *ap.bat*.

d. Oplysninger om den UNIX-gruppe, som filen eller kataloget tilhører.

e. UNIX-adgangsrettighederne for filen eller kataloget.

f. Filstørrelsen i bytes. Kataloger betegnes med <DIR>.

g. Dato for sidste ændring af filen eller kataloget.

h. Klokkeslæt for sidste ændring af filen eller kataloget.

10.2.4. Brug af udir-kommandoen på lokale klientdrev

Når man bruger **udir**-kommandoen på et fysisk diskdrev på klienten (drev A, B; - eller C, hvis der er installeret en hard-disk), vises et skærmbillede svarende til det, der vises ved DOS- og OS/2-kommandoen **dir**. Billedet indeholder også en kolonne for DOS- eller OS/2-adgangsrettighederne.

Bemærk: Når man bruger **udir**-kommandoen, kan man angive et enkelt filnavn, hvis man kun vil se en enkelt fil, eller indsætte et erstatningstegn (*), hvis man se flere filer.

Nedenfor vises et eksempel på et **udir**-skærmbillede (Figur 10-3):

```
C:\>udir
Volume in drive C: is DDE PS2-50
Directory of c:\

3comlmx.bat      rw--a          86      11-17-91      10:12p
3comtcp          rw---       <DIR>      11-14-90      11:11a
ansi.sys         rw--a        1678      12-07-87      12:00p
autoexec.att     rw--a        1089       7-01-90      11:47p
autoexec.bat     rw--a         425      12-08-90      10:17a
autoexec.std     rw--a         425      12-08-90      13:17p
autoexec.tcp     rw--a         437      11-12-90       6:38p
autostd.bak      rw--a          73      12-11-90       7:09p
autostd.bat      rw--a          73       1-17-91       7:10p
autotcp.bat      rw--a          73       1-17-91       7:09p
comm             rw--a         149       6-15-90       3:59a
command.com      rw--a       26114       4-21-88       3:30a
comprom.exe      rw--a       27008      11-01-82       1:10p
config.att       rw--a         346       7-01-90      11:47p
config.org       rw--a         583       7-31-90      10:47p
config.std       rw--a         520      11-14-90      11:22a
config.sys       rw--a         520      11-14-90      11:22a
config.tcp       rw--a         541       1-17-91       5:49p
country.sys      rw--a       11285       3-18-87      12:00p
dataco           rw---       <DIR>       1-24-90       8:08p
datnbt.bat       rw--a         191       7-31-90      10:52p
ddeterm          rw---       <DIR>       6-08-90       9:59p
ddeterm.cnf      rw--a        5596      11-20-90       7:16p

          23 Files    14.13 Megabytes free
```

Figur 10-3. udir-oversigt

10.2.5. Omdøbning af UNIX-filer

Med **uren**-kommandoen kan man omdøbe en UNIX-fil. Det kan f.eks. være nødvendigt at ændre et UNIX-filnavn, der er ugyldigt på DOS- eller OS/2-systemer, til et filnavn, der er gyldigt på alle 3 systemer.

Kommandoen kan med fordel benyttes, hvis man har oprettet en UNIX-fil og nu enten vil arbejde med den i DOS eller OS/2 eller vil være fri for at benytte **dir**- og **udir**-kommandoerne til kontrol af filnavne.

Man omdøber en UNIX-fil på følgende måde:

1. Placér markøren ud for DOS- eller OS/2-prompten.

2. Skriv:

   uren navn1 navn2

   og tryk RETUR.

   Erstat *navn1* med det aktuelle UNIX-filnavn. Erstat *navn2* med det nye filnavn.

I kap. 11: *Oversigt over kommandoer beskrives* **uren**-kommandoen nærmere.

10.2.5.1. Brug af uren-kommandoen til flytning af filer

Da **uren**-kommandoen accepterer fuldstændige stinavne, kan man også bruge den til at flytte en fil fra et UNIX-katalog til et andet. Hvis man f.eks. vil flytte filen *budget* fra underkataloget *rapport* til underkataloget *memoer* og kalde den *1qbudget*, skal man skrive følgende:

```
uren \rapport\budget \memoer\1qbudget
```

Med **uren**-kommandoen kan man også flytte en eller flere filer til et andet katalog ved at skrive følgende:

```
uren navn1 navn2 ... katalognavn
```

Bemærk: Man kan ikke bruge **uren**-kommandoen til at flytte en fil fra et drev til et andet.

I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives **uren**-kommandoen nærmere.

10.3. Konvertering af DOS-, OS/2- og UNIX-tekstfiler

Denne sektion beskriver, i) hvordan formatet for UNIX-tekstfiler afviger fra formatet for DOS- og OS/2-tekstfiler, ii) hvordan man konverterer filer fra et format til et andet ved hjælp af **ud**-kommandoen, og iii) hvordan man omdirigerer kommandoers uddata til andre kommandoers inddata og omdirigerer konverterede filer (*piping*).

Når man afvikler **ud**-kommandoen på et UNIX-system, skal man starte programmet *ud*, der ligger i kataloget */usr/bin*.

Vil man afvikle **ud**-kommandoen på et DOS-system, skal man bruge den eksekverbare fil *ud*, der ligger i fælleskataloget *util* på serveren (kataloget er også kendt under navnet *u*).

På et OS/2-system skal man bruge den eksekverbare fil *ud*, der ligger i det fælles katalog *util2* på serveren (d.s.s. *u2*-kataloget).

I UNIX-versionen skal kommandonavn og alle parametre skrives med små bogstaver. I DOS eller OS/2 kan man bruge store eller små bogstaver.

10.3.1. Tekstfilformater

I UNIX afsluttes alle linier med et NY LINIE-tegn (<*10*>). I DOS og OS/2 afsluttes alle linier med et VOGNRETUR-tegn (<*13*>) efterfulgt af et NY LINIE-tegn (<*10*>). Derfor kan en fil skrevet i formatet for et styresystem virke fejlformateret, når man læser den via et andet styresystem.

Eksempel
Følgende fil er skrevet med et tekstredigeringsprogram i UNIX:

```
Kære Birger

Hermed et svar på din forespørgsel af 25. februar. Jeg
vedlægger de oplysninger, du har bedt om, sammen med
yderligere materiale, som forhåbentlig kan give dig et
indtryk af vores produkter.
```

Hvis man læser denne fil ved hjælp af DOS- eller OS/2-kommandoen **type**, vises den på denne måde:

```
Kære Birger

Hermed et svar på din forespørgsel af 25. februar. Jeg
                                                    v
edlægger de oplysninger, du har bedt om, sammen med
                                                   yd
erligere materiale, som forhåbentlig kan give dig et
                                                    i
ndtryk af vores produkter.
```

Hvis man havde oprettet den originale fil med et tekstredigeringsprogram i DOS eller OS/2 og derefter kaldt den frem på skærmen ved hjælp af UNIX-kommandoen **cat**, fås følgende resultat:

```
Kære Birger ^M
^M
Hermed et svar på din forespørgsel af 25. februar. Jeg ^M
vedlægger de oplysninger, du har bedt om, sammen med ^M
yderligere materiale, som forhåbentlig kan give dig et^M
indtryk af vores produkter.^M
^Z
```

10.3.2. Konvertering af filer

Man kan konvertere filer, som er gemt i UNIX-format, til DOS- eller OS/2-format, og omvendt. Det gøres ved hjælp af **ud**-kommandoen.

10.3.2.1. ud-kommandoen

Med **ud**-kommandoen kan man konvertere en tekstfil fra DOS- eller OS/2-format til UNIX-format, og omvendt. Konverteringen startes med følgende kommando:

```
ud filnavn1 > filnavn2
```

Erstat *filnavn1* med navnet på originalfilen. Erstat *filnavn2* med navnet på den nye, konverterede fil. Filnavnene må ikke være identiske!

Hvis man f.eks. skal konvertere UNIX-filen *unixtekst* til filen *systekst* i DOS- eller OS/2-format, skal man skrive:

```
ud unixtekst > systekst
```

og trykke RETUR. **ud**-kommandoen omskriver nu filen *unixtekst* til DOS- eller OS/2-format og gemmer den i filen *systekst*. Den originale fil *unixtekst* bevares uændret.

10.3.2.2. Valgfri parametre

Følgende valgfri parametre kan kombineres med **ud**-kommandoen:

-d konverterer en fil til DOS- eller OS/2-format.

-u konverterer en fil til UNIX-format.

Bemærk: Hvis man bruger de valgfri parametre i forbindelse med en fil, som allerede har det ønskede format, ændres filen ikke, men der oprettes en ny fil med samme format.

-Z påvirker ^Z-tegnet, som i DOS og OS/2 ofte er den sidste byte i filen. Når man konverterer en UNIX-fil til DOS-format, bevirker *-Z*-parameteren, at der ikke placeres et ^Z-tegn i slutningen af filen. Når man konverterer en DOS-fil, bevirker *-Z*-parameteren, at **ud** ignorerer alle ^Z-tegn i filen. Hvis man ikke anvender *-Z*-parameteren, stopper konverteringen ved det første ^Z-tegn.

10.3.2.3. Omdirigering af konverterede filer

Tegnet "|" kaldes en *pipe*. Det benyttes på en kommandolinie til at omdirigere uddata fra en kommando til inddata for en anden kommando.

Hvis to eller flere kommandoer er sat sammen med *pipe*-tegnet, siger man, at uddata for den første kommando *pipes* ind i den anden kommando.

Man kan bruge *pipe*-tegnet sammen med konverteringskommandoen **ud** for at videregive konverterede data og filer til en anden kommando.

Eksempel
En bruger ønsker at overføre teksten *unixtekst* fra UNIX til DOS eller OS/2. Desuden ønsker han efter konverteringen at få tekstens indhold vist på skærmen, side for side. Dette gøres ved hjælp af følgende kommando:

```
ud -d f:unixtekst | a:more
```

Bemærk: I dette eksempel er F-drevet tilknyttet serveren, og *more*-programfilen ligger på A-drevet.

Piping kan være specielt nyttig sammen med visse DOS- og OS/2-kommandoer, f.eks. kommandoen *sort*, der benytter VOGNRETUR-tegnet til at afgøre, hvor hver linie i en fil afsluttes. Da filer i UNIX-format ikke indeholder VOGNRETUR som linieafslutning,

skal filerne konverteres til DOS- eller OS/2-format, inden *sort*-kommandoen kan fungere efter hensigten. Man kan give uddata fra **ud**-kommandoen videre til **sort**-kommandoen ved at benytte *pipe*-tegnet. F.eks. vil følgende kommando:

```
ud -d unixtekst | sort
```

bevirke, at den sorterede tekst vises på skærmen.

Man kan gemme resultatet i en ny fil *tekst.srt* ved hjælp af omdirigeringstegnet >, f.eks:

```
ud -d unixtekst | sort > tekst.srt
```

10.3.2.4. Konverteringskommandoer. Generelle bemærkninger.

Er man ikke sikker på en tekstfils format, kan man bruge **ud**-kommandoen med *-d-* eller *-u-*parameteren for at konvertere filen til det ønskede format. Hvis filen allerede har det ønskede format, sker der ingen ændringer.

Hvis man ikke angiver et nyt filnavn, konverteres filen, og teksten vises på skærmen.

Hvis man angiver et nyt filnavn, skal enten navn eller sti afvige fra det første filnavn. Overholder man ikke dette, slettes indholdet af den fil, som skal konverteres.

10.4. Ændring af UNIX-rettigheder for LAN Manager-filer

Eftersom Supermax Lan Manager/X-servere afvikles under UNIX-styresystemet, er alle filer på serveren UNIX-filer med de adgangsrettigheder, der gælder for dette styresystem. Der vil altid være overensstemmelse mellem UNIX-adgangsrettighederne til den enkelte Lan Manager-fil og de rettigheder, der gælder for adgang via LAN Manager, medmindre man ændrer UNIX-adgangsrettighederne. En ændring kan f.eks. blive aktuel, hvis man ønsker at forhindre andre brugere på nettet i fremover at få adgang til en bestemt fil eller et bestemt katalog, som de hidtil har haft adgang til.

Med **uchmod**-kommandoen kan man ændre UNIX-adgangsrettighederne for en fil uden om de overordnede adgangsrettigheder. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives **uchmod**-kommandoen nærmere. Med **udir**-kommandoen får man en oversigt over de aktuelle adgangsrettigheder, som gælder for UNIX.

10.5. UNIX-kommandoer på netværket

Supermax LAN Manager/X-servere afvikles under styresystemet UNIX, dvs. at brugere kan benytte UNIX-funktioner. Hvis man arbejder på en DOS eller OS/2-klient, kan man ved hjælp af **uexec**-kommandoen udføre ikke-interaktive UNIX-kommandoer på en server. Ved en *ikke-interaktiv kommando* forstås en kommando, som kun kræver, at man starter den. Et eksempel på det modsatte, altså en interaktiv kommando, er et tekstredigeringsprogram, som forventer, at man taster data ind, efter at programmet er startet.

I modsætning til at bruge terminalemulatorer for at udføre UNIX-kommandoer kan man med ikke-interaktive kommandoer opretholde klientens fulde funktionalitet. Man kan angive en UNIX-kommando, som skal udføres i serverens lager, og straks derefter genoptage arbejdet med et fælles katalog eller en DOS- eller OS/2-applikation på klienten. Man kan få vist UNIX-kommandoens output på klientens skærm eller sende det til en fil eller en anden enhed (f.eks. en printer). Man kan udføre kommandoer i forgrunden eller i baggrunden. Med kommandoerne **upstat**, **ukill** og **uwait** kan man overvåge eller stoppe UNIX-kommandoer, som er startet i baggrunden med **uexec**-kommandoen.

Hos den netværksansvarlige kan man få oplyst, om man har adgang til at benytte **uexec**-kommandoen. Hvis man vil benytte kommandoen, skal man tilknyttes et fælles katalog på serveren, som er konfigureret til afvikling af **uexec**-kommandoen. Den netværks- ansvarlige kan også oplyse, om kataloget er oprettet.

Hver kommando er beskrevet i de følgende sektioner.

10.5.1. uexec-kommandoen

Med **uexec**-kommandoen kan man udføre UNIX-kommandoer på en UNIX-baseret server. Man kan f.eks. få vist UNIX-kommandoens output på klienten skærm eller sende det til en fil eller en printer. Man kan udføre kommandoer i forgrunden eller i baggrunden.

Man skal skrive følgende for at udføre **uexec**-kommandoen:

```
uexec drev-ID: "kommando" / &
```

og trykke RETUR.

Erstat *drev-ID* med den drev-ID, der er benyttet til at etablere en tilknytning til det fælles katalog på serveren, som er konfigureret til at kunne afvikle **uexec**-kommandoen. Erstat *kommando* med navnet på UNIX-kommandoen plus de nødvendige parametre. Hvis man vil omdirigere uddata til en fil eller f.eks. en printer, skal man også indsætte omdirigeringsparametrene sammen med kommandoparameteren. Gør man ikke det, vises outputtet automatisk på klientens skærm. De dobbelte anførselstegn før og efter parameteren kan udelades, hvis parameteren består af en kommando uden argumenter. Parameteren /& indsættes, hvis kommandoen skal udføres som baggrundskørsel.

Hvis man f.eks. vil afvikle UNIX-kommandoen **who**, skal man først etablere en tilknytning til det fælles katalog, som indeholder **uexec**-kommandoen.

I følgende eksempel er F-drevet tilknyttet kataloget. **who** aktiveres, når man skriver:

```
uexec f: who
```

Kommandoens uddata vises på klientens skærm.

Hvis **who**-kommandoens output skal omdirigeres til filen *minwho*, skal man skrive følgende:

```
uexec f: "who > minwho"
```

Filen *minwho* placeres herefter i det katalog, som er tilknyttet F-drevet.

Hvis kommandoen skal udføres som baggrundskørsel, skal man skrive:

```
uexec f: "who > minwho" /&
```

Nu kan man arbejde videre, mens **who**-kommandoen udføres.

Man kan angive andre parametre sammen med **uexec**-kommandoen. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives kommandoen nærmere.

10.5.2. ukill-kommandoen

Med **ukill**-kommandoen kan klienten stoppe en UNIX-kommando, der er startet som baggrundskørsel med **uexec**-kommandoen. Hvis en kommando skal stoppes, skal man kende dens proces-ID. UNIX-kommandoens proces-ID vises på skærmen, efter at man har startet kommandoen som baggrundskørsel. Man kan også finde proces-ID'er ved hjælp af **upstat**-kommandoen.

Hvis man vil bruge **ukill**-kommandoen, skal man skrive:

```
ukill drev-ID:pid
```

og trykke RETUR.

Erstat *drev-ID* med den drev-ID, som er tilknyttet det fælles katalog, der er konfigureret til at kunne afvikle **uexec**-kommandoen.

Erstat *pid* med proces-ID'en for den kommando, der skal stoppes.

Hvis man f.eks. vil stoppe kommandoen **grep**, der udføres på D-drevet og har proces-ID'en 12345, skal man skrive:

```
ukill d: 12345
```

Man kan bruge andre parametre med **ukill**-kommandoen. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives **ukill**-kommandoen og parametrene nærmere.

10.5.3. upstat-kommandoen

Med **upstat**-kommandoen kan klienten kontrollere status for udførelsen af en eller flere UNIX-kommandoer, der er startet som baggrundskørsel med **uexec**-kommandoen. Man får kun én meddelelse for hver kommandoproces om, at kommandoen er udført.

Så længe processen stadig er i gang, får man en statusmeddelelse, hver gang **upstat**-kommandoen udføres. Når processen er afsluttet, viser statusmeddelelsen (at kommandoen er afsluttet) kun første gang **upstat**-kommandoen gives, men ikke ved senere udførelser af samme kommando.

Hvis man vil bruge **upstat**-kommandoen, skal man skrive:

```
upstat drev-ID:
```

og trykke RETUR.

Erstat *drev-ID* med den drev-ID, som er tilknyttet det fælles katalog, der er konfigureret til afvikling af **uexec**-kommandoen.

Eksempel
Man kan bruge UNIX-kommandoen **diff** til at sammenligne filerne *budg1a* og *budg1b* og gemme resultatet i filen *diffbudg*. Drev-ID'en E er tilknyttet det fælles katalog, som er installeret med **uexec**-kommandoen. Hvis kommandoen skal aktiveres som baggrundskørsel, skal man skrive:

```
uexec e: "diff budg1a budg1b > diffbudg" /&
```

Man kontrollerer kommandoens status ved at skrive:

```
upstat e:
```

Serveren giver følgende svar:

```
'diff budg1a budg1b > diffbudg' (process #9999) is executing on
<fællesnavn>
```

Hvis man senere vil se, om kommandoen er udført, skal man igen skrive

```
upstat e:.
```

Serveren svarer nu:

```
'diff budg1a budg1b > diffbudg' (process #9999) is exited.
```

Man kan bruge andre parametre sammen med **upstat**-kommandoen. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives kommandoen og parametrene nærmere.

10.5.4. uwait-kommandoen

Med **uwait**-kommandoen kan klienten afvente udførelsen af en eller flere UNIX-kommandoer, som er aktiveret som baggrundskørsel med **uexec**-kommandoen. Når man angiver **uwait**-kommandoen, forsvinder systemprompten, indtil kommandoen i baggrunden er afsluttet. På den måde flyttes en kommando, som kører i baggrunden, til forgrunden.

Hvis man vil bruge **uwait**-kommandoen, skal man skrive:

uwait drev-ID: **pid**

og trykke RETUR.

Erstat *drev-ID* med det drev, som er tilknyttet det fælles katalog, der er konfigureret til afvikling af **uexec**.

Erstat *pid* med proces-ID'en for den **uexec**-kommando, der udføres. Hvis parameteren udelades, vises systemprompten først, når alle **uexec**-processerne er afsluttet.

Eksempel
NN har netop aktiveret UNIX-kommandoen **spell** som baggrundskørsel på filen *rapport* ved hjælp af **uexec**-kommandoen. Nu vil hun rette eventuelle stavefejl, inden filen sendes til udskrivning. D-drevet er tilknyttet det fælles katalog, som er sat op til at kunne afvikle **uexec**-kommandoen, og proces-ID'en for **spell**-kommandoen er 12345. Hvis NN vil vente, indtil **spell**-kommandoen er afsluttet, skal hun skrive:

```
uwait d: 12345
```

Systemprompten forsvinder og vises først, når **spell**-kommandoen er afsluttet. Nu kan NN rette eventuelle stavefejl og udskrive filen.

Man kan bruge andre parametre sammen med **uwait**-kommandoen. I kap. 11: *Oversigt over kommandoer* beskrives kommandoen og parametrene nærmere.

11. Oversigt over kommandoer

11.1. Generelt

Dette kapitel gennemgår de kommandoer, man som almindelig bruger af Supermax LM/X har adgang til på lokalnettet. I kapitel 10 i *System Administrator's Guide* beskrives de kommandoer, som kun netværksadministratoren har adgang til.

Kapitlet indeholder følgende:

* Generelle bemærkninger om brugen af **net**-kommandoer.

* Oplysninger om, hvordan man skal bruge referencesider til de enkelte Supermax LAN Manager/X-kommandoer.

* En tabel over kommandofunktionerne. Tabellen indeholder også en kort beskrivelse af funktionerne.

* Referencesider til de Supermax LAN Manager/X-kommandoer, den almindelige bruger kan benytte. Hver referenceside forklarer brugen af den enkelte kommando og indeholder en oversigt over funktion, syntaks og parametre. Referencesiderne er ordnet alfabetisk.

Bemærk: Hvis man vil benytte kommandoerne, som beskrives i det følgende, skal man først starte klientprogrammet og logge sig på lokalnettet. Se i øvrigt kap. 3: *Den basale DOS-klient* eller kap. 5: *Start og stop af klienten* (OS/2- eller udvidet DOS-klient).

11.2. net-kommandoer

11.2.1. Brug af net-kommandoer

Som tidligere omtalt kan man anvende **net**-kommandoer på en DOS- eller OS/2-kommandolinie. For Udvidede DOS- og OS/2-klienter gælder desuden, at man kan vælge at arbejde via den semigrafiske brugergrænseflade.

I dette kapitel beskrives **net**-kommandoernes brug nærmere. Bemærk, at selv om de enkelte kommandoer gengives i deres fulde længde, kan mange af dem benyttes i forkortet form.

11.2.2. Forkortelser

Man kan bruge forkortelser og synonymer i forbindelse med følgende Supermax LAN Manager/X-funktioner:

Funktion:	Forkortelser, synonymer:
Workstation	**wksta, work, redirector, redir, rdr, prdr**
Messenger	**msg, receiver, rcv**

11.2.3. Forkortelser af parameternavne

Det er muligt at forkorte **net**-kommandoparametre, så længe de er entydige. Man skal skrive så mange bogstaver i en kommandos parameternavn, at det ikke kan forveksles med andre af kommandoens parametre. Hvis en kommando kun giver mulighed for parametrene **/read** og **/send**, kan de gengives som **/r** og **/s**, men er mulighederne **/read** og **/redo**, skal man skrive **/rea** (for read) og **/red** (for redo).

11.2.4. Brug af kodeord i forbindelse med kommandoer

Nogle **net**-kommandoer kræver kodeord som parameter. Man kan angive et kodeord som en kommandoparameter ved at skrive det på samme linie som kommandoen. Hvis man f.eks. vil have adgang til fællesressourcen *plotter* på serveren *admin.serve*, og kodeordet er *kahuna*, skal man skrive:

```
net use lpt2: \\admin.serve\plotter kahuna
```

Hvis man foretrækker, at Supermax LAN Manager/X spørger efter et kodeord, skal man skrive * i stedet for kodeordet, når man indtaster kommandoen. Når klienten f.eks. skal knyttes til en fælles ressource, kan man skrive følgende:

```
net use lpt2: \\admin.serve\plotter *
```

Supermax LAN Manager/X reagerer med følgende instruks:

Enter the password for \\admin.serve\plotter:

Kodeordet vises ikke på skærmen, når man skriver det. På den måde kan man forhindre andre i at få kendskab til det.

Man kan angive *-parameteren sammen med følgende kommandoer:

* **net logon**

* **net password**

* **net use**

Har man afgivet en kommando, som kræver kodeord, men undladt at angive dette, vil Supermax LAN Manager/X altid spørge efter det.

I forbindelse med visse kommandoer kan Supermax LAN Manager/X bede om andre relevante oplysninger, f.eks. brugernavn.

11.2.5. Bekræftelse af kommandoer

En hel del **net**-kommandoer kræver yderligere bekræftelse, men hvis man indsætter */yes*- og */no*-parametre, kan man fremskynde udførelsen af en kommando. Det skyldes, at Supermax LAN Manager/X læser */yes* -og */no*-parametre som en bekræftelse på en kommando, der derfor ikke skal bekræftes endnu en gang. *yes*- og *no*-parametre skal benyttes i batch-filer, hvis man ønsker en automatiseret afvikling af batch-filer uden bruger-interaktion.

Hvis man f.eks. bruger **net logoff**-kommandoen til at logge af lokalnettet uden at ophæve tilknytningen til eksterne fælles ressourcer, får man en besked af følgende type fra Supermax LAN Manager/X:

> *You have the following remote connections: LPT1*
> *Continuing will cancel the connections. Do you want to*
> *continue this operation? (Y/N) [N]:*

Hvis man indsætter */yes*-parameteren og **net logoff**-kommandoen i en batchfil på denne måde:

```
net logoff /yes
```

skal man ikke bekræfte kommandoen yderligere. Parameteren gælder ikke for basale DOS-klienter). I *System Administrator's Guide* beskrives batchfiler nærmere.

11.3. Referencesider

Oversigten over kommandoer indeholder separate referencesider for hver Supermax Lan Manager/X-kommando, som brugerne har adgang til. En referenceside giver følgende oplysninger:

* *Kommandoens navn*
  Navnet på kommandoen vises øverst på kommandoens første referenceside.

* *Syntaks*
  Syntaksen viser, hvordan man skal bruge en kommando, dvs. om de enkelte dele af kommandoen er obligatoriske, valgfri eller evt. ikke kan bruges, hvis de står alene.

  I den følgende sektion: *Kommandosyntaks* forklares de typografiske konventioner for kommandoernes syntaks.

* *Klienter*

  Man kan ikke benytte en hvilkensomhelst kommando fra alle klienttyper. Under punktet *klienter* gives der en oversigt over, på hvilke klienter man kan benytte de pågældende kommandoer.

* *Formål*

  Her gives der en kort beskrivelse af, hvad man kan opnå med den enkelte kommando. Normalt indeholder beskrivelsen også oplysninger om, hvordan kommandoen fremtræder på skærmen, og hvilke funktioner den udfører.

* *Parametre*

  Under dette punkt forklares, hvilke parameterværdier man skal indsætte i kommandolinierne for at få udført bestemte funktioner.

* *Kommentarer*

  Dette punkt gennemgår brugen af en kommando (hvordan, hvornår, hvorfor), og nævner de begrænsninger og muligheder, der er forbundet med kommandoen. Kommandoparametrene beskrives, herunder også om de kan bruges sammen med andre eller kun enkeltvis.

* *Eksempler*

  Under dette punkt gives der eksempler på brugen af en kommando.

* *Se endv.*

  Her gives der en oversigt over beslægtede kommandoer og andre dokumenter med relevante oplysninger.

11.4. Kommandosyntaks

Det letter forståelsen af beskrivelserne i dette kapitel, hvis man er opmærksom på følgende:

* Når en (del af en) kommando vises således:

  net use

  skriver man den selv bogstav for bogstav.

* Når en (del af en) kommando vises på denne måde:

  alias1

  skal man skrive et navn, der kan bruges på det aktuelle netværk.

* Når parametrene markeres med {}-parenteser, skal man indsætte en af dem.

* Når der er sat kantede parenteser om en parameter, f.eks.:

  [parameter]

  er parameteren valgfri. Det gælder også, når parenteserne indeholder flere parametre, og rækkefølgen er her ligegyldig. Selve parenteserne udelades.

* Kantede og krøllede parenteser kan optræde sammen som i følgende eksempel:

```
net error [ { /count:antal [/reverse] } ]
          [ { /delete                 } ]
          [ { /reverse                } ]
```

  hvilket giver følgende muligheder:

```
net error
net error /count: # /reverse
net error /count: #
net error /delete
net error /reverse
```

* Følgende tegn skal skrives nøjagtigt, som de vises: skråstreg (/), omvendt skråstreg (\), lighedstegn (=), kolon (:), semikolon (;) og stjerne (*).

* Tegnet # skal erstattes af et tal.

* Man kan skrive netværkskommandoer med store eller med små bogstaver.

* Når man har skrevet en kommando, skal man trykke RETUR. Hvis man skriver en lang kommandostreng, skal man ikke trykke RETUR ved slutningen af en linie. Det automatiske linieskift bevirker, at markøren flytter sig til begyndelsen af næste linie. Man skal først trykke RETUR, når man har skrevet hele kommandostrengen.

11.5. Samlet oversigt over kommandoer.

Tabellen nedenfor beskriver de Supermax LAN Manager/X-kommandoer, som gennemgås i dette kapitel. For hver kommando gives der en sidehenvisning til den følgende sektion: *Supermax LAN Manager/X-kommandoer*. Kommandoerne kan ikke bruges på alle klienttyper. Dette angives i kolonnen *Findes på* med følgende koder:

B = Basal DOS-klient
U = Udvidet DOS-klient
O = OS/2-klient.

Bemærk: Tabellen viser kun brugerkommandoer. I *System Administrator's Guide* gennemgås de kommandoer, som netværksadministratorer kan anvende.

Tabel 11-1. Oversigt over Supermax LAN Manager/X-kommandoer

Kommando	Funktion	Findes på
clispool	Klienten kan modtage filer på nettet fra en server og udskrive dem på en tilknyttet fælles printer med DOS-kommandoen **print**. Det separate produkt, *Supermax DOS Client Print*, skal installeres for at understøtte klientprintere for DOS-datamater.	B, U
install	Kalder installationsprogrammet.	B, U, O
net	Starter den semigrafiske brugergrænseflade.	U, O
net access	Giver mulighed for at ændre adgangsbetingelser for fælles ressourcer på en disk.	U, O
net config workstation	Viser oplysninger om og ændringer af klientkonfigurationer.	O
net continue	Genoptager Supermax LAN Manager/X-funktioner eller tilknytninger til fælles ressourcer, som har været midlertidigt ophævet med **net pause**-kommandoen.	B, U, O
net copy	Kopierer filer på en klient eller i et fælles katalog.	U, O
net error	Viser de seneste fejl på nettet, og hvornår de er opstået.	O
net forward	Omdirigerer indkomne meddelelser til en anden brugers alias.	O
net help	Giver oplysninger om **net**-kommandoer.	B, U, O

net helpmsg	Giver oplysninger om fejlmeddelelser fra Supermax LAN Manager/X.	U, O
net load	Indlæser en foruddefineret profil-fil med **net**-kommandoer, som knytter klienten til fælles ressourcer.	U, O
net log	Gemmer/ophører med at gemme meddelelser i en fil eller på en printer og giver på skærmen oplysninger om logningen af disse meddelelser.	O
net logoff	Ophæver klienttilknytninger til lokalnettet og fjerner samtidig de tilhørende brugernavne.	B, U, O
net logon	Logger en bruger på Supermax LAN Manager/X og definerer brugernavn og kodeord på brugerens klient.	B, U, O
net move	Flytter filer på en klient eller i et fælles katalog.	U, O
net name	Viser, tilføjer eller sletter de aliaser, som er defineret i en klientoversigt over aliaser.	O
net password	Ændrer kodeord for en bruger på en bestemt server.	U, O
net pause	Ophæver terminalfunktionen. På OS/2-klienter giver dette mere plads. Kommandoen kan også benyttes til at ophæve tilknytninger til fælles kataloger eller udskrivningskøer.	B, U, O
net print	Viser og kontrollerer indholdet af en fælles udskrivningskø. På basale DOS-klienter sender kommandoen også filer til udskrivningskøer.	B, U, O
net save	Opretter en profil-fil med angivelse af de aktuelle tilknytninger til lokalnettet, som er etableret på klienten og skal bruges senere.	U, O
net send	Sender meddelelser og indhold af ASCII-filer til andre brugere.	B, U, O
net start messenger	Starter meddelelsesfunktionen for OS/2-klienter, som herefter kan modtage meddelelser via lokalnettet.	O

net start netpopup	Starter *pop up*-funktionen på OS/2-klienter. Herefter vises alle meddelelser på skærmen straks ved modtagelsen.	O
net statistics workstation	Viser og sletter oversigten over de faciliteter, som klienten har benyttet.	O
net stop	Stopper Supermax LAN Manager/X-funktioner.	O
net use	Omdirigerer klientens LAN-navn til serverens fælles ressource.	B, U, O
net view	Viser navnene på alle lokalnetservere i en LAN-gruppe, eller de ressourcer, der administreres fra en server.	U, O
netmsg	Starter Message Receiver-programmet på DOS-klienter. I et særligt meddelelsesvindue vises herefter alle meddelelser, som DOS-klienten har modtaget.	B, U
synctm	Synkroniserer ur og kalender på klient og server.	B, U, O
uchmod	Giver mulighed for at ændre adgangsbetingelserne i UNIX for Supermax LAN Manager/X-filer eller -kataloger.	B, U, O
ud	Konverterer UNIX-tekstfiler til DOS-eller OS/2-format, eller DOS- eller OS/2-filer til UNIX-format.	B, U, O
udir	Giver en oversigt over filer og kataloger og viser UNIX-adgangsbetingelserne.	B, U, O
uexec	Gør det muligt for brugere fra en DOS- eller OS/2-kommandolinie at udføre UNIX-kommandoer på en server.	B, U, O
ukill	Gør det muligt for brugere at ophæve en **uexec**-kommando.	B, U, O

upstat	Gør det muligt for klienter at kontrollere status for udførelsen af en kommando, som er aktiveret i baggrunden ved hjælp af **uexec**-kommandoen.	B, U, O
uren	Omdøber filer på UNIX-baserede servere.	B, U, O
uwait	Sætter klienter i stand til at afvente udførelsen af en eller flere kommandoer, som er sat i gang ved hjælp af **uexec**-kommandoen.	B, U, O
wnetmsg	Kalder Windows Network Message-programmet.	B, U

11.6. Supermax LAN Manager/X-kommandoer

Denne sektion gennemgår de Supermax LAN Manager/X-kommandoer, som man kan benytte, når man arbejder på en klient. I *System Administrator's Guide* beskrives de kommandoer, netværksadministratorer kan benytte.

11.6.1. clispool

Syntaks

```
clispool /i /s:drev-ID [ { /any       } ]
                       [ { \\servernavn} ]
                       [ { /r } ]
                       [ { /c } ]
                       [ { /d } ]
                       [ { /e } ]
```

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS.

Formål

Med denne kommando kan DOS-klienter modtage filer til udskrivning fra en server og udskrive dem ved hjælp af **print**-kommandoen på en fælles printer, som er fysisk forbundet med klienten.

Parametre

/i indlæser **clispool**-kommandoen. Når indlæsningen er gennemført, skal man kun indsætte parameteren, hvis man slukker for klienten og starter den igen.

/s: drev-ID angiver den drev-ID, som clispool bruger for at knytte udskrivningskataloget til serveren.

Erstat *drev-ID* med den korrekte drev-ID. Når **clispool** er indlæst, skal man kun indsætte parameteren, hvis man slukker for klienten og starter den igen.

Hvis man angiver **any**, kan **clispool** forstå udskrivnings- kommandoer fra en server. Hvis man ikke har foretaget ændringer i kommandoangivelserne, er denne parameter altid standardværdi, når **clispool** indlæses.

servernavn betegner navnet på den server, hvis udskrivningskommandoer **clispool** forstår. Indsæt navnet på den pågældende server.

/r sætter DOS-kommandoen **print** i *transparent* tilstand ("raw mode"), dvs. at alle data udskrives i ubehandlet form, hvilket er nødvendigt i forbindelse med grafikfiler. Den transparente tilstand medfører, at tabuleringer ikke omdannes til mellemrum, og at ^Z ikke fortolkes som slutningen af en fil. I de fleste tilfælde kan man udskrive tekstfiler i transparent tilstand, da printeren eller den applikation, som opretter udskrivningsfilen, indsætter de korrekte mellemrum i filerne. Transparent tilstand er standardværdi, når **clispool** indlæses, hvis man ikke selv har ændret kommandoangivelserne.

/c sætter DOS-kommandoen **print** i *ikke-transparent* tilstand ("cooked mode"), dvs. at tabuleringer omdannes til mellemrum, ^Z fortolkes som slutningen af en fil, og grafiske filer ikke kan udskrives.

Ikke-transparent tilstand kan blive nødvendig ved udskrivning af tekstfiler, hvis hverken printer eller det udskrivningsprogram, som opretter udskrivningsfilen, omdanner tabuleringer til mellemrum.

/d sætter **clispool** midlertidigt ud af funktion. Udskrivningsfiler på nettet sendes til udskrivningskøen, men udskrives ikke. Man kan dog stadigvæk bruge printeren lokalt.

/e aktiverer **clispool** igen, og udskrivningsfiler på nettet kan udskrives.

Kommentarer

clispool er et resident DOS-program, som kører på den klient, som er tilsluttet den fælles printer, og det fungerer kun, hvis DOS-kommandoen **print** er installeret og indlæst på klienten. **clispool** etablerer automatisk tilknytning til en servers katalog over udskrivningskøer (et *spool*-katalog) for at kunne modtage udskrivningsfiler fra denne server.

Eksempel 1

Klienten er tilknyttet en fælles klientprinter, som skal bruges lokalt. Man sætter **clispool** ud af funktion ved at skrive:

```
clispool /d
```

Når programmet er sat ud af funktion, kan printeren bruges lokalt. Udskrivningsfiler på nettet sendes stadigvæk til udskrivningskøen, men udskrives ikke, mens **clispool** er sat ud af funktion. Når man ikke længere skal bruge printeren lokalt og igen vil slutte den til lokalnettet, aktiverer man den ved at skrive:

```
clispool /e
```

Nu kan man igen udskrive filer på nettet.

Eksempel 2

Et firma har etableret et lokalnet. Hansen arbejder på en klient, som er tilsluttet en fælles klientprinter. Printeren kan udskrive filer fra alle servere på lokalnettet. Jensen, som også er ansat i firmaet, vil udskrive en række filer så hurtigt som muligt fra serveren *print1.serve*. Hvis filerne skal udskrives uden forsinkelse, skal Hansen indtaste følgende kommando:

```
clispool \\print1.serve
```

Nu udskriver den fælles klientprinter kun de filer, som sendes fra *print1.serve*. Når rækken af filer er udskrevet, skal Hansen skrive følgende kommando:

clispool any

Herefter kan alle servere på lokalnettet igen sende filer til udskrivning på klientprinteren.

Bemærk: Det separate *Supermax DOS Client Print* produkt skal installeres for at understøtte klientprintere for DOS-datamater.

11.6.2. install

Syntaks

```
drev-ID:install
```

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kalder installationsprogrammet, som benyttes ved installering, ajourføring eller sletning af klientprogrammet.

Parametre

drev-ID: angiver drevet med distributionsdisketten, eller det drev, som er tilknyttet serverens *ddeinst*-katalog.

Kommentarer

Hvis man er i gang med at installere, ajourføre eller slette klientprogrammet ved hjælp af en distributionsdiskette, skal den drev-ID, man har angivet med **install**-kommandoen, svare til drevet med distributionsdisketten.

Hvis man er i gang med at ajourføre klientprogrammet over netværket, skal den drev-ID, man har angivet med **install**-kommandoen, svare til det drev, som er tilknyttet *ddeinst*-kataloget på serveren.

Se endv.	**Oplysninger om**	**Se**
	Installationsprogrammet	*Supermax LAN Manager/X - Client Installation Guide*

11.6.3. net

Syntaks

net

Klienter

Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Denne kommando starter den semigrafiske brugergrænseflade.

Kommentarer

Den semigrafiske brugergrænseflade giver adgang til Supermax LAN Manager/X-funktioner via menuer og dialogbokse.

Man skal logge sig på nettet for at starte brugergrænsefladen. Hvis man ikke er logget på, skal man angive sit brugernavn og kodeord, før den semigrafiske brugergrænseflade starter.

Hvis terminalfunktionen ikke allerede er startet på OS/2-klienter, sker dette, når man bruger **net**-kommandoen.

Netværksadministratoren kan starte den semigrafiske brugergrænseflade med **net admin**-kommandoen. Dette beskrives nærmere i *System Administrator's Guide*.

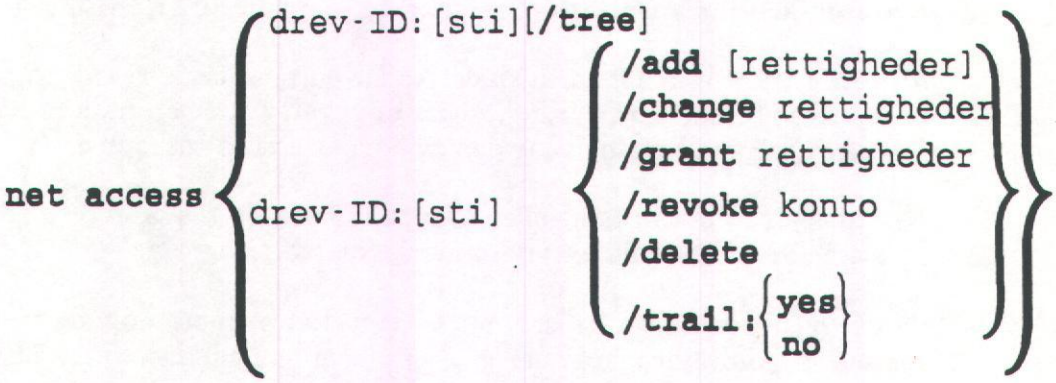
Eksempel

Man skal skrive **net** på kommandolinien og trykke RETUR for at få vist den semigrafiske brugergrænseflades hovedskærmbillede.

Se endv.	**Oplysninger om:**	**Se:**
	start af semigrafisk brugergrænseflade for netværksadministratorer	*System Administrator's Guide*

11.6.4. net access

Syntaks

Klienter

Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Denne kommando viser de brugere og grupper, som har adgang til den fælles ressource, man er tilsluttet. Dette kan være praktisk, når man vil se, hvilken adgang, man har til en fælles ressource. Med kommandoen kan man også oprette, ændre eller tilbagekalde adgangen til fælles diskressourcer på serveren. Den virker kun på servere med brugeradgangskontrol.

Parametre

drev-ID:[sti] angiver navnet på den fælles ressource, som adgangen skal knyttes til. Erstat *drev-ID* med det drev, som er tilknyttet den fælles ressource. Man har mulighed for at erstatte *sti* med stien til det pågældende underkatalog eller den pågældende fil.

rettigheder opstillet som *konto:rettigheder* omfatter navnet på en enkeltbruger eller brugergruppe efterfulgt af adgangsrettighederne (**r**, **w**, **c**, **x**, **d**, **a**, **p**, **n**) for ressourcen.

bruger identificerer bruger- eller gruppenavn for en bestemt bruger, hvis adgangstilladelser skal tilbagekaldes.

/add tilføjer adgangstilladelser for en ressource, der tidligere ikke har været fælles, i den database, der kontroller ressourceadgangen. Hvis man ikke skriver sit eget navn og adgangsbetingelser efter denne kommando, kan man

ikke få adgang til ressourcen. Er man allerede tildelt adgang til ressourcen og vil udvide denne adgang til en anden bruger, skal man ikke bruge **/add-**, men **/grant**-parameteren.

/change ændrer brugerens eller gruppens adgang til en ressource.

/delete fjerner alle adgangstilladelser for en ressource fra adgangskontroldatabasen. Når tilladelserne er slettet for et katalog eller en fil, kan ingen bruger få adgang til det katalog eller den fil som en fælles ressource.

/grant føjer et nyt bruger- eller gruppenavn og de tilsvarende adgangstilladelser for en allerede eksisterende ressourcefortegnelse.

/revoke tilbagekalder en bestemt bruger eller gruppes adgang til at benytte en ressource. Andre brugere eller grupper, som har adgang og ikke berøres af denne parameter, kan stadig benytte ressourcen.

/trail:[yes | no] slår revisionssporet (eng. *audit trail*) til/fra for en bestemt ressource. Standardvalget er **yes**.

/tree giver besked om adgangstilladelser for den pågældende ressource samt alle underliggende ressourcer (f.eks. underkataloger til et bestemt katalog).

Kommentarer

Hvis man skal ændre adgangstilladelserne for en ressource på en disk, skal man selv have **p**-adgang til denne ressource. Uden denne tilladelse kan man ikke ændre andres adgang til ressourcen.

Man skal altid sørge for følgende, når man bruger **net access**-kommandoen:

* at serveren kører med brugeradgangskontrol
* at ressourcen findes og er fælles
* at netværksadministratoren har oprettet en konto for den bruger eller brugergruppe, som skal tildeles adgangstilladelser.

Når man bruger **net access**-kommandoen til at se adgangs- tilladelser, viser en kommentar ud for hvert ressourcenavn, om adgangen til ressourcen er opdateret. Under hvert ressourcenavn vises navnene på de brugere og grupper, som har ret til at benytte ressourcen, og deres adgangstilladelser.

net access-kommandoen kan højest udstede otte adgangstilladelser, og de træder kun i kraft, hvis serveren arbejder med brugeradgangskontrol:

Kode	Tilladelse
r	"read" - giver brugere ret til at læse filer i et katalog eller kopiere dem til andre kataloger. Giver også brugere ret til at se filnavnene i et fælles katalog. Når *r* bruges alene, får brugerne kun mulighed til at se på eller udføre programmer.
w	"write" - giver brugere ret til at ændre filer i et katalog. Man bør som regel bruge denne parameter sammen med *r*-parameteren.
c	"create" - giver brugere ret til at oprette filer og underkataloger i et fælles katalog. Når **c** bruges alene, får brugerne ret til at oprette nye filer i kataloget og ændre dem under redigeringen. Når filen er lukket, kan man ikke ændre i den.
x	"execute" - giver brugere ret til at udføre en kommando eller et program.
d	"delete" - giver brugere ret til at slette filer og underkataloger.
a	"change attributes" - giver brugere ret til at ændre filattributter. I DOS- eller OS/2-dokumentationen beskrives emnet nærmere.
p	"change access permissions" - giver brugere ret til at ændre adgangstilladelserne til fælles ressourcer. Dette svarer til at tildele brugerne administrative rettigheder for en ressource.
n	"no" - læse- og skrivebeskytter en ressource og bruges til at forhindre bestemte personer i at benytte et katalog eller en fil. Hvis en ressource skal revideres, skal man angive **/trail**-parameteren. **net access**-kommandoen har andre parametre, som kun kan benyttes af netadministratorer. De er nærmere beskrevet i *System Administrator's Guide*.

Eksempel

Hvis man har fået tildelt **p**-adgang til sit hjemmekatalog på *mis.serve*-serveren og ønsker at give en medarbejder (med brugernavnet *jant*) læseadgang til en bestemt fil i kataloget, skal man først etablere en forbindelse til den fælles ressource for hjemmekataloger (*hjemmek*) med **net use**-kommandoen:

```
net use h: \\mis.serve\hjemmek
```

Hjemmekataloget er *mis.serve**hjemmek**jfb*, og filen, som læseadgangen skal gælde for, hedder *test*. Man angiver de korrekte rettigheder med følgende kommando:

```
net access h:\jfb\test /add jant:r jfb:rwcdxap
```

Hvis man ikke har tilføjet sit eget navn og sine adgangsrettigheder til kommandoen, får man ikke adgang til filen.

Medarbejderen skal også have skriveadgang til *test*-filen, og derfor skal rettighederne ændres med denne kommando:

```
net access h:\jfb\test /change jant:rw
```

Når de skal tilbagekaldes, skal man angive følgende kommando:

```
net access h:\jfb\test /revoke jant:rw
```

Nu skal en anden medarbejder have læseadgang til *test*-filen. Da man allerede har givet en bruger adgang til ressourcen med **net access**-kommandoen sammen med **/add**-parameteren, skal man denne gang bruge **net access**-kommandoen sammen med **/grant**-parameteren for at tildele den anden medarbejder læseadgang til filen. Kommandoen skrives på følgende måde:

```
net access h:\jfb\test /grant bobh:r
```

Når adgangstilladelsen for *test* skal slettes, skal man skrive følgende kommando:

```
net access h:\jfb\test /delete
```

Se endv.

Oplysninger om	Se
net access som administratorkommando	*System Administrator's Guide*

11.6.5. net config workstation

Syntaks

net config workstation [{ **/charcount:#** | **/chartime:** | **/charwait:** | **/printbuftime:**tid | **/maxerrorlog:#** }]

Klienter

OS/2.

Formål

Denne kommando giver oplysninger om klientkonfigurationen eller ændrer den midlertidigt.

Parametre

/charcount:# angiver antallet af databytes, som klienten gemmer i en buffer, før den sender dem til udskrivning. Hvis man forøger antallet af bytes, forbedres ydelsen, men datatransmissionen kan blive forsinket.

/chartime:tid angiver, i hvor mange millisekunder klienten gemmer data, inden den sender dem til videre overførsel. Hvis man forøger tidsangivelsen, kan man forbedre lokalnetsydelsen, men overførslen af tegn kan blive forsinket.

/charwait:tid angiver, hvor mange sekunder klienten maksimalt venter på de overførte data.

/printbuftime:tid angiver, hvor mange sekunder klienten maksimalt venter, før den afslutter overførslen af udskrivningskommandoer fra DOS-sessionen.

/maxerrorlog:# angiver, hvor mange kilobytes klientens fejllog maksimalt fylder.

Kommentarer

Angivet uden parametre viser **net config workstation**-kommandoen følgende oplysninger:

```
Computername                    \\DAVEOS2
User name                       JPK

Software version                3.3
Workstation active on    NET1
LAN Manager root                C:\LANMAN

COM open timeout (sec)          3600    3xBox print timeout (sec)       90
COM send count (byte)             16    Max error log size (Kbyte)     100
COM send timeout (msec)          250    Max cache memory (Kbyte)        64

Number of net buffers              3    Number of char buffers          10
Size of net buffers (byte)      2048    Size of char bufs (byte)       512

The command completed successfully.
```

De enkelte felter forklares således:

Skærmfelt	Forklaring
Computername	viser værdien for datamatnavnet, som er angivet i filen *lanman.ini*.
User name	viser det brugernavn, der er registreret i øjeblikket.
Software version	viser Supermax LAN Manager/X-programversionen, som den er angivet i filen *lanman.ini*.
Workstation active on	viser værdien for den **wrknets=**-parameter, der er angivet i filen *lanman.ini*.
LAN Manager root	viser værdien for den **ddelanroot**-systemvariabel, som er defineret i filen *startup.cmd*.
COM open timeout	viser værdien for **charwait**-parameteren, som den er angivet i filen *lanman.ini*.

COM send count	viser værdien for **charcount**-parameteren, som den er angivet i filen *lanman.ini*.
COM send timeout	viser værdien for **chartime=**-parameteren, som den er angivet i filen *lanman.ini*.
Number of net buffers	viser værdien for **numworkbuf=**-parameteren, som den er angivet i filen *lanman.ini*.
Size of net buffers	viser værdien for **sizworkbuf=**-parameteren, som den er defineret i filen *lanman.ini*.
3xbox print timeout	viser værdien for **printbuftime=**-parameteren, som den er angivet i filen *lanman.ini*.
Max error log size	viser værdien for **maxwerrorlog=**-parameteren, som den er angivet i filen *lanman.ini*.
Max cache memory	viser værdien for **maxwrkcache=**-parameteren, som den er angivet i filen *lanman.ini*.
Number of char buffers	viser værdien for **numcharbuf=**-parameteren, som den er angivet i filen *lanman.ini*.
Size of char bufs	viser værdien for **sizcharbuf=**-parameteren som angivet i filen *lanman.ini*.

Klientkonfigurationen ændres normalt ved at redigere klientens *lanman.ini*-fil. Med **net config workstation**-kommandoen kan man foretage midlertidige ændringer af visse konfigurationsangivelser for klienten, som skal gælde for den aktuelle Supermax LAN Manager/X-session. *lanman.ini*-filen angiver alle standard-konfigurationsværdierne for start og kørsel af klienten.

Følgende oversigt viser **net config workstation**-parametrene, samt hvordan de er angivet i *lanman.ini*:

Kommandoparameter	**I *lanman.ini* angivet som:**
/charcount:#	charcount=
/chartime:tid	chartime=
/charwait:tid	charwait=
/maxerrorlog:#	maxerrorlog=
/printbuftime:tid	printbuftime=

Hvis man skal ændre konfigurationsangivelserne for klienten, skal man redigere *lanman.ini*-filen direkte.

Eksempel

Størrelsen på fejlloggen skal formindskes for at skaffe plads på den faste disk. Fejlloggens standardstørrelse er 100 kB og ændres til 10 kB, hvis man skriver følgende:

```
net config workstation /maxerrorlog:10
```

11.6.6. net continue

Syntaks

```
net continue [{ workstation }]
             [{ drdr      }]
             [{ prdr      }]
```

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Med denne kommando kan man genoptage de Supermax Lan Manager/X-funktioner eller forbindelser til fælles ressourcer, som **net pause**-kommandoen har ophævet midlertidigt.

Parametre

workstation genindsætter terminalfunktionen, som **net pause**-kommmando-en har afbrudt midlertidigt. Parameteren kan kun benyttes, når **net continue**-kommandoen angives fra en udvidet DOS- eller en OS/2-klient.

drdr genetablerer alle de tilknytninger fra klienten til fælles kataloger på nettet, som **net pause**-kommandoen har afbrudt midlertidigt. Parameteren kan kun benyttes, når **net continue**-kommandoen angives fra en basal eller udvidet DOS-klient.

prdr genetablerer alle de tilknytninger fra klienten til udskrivningskøer på nettet, som **net pause**-kommandoen har afbrudt midlertidigt. Parameteren kan kun benyttes, når **net continue**-kommandoen angives fra en basal eller udvidet DOS-klient.

Kommentarer

Når terminalfunktionen ophæves midlertidigt med **net pause**-kommandoen og **workstation**-parameteren, kan den genoptages med **net continue**-kommandoen sammen med **workstation**-parameteren. Når man afbryder terminalfunktionen midlertidigt, afbryder man også alle tilknytninger til fælles ressourcer.

Med **net continue**-kommandoen og **drdr**-parameteren kan man genoptage de tilknytninger til fælles kataloger, som **net pause**-kommandoen og **drdr**-parameteren har afbrudt midlertidigt.

Med **net continue**-kommandoen og **prdr**-parameteren kan man genoptage de tilknytninger til fælles kataloger, som **net pause**-kommandoen og **prdr**-parameteren har afbrudt midlertidigt.

Netværksadministratorer har mulighed for at bruge andre parametre sammen med **net continue**-kommandoen. Disse parametre er nærmere beskrevet i *System Administrator's Guide*.

Eksempel 1

Hvis man har afbrudt terminalfunktionen midlertidigt om morgenen og senere på dagen skal bruge ressourcer på lokalnettet, kan man genoptage funktionen ved at skrive:

```
net continue workstation
```

Eksempel 2

Hvis man har afbrudt alle tilknytninger til fælles kataloger midlertidigt om morgenen og senere på dagen skal have adgang til dem igen, kan man genetablere tilknytningerne ved at skrive:

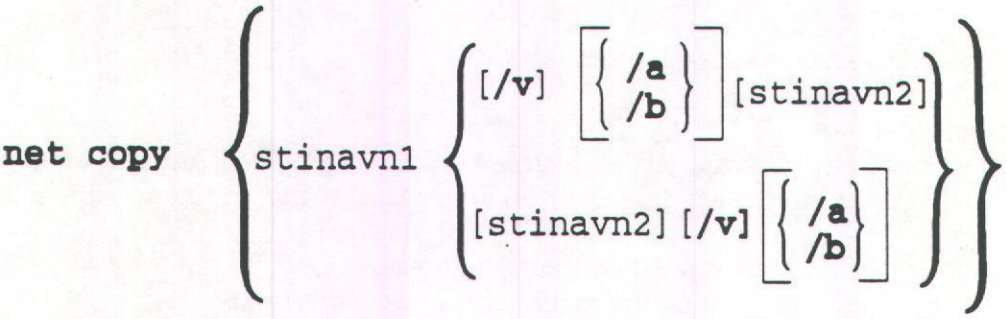
```
net continue drdr
```

Se endv.

Oplysninger om	Se
Midlertidig ophævelse af terminalfunktionen og tilknytninger til fælles kataloger	**net pause**

11.6.7. net copy

Syntaks

Klienter

Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Med denne kommando kan man kopiere filer på en klient eller i fælles kataloger.

Parametre

Bemærk: I forbindelse med syntaksen kan betegnelsen stinavn stå for:

```
[drev-ID:\sti\filnavn]
```

eller:

```
\\servernavn\fællesnavn\[sti\]filnavn
```

stinavn1 angiver den fil, som skal kopieres. Hvis man kopierer flere filer, kan man bruge et substitutionstegn sammen med *filnavn*.

+stinavn(e) knytter en eller flere til *stinavn1* og anbringer resultatet i *stinavn2*.

stinavn2 angiver den fil eller det katalog, som de(n) oprindelige fil(er) skal kopieres over i. Hvis man kun vil kopiere en enkelt fil, kan man bruge parameteren til at angive adressen på et katalog eller en fil. Hvis man kopierer flere filer, skal man angive et katalog med denne parameter. Hvis *stinavn2* udelades, kopierer **net copy** filen over i det aktuelle katalog.

/v bevirker, at Supermax LAN Manager/X kontrollerer, at oplysningerne er modtaget korrekt på det drev, som skal modtage filerne.

/a kopierer filer i ASCII-format (dvs. som ren tekst).

/b kopierer filer i binært format.

Kommentarer

net copy-kommandoen svarer til OS/2- og DOS-kommandoen **copy**, dvs. at man kan kopiere filer over lokalnettet. Det kan gøres på følgende måder:

* fra en adresse til en anden på datamaten
* mellem en ekstern server og en lokal datamat
* fra en adresse til en anden på en ekstern server
* fra en ekstern server til en anden.

Hvis man ikke angiver *stinavn2*-parameteren, kopieres filerne til den lokale datamats aktuelle katalog i det aktuelle drev. Kopien får samme navn, oprettelsesdato og klokkeslæt som originalfilen (*stinavn1*). Hvis originalfilen ligger på det aktuelle drev, og man udelader *stinavn2*, afbrydes **net copy**-kommandoen, fordi en fil ikke kan kopieres over i sig selv. Følgende fejlmeddelelse vises:

File cannot be copied onto itself
0 File(s) copied

/v-parameteren bevirker, at **net copy**-kommandoen udføres langsommere, fordi Supermax LAN Manager/X skal kontrollere alle de oplysninger, som er sendt til disken. Hvis kopieringen af filen ikke kan gennemføres, vises en fejlmeddelelse.

Med **net copy**-kommandoparametrene **/a** og **/b** udføres forskellige funktioner, som afhænger af, om parametrene er placeret efter navnet på den originale eller den nye fil.

Placeres *stinavn1* efter navnet på den originale fil, opnås følgende resultat:

* **/a**-parameteren bevirker, at filen behandles som en ASCII-tekstfil. Alle fildata kopieres indtil det første filsluttegn. Filsluttegnet og resten af filen kopieres ikke.

* **/b**-parameteren bevirker, at hele filen (inkl. filsluttegn) kopieres.

Placeres *stinavn2* efter navnet på den nye fil, opnås følgende resultat:

* **/a**-parameteren bevirker, at et filsluttegn tilføjes som sidste tegn i filen.

* **/b**-parameteren tilføjer ikke et filsluttegn.

Hvis man bruger **net copy**-kommandoen til at kopiere filer fra et sted til et andet på klienten, eller fra en datamat til en anden på lokalnettet, vises navnene på filerne, efterhånden som de bliver kopieret. Når man kopierer filer fra et sted til et andet på en enkelt ekstern server, vises antallet af kopierede filer, men ikke filnavnene.

Hvis man indsætter servernavn og fællesnavn på fællesressourcen, skal man ikke etablere tilknytning til den eksterne fil eller det eksterne katalog, der skal kopieres med **net copy**-kommandoen. Forbindelserne etableres automatisk. Kommandoen kan dog kun gennemføres, hvis man har læseadgang til at etablere forbindelser.

Man kan kopiere filer fra et sted til et andet på en ekstern server væsentligt hurtigere med **net copy**, end hvis man først skal etablere forbindelse til en ekstern server og derpå kopiere filerne med OS/2- eller DOS-kommandoen **copy**.

Eksempel 1

Hvis man skal kopiere en postliste *mail* fra kataloget *lst* på serveren *salg.serve* til kataloget *ad* på samme server, skal man skrive:

```
net copy \\salg.serve\lst\post \\salg.serve\ad\post
```

Eksempel 2

Hvis man skal kopiere et internt memorandum fra serveren *humanr.serve* over på serveren *prt.serve* skal man skrive:

```
net copy \\humanr.serve\pers\memo \\print1.serve\-
pub\mem1
```

Kommandoen kopierer filen *memo* fra kataloget *pers* på serveren *humanr.serve* og opretter filen *mem1* i det frit tilgængelige katalog på serveren *prt.serve*.

Eksempel 3

Hvis man er tilknyttet kataloget *tekst* på serveren *generel.serve* via D-drevet og vil føje filerne *kap2* og *kap3* til *kap1*, som derpå skal kopieres til filen *samlet* på klienten, skal man skrive:

```
net copy d:kap1+d:kap2+d:kap3 \samlet
```

Filen *kap1*, som også indeholder *kap2* og *kap3*, kopieres nu til kataloget *samlet*.

Se endv.	**Oplysninger om**	**Se**
	Flytning af filer	**net move**

11.6.8. net error

Syntaks

```
net error [ { /count:antal [/reverse] } ]
          [ { /delete                 } ]
          [ { /reverse                } ]
```

Klienter

OS/2.

Formål

Kommandoen giver en oversigt over de seneste netfejl på OS/2-klienten, og hvornår de er opstået.

Parametre

/count:# viser de første fejl, som er angivet i fejlloggen. Antallet fastsættes ved hjælp af #-parameteren. Når man benytter **/reverse**-parameteren, vises antallet af de seneste fejl i fejlloggen. Antallet fastsættes ved hjælp af #-parameteren.

/reverse viser angivelserne i fejlloggen i omvendt kronologisk rækkefølge.

/delete fjerner alle angivelserne i fejlloggen.

Kommentarer

Kommandoen kan også skrives som **net errors**.

Når denne kommando benyttes uden parametre, vises alle oplysningerne i fejlloggen i kronologisk orden. Man får følgende skærmbillede:

```
Program        Message        Time

WORKSTATION    3193           Nov 03, 1989, 16:03:17
NET3193: A virtual Circuit error occurred on the session to CARL380.SERVE
  The NCB command and return code is the data.
    96    18
The command completed successfully.
```

hvor de enkelte kolonner skal forstås på følgende måde:

Kolonne	Indhold
Program	Navnet på det program, som har opdaget fejlen
Message	Fejlmeddelelsen
Time	Dato og klokkeslæt for fejlens opståen.

I visse tilfælde indeholder fejlloggen også en oversigt over rådata, som teknikere kan bruge, når de skal rette fejlene.

Når oversigten er fuld, vises den senest tilkomne fejl på bekostning af den første.

Eksempel 1

Hvis man vil se klienten fejllog, skal man skrive:

```
net error
```

Hvis man ikke har brug for den aktuelle oversigt, kan man slette den ved at skrive:

```
net error /delete
```

Eksempel 2

Der er problemer med at arbejde på klienten. Da fejlloggen er ret omfattende, vil brugeren på klienten kun se et udsnit af den, nemlig de 15 seneste meddelelser. Det gør hun ved at skrive:

```
net error /count:15 /reverse
```

Årsagen til problemerne med klienten kan sandsynligvis identificeres ved hjælp af en eller flere af disse 15 meddelelser.

Se endv.	Oplysninger om	Se
	Midlertidig angivelse af størrelse af fejllog	**net config workstation**
	Permanent fastsættelse af fejlloggen i filen *lanman.ini*	*Supermax LAN Manager/X - Client Installation Guide*

11.6.9. net forward

Syntaks

net forward alias1 [{ alias2 | **/delete** }]

Klienter

OS/2.

Formål

Med denne kommando kan man omdirigere indkomne meddelelser til en anden brugers alias.

Parametre

alias1 angiver det alias, som meddelelser skal sendes videre til.

alias2 angiver det alias, der skal modtage de videresendte meddelelser.

/delete afbryder videresendelsen.

Kommentarer

net forward kan forkortes til **net for**.

Hvis man ikke selv kan modtage meddelelser, kan man bruge **net forward**-kommandoen til at angive en anden modtager. Dette kræver, at meddelelsesfunktionen er aktiv på klienten. Man kan kun videresende meddelelser til brugere på andre OS/2-klienter. Meddelelserne gemmes i *lanman\log\messages.log*-filen på den pågældende brugers klient.

Man kan afbryde videresendelsen af meddelelser på 2 måder:

* Hvis man har benyttet **net forward**-kommandoen til at videresende meddelelser til en anden datamat, kan man indsætte **/delete**-parameteren.

* Hvis man ikke ønsker at modtage videresendte meddelelser fra en anden bruger, skal man benytte **net name**-kommandoen sammen med **/delete**-parameteren. Herved fjerner man brugerens alias fra sin klient.

Hvis man vil udskifte modtageren af de meddelelser, man selv videresender, skal man først afbryde videresendelsen til den oprindelige modtager ved hjælp af **net forward**-kommandoen og **/delete**-parameteren. Derefter skal man

bruge samme kommando uden parameter til at få videresendt meddelelserne til en ny modtager. Man kan ikke videresende meddelelser for et alias, som i forvejen er videresendt fra en anden bruger. Man kan heller ikke videresende et alias til et andet på samme klient.

Eksempel

Fra et alias *anneb* skal der videresendes meddelelser til en medarbejder med aliaset *jef*. Derfor skal man skrive:

```
net forward anneb jef
```

Hvis meddelelserne senere skal videresendes til en medarbejder med aliaset *jilld* i stedet for *jef*, skal man først ophæve *jef* som modtager af meddelelserne ved at skrive følgende kommando:

```
net forward anneb /delete
```

Derefter skal man igen bruge **net forward**-kommandoen og indsætte brugernavnet *jilld* i stedet for *jef*:

```
net forward anneb jilld
```

Se endv.

Oplysninger om	Se
Alias	**net name**
Afsendelse af meddelelser	**net send**
Gem meddelelser som sendes til klienten	**net log**

11.6.10. net help

Syntaks

net help [kommando]

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen giver oplysninger om **net**-kommandoerne.

Parametre

kommando betegner den kommando, man ønsker hjælp til.

Kommentarer

Når kommandoen bruges alene, får man en oversigt over alle **net**-kommandoerne. Når man indsætter navnet på en kommando, giver **net help**-kommandoen en oversigt over, hvordan kommandoen kan bruges.

Man kan skrive **net help** efterfulgt af det andet ord i en **net**-kommando. Hvis man f.eks. skal have hjælp til **net use**-kommandoen, kan man nøjes med at skrive:

```
net help use
```

Kommandoen viser følgende oversigt over brugen af **net use**:

The syntax of this command is :

NET USE [devicename | \\servername\sharename]
NET USE [devicename | \\servername\sharename [password]
NET USE {devicename | \\servername\sharename} /DELETE

The NET USE command connects a Client's local devicename to a Server and a shared resource.

When used without parameters, the NET USE command lists Client's connections.

Man kan også få hjælp til en **net**-kommando ved at skrive kommandoen således:

```
kommando /help
```

For eksempel får man oplysninger om **net load**-kommandoen ved at skrive én af følgende kommandoer:

```
net help load
net load /help
```

Man kan skrive en kommando på følgende måde, hvis man kun skal se dens syntaks:

```
kommando /?
```

Eksempel

Hvis man f.eks. har glemt den korrekte syntaks for **net print**-kommandoen, kan man få hjælp ved at skrive:

```
net print /?
```

eller:

```
net help print
```

11.6.11. net helpmsg

Syntaks

net helpmsg msg-ID

Klienter

Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Denne kommando giver oplysninger om, hvordan man retter fejl i forbindelse med Supermax Lan Manager/X.

Kommentarer

Hvis en fejlmeddelelses ID indeholder forstavelsen **net**, kan man bruge kommandoen **net helpmsg**. Herved får man en forklaring på fejlen og et forslag til løsning af problemet. Man kan angive en meddelelses ID med eller uden forstavelse og f.eks. skrive:

```
net helpmsg net3501
```

eller:

```
net helpmsg 3501
```

for at få oplysninger om fejlen *NET3501*.

Se endv.

Oplysninger om	Se
Fejlmeddelelser uden forstavelsen **net**	*System Administrator's Guide*

11.6.12. net load

Syntaks

net load [[drev:\sti\]filnavn]

Klienter

Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Denne kommando indlæser en bestemt profil med **net**-kommandoer, som automatisk etablerer klientens tilknytninger på lokalnettet.

Parametre

filnavn angiver navnet på profil-filen.

drev:\sti angiver placeringen af profil-filen. Hvis man ikke angiver drevbetegnelse og sti, leder Supermax LAN Manager/X automatisk efter profil-filen i standardkataloget *lanman.dos\profiles* (udvidet DOS-klient) eller i kataloget *lanman\profiles* (OS/2-klient).

Kommentarer

net load-kommandoen indlæser en profil-fil for klienten. Filen er opbygget som en batchfil, fordi den også indeholder en række kommandoer, f.eks. **net use**-kommandoer, til konfigurering af klientens tilknytninger på lokalnettet. (Profil-filer på servere er binære og indeholder en oversigt over de ressourcer, som administreres på serveren).

Når man bruger **net load**-kommandoer uden parametre, indlæses standard-profilerne *lanman.dos\profiles\netlogon.pro* (udvidet DOS-klient) eller *lanman\profiles\netlogon.pro* (OS/2-klient).

Hvis man har etableret tilknytninger til fælles ressourcer, når **net load** skal udføres, skal man bekræfte kommandoen, før de eksisterende tilknytninger afbrydes og de nye, som er angivet i profilen, etableres. Hvis man arbejder med en bestemt ressource, når man angiver **net load**-kommandoen (og data er ved at blive overført via en forbindelse på nettet), får man en fejlmeddelelse, og den nye profil bliver ikke indlæst.

Profil-filer

Supermax LAN Manager/X går automatisk ud fra, at profiler skal gemmes i kataloget *lanman.dos\profiles* (udvidet DOS-klient)eller *lanman\profiles* (OS/2-klient). Når profil-filer er placeret i samme katalog, bliver det nemmere

for brugerne at oprette, finde og benytte dem. Supermax LAN Manager/X tildeler også automatisk filerne typebetegnelsen *.pro*, medmindre brugerne angiver en anden. Man kan bruge **net save**-kommandoen på en kommandolinie til at oprette en profil-fil.

Normalt har netværksadministratoren allerede oprettet en standardfil *net-logon.pro* på klienten. Man kan altid tilpasse denne fil efter eget behov, hvis det bliver nødvendigt.

Eksempel

Jensen er i gang med et nyt projekt og skal bruge linieprinteren *lprt*. Han etablerer en tilknytning til den gennem serveren *doc.serve* ved hjælp af **net use**-kommandoen:

```
net use lpt1: \doc.serve\lprt
```

Den etablerede tilknytning kan gemmes i profilen *netprint.pro* ved hjælp af **net save**-kommandoen:

```
net save netprint.pro
```

Normalt skal Jensen ikke bruge denne printer, og derfor er det unødvendigt at ændre standardprofilen *netlogon.pro*. Når han vil udskrive fra linieprinteren, skal han skrive:

```
net load netprint.pro
```

Se endv.

Oplysninger om	Se
Oprettelse af profiler	**net save**
Automatisk logon-indlæsning af standardprofiler	**net logon**
net load som administratorkommando	*System Administrator's Guide*

11.6.13. net log

Syntaks

net log [{ stinavn / enhedsnavn }] [{ **on** / **off** }]

Klienter

OS/2.

Formål

Denne kommando starter eller stopper gemningen af meddelelser til en fil eller printer, eller viser oplysninger om logningen af meddelelser.

Parametre

stinavn betegner stinavnet til logfilen. Hvis intet andet er angivet, går Supermax LAN Manager/X automatisk ud fra, at filen ligger i kataloget *lanman\-logs*, og at filtypen er *.log*.

enhedsnavn (eng. *devicename*) betegner klientens parallelle (LPT) eller serielle (COM) port til den printer, som skal modtage og udskrive meddelelser.

/on afbryder modtagelsen af meddelelser og er standard. Man behøver altså ikke at skrive parameteren i forbindelse med **net log**-kommandoen.

/off bevirker, at meddelelserne ikke gemmes.

Kommentarer

Når man ikke indsætter parametre, viser **net log**-kommandoen følgende oplysninger om logningen af meddelelser:

```
Message logging is ON.
Log file name: C:\LANMAN\LOGS\MESSAGES.LOG.
```

Forklaring:

Felt	Indhold
Message logging is	Viser, om logningen af meddelelser er slået til eller fra.
Log file name	Navnet på den logfil, hvor meddelelserne registreres.

Hvis man vil modtage meddelelser, skal meddelelsesfunktionen være aktiv. Desuden skal logningen af meddelelser slås til, eller også skal Netpopup-funktionen være aktiv.

Når man starter meddelelsesfunktionen, slås logningen af meddelelser automatisk til, og meddelelserne gemmes i filen *lanman\logs\messages.log*. Alle meddelelser, som sendes til klienten logges til den samme fil eller printer (uanset alias).

Bemærk: Standardfilen til logning af meddelelser er defineret i filen *lanman.ini*. Hvis *logfile*-parameteren ikke indeholder et filnavn, starter meddelelsesfunktionen, uden at logningen af meddelelser er slået til og uden en standardlogfil.

Eksempel 1

Logningen af meddelelser til filen *c:\messages.log* er startet med følgende kommando:

```
net log c: \messages.log /on
```

Hvis man senere skal sende meddelelser til flere brugere på nettet og forventer, at de svarer, skal man starte Netpopup-funktionen, så svarene vises på skærmen. Da meddelelserne ikke skal gemmes, men læses med det samme, behøver man ikke gemme dem i logfilen og kan skrive:

```
net log /off
```

Når alle svar er modtaget, skal logningen af meddelelser slås til igen, uden at Netpopup-funktionen afbrydes. Da man allerede har angivet en fil, hvor meddelelser skal gemmes, kan man gemme meddelelserne igen i denne fil ved blot at skrive:

```
net log /on
```

Nu vises meddelelserne på skærmen, når de ankommer, og gemmes i logfilen.

Eksempel 2

Underdirektøren i marketings- og salgsafdelingen er ved at forberede en præsentation for firmaets ledelse af det forventede salg i 4. kvartal. Da der endnu mangler nogle tal fra forskellige medarbejdere i afdelingen, bliver han nødt til at sende de meddelelser, han modtager, direkte til udskrivning på afdelingens printer. Tilknytningen til printeren er etableret via LPT1-porten, og derfor skal han skrive:


```
net log lpt1:
```

Se endv.	Oplysninger om	Se
	Afsendelse af meddelelser	**net send**
	Start meddelelses-funktionen	**net start messenger**
	Start Netpopup-funktionen	**net start netpopup**
	Stop meddelelses-funktionen	**net stop messenger**

11.6.14. net logoff

Syntaks

```
net logoff
```

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen logger brugernavne af lokalnettet og sletter brugernes tilknytninger til fælles ressourcer.

Kommentarer

net logoff-kommandoen bruges til at afslutte en lokalnetsession. Da der højst kan være én bruger ad gangen logget på nettet fra én klient, frigøres der ressourcer, når man logger et brugernavn af.

Hvis man er i gang med at bruge fælles ressourcer - og det aktuelle drev f.eks. er et omdirigeret drev - kan man ikke logge af. Hvis man har tilknytninger til fælles ressourcer på en server og bruger **net logoff**-kommandoen, får man en advarsel fra Supermax LAN Manager/X om, at tilknytningerne afbrydes. Hvis man herefter bekræfter **net logoff**-kommandoen, får man følgende meddelelse:

username was logged off successfully

Når **net logoff**-kommandoen er udført, har man ikke længere et aktivt brugernavn og kodeord eller igangværende sessioner på nettet. Man kan ikke modtage de meddelelser, som sendes til klienten.

Eksempel

Når man ved dagens slutning skal logge af lokalnettet, skal man skrive:

```
net logoff
```

Se endv.

Oplysninger om	Se
Logon	**net logon**
Gemning af aktuelle forbindelser i en profil	**net save**
Indlæsning af profiler	**net load**

11.6.15. net logon

Syntaks

net logon [{ brugernavn }] [{ kodeord / * }]

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen logger et brugernavn til Supermax LAN Manager/X på og fastsætter brugernavn og kodeord for brugerens klient.

Parametre

brugernavn betegner det brugernavn, som skal bruges til logon-proceduren. Navnet må indeholde 20 tegn.

kodeord betegner brugernavnets kodeord og kan indeholde 14 tegn. Hvis man skriver en asterisk (*) i stedet for kodeordet, beder Supermax LAN Manager/X om et kodeord.

* medfører altså, at man skal angive et kodeord. Det vises ikke på skærmen, hvilket giver øget sikring imod uretmæssig adgang til fælles ressourcer.

Kommentarer

net logon-kommandoen etablerer det brugernavn og kodeord, som serveren benytter, når anmodninger om adgang til fælles ressourcer skal kontrolleres. Kommandoen logger brugernavnet på lokalnettet, men ikke på en bestemt server.

Hvis man ikke indsætter parametre i kommandoen, skal man angive både brugernavn og kodeord.

Hvis man skal igennem en kontrolprocedure for at logge sig på nettet -vs. hvis der er oprettet en database med brugernavne og kodeord på en eller flere servere - sendes alle brugernavne og kodeord til serveren, hvor de kontrolleres. Hvis logon-serveren genkender kombinationen af et bestemt brugernavn og kodeord, får man adgang til nettet. Hvis der er knyttet et logon-script til kontoen, afvikler Supermax LAN Manager/X dette script på klienten, når man logger på lokalnettet. Scriptet findes i en fil på logon-serveren. Hvis standard-profilen *netlogon.pro* er oprettet, indlæses den på klienten med **net logon**-kommandoen.

net logon-kommandoen bevirker ikke kun, at man skal angive et brugernavn, men foreslår selv et fra *brugernavn*-parameteren i filen *lanman.ini*. Hvis der ikke er angivet en værdi for denne parameter, bruger **net logon** klientens datamatnavn (som er angivet i *datamatnavn*-parameteren i *lanman.ini*) som standardnavn.

På basale DOS-klienter foreslås *guest* som brugernavn i forbindelse med **net logon**-kommandoen.

Man kan skrive en asterisk (*) i stedet for sit kodeord. Det medfører, at Supermax LAN Manager/X forlanger, at man angiver et kodeord. Når man skriver kodeordet på kommandolinien, vises det ikke på skærmen, hvilket giver øget sikring imod uretmæssig adgang til fælles ressourcer.

Man kan altid bruge **net logon** til at ændre en klients brugernavn og kodeord. Man skal blot skrive kommandoen sammen med det nye brugernavn og kodeord.

Hvis en anden bruger allerede er logget på lokalnettet fra klienten, men under et andet brugernavn, får man besked på, at det første brugernavn skal logges af, før man kan logge et nyt på. Hvis man har fået sit brugernavn logget på af en anden bruger, vil det kodeord, man derefter angiver, blive det gældende.

net logon-kommandoen forsøger også at tilføje det brugernavn, man har angivet, som et alias, som klienten kan bruge ved modtagelse af meddelelser.

Hvis man ikke kan logge på med sit eget brugernavn, fordi det benyttes af en anden bruger på nettet, bliver man logget på af Supermax LAN Manager/X med en advarsel om, at der ikke føjes et brugernavn til klientfilen som et alias. Man vil derfor ikke modtage de meddelelser, som sendes til brugernavnet. De sendes i stedet for til den bruger, som allerede bruger det pågældende navn på nettet.

Eksempel

Hvis man skal oprette brugernavnet *jennyt* og kodeordet *tralala* på en klient, skal man skrive:

```
net logon jennyt tralala
```

Hvis klienten allerede har et aktivt brugernavn og kodeord, vises følgende meddelelse:

```
You are currently logged on as USER1.
You must first log off before logging
        on again.
Do you want to log off? (Y/N) [Y]:
```

Man skal skrive **y** for ja for at ændre det aktive brugernavn og kodeord:

```
USER1 was logged off successfully
JENNYT was logged on successfully
```

Se endv.

Oplysninger om	Se
Logoff	**net logoff**
Indlæsning af profiler	**net load**

11.6.16. net move

Syntaks

net move stinavn1 [stinavn2]

Klienter

Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen flytter filer på en klient eller i et fælles katalog.

Parametre

Bemærk: I denne syntaks kan stinavnet betegne:

```
[drev-ID:\sti]filnavn
```

eller:

```
\\servernavn\fællesnavn\[sti\]filnavn
```

stinavn betegner de filer, der flyttes. Hvis man flytter flere filer, kan man bruge erstatningstegn sammen med *filnavn*.

stinavn2 angiver den fil eller det katalog, hvortil filerne flyttes. Hvis man flytter én fil, kan man bruge denne parameter til at angive et katalog eller en fil. Hvis man flytter flere filer, kan man kun angive et katalog med denne parameter. Hvis man udelader *stinavn2*, flyttes filerne til det aktuelle katalog.

Kommentar

net move-kommandoen kan flytte filer mellem de kataloger, man har adgang til. Man kan flytte filer mellem to eksterne datamater, dvs. at mens man arbejder på klient A, kan man flytte filer mellem server B og C. Man behøver ikke selv at etablere specielle forbindelser (eng.: *connect ons*) for at flytte eksterne filer, da **net move**-kommandoen automatisk etablerer de forbindelser.

Når man flytter en fil, kopierer man den ikke. Ved kopiering forstås, at man laver en nøjagtig genpart af en fil uden at slette originalen. Ved flytning forstås, at originalfilen flyttes fra et sted til et andet.

Man kan kun flytte filer, hvis man har tilladelse til at oprette og slette i originalfilen og det katalog, den skal flyttes til.

Eksempel 1

Hvis man vil flytte alle de dokumenter, der ligger som filer i kataloget *\tekst* på klientens C-drev, til kataloget *\rapporter\budgetter* på serveren *\\generelt.serve*, skal man skrive:

```
net move c:\tekst\*.dok \\generelt.serve\rapporter\budgetter
```

Nu er alle filer, der indgår i stinavnet *c:\tekst*.dok*, flyttet til serveren *\\generelt.serve* og slettet i kataloget *c:\tekst*.

Eksempel 2

Hvis man vil flytte filerne *stat1* og *stat2* fra et fælles katalog *div* på serveren *generelt.serve* til kataloget *udvikling* på serveren *marktng.serve*, skal man skrive:

```
net move \\generelt.serve\div\stat* \\marktng.serve\udvikling
```

Se endv.	**Oplysninger om**	**Se**
	Kopiering af filer	**net copy**

11.6.17. net name

Syntaks

net name [alias { **/add** | **/delete** }]

Klienter

OS/2.

Formål

Kommandoen viser, tilføjer og sletter de aliaser, som er defineret i klient-oversigten over aliaser. Et alias er et navn, som gør det muligt for klienten at modtage meddelelser.

Parametre

alias angiver et alias, som skal tilføjes eller slettes.

/add tilføjer en klient til den lokale klient.

/delete fjerner et alias, som tidligere er tilføjet til klienten.

Kommentarer

Før **net name**-kommandoen kan udføres, skal meddelelses- funktionen startes på klienten.

En OS/2-klient kan have 3 aliastyper:

* Et datamatnavn
* Et brugernavn
* Et eller flere tilføjede aliaser.

OS/2-klienter kan modtage meddelelser, som er sendt til de tre aliastyper.

Når man udelader parametrene, får man med **net name** en oversigt over de aliaser, som er aktuelle på den lokale klient. Hvis et alias er videresendt, viser oversigten også hvorhen:

```
Name        Forwarded to
-------------------------------------------

JENSW       LONEJ
WALTERK
GUEST       forwarded to you from PRINT1

The command completed successfully.
```

Skærmbilledet forklares således:

Kolonne	Indhold
Name	Alle klientens aliaser
Forwarded to	Hvis angivet, modtageren af videresendte meddelelser for dette alias.

Man kan tilføje nye aliaser ved at skrive **net name** og aliaset uden **/add**-parameteren. De to kommandoer i følgende eksempel udfører derfor samme funktion. Navnet på det nye alias er *jakst*:

```
net name jakst
net name jakst /add
```

Eksempel

Jensen er netop blevet ansat i forsendelsesafdelingen og vil gerne have en medarbejder til at modtage sine meddelelser, indtil han selv får en klient. Hans alias er *jensen*. Medarbejderen skriver på sin klient:

```
net name jensen
```

Nu kan medarbejderens klient modtage meddelelser til *jensen*. Når Jensen får sin egen klient, kan kollegaen afbryde modtagefunktionen for *jensen* på sin klient ved at skrive:

```
net name jensen /delete
```

Se endv.	Oplysninger om	Se
	Videresendelse af meddelelser	**net forward**
	Gemning af meddelelser i en fil	**net log**
	Start meddelelses-funktionen	**net start messenger**

11.6.18. net password

Syntaks

net password [\\servernavn\brugernavn{glkord / *} nytkord]

Klienter

Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen ændrer kodeordet for en brugerkonto på en bestemt server.

Parametre

servernavn betegner den server, hvor kodeordet skal benyttes.

brugernavn angiver navnet på den bruger, som skal benytte kodeordet.

glkord angiver brugerens aktuelle kodeord. Det kan fylde 14 tegn. Man kan skrive * i stedet for sit kodeord. Det medfører, at Supermax LAN Manager/X forlanger, at man angiver et kodeord. Når man skriver kodeordet på kommandolinien, vises det ikke på skærmen, hvilket giver øget sikring imod uretmæssig adgang til fælles ressourcer.

nytkord angiver brugerens nye kodeord.

Kommentarer

net password-kommandoen ændrer kodeordet i brugerkonti på en bestemt server med forskellige former for brugeradgangskontrol. Kommandoen kan ikke bruges på servere med ressourceadgangskontrol. Netværksadministratoren kan give nærmere oplysninger om, hvilke adgangsniveauer der gælder for den aktuelle server.

Når man kun angiver **net password**-kommandoen, får man besked på at også at angive manglende parametre. Hvis man indsætter et erstatningstegn (*) i stedet for et kodeord, beder Supermax LAN Manager/X om kodeordet. Når man skriver kodeordet på kommandolinien, vises det ikke på skærmen.

Når man har brugt **net password**-kommandoen uden parametre, skal man bagefter angive følgende oplysninger:

net password

Type the computername where you want to change a password, or press ENTER if it is the local Server:

Type your username:

Type your user's old password:

Type your new user's password:

Retype your password to confirm:

The command completed successfully.

Eksempel

Hvis man har brugernavnet *jennyt* og vil ændre kodeordet på serveren *div.-serve* fra *æble* til *appelsin*, skal man skrive:

```
net password \\div.serve jennyt æble appelsin
```

Se endv.

Oplysninger om	Se
Logon	**net logon**
Logoff	**net logoff**

11.6.19. net pause

Syntaks

net pause [{ **workstation** | **drdr** | **prdr** }]

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen ophæver terminalfunktionen, hvilket giver mere plads på OS/2-klienter. Kommandoen kan også bruges til at ophæve tilknytninger til fælles kataloger eller udskrivningskøer.

Parametre

workstation ophæver terminalfunktionen midlertidigt. Parameteren kan kun benyttes, når **net pause**-kommandoen udstedes fra en udvidet DOS- eller OS/2-klient.

drdr afbryder midlertidigt tilknytningen fra klienten til fælles kataloger på nettet. Parameteren kan kun benyttes, når **net pause**-kommandoen udstedes fra en basal eller udvidet DOS-klient.

prdr afbryder midlertidigt alle tilknytninger fra en klient til udskrivningskøer på netværket. Parameteren kan kun benyttes, når man udsteder **net continue**-kommandoen fra en basal eller udvidet DOS-klient.

Kommentarer

Når man afbryder terminalfunktionen midlertidigt på en udvidet DOS-klient, ophæver man også midlertidigt forbindelsen fra klienten til fælles kataloger og udskrivningskøer.

For en udvidet DOS-klients vedkommende svarer brugen af **net pause**-kommandoen sammen med **workstation**-parameteren til brugen af **net stop**-kommandoen og **workstation**-parameteren, men mens den første kommando kun ophæver tilknytningen til fælles ressourcer, sletter **net stop**-kommandoen tilknytningen og logger samtidig brugeren af nettet. Man er derefter nødt til at starte klientprogrammet igen, logge på og genetablere de oprindelige forbindelser, før man kan genoptage sit arbejde. Med **net pause**-kommandoen

kan man gendanne den afbrudte terminalfunktion og genetablere tilknytningen til fælles ressourcer ved at skrive:

```
net continue workstation
```

For OS/2-klienters vedkommende ophæver brugen af **net pause**-kommandoen sammen med **workstation**-parameteren alle tilknytninger til udskrivningskøer.

Når man bruger **net pause**-kommandoen med **drdr**- eller **prdr**-parameteren, ophæves tilknytningen til henholdsvis fælles kataloger og udskrivningskøer. For OS/2-klienters vedkommende giver brugen af **net pause**-kommandoen sammen med **workstation**-parameteren samme resultat som brugen af **net pause**-kommandoen og **prdr**-parameteren.

Man kan genoptage tilknytningerne ved hjælp af **net continue**-kommandoen og **drdr**- eller **prdr**-parameteren.

Eksempel

En bruger på en OS/2-klient skal sende en fil til en lokal printer, som er fysisk forbundet med klientens LPT1-port. Da LPT1 allerede er tilknyttet en ekstern printer *server1.serve**hlaser*, kan brugeren angive følgende kommando i stedet for at ophæve tilknytningen til den eksterne printer:

```
net pause workstation
```

Nu kan filen sendes til den printer, som er fysisk forbundet med OS/2-klienten.

Når filen er udskrevet og tilknytningen til den eksterne printer skal genoptages, skal man skrive:

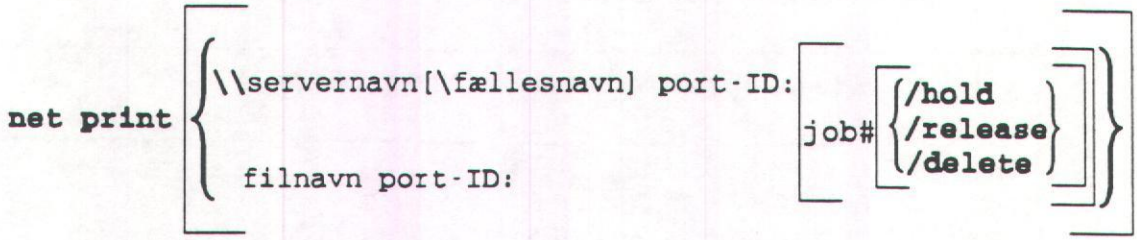
```
net continue workstation
```

Se endv.

Oplysninger om	Se
Genoptagelse af en midlertidigt afbrudt terminalfunktion eller tilknytning	**net continue**
Stop af terminalfunktionen	**net stop**

11.6.20. net print

Syntaks

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen viser og kontrollerer indholdet af fælles udskrivningskøer.

Parametre

servernavn betegner den server, som administrerer køen.

fællesnavn betegner den fælles udskrivningskø.

filnavn betegner den fil, der sendes til den fælles udskrivningskø. Parameteren kan kun bruges med *port-ID*-parameteren og **net print**-kommandoen fra en basal DOS-klient.

port-ID betegner den lokale port- eller drev-ID (dvs. PRN, LPT1, LPT2, LPT3), som er forbundet til udskrivningskøen.

job# betegner det ID-nummer, som er knyttet til en fil i køen. Parameteren kan kun bruges med **net print**-kommandoen fra en udvidet DOS- eller en OS/2-klient.

/hold standser filudskrivningen. Filer i en udskrivningskø, som standses på denne måde, forbliver i køen og sendes først videre til udskrivning, når man indsætter parameteren **/release** i **net print**-kommandoen fra en udvidet DOS- eller en OS/2-klient.

/release frigiver en fil i udskrivningskøen. Parameteren kan kun bruges i **net print**-kommandoen fra en udvidet DOS- eller en OS/2-klient.

/delete fjerner udskrivningsfilen fra udskrivningskøen. Parameteren kan kun bruges i **net print**-kommandoen fra en udvidet DOS- eller en OS/2-klient.

Kommentarer

Når man bruger **net print**-kommandoen fra en basal DOS-klient sammen med et servernavn (med eller uden fællesnavn) eller en omdirigeret port-ID, vises alle oplysninger om alle udskrivningskommandoer, som er sendt til de køer, som administreres fra serveren.

```
Pos   ID  Size  Date      Time      Name    Status

001   75  111   12-1-90   11:27     ADMIN   Printing
002   76  163   12-1-90   11:28     JPK     Waiting
003   77  214   12-1-90   11:28     JPK     Waiting

The command completed successfully.
```

Skærmbilledet giver følgende oplysninger:

Felt	Beskrivelse
Pos	Viser, hvor langt en udskrivningskommando er nået i forhold til andre udskrivningskommandoer, som serveren har sendt videre.
ID	Viser udskrivningskommandoens ID-nummer.
Size	Viser udskrivningsfilens størrelse i bytes.
Date	Angiver den dato, hvor udskrivningskommandoen er sendt til en kø.
Time	Angiver det klokkeslæt, hvor udskrivningskommandoen er sendt til en kø.
Name	Viser brugernavn på den person, der har udstedt udskrivningskommandoen.
Status	Viser udskrivningskommandoens status.

En udskrivningskommando kan have følgende status:

* Error on (printernavn)
* Held in (kø)
* Paused on (printernavn)
* Printing on (printernavn)
* Spooling
* Waiting.

Når **net print**-kommandoen bruges med et servernavn fra en udvidet DOS- eller en OS/2-klient, vises oplysninger om serverens udskrivningskøer, f.eks.:

Printer queues at \\PRINT1.SERVE

Name	*Job#*	*Size*	*Status*
FAST_PRT Queue	*3 jobs*		**Queue Active**
JACKST	*1*	*2509*	*Printing on laser*
JENNYT	*3*		*75 Waiting*
JENNYT	*4*		*75 Waiting*
PRT Queue	*2 jobs*		**Queue Active**
BENS	*5*	*180*	*Printing on daisy*
JOHNOC	*6*		*Spooling*

The command completed successfully.

Skærmbilledet giver følgende oplysninger:

Felt	**Indhold**
Name	Udskrivningskøens fællesnavn og ejerens brugernavn for alle filer, som sendes til køen.
Job#	Udskrivningsfilens ID-nummer.
Size	Udskrivningsfilens størrelse i bytes.
Status	Status for udskrivningsfilen eller status for hver enkelt kø og det antal filer, den indeholder.

Når **net print**-kommandoen bruges med et servernavn og fællesnavn, eller med en port-ID fra en udvidet DOS-eller en OS/2-klient, får man kun oplysninger om den pågældende kø, herunder også køens egen status og en oversigt over de filer, der findes i køen, med angivelse af størrelse og status for hver enkelt fil.

En udskrivningskø kan have følgende status:

* Error
* Queue Active
* Queue Held
* Queue Held until
* Queue Pending delete.

En udskrivningsfil kan have følgende status:

* Error on (printernavn)
* Held
* Paused on (printernavn)
* Printing on (printernavn)
* Spooling
* Waiting.

På en udvidet DOS- og på en OS/2-klient gælder følgende: Når man bruger **net print**-kommandoen og angiver nummeret på en udskrivningsfil sammen med et server- og et fællesnavn, eller en omdirigeret port-ID, får man kun oplysninger om den aktuelle udskrivningsfil.

Hvis en udskrivningsfil skal tilbageholdes i køen, sendes videre igen eller slettes (med **/hold-**, **/release-** og **/delete**-parametrene), kan den angives med port-ID'en og jobnummer, eller køens server- og fællesnavn og jobnummer. Man kan kun tilbageholde en fil, sende den videre i køen eller slette den, efter at man har sendt den til udskrivning. Hvis for eksempel klientens LPT2-port-ID omdirigeres til køen *div.serve**print*, kan følgende kommandoer bruges til at tilbageholde filen (med ID-nummer 24):

```
net print lpt2 24 /hold

net print \\div.serve\print 24 /hold

net print \\div.serve 24 /hold
```

Når man bruger **net print**-kommandoen fra en basal DOS-klient sammen med et filnavn og en omdirigeret port-ID, sendes en fil til udskrivningskøen.

Eksempel 1

Søren A arbejder på en basal DOS-klient. Han vil sende filen *memo* til LPT1-udskrivningskøen. Derfor skal han skrive:

```
net print memo1 lpt1:
```

Eksempel 2

Søren B arbejder på en OS/2-klient. Ved en fejl har han sendt et forkert månedsbudget til udskrivning og er nu nødt til at annullere udskrivnings-kommandoen. For at få oplyst kommandoens ID-nummer, skal han skrive:

```
net print \\print1.serve\laser
```

Følgende skærmbillede vises:

Print Queues at \\PRINT1.SERVE

Name	*Job#*	*Size*	*Status*
LASER Queue	*2 jobs*		**Queue Active**
BENS	*6*	*2527*	*Printing on lineprt*
JACKST	*7*	*3074*	*Waiting*

Søren B kan nu se, at den fil, han har sendt til udskrivning, ligger som nummer 7 i køen. For at slette den, skal han skrive:

```
net print \\print1.serve\laser 7 /delete
```

Eksempel 3

Søren C har sendt et månedsbudget til udskrivning. Bagefter opdager han, at nogle af tallene skal kontrolleres en ekstra gang. Filen ligger som nummer 10 i udskrivningsfilen, og han tilbageholder den ved at skrive:

```
net print \\print1.serve\laser 10 /hold
```

Filen bevæger sig stadig fremad til toppen af køen, hvor den stopper, mens andre filer passerer den og udskrives. Når tallene i månedsbudgettet er kontrolleret, skal Søren C skrive følgende for at sende filen til endelig udskrivning:

```
net print \\print1.serve\laser 10 /release
```

Da filen er den første i udskrivningskøen, udskrives den med det samme.

Se endv.	Oplysninger om	Se
	Tilknytning til udskrivnings-køer	**net use**
	net print som administratorkommando	*System Administrator's Guide*

11.6.21. net save

Syntaks

net save [drev:\sti\]filnavn

Klienter

Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen opretter en profil, som indeholder klientens aktuelle forbindelser til lokalnettet.

Parametre

drev:\sti angiver placeringen af profil-filen. Hvis drevet og stien ikke er angivet, opretter Supermax LAN Manager/X automatisk filen i kataloget *lanman.dos\profiles* (udvidet DOS) eller *lanman\profiles* (OS/2).

filnavn angiver navnet på profil-filen, hvor oplysningerne skal gemmes.

Kommentarer

net save-kommandoen gemmer klientens aktuelle tilknytninger i en profil-fil. Denne fil er opbygget som en batchfil og indeholder **net use**-kommandoer, som definerer klientens tilknytninger til et lokalnet. (Profil-filer på servere er binære og indeholder en oversigt over de ressourcer, som administreres på serveren). Man kan bruge **net load**-kommandoen til at indlæse en profil-fil, som er gemt ved hjælp af **net save**-kommandoen. Herved genetableres de lokalnettilknytninger, der er defineret som en del af profilen.

Når man bruger **net save**-kommandoer uden parametre, gemmes den aktuelle lokalnetkonfigurering i *lanman.dos\profiles\netlogon.pro* (udvidet DOS-klient) eller *lanman\profiles\netlogon.pro* (OS/2-klient). Hvis filen allerede findes, får man følgende advarsel:

This file already exists

Profil-filer

Supermax LAN Manager/X går automatisk ud fra, at profiler skal gemmes i kataloget *lanman.dos\profile* (udvidet DOS-klient) eller *lanman\profiles* (OS/2-klient). Når profil-filer er anbragt i samme katalog, er det nemmere for brugerne at oprette, finde og benytte dem. Supermax LAN Manager/X tildeler også automatisk filerne typebetegnelsen *.pro*, medmindre brugerne angiver noget andet.

Normalt har netværksadministratoren allerede oprettet standardfilen *net-logon.pro* på klienten. Man kan tilpasse denne fil efter eget behov, hvis det bliver nødvendigt.

Bemærk: Profil-filer har ikke samme format som batchfiler. Ved hjælp af et tekstbehandlings-program, kan man konvertere en profil til en batchfil. Hvis man gør dette fra en udvidet DOS-klient, skal den nye fil have betegnelsen *.bat*. Hvis man arbejder på en OS/2-klient, skal filen have betegnelsen *.cmd*. Det er de nye filer, man skal bruge som batchfiler.

Eksempel

Anna A arbejder regelmæssigt med to kataloger, *forsendelse* på serveren *\\print1.serve* og *regnskab* på serveren *\\faktura3.serve*. Hun foretrækker at benytte udskrivningskøen *\\print1.serve\udkast*. De forbindelser til fælles ressourcer, som hun etablerer, kan hun gemme i filen *c:\lantilkn.pro* ved at skrive:

```
net save c:\lantilkn.pro
```

Filen indeholder disse kommandoer:

```
net use d: \\print1.serve\forsendelse

net use e: \\faktura3.serve\regnskab

net use lpt1: \\print1.serve\udkast
```

Når hun vil indlæse de tilknytninger, som er defineret i *c:\lantilkn.pro*, skal hun bruge **net load**-kommandoen for at indlæse filen.

Se endv.

Oplysninger om	Se
Logon	**net logon**
Tilknytning til fælles ressourcer	**net use**
Indlæsning a profiler	**net load**

11.6.22. net send

Syntaks

net send { alias { <filnavn / meddelelse } / * { <filnavn / meddelelse } }

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen sender meddelelser og filer til andre brugere.

Parametre

alias angiver det bruger- eller datamatnavn, som meddelelsen skal sendes til.

* angiver, at alle datamater på lokalnettet skal modtage meddelelsen (en *broadcast*-meddelelse).

<filnavn fortæller, hvilken fil der skal sendes.

meddelelse angiver den tekst, som skal sendes. Denne parameter og *<filnavn* udelukker gensidigt hinanden.

Kommentarer

Hvis man skal sende en kort meddelelse til en anden bruger på nettet, skal man skrive **net send**-kommandoen på denne måde:

```
net send alias tekst
```

Man kan anbringe citationstegn før og efter teksten i meddelelsen.

Hvis meddelelsen fylder mere end en linie, skal man skrive **net send**-kommandoen sammen med et alias og trykke RETUR.

Meddelelsen kan fylde flere linier, og man kan bruge linieskift (som fremkommer, når man trykker RETUR). Når meddelelsen er af- sluttet, skal man trykke RETUR og derefter CTRL+Z for at indsætte et filsluttegn. Når man trykker RETUR igen, sendes meddelelsen.

Hvis man bruger *-parameteren for at sende en meddelelse til alle brugere på nettet, må teksten ikke fylde mere end 128 tegn. Hvis den fylder mere, mister man de sidste tegn, og modtagerne af meddelelsen får ingen besked om, at meddelelsen ikke er komplet.

Filer på op til 128 bytes kan sendes til en basal DOS- og udvidet DOS-klient. Filer på op til 62.000 bytes kan sendes som meddelelser til OS/2-klienter. I de fleste OS/2-klienters buffere er der dog kun plads til at modtage filer på op til 4096 bytes. Bufferstørrelsen defineres med **sizmessbuf=** i *lanman.ini*-filen eller med **net start messenger**-kommandoen sammen med **/sizmessbuf**-parameteren.

Hvis en meddelelse er så lang, at den ikke kan modtages, vises følgende fejlmeddelelse:

Message sent but not received

Modtagerens klient skal starte Network Message Receiver-programmet (DOS-klienter) eller meddelelsesfunktionen (*Messenger*-funktionen, OS/2-klienter). Når en meddelelse er modtaget, vises følgende meddelelse:

Message successfully sent to username.

Hvis man har angivet et alias, som Supermax LAN Manager/X ikke kan finde, eller hvis meddelelsesfunktionen eller Network Message Receiver-programmet ikke er startet på modtagerens datamat, vises en fejlmeddelelse.

Eksempel

Hvis man vil sende en meddelelse til aliaset *jackst*, skal man skrive:

```
net send jackst Møde flyttet til kl. 15.00
```

Se endv.

Oplysninger om	Se
Start af meddelelses-funktionen på OS/2-klienter	**net start messenger**
Start af Network Message Receiver-programmet på DOS-klienter	**netmsg**
Videresendelse af meddelelser	**net forward**
Alias	**net name**

11.6.23. net start messenger

Syntaks

```
net start messenger [/sizmessbuf:#] [/logfile:stinavn]
```

Klienter

OS/2.

Formål

Kommandoen starter meddelelsesfunktionen (*Messenger*-funktionen).

Parametre

/sizmessbuf:# fastsætter størrelsen i bytes af meddelelsesbufferen. Maksimum er 62.000 bytes.

/logfile: *stinavn* fastsætter stinavnet for standardfilen til logning af meddelelser.

Kommentarer

Meddelelsesfunktionen gør det muligt at modtage meddelelser fra andre brugere på nettet. Funktionen gemmer de meddelelser, man modtager, i en særlig logfil. Hvis man har startet Netpopup-funktionen sammen med meddelelsesfunktionen, vises meddelelserne også i et popup-vindue, når de modtages.

Hvis meddelelsesfunktionen skal starte automatisk, når man starter klienten, skal man føje *Messenger* til **wrkservices**-parameteren i filen *lanman.ini*.

Med **/sizmessbuf**-parameteren kan man ændre størrelsen midlertidigt på meddelelsesbufferen. Ændringen gælder, indtil meddelelsesfunktionen stoppes igen.

Hvis bufferen skal ændres permanent, kan man redigere **sizmessbuf=**-parameteren i filen *lanman.ini*. Dette beskrives nærmere i *Supermax LAN Manager/X - Client Installation Guide*.

Normalt angiver **logfile=**-parameteren i *lanman.ini* navnet på en logfil, hvor meddelelserne automatisk registreres. Filen er placeret i *lanman\logs*-kataloget under standardnavnet *messages.log*. Man kan bruge **/logfile:**stinavn-parameteren til at angive en ny logfil til registrering af meddelelser.

På den basale og udvidede DOS-klient modtages og vises alle meddelelser via Network Message Receiver-programmet.

Eksempel

Anna B vil gerne modtage meddelelser på nettet. For at starte meddelelses-funktionen skal hun derfor skrive:

```
net start messenger
```

Se endv.

Oplysninger om	Se
Gemning af modtagne meddelelser	**net log**
Videresendelse af meddelelser	**net forward**
Tilføjelse af aliaser til klienten	**net name**
Start af meddelelses-funktionen	**net start messenger**
Start af Netpopup-funktionen	**net start netpopup**

11.6.24. net start netpopup

Syntaks

```
net start netpopup
```

Klienter

OS/2.

Formål

Kommandoen starter netpopup-funktionen.

Kommentarer

Netpopup-funktionen viser alle meddelelser, som sendes over lokalnettet, så snart de er modtaget. For hver meddelelse vises et meddelelsesvindue, som dækker den øverste del af det aktuelle skærmbillede. Når man har læst meddelelsen, kan man trykke ESC for at fjerne vinduet igen. Hvis man ikke trykker ESC, forsvinder vinduet automatisk efter 1 minut. Hvis man vil starte Netpopup-funktionen, skal meddelelsesfunktionen allerede været startet på klienten.

På den basale og udvidede DOS-klient vises og modtages meddelelser via Network Message Receiver-programmet.

Eksempel

Hvis Anna C vil se de meddelelser, hun modtager, når de ankommer til klienten, skal hun skrive:

```
net start netpopup
```

Se endv.

Oplysninger om	Se
Start af meddelelses-funktionen på en OS/2-klient	**net start messenger**
Start af Network Message Receiver-programmet på DOS-klienter	**netmsg**
Afsendelse af meddelelser	**net send**

11.6.25. net statistics workstation

Syntaks

```
net statistics [ { /clear
                 /workstation } ]
```

Klienter

OS/2.

Formål

Kommandoen viser og fjerner statistiske oplysninger om klientfunktioner.

Parametre

/clear sætter værdien i de statistiske skærmfelter til nul.

workstation viser statistik over udførte klientfunktioner.

Kommentarer

Når man har afgivet kommandoen **net statistics workstation**, kan de statistiske oplysninger f.eks. vises således:

```
Network Statistics for \\DAVEOS2

Statistics since May 02, 1990, 16:17:52

Network I/O's performed      708    Network errors          10

Sessions started             1      Sessions disconnected   1
Sessions reconnected  0
The command completed successfully.
```

Oversigten viser:

Felt	Indhold
Network I/O's performed	Antal igangsatte LAN-transaktioner fra klienten
Sessions started	Antal LAN-serversessioner åbnet fra klienten

Network errors	Antal fejl og regelbrud i tilknytning til LAN-transaktioner
Sessions disconnected	Antal fejl og regelbrud i tilknytning til sessioner på serveren
Sessions reconnected	Antal genetablerede sessioner.

Man skal anvende **netstat**-kommandoen for at få vist statistik om en klient (alle typer).

Administratoren kan benytte **net statistics server**-kommandoen til at få vist statistik om servere. Dette er nærmere beskrevet i *System Administrator's Guide*.

Eksempel

Hvis man vil se en statistik over igangsatte funktioner på klienten, skal man skrive:

```
net statistics workstation
```

Statistikken fortæller, om klienten fungerer normalt. Hvis der ikke er problemer, kan man skrive:

net statistics /clear

for igen at sætte værdierne i den viste statistik til nul.

Se endv.	**Oplysninger om**	**Se**
	Oversigt over fejl på klienten	**net error**
	DOS-klienter: statistiske oplysninger	**netstat**
	Server: statistiske oplysninger (**net statistics server**)	*System Administrator's Guide*

11.6.26. net stop

Syntaks

```
net stop [ { workstation } ]
         [ { /messenger   } ]
         [ { /netpopup    } ]
```

Klienter

OS/2.

Formål

Kommandoen stopper Supermax LAN Manager/X-funktioner på OS/2-klienten.

Parametre

/workstation stopper terminalfunktionen.

/messenger stopper meddelelsesfunktionen.

/netpopup stopper netpopup-funktionen.

Kommentarer

Når man stopper terminalfunktionen, stopper man også alle andre igangværende netværksfunktioner på datamaten. Hvis man skriver:

```
net stop workstation
```

mens meddelelses- eller netpopup-funktionen er i gang på klienten, skal man bekræfte, at funktionen skal stoppes. Supermax LAN Manager/X gør automatisk opmærksom på, om man har tilknytninger til netværksressourcer, og beder om en bekræftelse af **net stop**-kommandoen, inden klienten stoppes. Man kan starte terminalfunktionen igen ved at følge instruktionerne i sektionen i kap. 5 under: *Stop og genstart af klientprogrammet*.

Hvis man stopper meddelelsesfunktionen, kan man ikke længere modtage meddelelser over nettet.

Hvis man stopper netpopup-funktionen, skal logningen af meddelelser være aktiv. I modsat fald har man ingen mulighed for at modtage meddelelser på klienten. Når man stopper netpopup-funktionen, vises meddelelserne ikke på skærmen i det øjeblik, de modtages på klienten.

Eksempel

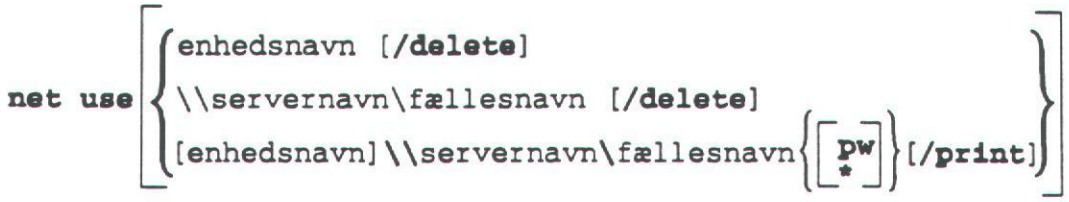
Man stopper netpopup-funktionen ved at skrive:

```
net stop netpopup
```

Se endv.	**Oplysninger om**	**Se**
	Start af meddelelses-funktionen	**net start messenger**
	Start af netpopup-funktionen	**net start netpopup**

11.6.27. net use

Syntaks

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen omdirigerer klientens lokale enhedsnavn til en servers netværksressource.

Parametre

enhedsnavn angiver navnet på den printerport (f.eks. LPT1) eller det diskdrev (f.eks. G), der benyttes lokalt til at identificere eller etablere fysisk forbindelse til en fælles udskrivningskø eller et fælles katalog.

svrnavn angiver den server, som kontrollerer netværksressourcen.

fællesnavn angiver netværksressourcen.

pw angives ved servere med ressourceadgangskontrol, og betegner det kodeord, som er knyttet til en netværksressource. For servere med brugeradgangskontrol angiver **pw** brugerens kodeord til den server, som kontrollerer den ønskede ressource. Her forudsættes det, at kodeordet ikke er identisk med det kodeord, som er angivet i forbindelse med **net logon**-kommandoen.

* medfører, at Supermax LAN Manager/X forlanger et kodeord. Kodeordet vises ikke på skærmen, når man skriver det.

/delete afbryder netværksforbindelsen.

/print omdirigerer et enhedsnavn på nettet (COM) til en udskrivningskø.

Kommentarer

Når **net use** benyttes uden parametre, vises en oversigt over klientens forbindelser til nettet. Oversigten kan f.eks. vise den enhed og det fællesnavn, som er knyttet til den enkelte forbindelse:

```
Status          Local name    Remote name

DISCONNECTED                  G:        \\GENERAL.SERVE\C
OK                            M:        \\MIS.SERVE\SCRATCH
ERROR                         LPT1      \\PRINT1.SERVE\LASER

The command completed successfully.
```

På en udvidet DOS- og på en OS/2-klient vises desuden status for netværksforbindelsen. På basal DOS-klienter vises den kun, hvis der er opstået en fejl på forbindelsen.

På en udvidet DOS- og OS/2-klient kan man få vist oplysninger om en bestemt forbindelse. Man skal først etablere forbindelsen til ressourcen og derefter angive **net use**-kommandoen enten sammen med et enhedsnavn eller sammen med servernavn og fællesnavn. Det kan f.eks. give følgende skærmbillede:

```
net use \\admsvc.serve\requests

Local name      R:
Remote name     \\ADMSVC.SERVE\REQUESTS
Type            Disk
Status      OK
Open count      1
Use count       1

The command completed successfully.
```

Billedet viser:

Felt	**Indhold**
Local name	Navnet på den enhed, som er tilsluttet netværksressourcen.

Remote name	Ressourcens fællesnavn.
Type	Den anvendte fælles ressourcetype: disk, print eller interproces-kommunikation (*IPC*).
Status	Status for forbindelsen. På en udvidet DOS- og på en OS/2-klient: OK, Error eller Disconnected. På en basal DOS-klient: kun Error. Er forbindelsen i orden eller afbrudt, er statusfeltet tomt.
Open count	Det antal gange, filen er åbnet via den aktuelle forbindelse.
Use count	Antallet af forbindelser til netværksressourcen.

Hvis man benytter **net use**-kommandoen, før man er logget på lokalnettet, får man besked om at logge på først. Når en bruger vil have adgang til ressourcer på en server med brugeradgangskontrol, benytter Supermax LAN Manager/X brugerens brugernavn og kodeord til at få adgang til ressourcerne.

Man kan ikke omdirigere et lokalt enhedsnavn fra en server, hvis det er det aktuelle drev. Man skal først skifte til et andet drev. Hvis man forsøger at afbryde forbindelsen til en fælles diskressource, mens filerne stadig er åbne på serveren, får man en advarsel og bliver bedt om at bekræfte, at forbindelsen skal afbrydes.

Når en forbindelse betegnes som afbrudt, har serveren afsluttet sessionen på grund af manglende aktivitet. Normalt genetablerer Supermax LAN Manager/X automatisk forbindelsen, når man igen forsøger at benytte en ressource. Man behøver derfor ikke at skrive **net type**-kommandoen igen.

Eksempel 1

Man tilslutter klienten til en netværksressource med fællesnavnet *breve*, som administreres af serveren *generel.serve*, ved at skrive:

```
net use e: \\generel.serve\breve
```

Eksempel 2

Man tilslutter klientens LPT1-port til en netværksprinter med fællesnavnet *laser2*, som kontrolleres af serveren *print2.serve*, ved at skrive:

```
net use lpt1: \\print2.serve
```

Når man vil afbryde forbindelsen til denne ressource, skal man skrive:

```
net use lpt1: /delete
```

Se endv.	Oplysninger om	Se
	Logon-procedure	**net logon**
	Gemning af nuværende forbindelser i en profil	**net save**
	Indlæsning af profiler	**net load**
	Midlertidig afbrydelse af tilknytninger til netværksressourcer	**net pause**
	Genetablering af tilknytninger til netværksressourcer	**net continue**

11.6.28. net view

Syntaks

```
net view [\\servernavn]
```

Klienter

Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen viser servernavnene på alle lokalnettet servere i en LAN-gruppe eller viser de ressourcer, som administreres fra en server.

Parametre

servernavn betegner den server, hvis fælles ressourcer man ønsker at se.

Kommentarer

Med **net view**-kommandoen kan man se:

* hvilke servere i en LAN-gruppe som er klar til brug.

* hvilke netværksressourcer en server giver adgang til.

net view-kommandoen giver oplysninger om servere i en LAN-gruppe. LAN-gruppen er defineret i **langroup=**-parameteren i *lanman.ini*.

Når man ikke angiver parametre, får man med **net view**-kommandoen en oversigt over alle serverne i LAN-gruppen på lokalnettet, f.eks.:

Server Name	*Remark*
\\MIS.SERVE	*Mette Olsens kontor*
\\PRINT1.SERVE	*Printerrum, 1. sal*
\\PRINT2.SERVE	*Printerrum, 2. sal*

The command completed successfully.

Når man kender navnet på en server, kan man angive **net view**-kommandoen sammen med servernavnet for at se, hvilke ressourcer serveren stiller til rådighed på nettet. Hvis man vil have en oversigt over ressourcer på servere med brugeradgangskontrol, skal man have en konto på den pågældende server. Nedenfor vises, hvilke oplysninger man kan få med **net view**-kommandoen,

når man indsætter et servernavn i kommandolinien. Navnet på serveren i det viste eksempel er *print1.serve*:

Resources at \\PRINT1.SERVE
Printerrum, 1. sal

Net name	*Type*	*Used as*	*Remark*
PRT	*Print*	*LPT2*	*Printer pool*
FAST_PRT	*Print*	*LPT1*	*High priority printer*
D	*Disk*	*R:*	*Drive D Root*

Billedet viser:

Kolonne	**Indhold**
Net name	Fællesressourcens fællesnavn
Type	Netværksressourcens type
Used as	Klientens lokale enhedsnavn, som i øjeblikket er omdirigeret til netværksressourcen.
Remark	En kommentar til beskrivelse af ressourcen.

Eksempel

Hvis Hansen vil se navnene på de servere, han har til rådighed i sin LAN-gruppe, skal han skrive:

```
net view
```

En af de viste servere hedder *div.serve*. Hvis Hansen har en konto på denne server og gerne vil se, hvilke ressourcer han har adgang til, skal han skrive:

```
net view \\div.serve
```

Da Hansen nu kender navnet på serveren og de ressourcer, den giver adgang til, kan han benytte **net use**-kommandoen til at etablere en forbindelse til *div.serve* og dens ressourcer.

Se endv.	Oplysninger om	Se
	Brug af netværksressourcer	**net use**

11.6.29. netmsg

Syntaks

```
ddelanroot\services\netmsg [ { /c=# } { /k=# } ] [ { on } { off } ] [ { on } { off } ]
```

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS.

Formål

Starter Network Message Receiver-programmet, sætter farverne i meddelelsesvinduerne eller konfigurerer hurtigtasten for meddelelser.

Parametre

*ddelanroot***services****netmsg** angiver stien til Network Message Receiver-programmet. Erstat *ddelanroot* med værdien af *ddelanroot*-systemvariablen i *autoexec.bat*-filen. På de fleste klienter er denne værdi *c:\lanman.dos*.

/c=# fastsætter farverne i meddelelsesboksene.

/k=# fastsætter hurtigtasten til meddelelser. Standard er M.

/p= stopper Network Message Receiver-programmet midlertidigt eller starter det igen. På forhånd er programmet sat op til at starte automatisk.

on starter Network Receiver Message Receiver-programmet igen eller slår timeout-funktionen for meddelelsesvinduer til, efter at den har været midlertidigt afbrudt.

off stopper Network Message Receiver-programmet eller slår timeout-funktionen for meddelelsesvinduer fra.

Når man benytter **netmsg**-kommandoen uden parametre, starter Network Message Receiver-programmet.

/t slår timeout-funktionen på 1 minut for meddelelsesvinduer til/fra (dvs. ingen timeout). På forhånd er funktionen slået til. Man kan ikke modtage andre meddelelser, mens et meddelelsesvindue vises på skærmen. Alle meddelelser, som sendes inden for den periode, går tabt.

Kommentarer

Network Message Receiver-programmet gør det muligt at modtage meddelelser over lokalnettet. Meddelelserne vises automatisk i et særligt vindue på klienten, som modtager dem.

Hvis man anvender **netmsg**-kommandoen med **/c**-parameteren, kan man ændre farverne i meddelelsesvinduet. Hvis man ikke tidligere har rekonfigureret farverne, vises standardopsætningen. Man kan vælge mellem 4 opsætninger. Hvis man vil ændre den forvalgte opsætning, skal man erstatte # med **0**, **2** eller **3**. Hvis man indsætter værdien **1**, får man igen standardopsætningen.

Hvis M er defineret som hurtigtast til meddelelser, skal man trykke M+ALT+-SKIFT VENSTRE+M for at kalde den senest modtagne meddelelse frem på skærmen. Hvis **netmsg**-kommandoen bruges sammen med **/k**-parameteren, skal man erstatte # med det nummer, som svarer til den tast, man vil benytte:

Tast	Nummer	Tast	Nummer
A	30	N	49
B	48	O	24
C	46	P	25
D	32	Q	16
E	18	R	19
F	33	S	31
G	34	T	20
H	35	U	22
I	23	V	47
J	36	W	17
K	37	X	45
L	38	Y	21
M	50	Z	44

Hvis man bruger **netmsg**-kommandoen sammen med **/p**-parameterværdien **off**, stopper Network Message Receiver-programmet midlertidigt, og man kan ikke modtage meddelelser over lokalnettet. Alle meddelelser, som sendes til klienten, går tabt. Når Network Message Receiver-programmet skal startes igen, skal man benytte **netmsg**-kommandoen sammen med **/p**-parameterværdien **on**.

Hvis man bruger **netmsg**-kommandoen med /t-parameter-værdien **off**, er meddelelsesvinduets timeout-funktion slået fra, og alle meddelelser vises på skærmen, indtil man selv fjerner dem ved at trykke ESC. Man kan som tidligere nævnt ikke modtage meddelelser, mens man har et meddelelsesvindue fremme på skærmen, og alle meddelelser, der sendes til klienten, går tabt. Man kan slå timeout-funktionen til igen ved at benytte **netmsg**-kommandoen sammen med /t-parameterværdien **on**. Når timeout-funktionen er slået til, fjernes alle meddelelser automatisk fra skærmen efter 1 minut.

Eksempel 1

Man ændrer den forvalgte farveopsætning for meddelelsesvinduet ved at skrive:

```
netmsg /c=0
```

Eksempel 2

Bissen er i gang med at udfærdige en rapport, men afbrydes konstant af meddelelsesvinduer. Derfor slår han modtagefunktionen fra ved at skrive:

```
netmsg /p=off
```

Efter at Bissen har afsluttet sin rapport, slår han modtagefunktionen til igen ved at skrive:

```
netmsg /p=on .
```

11.6.30. synctm

Syntaks

```
synctm drev-ID:
```

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen synkroniserer dato og klokkeslæt på klient og server.

Parametre

drev-ID betegner drev-ID'en for et virtuelt drev på klienten, som er tilknyttet en netværksressource på serveren.

Kommentarer

synctm ligger på serveren. DOS-klienter skal benytte den version, som ligger i fælleskataloget *ddeutil*, OS/2-klienter den version, der ligger i *ddeutil2*.

Eksempel

Hvis man skal synkronisere dato og klokkeslæt på klienten og serveren *dinserv.serve*, som klienten er tilknyttet via F-drevet, skal man skrive:

```
synctm f:
```

Serveren svarer:

Synchronizing your PC's time with the server
called: DINSERV.SERVE

11.6.31. uchmod

Syntaks

uchmod [[hvem] { + / - / = } { filnavn / katalognavn }]

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen ændrer UNIX-rettighederne for en fil eller et katalog.

Parametre

hvem betegner den UNIX-brugerklasse, hvis rettigheder skal ændres. Erstat *hvem* med **u** (bruger), **g** (gruppe), **o** (andre) eller **a** (alle). Hvis *hvem*-parameteren ikke er angivet, ændres alle brugerklassifikationerne.

+ tilføjer de angivne rettigheder for den aktuelle fil eller det aktuelle katalog.

- fjerner de angivne rettigheder fra den aktuelle fil eller det aktuelle katalog.

= fastsætter adgangen for de grupper eller de rettigheder, som er defineret i *tilladelser*-parameteren.

tilladelser repræsenterer de rettigheder, man ønsker at knytte til eller fjerne fra kataloget eller filen, eller den brugergruppe, hvis adgang man ønsker at opdatere. Erstat *tilladelser* med en eller flere af følgende værdier: **r** (læse), **w** (skrive), **x** (udfør), **l** (kan låses), **s** (angiv ID for brugergruppe), **t** (bevar tekstfil i swap-tilstand), **u** (bruger), **g** (gruppe), eller **o** (andre).

filnavn og *katalognavn* repræsenterer navnet på den pågældende fil eller det pågældende katalog. Man kan benytte erstatningstegn.

bruger# repræsenterer rettighederne for ejeren af filen eller kataloget. Erstat *bruger#* med summen af en kombination af disse værdier: **4** (for læse), **2** (for skrive), **1** (for udføre).

gruppe# repræsenterer det adgangsniveau, som klassen af grupper har. Erstat *bruger#* med summen af en kombination af disse værdier: **4** (for læse), **2** (for skrive), **1** (for udføre).

andre# repræsenterer det adgangsniveau, som klassen af andre brugere har. Erstat *andre* med summen af en kombination af disse værdier: **4** (for læse), **2** (for skrive), **1** (for udføre).

Eksempel 1

Hvis man ønsker at ændre adgangen til filen *eksempel* og give gruppen (*G*) og andre (*O*) læseadgang, og der i øjeblikket er læse-, skrive- og udfør-adgang for klassen af brugere, grupper og andre (*wxrwxrwx*), skal man skrive:

```
uchmod go-wx eksempel
```

Herved ændres adgangen til *rwxr--r--* .

Eksempel 2

Hvis man vil ændre adgangen for filen *to* og give klassen af brugere (*u*)læse- og udfør-adgang, og der i øjeblikket kun er udfør-adgang for alle klasser af brugere (*--x--x--x*), skal man skrive:

```
uchmod +r to
```

Herved ændres adgangen til *r-x--x--x* .

Eksempel 3

Hvis man vil ændre adgangen til filen *jpk* til udfør for klassen af andre brugere (*o*), og der i øjeblikket kun er læseadgang for alle tre klasser af brugere (*r--r--r--*), skal man skrive:

```
uchmod o=x jpk
```

Herved ændres adgangen til *r--r----x* .

Eksempel 4

Hvis man vil ændre adgangen til filen *milton* for alle klasser af brugere ved at angive tal i stedet for bogstaver, og *milton*'s nuværende adgangstilladelser er 644 (*rw-r--r--*), skal man skrive:

```
uchmod 444 milton
```

Herved ændres adgangen til *r--r--r--* .

Se endv.	Oplysninger om	Se
	Udførelse af UNIX-kommandoer på servere fra kommandolinier på klienten	**uexec**

11.6.32. ud

Syntaks

ud [{ **-d** | **-u** | **-x** }] fil1 [>fil2]

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen konverterer UNIX-tekstfiler til DOS-eller OS/2-format, eller DOS- og OS/2-filer til UNIX-format.

Parametre

-d konverterer filen til DOS- eller OS/2-format. Hvis filen allerede er i DOS- eller OS/2-format, kopieres dette til den anden fil.

-u konverterer filen til UNIX-format. Hvis filen allerede er i UNIX-format, kopieres dette til den anden fil.

-z bevirker, at ^Z: a) ikke føjes til slutningen af en fil, som er konverteret fra UNIX- til DOS- eller OS/2-format, eller: b) ignoreres i en fil, som er ved at blive konverteret fra DOS- eller OS/2- til UNIX-format.

fil1 repræsenterer navnet på den fil, der skal konverteres. Files ændres ikke, når kommandoen udføres.

fil2 repræsenterer det navn, som skal knyttes til den konverterede version af filen.

Kommentarer

Når man angiver **ud**-kommandoen uden **d**- eller **u**-parameteren, konverteres filen til et andet systemformat. Hvis man ikke omdirigerer outputtet til en anden fil, konverteres filen, og teksten vises på skærmen. Man kan også benytte et *pipe*-tegn (|) til overførsel af in- og output, når en omformateret fil skal sendes til et program.

Eksempel 1

Man konverterer UNIX-filen *tekst.unx* til DOS-format og anbringer outputtet i filen *tekst.dos* ved at skrive:

```
ud -d tekst.unx > tekst.dos
```

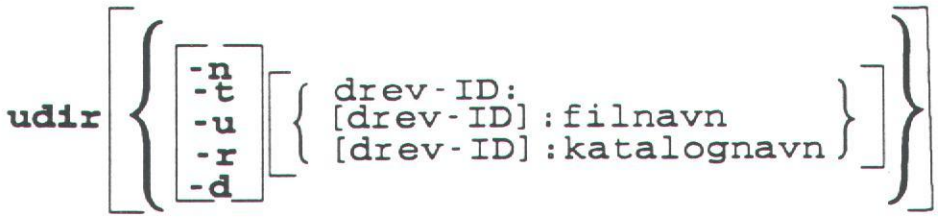
Eksempel 2

Man konverterer UNIX-filen *unixtekst* til OS/2-format, sorterer den og anbringer outputtet i filen *tekst.srt* ved at skrive:

```
ud -d unixtekst | sort>tekst.srt
```

11.6.33. udir

Syntaks

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen giver en oversigt over filer og kataloger, herunder filer og kataloger, som ikke vises med DOS-eller OS/2-kommandoen **dir**. UNIX-rettighederne vises også.

Parametre

-n viser kun fil- og katalognavne.

-t viser de nyeste filer først.

-u viser filer på serveren, som ikke kan benyttes i DOS eller OS/2.

-r viser filerne i omvendt alfabetisk eller kronologisk rækkefølge.

-d viser katalogangivelsen.

drev-ID repræsenterer drev-ID'en for et virtuelt eller et fysisk drev på klienten.

filnavn repræsenterer den fil, som skal vises i oversigten. Man kan angive et erstatningstegn sammen med filnavnet.

katalognavn repræsenterer det katalog, som skal vises i en oversigt.

Kommentarer

Hvis et UNIX-filnavn indeholder tegn, som er ugyldige i DOS eller OS/2, eller som overstiger den tilladte længde i de to systemer, kan man få vist filen i en oversigt ved hjælp af **udir**-kommandoen. Hvis den angivne ressource findes på UNIX-serveren, vises oversigten i det format, som fås med UNIX-kommandoen **ls -l**. Hvis den angivne ressource findes på en DOS-eller OS/2-datamat, vises oversigten i det format, som fås med DOS- og OS/2-kommandoen **dir**.

Eksempel 1

Hvis man vil se en oversigt over det aktuelle katalog på lokaldrev A, skal man skrive:

```
udir
```

Herefter vises følgende skærmbillede:

```
alm0505.scr     rw--a      8128    25-04-90    5:36
alm0506.scr     rw--a      8128    25-04-90    5:38
ansi.sys        rw--a      1651     1-09-87   12:00
appcb.scr       rw--a      8128    24-04-89   13:02
appcd.scr       rw--a      8128    24-04-89   13:21
appce.scr       rw--a      8128    24-04-89   13:06
autoexec.bat    rw--a       145    17-04-89   16:40
autoexec.old    rw--a        52     9-04-89   11:49
command.com     rw--a     23612     9-01-87   12:00
config.old      rw--a        32     9-04-89   11:49
config.sys      rw--a       344    21-04-90   11:38
dos3_2          rw---     <DIR>     1-09-89   15:10
fouri.scr       rw--a      8128    23-10-89    0:45
ibmbio.com      rw-hsa    17402    19-12-86   13:45
ibmdos.com      rw-hsa    28480    31-07-86    9:33
lanman.dos      rw---     <DIR>    10-04-90   11:27
thirta.scr      rw--a      8128    24-04-89    0:58
tln0210.scr     rw--a      8128    25-04-89   18:05
tmp             rw---     <DIR>     9-04-89   10:36
vi.exe          rw--a     81008     1-06-87   17:04
vi.vi           rw--a     68064    25-01-88   17:05

        22 Files

A:\>
```

Eksempel 2

Hvis man vil se indholdet af katalog, som er tilknyttet drev-ID D, skal man skrive:

```
udir d:
```

Herefter vises følgende skærmbillede:

```
C: \> udir d:
Volume in drive D: is WRITEON
Directory of d:/*

Unix-based server 'WRITEON.SERVE' in share area 'SCRDUMPS'

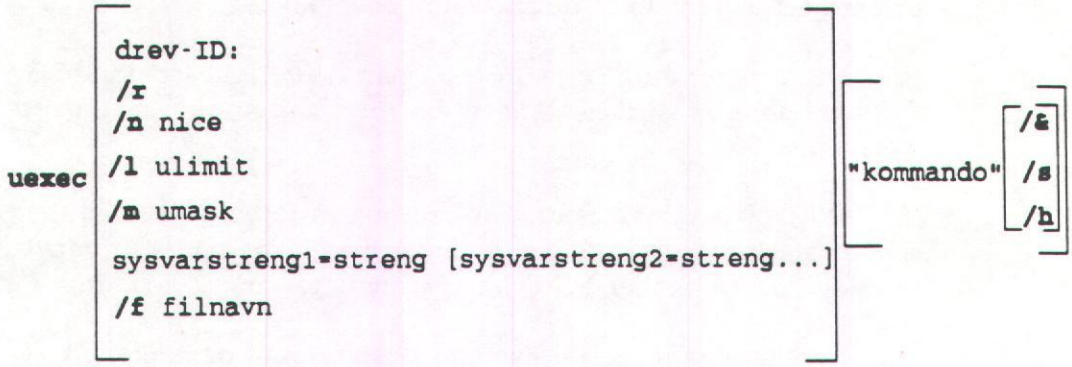
DOS Name      UNIX Name     Owner   Group     Modes
.             .             msnet   DOS----   rwxr-xr-x    <DIR>    4-23-89   3:20p
..            ..            msnet   DOS----   rwxrwxrwx    <DIR>   12-17-86   3:49p
ULM0408.SCR   ulm0408.scr   msnet   DOS-a--   rw-r-1r--     8128    4-23-89    :34a
ULM0409.EPS   ulm0409.eps   msnet   DOS-a--   rw-r-1r--   175899   12-17-86   3:37p
ULM0409.SCR   ulm0409.scr   msnet   DOS-a--   rw-r-1r--     8128    4-24-89   4:35p
ULM0502.SCR   ulm0502.scr   msnet   DOS-a--   rw-r-1r--     8128    4-24-89   3:44p
ULM0503.SCR   ulm0503.scr   msnet   DOS-a--   rw-r-1r--     8128    4-24-89   3:45p
ULM0504.SCR   ulm0504.scr   msnet   DOS-a--   rw-r-1r--     8128    4-24-89   3:46p
ULM0408.EPS   ulm0408.eps   msnet   DOS-a--   rw-r-1r--   161859   12-17-86   3:15p
ULM0501.SCR   ulm0501.scr   msnet   DOS-a--   rw-r-1r--     8128   12-17-86   2:10p
WPROMPT.SCR   wprompt.scr   msnet   DOS-a--   rw-r-1r--     8128    9-28-89   9:35a
WRITE.SCR     write.scr     msnet   DOS-a--   rw-r-1r--     8128    9-28-89   9:33a
YES.SCR       yes.scr       msnet   DOS-a--   rw-r-1r--     8128    9-28-89   9:45a

        11 Files            14.56 Megabytes free
C:\>
```

Se endv.	**Oplysninger om**	**Se**
	Omdøbning af filer på UNIX-servere	**uren**
	Ændring af UNIX-rettigheder for Supermax LAN Manager/X-filer	**uchmod**

11.6.34. uexec

Syntaks

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen gør det muligt fra en DOS- eller OS/2-kommandolinie på klienten at udføre UNIX-kommandoer på serveren og modtage output på klienten.

Parametre

drev-ID repræsenterer drev-ID'en for et virtuelt drev på klienten, som er tilknyttet et fællesnavn med læse-, skrive-, oprette- og sletteadgang. Hvis kataloget befinder sig på server med ressourceadgangskontrol, skal det også have **uexec** (U)-adgang. Hvis det aktuelle drev er tilknyttet et fællesnavn, hvor man kan benytte **uexec**, skal man ikke angive en drev-ID.

/r sætter systemvariablerne (*sysvarstreng*) til standardværdien.

/n *nice* giver mulighed for at op- eller nedprioritere udførelsen af UNIX-kommandoer. Erstat *nice* med en værdi fra 0 til 39. Standard er 20. Alle værdier under 20 opprioriterer kommandoernes udførelse. Alle værdier over 20 nedprioriterer den.

/l *ulimit* definerer den største fil, man kan oprette med en UNIX-kommando, som er kaldt ved hjælp af **uexec**. Erstat *ulimit* med den ønskede filstørrelse i blokke, hvor 1 blok svarer til 512 bytes.

Standardstørrelsen for filer er 2.048.000 blokke (= 1 gigabyte).

/m *umask* modificerer rettighederne for filer og kataloger, som er oprettet ved hjælp af **uexec**. Standardværdien er 775 for kataloger (*rwx* for bruger og gruppe; *rx* for andre) og 664 for filer (*rw* for bruger og gruppe; *r* for andre). Erstat *umask* med de rettigheder, som skal ophæves for filer og kataloger, der er oprettet ved hjælp af **uexec**-kommandoen.

Rettighederne er 4 for læse (*r*), 2 for skrive (*w*) og 1 for udføre (*x*). Hvis man f.eks. vil ophæve skriveadgangen for alle brugere, skal man sætte *umask*-værdien til *222*.

Bemærk: **/m**-parameteren kan kun bruges i forbindelse med filer og kataloger, som er oprettet med en kommando via **uexec**. Hvis der er benyttet standard-procedurer i DOS eller OS/2, har parameteren ingen virkning.

sysvarstreng=streng sætter systemvariablerne til de angivne værdier. Erstat *sysvarstreng* med systemvariablen. Erstat *streng* med den ønskede værdi.

/f *filnavn* bevirker, at **uexec** benytter de systemvariabelstrenge, som er defineret i filen *filnavn*. Denne fil skal være en tekstfil, som indeholder kombinationen *sysvarstreng=streng*, angivet på her sin linie.

"kommando" indeholder UNIX-programmets navn og eventuelle argumentstrenge. De dobbelte anførselstegn kan udelades, hvis kommandolinien består af et enkelt argument.

Hvis dobbelte anførselstegn skal sendes videre til en UNIX-shell, skal de enten indledes med en omvendt skråstreg (\), eller også skal hvert anførselstegn erstattes af en apostrof (').

Bemærk: Alle UNIX-kommandonavne i *"kommando"*-parameteren, skal skrives ordret. De fleste UNIX-kommandoer skal derfor skrives med småt.

/& udfører **uexec**-kommandoen som baggrundskørsel. **uexec** sender straks procesnummeret på kommandoen tilbage og viser DOS- eller OS/2-kommando-linien. Man kan herefter udføre andre kommandoer, mens **uexec**-kommandoen behandles.

/s gør det muligt at indtaste oplysninger fra det lokale tastatur, som derefter kan benyttes som indgang for den kommando, som udføres ved hjælp af **uexec**. Når man har skrevet **uexec**-kommandoen sammen med **/s**, skal man trykke RETUR og indtaste det nødvendige input. Når man har gjort dette, skal man trykke CTRL+Z på en ny linie og trykke RETUR. Se i øvrigt eksempel 5.

/h bevirker, at kommandoen, som er kaldt med **uexec**, ignorerer *SIGHUP*. Benyt **/h** sammen med **/&**-parameteren til at sikre, at kommandoen gennemføres, selv om serveren går ned.

Kommentarer

uexec benyttes til at udføre UNIX-programmet som angivet i *"kommando"*-parameteren.

Adgang til uexec

Hvis man vil have adgang til **uexec**-kommandoen på en server med brugeradgangskontrol, skal man være medlem af **uexec**-gruppen på serveren. Hos netværksadministratoren kan man få oplyst, om man er medlem af denne gruppe. Derudover skal klienten have tilknytning til et fælles katalog med læse-, skrive-, oprette- og sletteadgang. **uexec** har brug for dette katalog til at gemme de midlertidige filer, den opretter. Hos netværks- administratoren kan man få oplyst, hvilke kataloger der opfylder de ønskede adgangsbetingelser. Man kan også bruge den semigrafiske brugergrænseflade til at få en oversigt over serverens fælles kataloger. Hvis et katalog kan bruges med **uexec**, er det angivet i feltet *Remark* for det pågældende katalog. Om brugen af den semigrafiske brugergrænseflade og fælles kataloger, se kapitel 6: *Fælles kataloger*.

Hvis man vil have adgang til **uexec**-kommandoen på en server med ressourceadgangskontrol, skal klienten have tilknytning til et fælles katalog med læse-, skrive-, oprette- og sletteadgang samt **uexec**-adgang (*U*). **uexec** har brug for dette katalog til at gemme de midlertidige filer, den opretter. Hos netværks- administratoren kan man få oplyst, hvilke kataloger der opfylder de ønskede adgangsbetingelser. Man kan også bruge den semigrafiske brugergrænseflade til at få en oversigt over serverens fælles kataloger. Hvis et katalog kan bruges med **uexec**, er det angivet i feltet *Remark* for det pågældende katalog. Om brugen af den semigrafiske brugergrænseflade og fælles kataloger, se kapitel 6: *Fælles kataloger*.

Standard for navngivning af filer

Shellen i UNIX udføres i DOS- eller OS/2 i brugernes aktuelle arbejdskatalog på den angivne drev-ID. På den måde fungerer de relative filnavngivningsregler på kommandolinier som forventet. Absolutte stinavne, som er angivet på kommandolinien og indledes med /, er absolutte med hensyn til UNIX-hovedkataloget snarere end brugerens hjemmekatalog på nettet (som fremstår som hovedkatalog under netværkssesioner). Hvis man f.eks. angiver:

```
uexec "ls /"
```

får man en oversigt over hovedkataloget i UNIX.

uexec-systemvariabler i UNIX

Flere **uexec**-parametre er systemvariabler, dvs. at de har gyldighed fra et **uexec**-kald til et andet, indtil man udtrykkeligt fjerner dem eller ophæver tilknytningen. Parametrene er **/l**, **/n**, **/m** og systemvariabelstrengene (*sysvar-streng*). Værdiernes fortsatte gyldighed bevirker, at en enkelt **uexec**-kommando kan udføres ved, at parameterblokken indlæses til en passende værdi, som derefter gælder for efterfølgende kald af kommandoen. **uexec** kan kaldes med systemvariablerne uden en *"kommando"*.

Når definitioner på systemvariabler skal gemmes i en fil, kan man ikke bruge en variabel til at definere en anden. Man kan f.eks. ikke skrive således:

```
HOME=/peg2/dmt
PATH=$HOME/bin:/bin
```

mens følgende er korrekt:

```
HOME=/peg2/dmt
PATH=/peg2/dmt/bin:/bin
```

Omdirigering af input/output

Man kan omdirigere input/output (dvs. *pipe* eller omdirigere filer) til **uexec**. For eksempel viser:

```
type autoexec.bat | uexec k: "wc -l"
```

antallet af linier i *autoexec.bat*-filen, når man benytter UNIX-kommandoen **wc** med henblik på optælling af ord.

Baggrundskørsel

Når en **uexec**-kommando udføres som baggrundskørsel, kan man omdirigere output til en fil eller en anden enhed. Ellers angives */dev/null* som standard.

Hvis man vil se baggrundsprocessens aktuelle status, skal man bruge **upstat**-kommandoen. Hvis man vil afvente udførelsen af en baggrundsproces, skal man benytte **uwait**-kommandoen. Hvis en baggrundskørsel skal stoppes, skal man benytte **ukill**-kommandoen. Baggrundsprocesser ignorer SIGINT og SIGQUIT.

Bemærk: **&**-tegnet kan ikke anvendes sammen med *"kommando"*. Resultatet ville blive uforudsigeligt, fordi shellen slår processerne fra og straks vender tilbage.

Signaler

Hvis baggrundsprocessen ikke er afsluttet, kan **ukill**-kommandoen stoppe den.

Hvis funktionen skal virke, skal DOS-kommandoen **break** slås til (**on**).

Exit-status

uexec vil som regel vise UNIX-shellens **exit**-status, når den udføres.

Eksempel 1

Hvis man vil afvikle et **who** og gemme outputtet for processen i filen *minwho*, som findes i et katalog tilknyttet drev-ID'en D, skal man skrive:

```
uexec d: "who > minwho" /&
```

Eksempel 2

Kommandoen **grep** skal udføres på filen *kontor.m* på drev C for at vise de linier i filen, som indeholder *Mr*. Derefter skal outputtet sendes til UNIX-kommandoen **wc** (optælling af ord) og vises for brugeren. Man skal skrive følgende:

```
uexec d: "grep Mr" < c:kontor.m | uexec d: "wc"
```

eller:

```
uexec d: "grep Mr | wc" < c:kontor.m
```

Eksempel 3

Den maksimale filstørrelse skal sættes til 2 Mb. Derfor skal man skrive:

```
uexec d: /1 4096
```

Eksempel 4

Systemvariablerne *var1* og *var2* skal defineres. Derfor skal man skrive:

```
uexec d: var1=dummy var2=123
```

Eksempel 5

En bruger vil gerne se, hvor mange tegn der er i navnet "Mariager". Hun ønsker at benytte **wc**-kommandoen og angive navnet fra tastaturet. Proceduren er denne:

1. Skriv **uexec k: wc /s**, og tryk RETUR.

2. Skriv `Mariager`, og tryk RETUR.

3. Tryk CTRL+Z.

4. Tryk RETUR.

Nu vises følgende tal:

1 1 13

hvilket vil sige, at de angivne data indeholder en linie, et ord og 13 tegn.

Eksempel 6

En bruger vil gerne se, hvor mange linier der er i hendes *autoexec.bat*-fil. Resultatet af optællingen skal gemmes i filen *linier* på det lokale drev. Hun ønsker at benytte **wc**-kommandoen til optællingen og skriver derfor:

```
type autoexec.bat uexec k: "wc -l" > linier
```

Se endv.

Oplysninger om	Se
Stop kommandoer ved hjælp af **uexec**	**ukill**
Vis status for kommandoer, der kører i baggrunden på serveren ved hjælp af **uexec**	**upstat**
Afvent, at klienten udfører en kommando, som er sat i gang ved hjælp af **uexec**.	**uwait**

11.6.35. ukill

Syntaks

```
ukill [drev-ID:] [/signum]pid[ [/signum]pid...]
```

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen gør det muligt for en klient at stoppe en kommando, som udføres ved hjælp af **uexec**. Processen identificeres med proces-ID'en.

Parametre

drev-ID repræsenterer drev-ID-en for et virtuelt drev på klienten, som er tilknyttet et fællesnavn med læse-, skrive-, oprette- og sletteadgang. Hvis kataloget ligger på en server med ressourceadgangskontrol, skal der også være **uexec**-adgang. Hvis det aktuelle drev er tilknyttet fællesnavnet, skal man ikke angive en drev-ID.

/signum repræsenterer det signalnummer, der skal benyttes til at udføre **kill**-kommandoen. Standardnummeret er 15.

pid repræsenterer proces-ID'en for den kommando, som skal stoppes. Man kan angive mere end én proces-ID.

Kommentarer

ukill bruges til at stoppe kommandoer på UNIX-servere. Processen angives med proces-ID'en. Hvis man ikke selv angiver det signal, som skal benyttes under **kill**-processen, gælder standardsignalet på 15 (SIGTERM). Man kan angive lige så mange processer, man vil, og skal angive mindst een til **kill**-kommandoen.

Eksempel

En **spell**-kommando skal stoppes med signalnummeret 9. Kommandoen er udført ved hjælp af **uexec** på drev-ID'en D og proces-ID'en er 12345. Skriv:

```
ukill d: /9 12345
```

Herved stoppes kommandoen. Hvis man vil kontrollere, om **kill**-kommandoen er gennemført, skal man skrive:

```
upstat d:
```

Serveren svarer:

(12345) 'spell' terminated abnormally (kill).

Se endv.	**Oplysninger om**	**Se**
	Udførelse af UNIX-kommandoer på server fra en klient.	**uexec**
	Vis status for kommandoer, der udføres som baggrundskørsel på serveren ved hjælp af **uexec**.	**upstat**
	Afvent, at klienten udfører en kommando, som er sat i gang ved hjælp af **uexec**.	**uwait**

11.6.36. upstat

Syntaks

```
upstat: [drev-ID]
```

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen gør det muligt for klienten at kontrollere status for udførelsen af en kommando (eller kommandoer), som er sat i gang som baggrundskørsel på en UNIX-server ved hjælp af **uexec**.

Parametre

drev-ID repræsenterer drev-ID'en for et virtuelt drev på klienten, som er tilknyttet et fællesnavn med læse-, skrive-, oprette- og sletteadgang. Hvis kataloget ligger på en server med ressourceadgangskontrol, skal der også være **uexec**-adgang. Hvis det aktuelle drev er tilknyttet dette fællesnavn, skal man ikke angive en drev-ID.

Kommentarer

upstat bruges til at vise status for den eller de kommandoer på serveren, som er indlæst ved hjælp af **uexec**. Status for alle baggrundsprocesserne vises. Man får dog kun vist status for udførte kommandoer én gang pr. baggrundsproces. Hvis en proces stadig er i gang, vises status hver gang **upstat** udføres. Når processen afsluttes, bevirker **upstat**-kommandoen, at status for processen afslutning vises én gang, men ikke ved efterfølgende **upstat**-udførelser.

Bemærk: Processer, som er afsluttet på normal vis (dvs. at de ikke er afbrudt i utide eller udført ved hjælp af /&-parameteren), vises ikke, når man anvender **upstat**-kommandoen. På klienten vises f.eks. datoen på serveren på følgende måde:

uexec f: "date"

Statusoplysningerne for denne kommando vises ikke, hvis man herefter angiver **upstat**-kommandoen.

Eksempel

Hvis en bruger ønsker at benytte UNIX-kommandoen **find** til at finde filen *hallo.c* og sende outputtet til filen *find.out*, skal hun benytte denne fremgangsmåde:

1. Skriv følgende:

   ```
   uexec e: "find / -name hallo.c -print > find.out"/&
   ```

   Serveren svarer:

   'find / -name hallo.c -print > find.out'
   (process #9999) is executing on <fællesnavn>

2. Kontrollér status for kommandoen ved at skrive:

   ```
   upstat e:
   ```

   Denne gang svarer serveren:

   'find / -name hallo.c -print > find.out'
   (process #9999) is executing on <fællesnavn>

3. Hvis man senere vil se, om kommandoen er udført, skal man skrive følgende:

   upstat e:

   hvorefter serveren svarer:

   'find / -name hallo.c -print > find.out'
   (process #9999) exited

Se endv.

Oplysninger om	Se
Udførelse af UNIX-kommandoer på server fra en klient.	**uexec**
Vis status for kommandoer, der udføres som baggrundskørsel på serveren ved hjælp af **uexec**.	**upstat**

Afvent, at klienten udfører en kommando, som er sat i gang ved hjælp af **uexec**.

uwait

11.6.37. uren

Syntaks

uren [{ glfilnavn nytfilnavn
filnavn1 [filnavn2...] katalognavn }]

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen omdøber eller flytter filer på UNIX-servere.

Parametre

gammeltfilnavn repræsenterer det oprindelige filnavn.

nytfilnavn er det nye filnavn.

filnavn1 repræsenterer navnet på den fil, som skal flyttes.

filnavn2... repræsenterer den eller de filer, som også skal flyttes.

katalognavn er navnet på det katalog, filerne skal flyttes over i.

Kommentarer

Man kan ikke benytte **uren**-kommandoen til at flytte filer fra et drev til et andet.

Eksempel 1

Hvis filen *forstorfordos* skal omdøbes til *okfordos*, skal man skrive:

```
uren forstorfordos okfordos
```

Eksempel 2

Hvis filerne *abc* og *def* skal flyttes til *kat1*-kataloget, skal man skrive:

```
uren abc def kat1
```

Se endv.	Oplysninger om	Se
	Oversigt over indhold af katalog i UNIX-format på klienten	udir

11.6.38. uwait

Syntaks

```
uwait [drev-ID:] [/n] [pid]
```

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS, OS/2.

Formål

Kommandoen gør det muligt for en klient af afvente udførelsen af en eller flere kommandoer, som udføres på en UNIX-server ved hjælp af **uexec**.

Parametre

drev-ID repræsenterer drev-ID-en for et virtuelt drev på klienten, som er tilknyttet et fællesnavn med læse-, skrive-, oprette- og sletteadgang. Hvis kataloget ligger på en server med ressourceadgangskontrol, skal der også være **uexec**-adgang. Hvis det aktuelle drev er tilknyttet fælles-navnet, skal man ikke angive en drev-ID.

/n viser status med det samme. Man kan kun angive en enkelt proces-ID ved denne parameter. Når man benytter **/n**, udfører **uwait** samme funktion som **upstat**-kommandoen.

pid repræsenterer proces-ID'en for den kommando, hvis udførelse man ønsker at afvente. Hvis parameteren ikke angives, returnerer **uwait** først, når alle **uexec**-processerne er afsluttet.

Kommentarer

uwait bruges, når man vil afvente en eller flere kommandoer, som afvikles som baggrundskørsel på serveren og er startet ved hjælp af **uexec**-kommandoen. Når kommandoen eller kommandoerne er udført, vises DOS- eller OS/2-kommandolinien. Man kan enten angive en enkelt proces-ID eller slet ingen. I sidstnævnte tilfælde returnerer **uwait** først, når alle de processer, man har startet på drev-ID'en ved hjælp af **uexec**, er afsluttet.

Eksempel

uwait skal udføres på en *troff*-kommando som baggrundsproces ved hjælp af **uexec** og med proces-ID'en 12345. Drev-ID'en D er tilknyttet et fællesnavn på en server med brugeradgangskontrol og læse-, skrive-, oprette- og sletteadgang. Skriv følgende:

uwait d: 12345

Se endv.	Oplysninger om	Se
	Udførelse på server af UNIX-kommandoer afgivet fra en klient.	**uexec**
	Vis status for kommandoer, der udføres som baggrundskørsel på serveren ved hjælp af **uexec**.	**upstat**
	Stop kommandoer ved hjælp af **uexec**.	**ukill**

11.6.39. wnetmsg

Syntaks

wnetmsg

Klienter

Basal DOS, Udvidet DOS.

Formål

Kalder Windows Network Message-programmet.

Kommentarer

Windows Network Message-programmet er en vinduebaseret applikation, som kan bruges, når man sender og modtager meddelelser på nettet, mens man kører Microsoft Windows 286, version 2.1. Windows Network Message-programmet ligger i *ddeutil*-kataloget på primærserveren.

Se endv.	**Oplysninger om**	**Se**
	Windows Network Message-programmet	*Afsendelse og modtagelse af meddelelser i vinduer*

Appendiks B. Henvisning til den semigrafiske brugergrænseflade

Bemærk: Denne sektion gælder kun for udvidet DOS- og OS/2-klienter.

Hvis man arbejder på en af disse klienter, kan man benytte Supermax LAN Manager/X på to forskellige måder:

* ved hjælp af menuer og dialogbokse i den semigrafiske brugergrænseflade

* ved hjælp af **net**-kommandoer fra DOS- eller OS/2-kommandolinien.

Med mindre man er vant til at arbejde med kommandolinier, vil det nemmeste sandsynligvis være at benytte den semigrafiske brugergrænseflade i forbindelse med Supermax LAN Manager/X.

Den semigrafiske brugergrænseflade viser netværksressourcer og funktioner, som man kan vælge imellem. Fordelene ved denne brugergrænseflade er følgende:

* De interaktive menuer og dialogbokse fører brugeren gennem de forskellige LAN-procedurer.

* Man behøver ikke at huske kommandoerne for at kunne bruge dem.

Appendiks B giver en detaljeret beskrivelse af brugen af den semigrafiske brugergrænseflade. I kap. 11: Oversigt over kommandoer beskrives **net**-kommandoerne nærmere.

B1. Start af den semigrafiske brugergrænseflade og hovedskærmbilledet

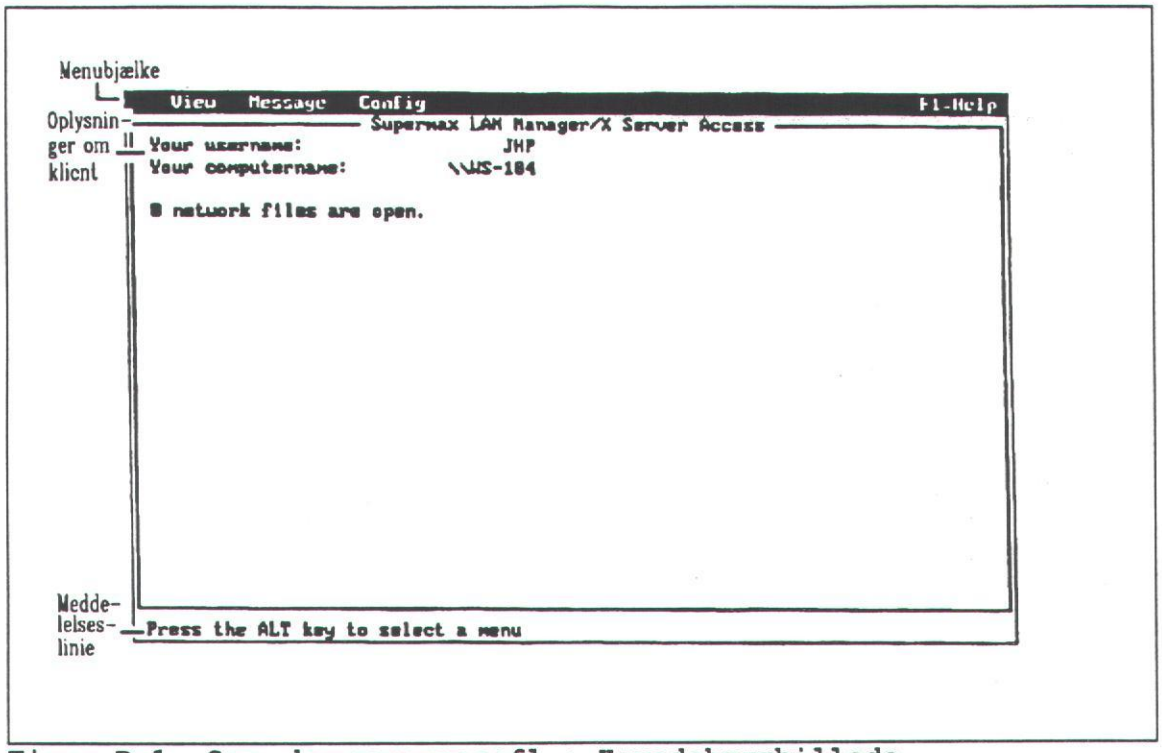
Når klientprogrammet er indlæst på datamaten, kan man starte den semigrafiske brugergrænseflade ved at skrive **net** og trykke RETUR. Indlæsning af klientprogrammet er beskrevet nærmere i kap. 5: *Start og stop af klienten*.

Bemærk: NUMLOCK skal være slået fra, inden den semigrafiske brugergrænseflade startes. På det fleste datamater er NUMLOCK på forhånd slået fra.

Nu vises hovedskærmbilledet (Figur B-1).

Bemærk: Hvis man ikke har logget sig på lokalnettet, får man besked på at gøre dette, inden hovedskærmbilledet vises.

Hovedskærmbilledet giver oplysning om, hvilke ressourcer brugeren benytter på nettet i øjeblikket, og viser:

Figur B-1. Sem. brugergrænsefl.: Hovedskærmbillede

* klientens datamatnavn

* brugerens brugernavn

* hvor mange fælles filer, brugeren benytter i øjeblikket.

Hovedskærmbilledet er altid udgangspunktet, når man skal udføre opgaver via den semigrafiske brugergrænseflade. Det afhænger af den valgte opgave, hvilken menu man skal vælge på skærmbilledet. Menuen fører videre til menupunkter, som igen fører til skærmbilleder med *dialogbokse*. Disse bokse benyttes til at foretage valg og/eller angive de oplysninger, som skal benyttes i forbindelse med en opgave.

I næste sektion beskrives, hvordan man udpeger og arbejder med menuer og dialogbokse. Man kan bruge både tastaturet og en mus, eller tastaturet alene. Begge metoder beskrives i det følgende.

B1.1. Afbrydelse af proces

I den semigrafiske brugergrænseflade kan man afbryde en igangværende proces ved at trykke ESC. Hvis hovedskærmbilledet skal vises igen, skal man trykke ESC, indtil alle menupunkter og dialogbokse er fjernet.

B1.2. Hjælp

Man kan få hjælp ved at trykke F1 i hovedskærmbilledet og i bestemte menuer, menupunkter og dialogbokse. Hjælpefunktionen viser også et stikordsregister, hvor man kan vælge hjælp til et bestemt emne. Hvis man trykker F1, mens man har en menu eller dialogboks stående på skærmen, får man hjælp til netop den menu eller dialogboks.

B2. Menuer

Man udfører en opgave ved først at vælge en menu fra hovedskærmbilledet. Navnene på menuen vises øverst i dette billede. Der er mulighed for følgende menuer og funktioner:

Menu	**Formål**
View	Viser navne på servere og fælles netværksressourcer. Giver mulighed for at blive tilsluttet fælles ressourcer, undersøge udskrivningskøer og forlade den semigrafiske brugergrænseflade.
Message	Sender og viser meddelelser. Giver mulighed for at angive alias og - på OS/2-klienter -fremsende meddelelser og angive logfiler til meddelelserne.
Config	Gemmer eller gendanner et allerede defineret sæt af forbindelser. Giver mulighed for at ændre kodeord eller - på OS/2-klienter - stoppe klientprogrammet.
Status	Viser statusoplysninger om klienten og lokalnettet. Denne menu findes kun i forbindelse med OS/2-klienter.

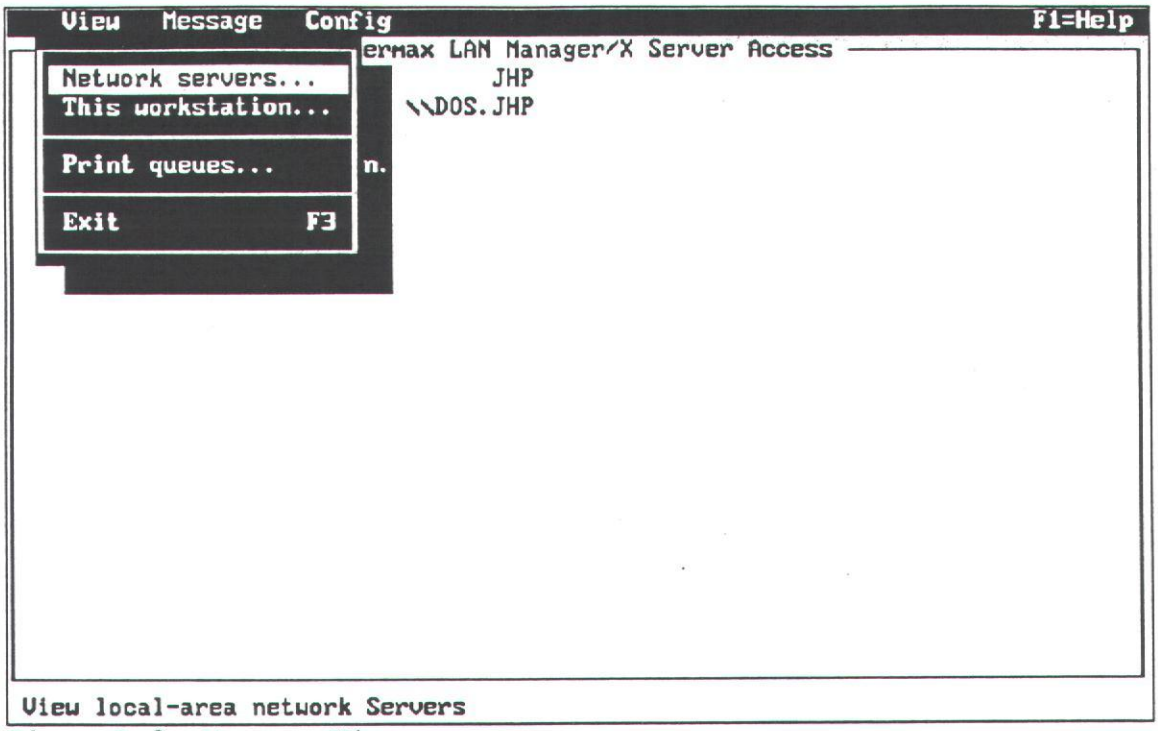
Når man vælger en menu, får man en oversigt over menupunkter. Figur B-2 viser et eksempel på menuen *View*.

De fleste opgaver udføres via *View*-menuen, herunder også tilslutning til fælles ressourcer.

B2.1. Menuer og menupunkter

Man kan vælge menuer og menupunkter på 3 forskellige måder:

1. Man kan bruge piltasterne.
2. Man kan bruge foruddefinerede hurtigtaster.
3. Man kan bruge en mus.

Figur B-2. Menuen *View*

Metoderne beskrives i det følgende.

B2.2. Piltaster

Man vælger menuer og menupunkter med piltasterne på følgende måde:

1. Tryk ALT i hovedskærmbilledet.

   View-menuen fremhæves, og menutitlens baggrundsfarve skifter.

   Bemærk: Da *View*-menuen er den første menu på skærmen, placeres markøren dèr. Man kan kontrollere markørens placering ved at trykke ALT. Herved skifter *View*-menuens titel farve.

2. Brug PIL VENSTRE eller PIL HØJRE til at vælge en menu.

   Baggrundsfarven for hver menu skifter, mens man flytter rundt ved hjælp af piltasterne.

3. Når man har markeret den ønskede menu, skal man trykke RETUR og PIL NED for at få en oversigt over menupunkterne.

4. Brug PIL OP eller PIL NED for at udpege et menupunkt.

5. Når man har markeret det ønskede menupunkt, skal man trykke RETUR for at vælge det.

   Herved vises den dialogboks, der hører til menupunktet.

   Bemærk: Man kan forlade en menu eller et menupunkt ved at trykke ESC.

B2.3. Hurtigtaster

Hurtigtaster er de fremhævede bogstaver, som vises i titlerne på menuer og menupunkter, når man trykker ALT. Hvis man indtaster det pågældende bogstav, kan man vælge den menu eller det menupunkt, som bogstavet betegner. Metoden kan i visse tilfælde være mere praktisk end brugen af piltaster.

Man vælger menuer og menupunkter med hurtigtasterne på følgende måde:

1. Tryk ALT i hovedskærmbilledet, og hold den nede. Herved fremhæves et bogstav i hvert menunavn.

2. Indtast det fremhævede bogstav i den ønskede menu uden at slippe ALT (f.eks. **v** for *View*-menuen).

   Nu vises menupunkterne under navnet på den pågældende menu.

3. Hold ALT nede, og indtast det fremhævede bogstav i det ønskede menupunkt.

   Herved vises den dialogboks, der hører til menupunktet.

I visse tilfælde kan man ændre markeringen af en menu eller et menupunkt uden at trykke ALT, men det nemmeste er altid at trykke på ALT og holde den nede, når man vil bruge hurtigtaster.

Bemærk: Man kan forlade en menu eller et menupunkt ved at trykke ESC.

Eksempel
Man skal trykke ALT for at sende en meddelelse til en kollega i det firma, man arbejder i. Idet man stadig holder tasten nede, skal man skrive *M* for at få vist *Message*-menuen. Det første menupunkt er *Send*. Da punktet står som det første, er det fremhævet. Derfor kan man vælge det ved at trykke RETUR. Nu vises dialogboksen til afsendelse af meddelelser.

B2.4. Mus

Menuer og menupunkter vælges på følgende måde, når man arbejder med mus:

1. Flyt musens markør til den ønskede menu.

2. Tryk på musens venstre knap og slip den igen.

Menupunkterne vises under navnet på menuen.

3. Flyt musens markør til det ønskede menupunkt, tryk på musens venstre knap og slip den igen.

   Herved vises den dialogboks, der hører til menupunktet.

Bemærk: Man kan afslutte en menu eller et menupunkt ved at trykke ESC. Man kan også afslutte en menu ved at flytte markøren til et blankt område på skærmen, trykke på musens venstre knap og slippe den igen.

B3. Dialogbokse

I dialogbokse kan man foretage valg, få vist og selv angive oplysninger. Man får en dialogboks frem på skærmen, når man vælger et menupunkt. Boksen kan bestå af indtil 6 forskellige dele:

* tekstbokse
* oversigtsbokse
* kontrolbokse
* funktionsknapper
* kommandoknapper
* fremvisningsfelter

Man kan ikke se alle 6 dele på én gang. Dialogboksen *Send a Message* (som indeholder tekstbokse, oversigtsbokse, funktionsknapper og kommandoknapper) giver imidlertid et dækkende billede af, hvordan enkeltdelene kan kombineres med hinanden (Figur B-3).

B3.1. Hvordan man bevæger sig rundt i dialogbokse

Man kan flytte fra et område til et andet i en dialogboks ved hjælp af en af følgende metoder:

* Tryk TAB for at flytte til det næste område, eller tryk SKIFT+TAB for at flytte til det foregående område.

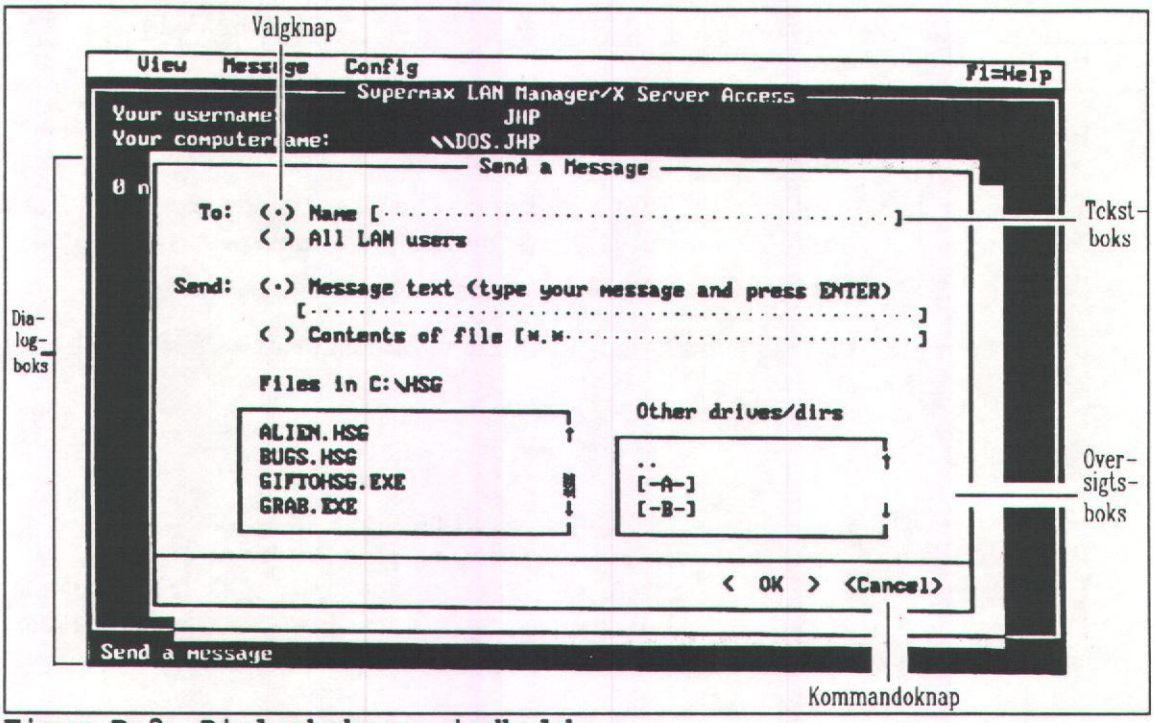
* Flyt musens markør til det ønskede område, og tryk på musens venstre knap.

* Flyt ved hjælp af hurtigtaster på denne måde:

  a. Når man er i dialogboksen, skal man trykke ALT.

  Et nyt bogstav i de enkelte områder af dialogboksen skifter nu farve eller fremhæves. Bogstavet betegner hurtigtasten.

  b. Hvis man vil markere et andet område, skal man trykke ALT og holde den nede, mens man trykker på den ønskede hurtigtast.

Figur B-3. Dialogboksens indhold

Eksempel
I dialogboksen *Send a Message*, skal man trykke ALT for at få vist boksens hurtigtaster. Derefter skal man trykke ALT+N for at flytte markøren til tekstboksen *Name*. Når man nu trykker ALT+M, flyttes markøren til tekstboksen *Message text*. Her kan man indtaste sin meddelelse.

B3.2. Tekstbokse

Tekstbokse er de områder på skærmen, hvor man kan angive nye eller ændre de viste oplysninger. Boksene indeholder stiplede linier i kantede parenteser. Når man skriver en meddelelse, erstattes punktummerne i de stiplede linier efterhånden af tegn, f.eks.:

```
Message text: [Jeg har en aftale med lægen...]
```

I visse tilfælde er boksen allerede udfyldt med en standardtekst, som man godkender ved ikke at slette den.

Man kan også ændre indholdet i en tekstboks ved hjælp af tastaturet eller en mus. Fremgangsmåden beskrives i det følgende:

B3.2.1. Tastatur

Man indtaster eller ændrer indholdet i en tekstboks fra tastaturet på følgende måde:

1. Placér om nødvendigt markøren i en anden tekstboks ved at trykke TAB, SKIFT+-TAB (for at gå baglæns) eller ved at benytte hurtigtasterne.

2. Står der allerede oplysninger i tekstboksen, kan man slette dem ved at trykke DELETE eller BAKTAST.

3. Indtast de nødvendige oplysninger i tekstboksen.

   Tekstbokse kan indeholde flere tegn end dem, der vises på samme tid på skærmen. Teksten flyttes vandret, mens man skriver eller flytter markøren til venstre eller højre.

   Følgende redigeringstaster kan benyttes, når man ønsker at se eller ændre indholdet i tekstbokse:

Tast	Bevægelse
PIL VENSTRE	flytter markøren en plads til venstre.
PIL HØJRE	flytter markøren en plads til højre.
HOME	flytter markøren til det første tegn i tekstboksen.
END	flytter markøren til det sidste tegn i tekstboksen.

Eksempel
For at sende en meddelelse til en kollega i det firma, hvor man arbejder, skal man vælge menuen *Message* og derefter menupunktet *Send*. Med hurtigtasterne kan man flytte markøren til tekstboksen *Name* og f.eks. indtaste *jand*. Herefter skal man med hurtigtasterne flytte markøren til tekstboksen *Message text*, hvor man skriver sin meddelelse. Efter at have gjort dette kommer man ved at trykke HOME tilbage til begyndelsen af tekstboksen og kan gennemlæse sin tekst, inden man sender den.

B3.2.2. Mus
Man indtaster eller ændrer indholdet i en tekstboks med musen på følgende måde:

1. Flyt musens markør til tekstboksen.

2. Tryk på musens venstre knap én gang, og slip den igen.

   Nu vises en tekstmarkør i tekstboksen.

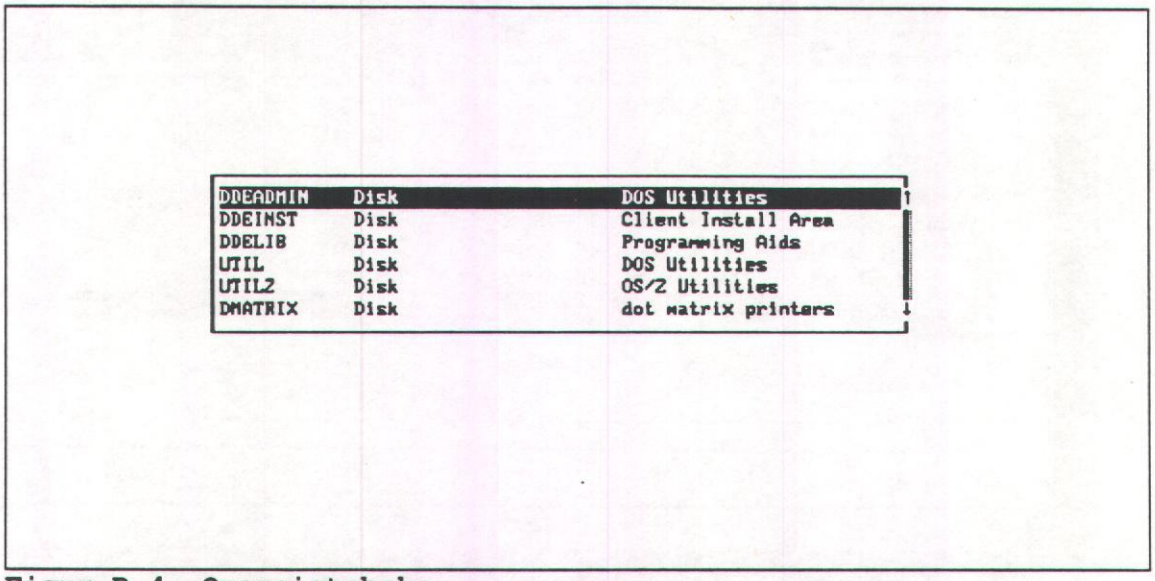
3. Angiv, ret eller slet de nødvendige oplysninger i boksen.

B3.3. Oversigtsbokse
Oversigtsbokse tjener to formål:

* De gør det muligt at løbe igennem lange oversigter, som ikke kan stå på skærmen på én gang.

* De gør det muligt at vælge fra oversigterne, f.eks. navne på servere eller kommandoer om udskrivning på en netværksprinter.

Figur B-4 viser en typisk oversigtsboks.

Figur B-4. Oversigtsboks

Hvis oversigtsboksen består af flere kolonner (som i det viste eksempel), fremhæves hele kolonnen, når man vælger fra den.

Oversigtsbokse optræder ofte i forbindelse med tekstbokse. Når man vælger et punkt fra en oversigtsboks, vises det i den tilsvarende oversigtsboks. I eksemplet i Figur B-5 har brugeren valgt serveren *willy.serve* fra oversigtsboksen. Derfor indeholder den tilsvarende tekstboks *Servername* servernavnet *willy.serve*.

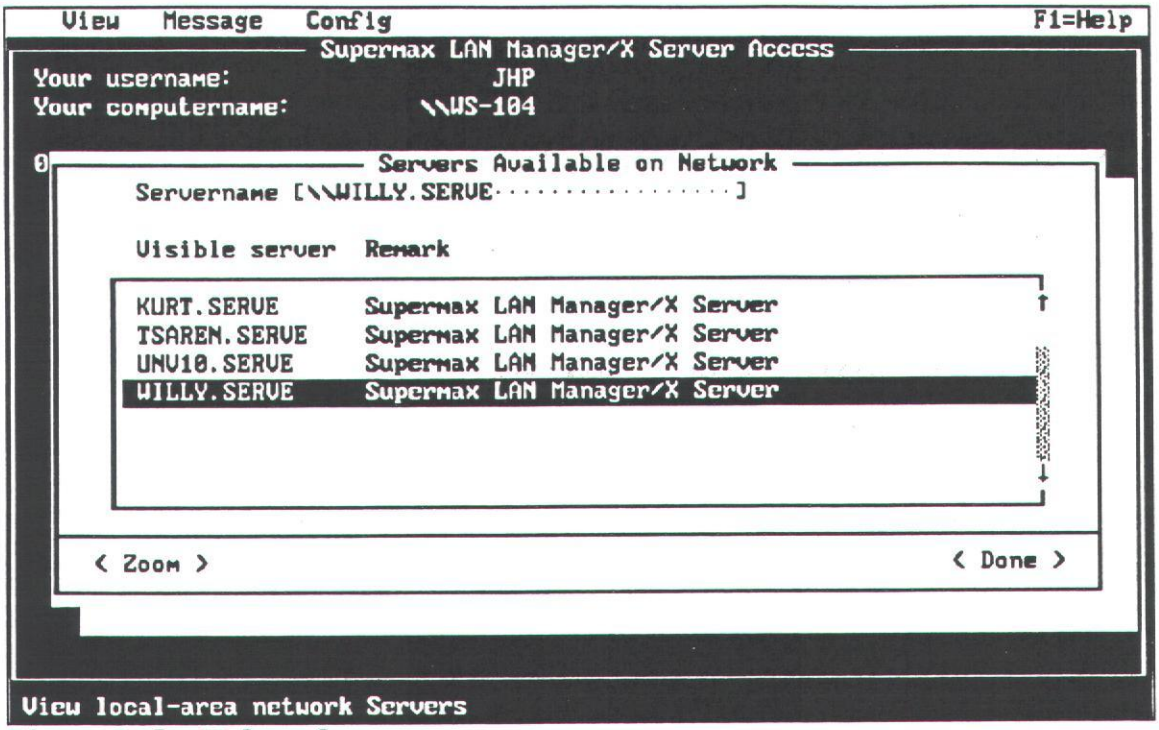
Man kan vælge et punkt fra en oversigtsboks med musen eller fra tastaturet. Fremgangsmåden beskrives senere i denne sektion under overskrifterne *Brug af tastaturet* og *Brug af mus*.

B3.3.1. Oversigtsboksen *Other drives/dirs*

Den semigrafiske brugergrænseflade omfatter to specielle oversigtsbokse: *Files in <aktuelt katalog>* og *Other drives/dirs*. Disse bokse vises på skærmen, når man bruger den semigrafiske brugerflade til at:

* sende en fil til en anden bruger
* ændre logfilen til meddelelser (kun OS/2-klienter)
* indlæser en eksisterende profil
* opretter en ny profil.

Oversigtsboksen *Files in <aktuelt katalog>* viser alle filer i det aktuelle arbejdskatalog.

Figur B-5. Valg af server

Oversigtsboksen *Other drives/dirs* viser alle underkataloger, de fysiske diskdrev og de drev, man er tilsluttet. I oversigtsboksen kan man angive filer, som ikke findes i det aktuelle arbejdskatalog.

Bemærk: Hvis man ændrer logfilen til meddelelser, vises der kun logfiler i oversigtsboksen *File in <aktuelt katalog>*. Hvis man er ved at indlæse eller gemme en profil, viser oversigtsboksen kun profilfiler.

Hvis man vælger et underkatalog eller et drev fra oversigtsboksen *Other drives/dirs*, ændres indholdet af denne boks og oversigtsboksen *Files in <aktuelt katalog>* på følgende måde:

* Hvis man vælger et underkatalog, viser oversigtsboksen *Files in <aktuelt katalog>* de filer, som findes i det valgte underkatalog. Oversigtsboksen *Other drives/dirs* viser desuden alle ledige drev og underkatalogerne i det valgte underkatalog. Man kan vælge et underkatalog fra tastaturet eller med musen. Hvis man bruger tastaturet, skal man følge fremgangsmåden, som er beskrevet under *Arbejd fra tastaturet* senere i denne sektion. Bruger man mus, skal man følge fremgangsmåden i *Arbejd med mus*, som også beskrives i denne sektion. Når underkataloget er valgt, skal man vælge kommandoknappen *OK*. Hvis man vil vælge et katalog, som er placeret oven over det aktuelle arbejdskatalog, skal man vælge punktet .. i oversigtsboksen og derefter kommandoknappen *OK*. Herved kommer man et trin højere op i hierarkiet.

* Hvis man vælger et drev fra oversigtsboksen *Other drives/dirs* viser oversigtsboksen

Files in <aktuelt katalog> filerne i hovedkataloget på det valgte drev. Hvis man f.eks. har valgt F-drevet og er tilsluttet et fælles katalog *text*, som bruger dette drev, viser oversigtsboksen alle filerne i kataloget. Oversigtsboksen *Other drives/dirs* viser alle underkatalogerne til hovedkataloget på det valgte drev samt alle ledige drev. Når man har valgt et drev, skal man vælge kommandoknappen *OK*.

Når det ønskede drev eller katalog er valgt fra oversigtsboksen *Other drives/dirs*, kan man vælge en fil fra oversigtsboksen *Files in <aktuelt katalog>* og derefter kommandoknappen *OK* for at sende filen.

B3.3.2. Arbejd med tastaturet

Man får en oversigt over og kan vælge et punkt i en oversigtsboks på følgende måde, når man arbejder fra tastaturet:

1. Placér om nødvendigt markøren i oversigtsboksen ved at trykke TAB, SKIFT+TAB (for at gå baglæns) eller ved at benytte hurtigtasterne.

2. Brug følgende taster for at flytte rundt i oversigtsboksen. Indholdet i den tilsvarende oversigtsboks kan ændre sig, hvis der er flere punkter i oversigten, end skærmen kan vise på én gang.

Tast	Bevægelse
PIL OP	flytter markøren en linie op.
PIL NED	flytter markøren en linie ned.
PAGE UP	flytter markøren en side op.
PAGE DOWN	flytter markøren en side ned.
HOME	flytter markøren til toppen af oversigten.
END	flytter markøren til bunden af oversigten.

   Punkterne i oversigtsboksen er opstillet alfabetisk. Man kan også flytte til det første punkt, som indledes med et bestemt bogstav, ved at placere markøren i oversigtsboksen og indtaste det pågældende bogstav fra tastaturet.

3. Når man har fremhævet det ønskede punkt i oversigtsboksen, skal man trykke TAB for at forlade boksen. Punktet er nu valgt.

Eksempel

Firmaets revisor, Dahl, skal sende en meddelelse til en kollega i samme firma. Meddelelsen ligger i øjeblikket i en fil. Dahl skal derfor vælge menuen *Message* for at sende filen, og derefter menupunktet *Send*. I dialogboksen *Send a Message* er der en tekstboks, hvor Dahl kan angive navnet på den fil, der skal sendes, og en tilhørende oversigtsboks, der viser filerne i det aktuelle katalog. I stedet for at skrive et filnavn i tekstboksen, skal han flytte markøren til tekstboksen og ved hjælp af piltasterne udpege og vælge det korrekte filnavn. Dette navn vises herefter automatisk i tekstboksen *Message filename*.

B3.3.3. Arbejd med mus

Man får en oversigt over og kan vælge et punkt i en oversigtsboks på følgende måde, når man bruger en mus:

1. Flyt musens markør til den lodrette bjælke til højre i oversigtsboksen. Denne stribe kaldes et *bladningsfelt*.

2. Anbring musens markør over rektanglen i bladningsfeltet. Denne rektangel kaldes en *bladningsboks*. Bladningsboksen afspejler, hvor man befinder sig i øjeblikket i oversigtsboksen.

3. Tryk på musens venstre knap og hold den nede.

4. Bliv ved med at trykke på musens knap og blad med musen frem eller tilbage i bladningsboksen, indtil placeringen i bladningsfeltet svarer nogenlunde til den placering i oversigtsboksen, der skal undersøges nærmere.

   Når man flytter bladningsboksen til slutningen af bladningsfeltet, vises slutningen af oversigten. Når man flytter bladningsboksen til begyndelsen af bladningsfeltet, vises begyndelsen af oversigten.

5. Slip musens venstre knap.

   Oversigtsboksen ændrer udseende alt efter, hvor i bladningsfeltet markøren befinder sig.

6. Flyt musens markør til det ønskede punkt i oversigtsboksen, tryk én gang på den venstre knap og slip igen.

   Det eventuelle indhold i en tilsvarende tekstboks kan ændre sig, efterhånden som man foretager valg i oversigtsboksen.

B3.4. Kontrolbokse

Kontrolbokse angiver parametre, som enten kan være slået til eller fra. Når man afkrydser kontrolboksen med *x*, slår man en parameter til. Følgende kontrolboks ophæver f.eks. logningen af meddelelser på klienten, når *Pause* er slået til:

```
[x] Pause logging messages
```

Man kan arbejde i kontrolbokse med musen eller fra tastaturet. Fremgangsmåden beskrives nedenfor.

B3.4.1. Arbejd fra tastaturet

Man arbejder med kontrolbokse fra tastaturet på følgende måde:

1. Skift til kontrolboksen ved at trykke TAB, SKIFT+TAB (for at gå baglæns) eller ved hjælp af hurtigtasterne.

2. Tryk MELLEMRUM for at krydse boksen af eller slette et kryds.

Eksempel
Hvis man i en periode ikke vil bruge fælles printere fra sin klient, skal man vælge menupunktet *This workstation* fra menuen *View*. Derefter skal man i dialogboksen *Network Resources in Use at Your Workstation* bruge TAB for at flytte markøren til kontrolboksen *Pause using printers and comm devices* og trykke MELLEMRUM for at afkrydse den. På den måde ophæver man midlertidigt brugen af de fælles printere, man er tilsluttet.

B3.4.2. Arbejd med mus
Man arbejder med kontrolbokse med en mus på følgende måde:

1. Flyt musens markør til kontrolboksen.

2. Tryk én gang på musens venstre knap og slip igen for enten at sætte eller fjerne et kryds i kontrolboksen.

B3.5. Valgknapper
Man bruger funktionsknapper til at vælge mellem forskellige muligheder. Når man vælger en funktionsknap, vises en prik mellem de tilsvarende parenteser. Man kan kun vælge en funktionsknap ad gangen for hver gruppe af valgmuligheder.

Funktionsknapperne kan typisk være grupperet på denne måde:

( ) Disk device
( ) Spooled printer
( ) Communication device

Man kan vælge funktionsknapper fra tastaturet eller ved hjælp musen. Fremgangsmåden beskrives nedenfor.

B3.5.1. Vælg fra tastaturet
Man vælger en funktionsknap fra tastaturet på følgende måde:

1. Flyt markøren til gruppen af knapper ved at trykke TAB, SKIFT+TAB (for at gå baglæns) eller ved hjælp af hurtigtasterne.

2. Brug piltasterne til at flytte markøren mellem de enkelte knapper.

3. Når markøren er placeret på den ønskede funktionsknap, skal man trykke TAB for at komme til næste område i dialogboksen. Valget af funktionsknappen gælder stadig.

   Når man vælger en knap, vises en prik imellem parenteserne. Det eventuelle indhold i en tilsvarende tekstboks kan ændre sig, når man vælger en funktionsknap.

Eksempel
Hvis man vil sende en fil til en medarbejder i firmaet, hvor man arbejder, skal man vælge menupunktet *Send* fra menuen *Message*. I dialogboksen *Send a Message* er der to grupper af funktionsknapper: en i dialogboksens *To:*-felt, en anden i dens *Send:*-felt. Da *Name:* er valgt på forhånd, er der sat en prik i funktionsknappen. Man skal trykke TAB for at flytte til den tilsvarende tekstboks og indtaste medarbejderens brugernavn. Derefter skal man trykke TAB for at komme til *Send*-feltet, hvor man med PIL NED vælger funktionsknappen *Contents of file*. Til slut skal man i den tilsvarende tekstboks indtaste navnet på den fil, man ønsker at sende.

B3.5.2. Vælg med musen
Man vælger en funktionsknap fra tastaturet på følgende måde:

1. Anbring musens markør i en funktionsknap.

2. Tryk én gang på musens venstre knap, og slip den igen.

   Det eventuelle indhold af en tilsvarende tekstboks kan ændre sig, når man vælger funktionsknappen.

B3.6. Kommandoknapper
Kommandoknapper udfører bestemte funktioner, f.eks. sletning af en bestemt fil i en udskrivningskø eller skift til en anden dialogboks. Kommandoknapperne vises nederst i dialogboksene og kan bl.a. være:

```
<OK><Zoom><Delete><Cancel>
```

Når en dialogboks vises på skærmen, er en af kommandoknapperne fremhævet, fordi den automatisk vælges på forhånd. I visse tilfælde er en eller flere kommandoknapper malet over eller visket ud, fordi de repræsenterer funktioner, som man ikke kan udføre fra den pågældende dialogboks.

Man kan vælge kommandoknapper fra tastaturet eller med musen. Fremgangsmåden beskrives nedenfor:

B3.6.1. Vælg fra tastaturet

1. Flyt markøren til kommandoknappen ved at trykke TAB, SKIFT+TAB (for at gå baglæns) eller ved hjælp af hurtigtasterne.

2. Tryk RETUR eller MELLEMRUM.

Eksempel
Hvis man vil sende en fil til en medarbejder i det firma, man er ansat i, skal man vælge menuen *Select* og derefter menupunktet *Send*. Når man har angivet medarbejderens brugernavn i tekstboksen *Name* og i tekstboksen *Contents of File* navnet

på den fil, som skal sendes, skal man med TAB flytte markøren til kommandoknappen *OK* nederst i dialogboksen. Når man trykker RETUR, forsvinder dialogboksen *Send a Message*, og Supermax LAN Manager/X sender filen til modtageren.

B3.6.2. Vælg med musen

Man vælger kommandoknapper med musen på følgende måde:

1. Flyt musens markør til kommandoknappen.

2. Tryk på musens venstre knap, og slip den igen.

B3.6.3. Specielle kommandoknapper

Kommandoknapperne *Zoom*, *OK* og *Cancel* har særlige funktioner, som omtales i det følgende.

Kommandoknappen *Zoom* flytter brugeren til en ny dialogboks og fokuserer på det punkt, som er blevet valgt i den aktuelle dialogboks. Når man vælger et punkt i en oversigtsboks (f.eks. en printer eller en netværksressource) og derefter *Zoom*, får man vist netop det punkt, samtidig med at en ny dialogboks vises.

Kommandoknappen *OK* giver besked til Supermax LAN Manager/X om, at brugeren afventer udførelsen af de funktioner eller ændringer, som han/hun har angivet i dialogboksen. *OK* optræder altid sammen med kommandoknappen *Cancel*, som man kan vælge, hvis man vil afslutte en dialogboks uden at gemme de ændringer, man har foretaget, eller uden at udføre de funktioner, man har angivet.

B3.7. Fremvisningsfelter

Fremvisningsfelter indeholder kun oplysninger. Man kan ikke ændre indholdet i et fremvisningsfelt. Feltet vil typisk have følgende udseende:

```
Number of Server sessions started:                8
Sessions unexpectedly disconnected:              12
Sessions successfully reconnected:                1
```

Markøren skifter ikke til fremvisningsfeltet, selv om man trykker TAB. Man kan heller ikke anvende hurtigtaster i feltet.

Ordliste

access	se *adgangsrettigheder*.
adgang	se *adgangsrettigheder*.
adgangsrettigheder	eng. *access*. Angivelser for en fælles ressource af, hvilke brugere der kan benytte ressourcen og på hvilken måde. Adgangen til ressourcerne kontrolleres af netværksadministratoren.
administrator	se *netværksadministrator*.
afbrydelse, midlertidig	se *midlertidig afbrydelse*.
alias	En serie af navne, som anvendes til modtagelse af meddelelser. Det kan være et datamatnavn, et brugernavn eller et andet navn, som skal modtage meddelelser over lokalnettet.
audit trail	(da.: *revisionsspor*). En form for dataopsamling, der har til formål at efterspore de transaktioner, som har haft indflydelse på indholdet af en *record* (dvs. en datalinie i en fil).
batch file	se *batchfil*.
batchfil	Fil, som indeholder en række DOS-kommandoer, som udføres automatisk, når filen startes. OS/2-batchfiler har altid typebetegnelsen *.cmd*. Hver gang man starter en OS/2-datamat, starter man batchfilen *startup.cmd*. DOS-batchfiler har altid typebetegnelsen *.bat*. Hver gang man starter en DOS-datamat, starter man batchfilen *autoexec.bat*.
binary file	se *binær fil*.

binær fil

eng. *binary file*. Fil dannet ud fra det binære talsystem (totalsystemet), hvor de binære tilstande umiddelbart kan afspejles som nul og en.

blade

eng. *scroll*. At bevæge sig opad, nedad eller til siden på skærmen for at se dele af en fil, en menu eller en oversigtsboks, som ikke kan vises på skærmen på én gang.

bladningsboks

eng. *scroll box*. Lille boks i et bladningsfelt, som viser, hvor oplysningerne i vinduet befinder sig i forhold til filens samlede indhold. Hvis bladningsboksen f.eks. befinder sig midt i bladningsfeltet, findes den tilsvarende tekst midt i filen. Hvis man arbejder med mus, kan man bevæge sig rundt i en fil ved at trække bladningsboksen opad eller nedad i bladningsfeltet.

bladningsfelt

eng. *scroll bar*. Mørk, bjælkeformet firkant til højre eller nederst i nogle af oversigtsboksene. Felterne bruges til at blade gennem en oversigtsboks, som indeholder så mange oplysninger, at de ikke kan stå på skærmen på samme tid. Når man flytter bladningsfeltet til højre i oversigtsboksen, ruller oplysningerne i boksen vandret hen over skærmen.

boot

At kopiere datamatens styresystem ind i hukommelsen fra en fast disk eller en diskette.

***broadcast*-meddelelser**

Meddelelser, som sendes til alle, der arbejder på lokalnettet.

broadcast messages

se *broadcast-meddelelser*.

bruger

eng. *user*. Den person, som bruger ressourcerne i lokalnettet.

brugeradgangskontrol

eng. *user-level security*. En af de to kontroltilstande i Supermax LAN Manager/X. Brugeradgangs- kontrollen gør det muligt at kontrollere adgang til ressourcer på en server for hver enkelt bruger. Det er netværksadministratorens opgave at definere, hvilke ressourcer der er adgang til, og hvad brugeren kan gøre med den enkelte ressource. Se også *kodeord* og *ressourceadgangskontrol*.

brugerkonto

eng. *user account*. Samling af foruddefinerede brugeroplysninger på en server med brugeradgangskontrol, som sikrer brugeren adgang til fælles ressourcer. Til kontoen hører et brugernavn og et kodeord.

brugernavn

eng. *user name*. Navn, som brugeren indtaster, når han/hun logger sig på en klient. Desuden det entydige navn, som forbindes med brugerens hovedkatalog på serveren.

check box

se *kontrolboks*.

client

se *klient*.

click

se *klikke*.

computer name

se *datamatnavn*.

command

se *kommando*.

command button

se *kommandoknap*.

command line

se *kommandolinie*.

Command Line Net Interface

se *kommandolinie*.

config

fork. f. *configuration*. Se *konfigurering*.

configuration

se *konfigurering*.

continue — *fortsætte*; se *midlertidig afbrydelse*.

datamatnavn — eng. *computer name*. Navnet på en klient i lokalnettet. Der må ikke være to ens datamatnavne på samme lokalnet.

device — se *udstyrsenhed*.

device driver — se *styreprogram*.

dialogboks — eng. *dialog box*. Boks, som vises, når man vælger et punkt på en menu, og som typisk indeholder en række valgmuligheder. I visse tilfælde bevirker et valg i en dialogboks, at man fortsætter til en ny dialogboks.

dialog box — se *dialogboks*.

disk device — se *diskenhed*.

diskenhed — eng. *disk device*. Del af udstyr til opbevaring af oplysninger. Diskenheder identificeres i Supermax LAN Manager/X ved deres drev-ID.

DOS — En forkortelse for *Disk Operating System*. DOS er et styresystem, som kan håndtere klientprogrammet i Supermax LAN Manager/X. Se også *styresystem* og *OS/2*.

drev-ID — eng. *drive-ID*. En betegnelse eller et navn, som identificerer de fysiske og virtuelle diskdrev. Fysiske diskdrev betegnes A, B eller C og ender altid med et kolon. Se også *virtuel drev-ID*.

drive-ID — se *drev-ID*.

ekstern — eng. *remote*. Betegnelse for servere, klienter eller ressourcer, som ikke findes på brugerens egen arbejdsstation. Se også *lokal*.

EMS-lager

fork. f. *expanded memory*. Udvidet lager. På DOS-datamater en vilkårlig RAM-størrelse større end 640 Kb til og med 1024 Kb.

enhedsnavn

eng. *device name*. Navn, som identificerer en bestemt printer, disk el. lign. Klienter angiver et bestemt enhedsnavn ved etablering af forbindelse til fælles ressourcer på serveren. Drev- og port-ID'er kaldes også enhedsnavne.

error messages

se *fejlmeddelelser*.

directory

se *katalog*.

Disk Operating System

se *DOS*.

erstatningstegn

eng. *wildcard character*. Et tegn, som kan indsættes i et filnavn på en kommandolinie i stedet for de(t) korrekte tegn på den pågældende position i andre filnavne. Med Supermax LAN Manager/X skal tegnet være en stjerne (*) eller et spørgsmålstegn (?). Stjernen står for alle tegn, spørgsmålstegnet for enkelttegn. Filnavnet *markede.** referer således til alle filnavne, hvori *markede.* indgår, mens *marked?.lst* referer til filnavne som *markede.lst*, *marked1.lst* og *marked2.lst*.

expanded memory

se *EMS*.

fejlmeddelelser

eng. *error messages*. Meddelelser, som vises, hvis Supermax LAN Manager/X støder på et problem under udførelsen af en kommando.

fil

eng. *file*. Navngiven samling af sammenhængende oplysninger. Programmer samt tekster opbevares i filer.

file

se *fil*.

file extension	se *filtype*.
file name	se *filnavn*.
filnavn	Entydigt navn på en fil. I DOS og OS/2 må navnet højest indeholde 8 tegn fra A-Z. Det kan afsluttes med en filtypebetegnelse, der består af et punktum (.) plus ét til tre tegn. I UNIX kan navnet indeholde 14 tegn. Se endv. *filtype*.
filtype	eng. file extension. Et punktum (.) og indtil 3 tegn, som kan hæftes på et filnavn. OS/2-batchfiler har altid filtypen *.cmd*. mens DOS-batchfiler betegnes *.bat*. Det er valgfrit, om man vil angive filtype for UNIX-filer. I givet fald skal den indeholde et punktum (.) og kan bestå af mere end 3 tegn.
forbindelse	Se ***link***.
formatering	eng. *formatting*. Klargøring af en disk(ette), så den kan rumme oplysninger. Når man formaterer en disk(ette), sletter man de oplysninger, der lå på den i forvejen.
formatting	se *formatering*.
fortsætte	eng. *continue*. Se *midlertidig afbrydelse*.
Full Screen Net Admin Interface	se *semigrafiske administratorgrænseflade, den*.
Full Screen Net Interface	se *semigrafiske brugergrænseflade, den*.
fælles	se *ressourcer* og forbindelser med *fælles*.
fælles katalog	eng.*shared directory*. Fælles ressource på en server.

fælles klientprinter

eng.*shared client printer*. Printer, som er fysisk forbundet med en specielt konfigureret klient og kan benyttes som en fælles ressource. Se også *ressource* og *fælles printer*.

fælles printer

eng. *shared printer*. Printer, som er tilsluttet en udskrivningskø og kan bruges som en fælles ressource med forbindelse til en klient eller en server.

fælles ressource

Se *ressource*.

fælles udskrivningskø

Se *udskrivningskø*.

globalt ressourcenavn

eng. *Universal Naming Convention (UNC)*. Kombination af brugernavn og fællesnavn, som benyttes til at etablere en automatisk forbindelse til en fælles ressource.

group

se *gruppe*.

group account

se *gruppekonto*.

gruppe

eng. *group*. Organiseret samling af brugere på en server med brugeradgangskontrol. Brugergrupper har som regel noget til fælles, såsom arbejdsopgaver eller placering i et firma. Se endv. *gruppenavn*.

gruppekonto

eng. *group account*. Navngivet samling af foruddefinerede brugerkonti på en server med brugeradgangskontrol. Gruppekonti kan tildeles adgang til fælles ressourcer på en server.

gruppenavn

eng. *group name*. Det navn, som netværksadministratoren giver en gruppekonto.

hardware

d.s.s. *maskinel*.

high memory

se *udvidet internt lager*.

home directory	se *rodkatalog (2)*.
installationsprogram	eng. *Setup Program*. Program, som leveres sammen med Supermax LAN Manager/X og bruges til installering af klientprogrammet på en datamat.
ISO/OSI	eng. The *International Standards Organization Open Systems*. International standard for opbygning af kommunikationsprotokoller mellem datamater.
katalog	eng. *directory*. Betegnelse for en struktureret organisering af filer i passende grupper. Et katalog kan indeholde filer og underkataloger, som igen kan indeholde filer. Se også *fælles kataloger*.
klarmeldingssignal	se *prompt*.
klient	eng. *client*. Datamat, der afvikler LAN Manager-klientprogrammet. Fra klienten kan brugeren få adgang til ressourcer på serveren.
klientprogram	eng. *client program*. Program, som gør det muligt for en datamat at fungere som klient.
klikke	eng. *click*. At trykke hurtigt på musens knap og slippe igen. Man kan faktisk høre klikket, når man trykker.
kodeord	eng. *password*. På servere med brugeradgangskontrol det ord, man som bruger ejer og skal indtaste, når man logger sig på en klient. På servere med ressourceadgangskontrol dækker betegnelsen det ord, som man typisk skal angive, før man som bruger får adgang til en ressource.

Et kodeord kan bestå af 8 tegn uden mellemrum eller semikolon. Se også *ressourceadgangskontrol* og *brugeradgangskontrol*.

kommando

eng. *command*. Et ord eller en sætning, som man skriver på en kommandolinie for at få udført en bestemt funktion. Funktionen udføres, når man har trykket RETUR.

kommandoknap

eng. *command button*. Funktion, som vises i firkantede parenteser nederst i dialogbokse (f.eks. *<Zoom>*). De hyppigst forekommende kommandoknapper i forbindelse med Supermax LAN Manager/X er *OK*, *Cancel*, *Zoom*, *Add*, *Done* og *Delete*. Når man vælger en kommandoknap, vises der altid en ny dialogboks på skærmen.

kommandolinie

En linie ud for styresystemets *prompt* (se den), hvor man kan angive kommandoer. Man kan vælge denne brugergrænseflade (*Command Line Net Interface*) eller den *semigrafiske brugergrænseflade* (se den).

kommunikationssti

se *session*.

konfigurering

eng. *configuration*. Den måde, hvorpå en klient, server eller et lokalnet er forbundet og programmeret til at arbejde sammen. Udtrykket dækker både maskinel og programmel.

konto

eng. *account*. Konto for en bruger eller en gruppe af brugere på servere, der er konfigureret til brugeradgangskontrol (*user-level security*). På disse servere skal man være registreret som bruger for at få adgang til de fælles ressourcer. Det er netværksadministratorens opgave at lægge de forskellige konti ind på serverne. Se endv. *brugerkonto* og *gruppekonto*.

kontrolboks

eng. *check box*. Lille, firkantet boks, som vises i en dialogboks. I kontrolbokse kan man typisk vælge en bestemt funktion ved at afkrydse den. Afkrydsningen sker ved, at man flytter til den ønskede funktion og trykker på musens venstre knap eller MELLEMRUM.

lagerudveksling

se *swapping*.

LAN

fork. f. *Local Area Network*. Se *lokalnet*.

LAN-group

se *LAN-gruppe*.

LAN-gruppe

eng. *LAN-group*. Navngivet undergruppe af servere og klienter i et lokalnet.

link

da.: *forbindelse*. At oprette en logisk forbindelse enten mellem en virtuel drev-ID og et fælles katalog på en server, eller mellem en port-ID på en klient og en fælles udskrivningskø. *unlink* er det modsatte: at ophæve denne forbindelse.

Link Layer Provider

Den engelske betegnelse for kommunikationsgrænsefladen mellem netværksprogrammet og datamatens netkort.

list box

se *oversigtsboks*.

listener

Bestanddel i lokalnettets hjælpeprogrammer, som opfanger og dirigerer indkomne funktionskald til den rigtige applikation på en UNIX-datamat.

Local Area Network

se *lokalnet*.

log file

se *logfil*.

log off

se *logge af*.

log on — se *logge på*.

logfil — eng. *log file*. Fil, hvor der automatisk samles oplysninger om datamatens aktiviteter. Netværksadministratoren kan etablere en fejllog, statistisk log, meddelelseslog og revisionsspor (*audit trail*; til stikprøver, rapportgenerering, statistiske vurderinger).

logge af — eng. *log off*. At fjerne sit brugernavn og kodeord fra en klient.

logge på — eng. *log on*. At lægge sit brugernavn og kodeord ind på en klient.

logisk drev — se *virtuelt drev*.

logning af meddelelser — se *meddelelser, logning af*.

logon-kontrol — eng. *logon validation*. Kontrol af al adgang til hele lokalnettet og ikke kun til ressourcer på en bestemt server. På lokalnet med logon-kontrol, kontrolleres brugernes brugernavn og kodeord i det øjeblik, de angives fra en specielt konfigureret server. Kontrollen sker således, inden brugeren selv forsøger at få adgang til den pågældende servers ressourcer. Hvis en bruger indtaster forkerte oplysninger, får han/hun slet ikke adgang til lokalnettet.

logon validation — se *logon-kontrol*.

lokal — eng. *local*. Den datamat eller enhed, som brugeren arbejder på. Se også *ekstern*.

lokalnet — eng. *local area network*. En gruppe datamater, som er fysisk og elektronisk forbundet med hinanden for at muliggøre indbyrdes kommunikation og adgang til fælles ressourcer.

maskinel

eng. *hardware*. Udstyr eller komponenter i et system af datamater. D.s.s. *hardware*. Se også *programmel*.

meddelelser, videresendelse af

eng. *message forwarding*. At omdirigere meddelelser til en anden datamat end den, de er sendt til. Dette er kun muligt på OS/2-klienter.

meddelelser, logning af

eng. *message logging*. At gemme alle modtagne meddelelser i en logfil. Når meddelelserne er gemt, kan de opbevares i en fil eller sendes til en printer. Kun muligt på OS/2-klienter.

meddelelsesfunktion

se ***Messenger**-funktion*.

meddelelsesvinduer

eng. *message windows*. Vinduer, som viser de meddelelser, man modtager på klienten.

menu

En lille boks, som vises, når man vælger dens navn fra menubjælken eller fra en hovedmenu. Menuen indeholder punkter, som man kan vælge imellem. Hvis man vælger *Exit*, kommer man tilbage på en kommandolinie.

menu bar

se *menubjælke*.

menu item

se *menupunkt*.

menubjælke

eng. *menu bar*. Den vandrette bjælke øverst på skærmen, som viser navnene på de menuer, man kan vælge.

menupunkt

eng. *menu item*. Et punkt på en menu. Man vælger menupunkter for at angive, hvilke opgaver, man ønsker udført, og for at fortsætte til dialogboksene. Se også *dialogboks* og *menu*.

message forwarding

se *meddelelser, videresendelse af*.

message logging — se *logning af meddelelser*.

message windows — se *meddelelsesvinduer*.

***Messenger*-funktion** — eng. *Messenger service*. Program, som gør det muligt for OS/2-klienter at modtage meddelelser og filer over lokalnettet. Meddelelserne gemmes automatisk i en særlig logfil. Se også *Netpopup-funktionen*.

midlertidig afbrydelse — eng. *pause*. Ophævelse af en Supermax LAN Manager/X-funktion, som senere skal genoptages. Se også *fortsætte*.

mouse — se *mus*.

mus — eng. *mouse*. Ydre styreenhed, man kan skubbe hen over en glat overflade for at flytte pilmarkøren på skærmen. Musen har en eller flere knapper, som man skal trykke på for at få udført forskellige funktioner.

netkort — eng. *network interface board*. Printkort til netværket. Også kendt som *NAU* (*Network Access Unit*) eller netværksadapter.

***Netpopup*-funktion** — eng. *Netpopup service*. Program, som viser meddelelser i et meddelelsesvindue i det øjeblik, de modtages på en OS/2-klient. Programmet kræver, at *Messenger*-funktionen er startet.

Netpopup service — se *Netpopup-funktion*.

netværksadministrator

Den person, der har det endelige ansvar for lokalnettet, og som typisk konfigurerer/klargør klargør servere og klienter, tildeler kodeord og rettigheder samt hjælper brugerne med de problemer, de måtte have.

netværksprogram

eng. *Network Program*. Basisprogram for UNIX-datamater i et lokalnet. Programmet skal installeres og startes, inden serverprogrammet indlæses.

network interface board

se *netkort*.

Network Program

se *netværksprogram*.

Operating system/2

se *OS/2*.

operativsystem

d.s.s. *styresystem*.

option button

se *valgknap*.

OS/2

Forkortelse for *Operating System/2*. Et styresystem, som kan håndtere klientprogrammet. Se også *styresystem* og *DOS*.

oversigtsboks

eng. *list box*. Et område i en dialogboks, der viser de punkter, som brugeren kan vælge imellem. Se også *blade*, *bladningsfelt* og *bladningsboks*.

overskriftsbjælke

eng. *title bar*. Området øverst på skærmen eller i dialogboksen, hvor titlen vises.

parameter

Del af kommando. Kan udelades. I syntaksen er der sat parenteser om parametrene.

password

se *kodeord*.

path	se *sti*.
path name	se *stinavn*.
pause	se *midlertidig afbrydelse*.
pege	eng. *point*. At flytte markøren på skærmen, indtil den er placeret på det ønskede objekt. Se også *pilmarkør*.
peger	Se *pilmarkør*.
pilmarkør	eng. *pointer*. Lille grafisk symbol, som viser de brugere, der arbejder med mus, hvor på skærmen de befinder sig. En pilmarkør er normalt formet som en pil, men den kan ændre udseende, alt efter opgavens karakter.
point	se *pege*.
pointer	se *pilmarkør*.
pool	se *pulje*.
port-ID	Identifikation af eller navn på den port på klienten, som er tilsluttet en fælles udskrivningskø. Port-ID'er betegnes som *PRN*, *LPT1*, *LPT2* og *LPT3*.
printer queue	se *udskrivningskø*.
privilege	se *rettighed*.
profil	eng. *profile*. På klienter en fil med en foruddefineret liste over de forbindelser til netværksressourcer, som kan etableres automatisk, når filen indlæses. På servere, en fil med en liste over de fælles ressourcer, der er adgang til på den pågældende server.
profile	se *profil*.

programmel — eng. *software*. Samling af programmer med fælles funktion til udførelse af en given opgave på en eller flere datamater.

prompt — Symbol, som angiver, at et styresystem eller program er klar til at modtage en kommando. Man skriver kommandoen ud for prompten. OS/2-prompten viser det aktuelle drev og katalog i firkantede parenteser (f.eks. *[C:\]*). DOS-prompten viser det aktuelle drev og symbolet for 'større end' (f.eks. *C:>*).

pulje — eng. *pool*. Gruppe af identiske printere, som har forbindelse til samme fælles udskrivningskø.

Reconfiguration Program — se *rekonfigureringsprogram*.

record — se under *audit trail*.

rekonfigureringsprogram — eng. *Reconfiguration Program*. Hjælpeprogram, som anvendes til modificering af parameterangivelser og oplysninger om konfigureringen for et installeret klientprogram.

remote — se *ekstern*.

resource — se *ressource*.

ressource — eng. *resource*. Printere, diske, kataloger m.v., som kan benyttes af flere brugere via et lokalnet.

Man bruger betegnelsen *fælles* om de ressourcer, som brugerne på lokalnettet har adgang til. Disse ressourcer skal tilknyttes en server og administreres af netværksadministratoren.

På serveren ligger en binær fil med en oversigt over de ressourcer, som er fælles på den pågældende server.

ressourceadgangskontrol

eng. *share-level security*. En af de to kontroltilstande i Supermax LAN Manager/X. Ressourceadgangskontrollen gør det muligt for netværksadministratoren at knytte bestemte kodeord og tilladelser til ressourcerne. Se også *adgangsrettigheder*, *kodeord* og *brugeradgangskontrol*.

rettighed

eng. *privilege*. Katagori, som hæftes på en konto og er afgørende for adgangsniveauet til fælles ressourcer på en bestemt server. Der findes 3 kategorier: *admin*, *user* og *guest*.

revisionsspor

se *audit trail*.

rodkatalog

1. eng. *root directory*: Det øverste primære katalog i katalogstrukturen. Er ikke det samme som 2. *home directory*: Plads på serverens faste disk, hvor en bestemt bruger kan oprette og gemme filer. Brugerens hovedkatalog kan oprettes automatisk, når netværksadministratoren tilføjer den tilsvarende brugerkonto på serveren. På servere med brugeradgangskontrol har man adgang til hovedkataloger . Se også *brugernavn*.

root directory

se *hovedkatalog (1)*.

scroll

se *blade*.

scroll bar

se *bladningsfelt*.

scroll box

se *bladningsboks*.

semigrafiske brugergrænseflade, den

eng. *Full Screen Net Interface*. Menuorienteret brugergrænseflade for Supermax LAN Manager/X-brugere.

semigrafiske administratorgrænseflade, den

eng. *Full Screen Net Admin Interface*. Menuorienteret brugergrænseflade for Supermax LAN Manager/X-administratorer.

server

Datamat i et lokalnet, hvorfra alle fælles ressourcer administreres (f.eks. filer og printere). Serverprogrammet er installeret på datamaten. Servere administreres af netværksadministratorer og bruges af brugere.

server name

se *servernavn*.

Server Program

se *serverprogram*.

servernavn

eng. *server name*. Det entydige navn, som identificerer en server. Navnet kan bestå af 12 bogstaver, tal, punktummer (.) eller understregninger (_) og tildeles automatisk filtypen *.serve* (f.eks. *div.serve*). Se også *datamatnavn*.

serverprogram

eng. *Server Program*. Program, som gør det muligt for en datamat at fungere som server.

***service*-programmer**

Funktionsprogrammer med de vigtigste funktioner i Supermax LAN Manager/X (terminal-, server-, *Messenger-*, *Netpopup-*, *Alerter-* og *Netlogon*-funktionen).

session

Kommunikationssti (også kaldet *virtuelt kredsløb*) mellem en klient og en server. Klienten skal bruge en session for alle påbegyndte forbindelser til forskellige servere. Når først forbindelserne er etableret, kan én session varetage flere forbindelser til samme server.

Setup Program

se *installationsprogram*.

share-level security — se *ressourceadgangskontrol*.

shared client printer — se *fælles klientprinter*.

shared printer — se *fælles printer*.

software — d.s.s. *programmel*.

sti — eng. *path*. Ruten i katalogstrukturen fra det aktuelle katalog (eller et drevs hovedkatalog) til et andet katalog eller en anden fil.

Stien indeholder navnet på et eller flere kataloger, hvor hvert navn står efter en omvendt skråstreg: *\custsvr\corp\acct* er f.eks. en sti. Se også *stinavn*.

stinavn — eng. *path name*. Indeholder navnet på et eller flere kataloger efterfulgt af et filnavn. Hvert katalognavn og filnavn i stinavnet står efter en omvendt skråstreg: *\projekt\månedl.rpt* betegner f.eks. filen *månedl.rpt* i kataloget *projekt*.

styreprogram — eng. *device driver*. Fil, som gør det muligt for datamaten at genkende og bruge en udstyrsenhed. Med Supermax LAN Manager/X følger der styreprogrammer for netkort.

styresystem — eng. *operating system*. En række programmer til oversættelse af de kommandoer, der sendes til datamaten. Programmerne sørger f.eks. for, at man kan oprette filer, afvikle programmer og udskrive dokumenter. Serverprogrammet afvikles ved hjælp af UNIX-styresystemet. Klientprogrammet kan afvikles ved hjælp af DOS- eller OS/2-styresystemet.

subdirectory — se *underkatalog*.

substitutionstegn — se *erstatningstegn*.

Supermax LAN Manager/X — Se *lokalnet*.

swapping — dss. lagerudveksling. Metode til deling af datamaters arbejdslager. En igangværende opgave kan inaktiveres og kopieres ud i baggrundslageret for en kortere periode for at give plads til en anden, mere aktiv og højere prioriteret opgave. Når denne opgave er afsluttet, aktiveres den opgave, der blev stillet i bero, igen.

tekstboks — eng. *text box*. Boks, hvori man kan indtaste oplysninger. Boksen udgør en del af dialogboksen. Indtastet tekst vises til venstre for prompten. Tekstboksen kan være tom, når dialogboksen vises, men kan også indeholde tekst, hvis Supermax LAN Manager/X automatisk foreslår en bestemt funktion.

terminalfunktion — eng. *Workstation service*. Del af klientprogrammet, som giver klienter basale netværksegenskaber.

text box — se *tekstboks*.

tilknytning — se *link*.

tilladelser — se *adgangsrettigheder*.

title bar — se *overskriftsbjælke*.

udskrivningskø — eng. *printer queue*. Ressource i Supermax LAN Manager/X, som dirigerer udskrivningskommandoer til én eller flere printere, som er tilsluttet servere og specielt konfigurerede klienter.

udstyrsenhed

eng. *device*. Maskinel, som er tilsluttet en datamat og udfører bestemte funktioner. To eksempler er diske og printere. Se også *styreprogram*.

udvidet internt lager

eng. *high memory*. På DOS-datamater det lager, som overstiger 1024 Kb.

UNC

forkortelse for *Universal Naming Convention*. Se *globalt ressourcenavn*.

underkatalog

eng. *subdirectory*. Katalog, som er hierarkisk placeret under et andet katalog.

Universal Naming Convention

se *globalt ressourcenavn*.

unlink

se *link*.

user

se *bruger*.

user account

se *brugerkonto*.

user-level security

se *brugeradgangskontrol*.

user name

se *brugernavn*.

valgknap

eng. *option button*. Knap, som bruges, når man skal vælge mellem en række funktioner. Man vælger en funktion ved hjælp af PIL OP, PIL NED, PIL VENSTRE, PIL HØJRE eller ved at klikke med musen.

videresendelse af meddelelser

se *meddelelser, videresendelse af*.

virtual drive

se *virtuelt drev*.

virtuelt drev

eng. *virtual drive*. Logisk drevbetegnelse, som gør det muligt for en klient at læse og skrive data uden at benytte det diskdrev, som er fysisk tilsluttet klienten. Et virtuelt drev oprettes, når brugeren etablerer en forbindelse til et fælles katalog på en server.

virtuelt drev-ID

Et enkelt bogstav (oftest *D-N*), som betegner det logiske drev, som en bruger på en klient kan bruge ved etablering af forbindelse til et fælles katalog.

virtuelt kredsløb

se under *session*.

wildcard character

se *erstatningstegn*.

workstation service

se *terminalfunktion*.

zoom

At kalde en dialogboks frem på skærmen for at få detaljerede oplysninger om et fremhævet felt. Hvis man f.eks. vil se nærmere på et bestemt punkt i en menu, skal man vælge kommandoknappen *Zoom* nederst i dialogboksen.

STIKORDSREGISTER

Adgangsrettigheder 10-9, 11-15, 11-83
Afsendelse af meddelelser
    klienter 8-20
Alias
    beskrivelse 8-4
    slet 8-22, 11-48
    tilføj 11-48
    vis 11-48

Basal DOS-klienter
    afbrydelse af tilknytninger til fælles kataloger 3-9
    afbrydelse af tilknytninger til fælles printere 3-15
    automatisk tilknytning til fælles kataloger 3-6
    DOS-kommandoer 3-7
    funktioner 3-1
    fælles kataloger 3-5
    genoptagelse af tilknytninger 3-9, 3-15
    logoff-procedure 3-16
    meddelelser, se også Meddelelsesfunktion 8-2
    meddelelser, se også Windows Network Message Program 8-2
    midlertidig ophævelse af tilknytninger 3-8, 3-15
    net-kommandoer 3-2
    oversigt over udskrivningskøer 3-12, 3-14
    start 3-3
    stop af klientprogram 3-17
    udskrivning 3-11
    udskrivningskøer 3-10
Brugeradgangskontrol 11-15
Brugerkommandoer
    oversigt 11-6

Cancel
    kommandoknap B-15
cd-kommando 3-7
chdir-kommando 3-7
clispool-kommando 3-12, 7-17, 11-10
Command Line Net Interface 4-1
copy-kommando 3-7, 3-12, 4-17, 6-9

Dialogbokse
    beskrivelse 4-4
    brug B-6
    fremvisningsfelter B-15
    kommandoknapper B-14
    kontrolbokse B-12
    oversigtsbokse B-8
    tekstbokse B-7

valgknapper B-13
dir-kommando 3-7, 10-2
DOS-fil konverteret til UNIX 11-86
DOS-kommandoer
kataloger 3-7

Ekstrafunktioner
Basale DOS-klienter 3-1
Erstatningstegn
("wildcard character") 6-10, 6-14

Fejl på nettet
oplysninger 11-36
Fejllog 11-29
Filer
DOS 10-2
flytning 6-14, 10-6, 11-46, 11-102
flytning i UNIX 11-102
konvertering 10-7, 11-86
navngivningskonventioner 10-2
omdirigering 10-8
omdøbning 10-5
omdøbning med uren 11-102
OS/2 10-2
oversigt over rettigheder 10-4
se også Tekstfiler 10-6
tekstformater 10-6
udskrivning 3-11, 7-7
UNIX-format 10-2, 10-3
visning i UNIX 10-3, 11-88
ændring af adgangsrettigheder 11-15, 11-83
Filnavne
DOS-format 10-2
UNIX-format 11-88
Fremvisningsfelter B-15
Full Screen Net Interface
se Semigrafiske brugergrænseflade, den
Fælles kataloger
adgang 11-15, 11-83
afbrydelse af forbindelser 11-72
afbrydelse af tilknytninger 3-9, 6-8
automatisk tilknytning 3-6
DOS-kommandoer 3-7, 6-9
etablering af forbindelser 3-4, 6-1, 11-72
flytning af filer 11-46
genetablering af tilknytninger 3-9, 11-23
kopiering af filer 11-25
midlertidig ophævelse af tilknytninger 3-8, 11-53
OS/2-kommandoer 6-9

oversigt over forbindelser 6-6, 11-15, 11-72, 11-76
tilknytninger 3-8, 6-1
Fælles klientprintere
administratorens ansvarsområde 7-16
aktivering 7-17
anvendelse 7-16
brugerens ansvarsområde 7-17
clispool-kommando 3-12, 7-17, 11-10
opretholdelse af servertilknytning 7-17
passivering 7-17
retningslinier 7-16
Fælles printere 11-55
afbrydelse af tilknytninger 3-16, 7-6, 11-72
etablering af tilknytninger 3-10, 7-1, 11-72
genetablering af tilknytninger 3-15, 7-5, 11-23
midlertidig ophævelse af tilknytninger 3-15, 7-5, 11-53
oversigt over tilknytninger 11-15, 11-72
udskrivning af filer 3-11
udskrivning af skærmbilleder 7-8
Fælles ressourcer
adgang til disk 11-15
afbrydelse af tilknytninger 11-72
etablering af tilknytninger 11-72
genoptagelse af tilknytninger 11-23
oversigt 11-15, 11-72
vis 11-78

Hjælp
fejl på nettet 11-36
net-kommandoer 3-2, 11-34
semigrafiske brugergænseflade 4-4, B-3
Hot Line Mode 8-20
hurtigtast 11-81

install-kommando 11-13

Klienter
definition 1-1
Flytning af filer 11-46
konfigurering 11-19
synkronisering med server 6-18, 11-82
Klientprintere
se Fælles klientprintere
Klientprogram
genstart 5-10
installation 1-1
start 3-2, 5-1
stop 3-17, 5-10
Klienttyper 2-3

Kodeord
ændring 5-6, 5-8, 11-48
Kommandoer
brug af net-kommandoer 11-1
cd 3-7
chdir 3-7
clispool 3-12, 7-17, 11-10
copy 3-7, 3-11, 4-17, 6-9
dir 3-7, 10-2
install-kommando 11-13
net 4-1, 11-14
net access 11-15
net config workstation 11-19
net continue 3-15, 11-23
net copy 6-10, 11-25
net error 11-29
net forward 11-32
net help 3-2, 11-34
net helpmsg 11-36
net load 11-37
net log 11-39
net logoff 3-16, 11-42
net logon 3-16, 11-43
net move 6-14, 11-46
net name 11-48
net password 11-48
net pause 3-15, 11-53
net print 3-11, 3-12, 11-55
net save 11-61
net send 8-7, 11-63
net start messenger 11-65
net start netpopup 8-4, 11-67
net statistics workstation 11-68
net stop 11-70
net use 3-4, 3-8, 3-9, 3-10, 3-14, 3-15, 11-72
net view 11-76
netmsg 8-2, 11-79
oversigt 11-6
synctm 6-18, 11-82
syntaks 11-4
uchmod 10-9, 11-83
ud 10-6, 10-7, 10-9, 11-86
udir 10-3, 10-4, 11-88
uexec 10-9, 11-91
ukill 10-11, 11-97
upstat 10-11, 11-99
uren 10-5, 11-102
uwait 10-12, 11-104
wnetmsg 11-106

Kommandoknapper
Cancel B-15
OK B-15
semigrafiske brugergrænseflade B-14
Windows Network Message Program 8-20
Zoom B-15
kommandolinie
angivelse på 4-1
Konfigurering af klienter 11-19
Kontrol af brugeradgang 11-15
Kontrolbokse B-12
Konvertering af filer 10-7
Køer
se også Udskrivningskøer 7-1

Logfil til meddelelser 11-39
Logge af
andre brugere 5-4
net-kommando 11-42
OS/2-klienter 5-9
Udvidede DOS-klienter 5-9
Logge på
net-kommando 11-14, 11-43
OS/2-klienter 5-1, 5-4
Udvidede DOS-klienter 5-1, 5-4
Logoff 11-42
Logoff-procedure
Basale DOS-klienter 3-16
Logon 11-43
Logon-kontrol 5-2, 5-5
Logon-procedure
Basale DOS-klienter 3-2
Logon-script 5-2, 5-6
Logon-server 5-5

Meddelelser
afsendelse 8-5, 8-7, 11-63
alert 8-4
læsning 8-8
se Network Message Receiver Program
se Windows Network Message Program
start 8-1
stop 8-1
Meddelelser, Message service
se Meddelelsesfunktion og Network Message Receiver Program
Meddelelser, Windows Network Message Program
se Windows Network Message Program
Meddelelsesfunktion 8-9
alias 11-48

beskrivelse 8-1
logfil til meddelelser 11-39
Messenger service, afbrydelse 8-3
Messenger service, meddelelseslogfil 8-3
Messenger service, start 8-3
Netpopup-funktion 11-65
Network Message Receiver Program, farver i vindue 8-9
Network Message Receiver Program, hent sidste meddelelse 8-8
Network Message Receiver Program, hot key 8-8
Network Message Receiver Program, læsning af meddelelser 8-8
Network Message Receiver Program, midlertidig afbrydelse 8-2
Network Message Receiver Program, start 8-2
Network Message Receiver, meddelelsesvinduer 8-8
start 11-65
stop 11-70
videresendelse af meddelelser 11-32
Meddelelsesfunktion, Messenger service
beskrivelse af meddelelsesvindue 8-9
læsning af meddelelser 8-9
meddelelseslogfil 8-10
Netpopup-funktion 8-9
slå meddelelsesvinduer fra 8-10
slå vinduesfunktion fra 8-10
start af vinduesfunktion 8-9
videresendelse af meddelelser 8-23
Meddelelsesfunktion, Network Message Receiver Program
midlertidig afbrydelse af vinduesfunktion 8-9
Meddelelseslogfil
læsning 8-10
skift 8-12
slå fra 8-11
slå til 8-11
start 8-3
Menuer
se også Semigrafiske brugergrænseflade, den B-3
Messenger service
beskrivelse 8-1

net access-kommando 11-15
net config workstation-kommando 11-19
net continue-kommando 3-8, 3-15, 11-23
net copy-kommando 6-10, 11-25
net error-kommando 11-29
net forward-kommando 11-32
net help-kommando 3-2, 11-34
net helpmsg-kommando 11-36
net load-kommando 11-37
net log-kommando 11-39
net logoff-kommando 3-16, 11-42

net logon-kommando 3-16, 11-43
net move-kommando 6-14, 11-46
net name-kommando 11-48
net password-kommando 11-48
net pause-kommando 3-15, 11-53
net print-kommando 3-11, 3-12, 11-55
net save-kommandoer 11-61
net send-kommando 8-7, 11-63
net start messenger-kommando 11-65
net start netpopup-kommando 8-4, 11-67
net statistics workstation-kommando 11-68
net stop-kommando 11-70
net use-kommando 3-4, 3-8, 3-9, 3-10, 3-14, 3-15, 11-72
net view-kommando 11-76
net-kommando 11-14
net-kommandoer 4-1
    bekræftelse 11-3
    hjælp 11-34
    parametre 11-2
net-kommandoer,
    brug 11-1
netlogon.pro-profil 5-2
netmsg-kommando 8-2, 11-79
Netpopup-funktion
    beskrivelse 8-9
    slå meddelelsesvinduer fra 8-10
    start 8-4, 11-67
    stop 11-70
netstart-fil 3-3
Network Message Receiver-program
    afbryd midlertidigt 11-79
    beskrivelse 3-3
    genoptag 11-79
    hurtigtast 11-79

OK
    kommandoknap B-15
OS/2 TAsk Manager 4-12
OS/2-fil konverteret til UNIX 11-86
OS/2-klienter
    alias, se Alias
    brug af DOS A-1
    fejllog 11-29
    filnavne 10-2
    flytning af filer 6-14
    fælles kataloger 6-1, 6-5
    genstart af klientprogram 5-11
    konfigurering 11-19
    kopiering af filer 6-11, 11-25

logge af 5-9
logon-kontrol 5-5
oversigt over aktiviteter 11-68
oversigt over tilknytninger 6-6
profiler 11-61
semigrafiske brugergrænseflade 5-3
start 5-1
start af klientprogram 5-2
stop af funktioner 11-70
stop af klientprogram 5-10
udskrivningskøer 7-1
ændring af kodeord 11-48
øvelser 4-1
OS/2-klienter, meddelelser
se Meddelelsesfunktion
Oversigtsbokse B-8

Profiler
beskrivelse 5-2, 9-1
indlæsning 9-2, 11-37
netlogon.pro 5-2, 9-1
oprettelse 9-3, 11-61
standard 5-6

Rettigheder
se Adgangsrettigheder

Scripts 5-6
Semigrafisk brugergrænseflade, den
afbrydelse 5-8
beskrivelse 4-1, B-1
brug 4-3
dialogbokse B-6
hjælp 4-4, B-3
hovedskærmbillede 4-4, B-1
kommandoknapper B-14
kontrolbokse B-12
menuer B-3
oversigtsbokse B-8
start 5-3, 11-14, B-1
tekstbokse B-7
valgknapper B-13
Servere
definition 1-1
synkronisering med klienter 6-18
vis ressourcer 11-76

Servernavne
vis 11-76

Standarder 1-3
Substitutionstegn
d.s.s. erstatningstegn
Supermax LAN Manager/X
beskrivelse 1-1
brugerkommandoer 11-6
fejl 11-36
synctm-kommando 6-18, 11-82
Syntaks
kommandoer 11-4

Task Manager 4-12
Tekstfiler
formater 10-6
konverteringer 10-7
omdirigering 10-8
piping 10-8
retningslinier for konvertering 10-9
Terminalfunktion
genoptagelse 11-23
ophævelse 11-53
stop 11-70
Typografi 1-3

uchmod-kommando 10-9, 11-83
ud-kommando 10-6, 10-7, 10-8, 11-86
udir-kommando 10-3, 10-4, 11-88
Udskrivning
filer 3-11, 7-7
skærmbilleder 3-12, 7-8
Udskrivningskøer
afbrydelse af tilknytninger 3-16, 7-6
beskrivelse 7-1
etablering af tilknytning 3-10, 7-1
fjernelse af kommandoer 7-12
frigiv fil 11-55
frigivelse af kommandoer 7-13
funktioner 11-72
genetablering af tilknytninger 3-15, 7-5, 11-23
midlertidig afbrydelse af tilknytninger 3-15, 7-5, 11-53
omdirigering 11-72
oversigt over tilknytninger 3-15, 7-4
slet fil 11-55
status 7-5, 7-11
tilbageholdelse af fil 11-55
tilbageholdelse af kommandoer 7-13
vis 3-12, 7-9, 11-55
Udvidede DOS-klienter
flytning af filer 6-14
fælles kataloger 6-1, 6-5

genstart af klientprogram 5-10
kopiering af filer 6-11, 11-25
logge af 5-9
logge på 5-4
logon-kontrol 5-5
meddelelser, se Meddelelsesfunktion
meddelelser, se Windows Network Message Program
oversigt over tilknytninger 6-6
profiler 11-61
semigrafiske brugergrænseflade, den 5-3
start 5-1
start af klientprogram 5-2
stop af klientprogram 5-10
udskrivningskøer 7-1
ændring af kodeord 11-48
øvelser 4-1
uexec-kommando 10-9, 11-91
ukill-kommando 10-11, 11-97
UNIX
afslutning af kommando 10-12
brug af kommandoer 10-9
filer 10-2
flytning af filer 10-6, 11-102
kommandoer fra klient til server 10-9
konvertering af DOS-fil 11-86
konvertering af OS/2-fil 11-86
omdøbning af filer 10-5, 11-102
status over kommandoer 10-11, 11-99
stop af kommandoer på servere 11-97
udførelse af kommandoer 11-91
visning af filer 10-3, 11-88
visning af filer i DOS-format 10-2
visning af filer i OS/2-format 10-2
ændring af adgangsrettigheder 10-9, 11-83
upstat-kommando 10-11, 11-99
uren-kommando 10-5, 11-102
uwait-kommando 10-12, 11-104

Valgknapper B-13
wildcard character
erstatningstegn 6-10
Windows Network Message Program
afsendelse af meddelelser 8-17
afslutning 8-21
beskrivelse 8-1
gem meddelelser 8-20
Hot Line Mode 8-20
læsning af meddelelser 8-19
modtagerliste 8-18
præsentation af vindue 8-16

start 8-14, 11-106
start af vinduesfunktion 8-14
tilpasning af meddelelser 8-20
wnetmsg-kommando 11-106

Zoom
kommandoknap B-15

Øvelse
afbrydelse af tilknytning til fælles kataloger 4-15
afbrydelse af tilknytning til udskrivningskøer 4-18
afslut den semigrafiske brugergrænseflade 4-19
brug af DOS- og OS/2-kommandoer i fælles kataloger 4-12
etablering af tilknytning til fælles kataloger 4-5
logge sig af netværket 4-18
logge sig på netværket 4-2
oversigt over LAN-tilknytninger 4-13
start klientprogrammet 4-2
tilknytning til udskrivningskøer 4-16
udskrivning af filer 4-17
valg af servere 4-5